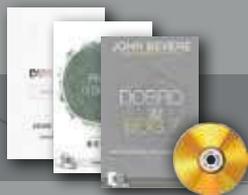

JOHN BEVERE

Autor najprodavanije knjige *Đavlov mamac*

DOBRO ILI BOG?

ZAŠTO DOBRO BEZ BOGA NIJE DOVOLJNO?

SADRŽI DVD S MATERIJALIMA *DOBRO ILI BOG?*

Dragi prijatelju,

kad se mi povežemo s Bogom, On mijenja svaki aspekt našeg života. Život u izobilju nalazi se pod gospodstvom Isusa Krista i svakodnevnom življenju po Njegovoj milosti.

Dobro ili Bog? više je od knjige. To je poruka koja može nadahnuti ljude da se priključe pokretu svetosti diljem svijeta. Možeš se uključiti u taj pokret povezujući se s voditeljima, kongregacijama, obiteljima, prijateljima i zajednicama kroz ovu poruku svetosti. Bio je potreban jedan čovjek, Pavao, da poučava šaćicu ljudi u malenoj školi kako bi s vremenom dosegnuo do svih koji su živjeli u Aziji u samo dvije godine! Oni su postali nositelji Božje prisutnosti (Djela apostolska 19: 1–10). Što Bog može učiniti kroz nas ako se ujedinito u zajedničkoj strasti za Njim?

Gospodin je protresao moje srce da podijelim ovu poruku s tobom i s ostalim voditeljima diljem svijeta. Želim te opremiti da nosiš ovo otkrivenje u svoj svijet utjecaja. Molim te, prihvati je sa svom mojom ljubavlju i potporom. Rado bih čuo kako je ova poruka utjecala na tebe i na one o kojima se brineš.

Od srca,

John Bevere.

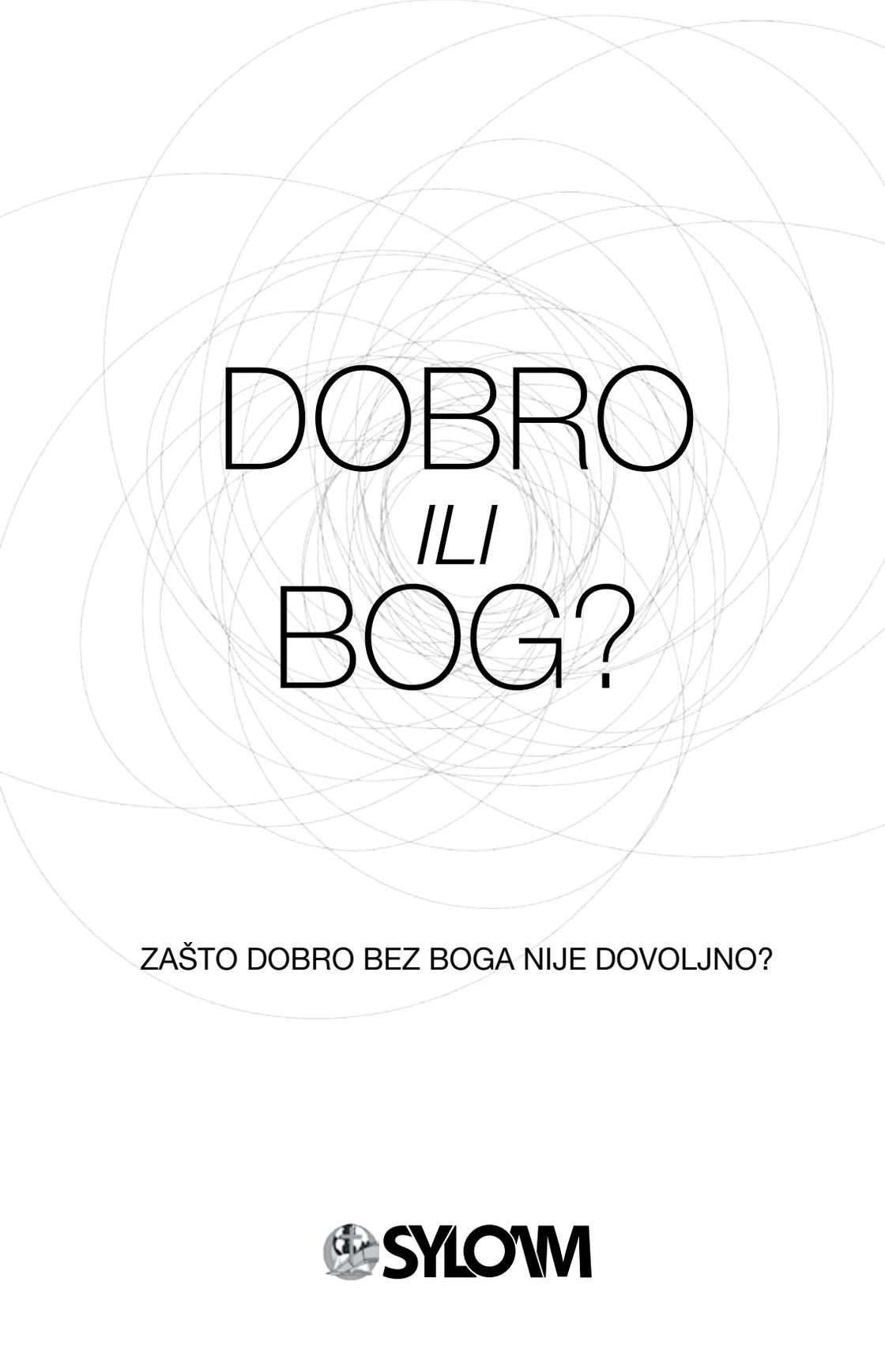

JohnBevere@ymail.com

MESSENGER
INTERNATIONAL

MessengerInternational.org

DOBRO
ILI
BOG?

ZAŠTO DOBRO BEZ BOGA NIJE DOVOLJNO?

ŠTO VOĐE GOVORE O KNJIZI *DOBRO ILI BOG?*

„*Dobro ili Bog?* moćno je putovanje kroz Pismo koje će izazvati i preoblikovati vašu perspektivu o tome što znači živjeti dobrim životom.“

– MARK BATTERSON, autor najprodavanije knjige *The Circle Maker*

„*Dobro ili Bog?* predivna je lekcija raspoznavanja koja će vas izazvati da uistinu tražite od Gospodina Njegovu savršenu volju za vaš život.“

– JOYCE MEYER, biblijska učiteljica i autorica najprodavanijih knjiga

„John Bevere ugledni je učitelj, voditelj i autor, a prije svega on je dobar prijatelj i suradnik u izgradnji kraljevstva. Njegova želja da vidi svaku osobu kako ne živi samo dobrim životom već Božjim životom, povećat će vašu vjeru i izazvati vas da odvažno zakoračite u sve što Isus ima za vas. Johnovo poučavanje i osobna otkrivenja dat će vam novi uvid u volju Božju i Njegove najbolje planove za vašu budućnost.“

– BRIAN HOUSTON, stariji pastor u crkvi Hillsong

„Kada čitam priče o ljudima koji su učinili dotad neviđene stvari iz ljubavi prema Bogu, počnem čeznuti da budem jedan od njih. *Dobro ili Bog?* govori o tome što se dogodi u umovima i srcima onih koji iskreno prihvate najbolje od Boga – radije nego da se pomire s lakšim kopijama. Ako dijelite tu želju da znate Boga i služite Mu na radikalnan način, snažno vas potičem da pročitate ovu knjigu.“

– JOHN C. MAXWELL, autor najprodavanijih knjiga i govornik

„Knjiga Johna Beverea *Dobro ili Bog?* izazvat će vas da nikada ne pristanete na manje od Božjeg najboljeg. John nas briljantno podsjeća da ćemo pronaći Boga kad Ga tražimo.“

– JENTEZEN FRANKLIN, stariji pastor u crkvi Free Chapel
i autor najprodavanije knjige *Fasting*

„Knjiga *Dobro ili Bog?* protrest će vas do srži. Ako se želite držati posla kao i obično, ovo nije knjiga za vas. Ali ako želite da se vaša perspektiva zauvijek promijeni, progutajte ovu poruku. Promijenit će vaš život!“

– CHRISTINE CAINE, osnivačica kampanje A21
i autorica najprodavanije knjige *Unstoppable*

„Izazovno. Jasno. Potrebno. *Dobro ili Bog?* dobar je podsjetnik da biti dobar nije naš cilj. Ova knjiga naglašava potencijal da se ljudi mogu maknuti od svjetovnog života moralne poslušnosti k uzbudljivom životu koji se nalazi u Isusu.“

– LOUIE GIGLIO, pastor crkve Passion City u Atlanti
u Georgiji, i osnivač konferencija Passion

„Poput upaljene šibice usred duboke tame, John Bevere osvjetljava put prema manifestiranoj prisutnosti Božjoj dok rasplamsava nezasitnu želju kod čitatelja koja može biti zadovoljena jedino u intimnom odnosu s Njim.“

– Biskup T. D. Jakes, izvršni direktor TDJ Enterprises-a
i autor najprodavanijih knjiga

„Dobrota Božja svugdje je oko nas, ali razumijemo li je uistinu? U knjizi *Dobro ili Bog?* John Bevere istražuje što znači biti dobar i što Bog ima s tim. Dok čitate ovu važnu knjigu, bit ćete zaintrigirani, izazvani i motivirani tražiti od Boga najbolje za vas i dijeliti to s drugima.“

– CRAIG GROESCHEL, stariji pastor u LifeChurch.tv i autor knjiga *From This Day Forward* i *Five Commitments to Fail-Proof Your Marriage*

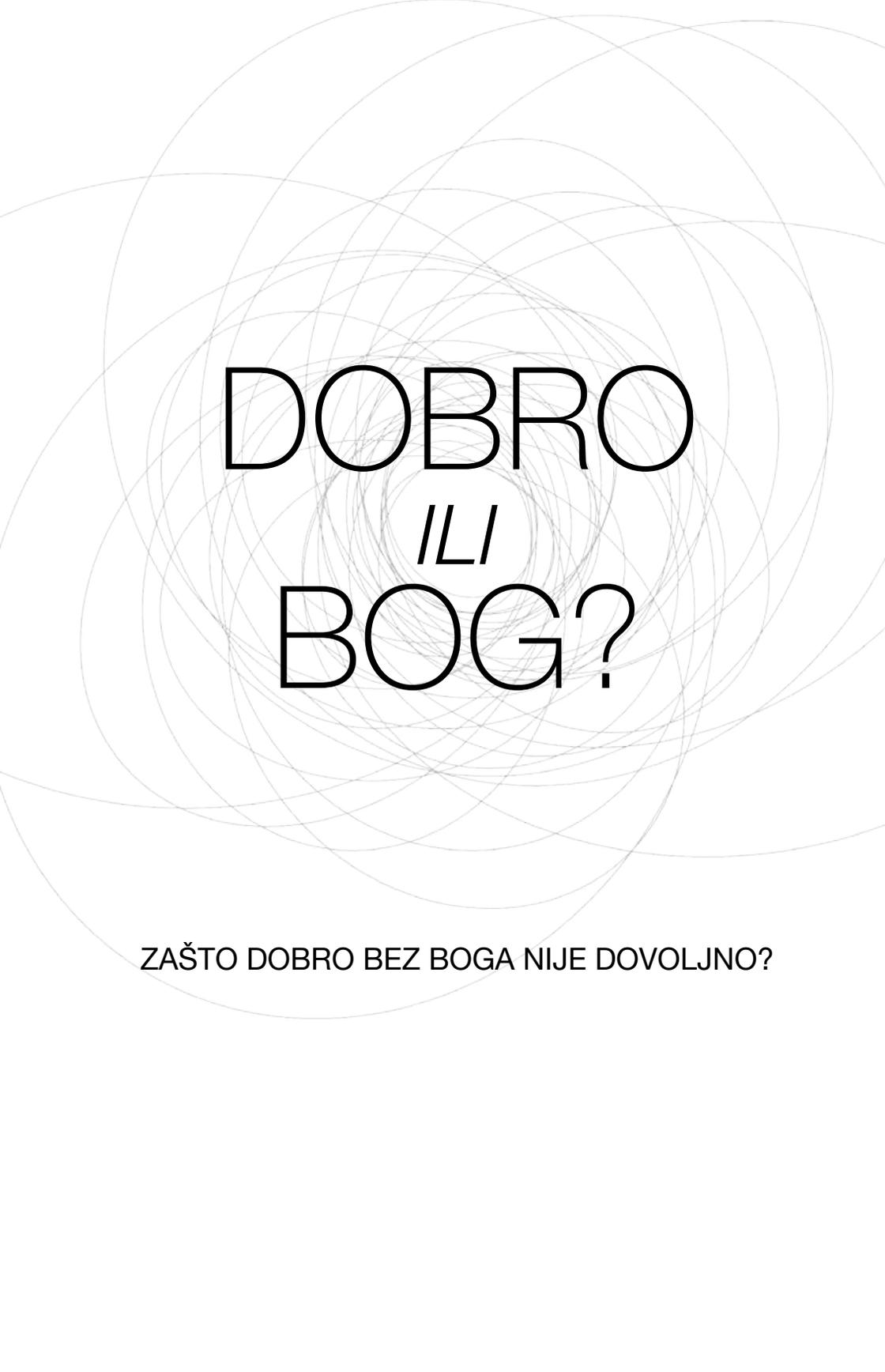
„Još jedanput, John Bevere odaslao je nevjerojatan poziv koji mijenja život Tijelu Kristovom. U svojoj novoj knjizi *Dobro ili Bog?* on pokazuje čitatelju kako može izvući najbolje iz svog odnosa s Bogom i postaviti viši standard za sva područja u svom životu.“

– MATTHEW BARNETT, stariji pastor u Angelus Templeu u Los Angelesu
u Kaliforniji, i suosnivač Dream Centra

„U knjizi *Dobro ili Bog?* John Bevere nas izaziva da preispitamo naše razumijevanje Božje dobrote i prepoznamo područja u kojima smo pristali na vlastite standarde umjesto na Njegove. S detaljnim biblijskim uvidom i ranjivim trenucima iz njegovog iskustva, John nadahnjuje čitatelje da odbiju krivotvoriti dobrotu koju svijet daje i da ponovno predaju svoje srce savršenoj svetosti našeg nebeskog Oca. *Dobro ili Bog?* nužna je knjiga za svakog Isusovog sljedbenika koji odbija pristati na manje od Božjeg najboljeg.“

– CHRIS HODGES, stariji pastor u Church of the Highlands
i autor knjiga *Fresh Air* i *Four Cups*

DOBRO
ILI
BOG?

ZAŠTO DOBRO BEZ BOGA NIJE DOVOLJNO?

Good or God?, *Serbo-Croatian* by John P. Bevere, Jr.

Copyright © 2017 Messenger International

Originally published in English as *Good or God?* by John P. Bevere, Jr.

Copyright © 2015 by John P. Bevere, Jr.

Messenger International, P.O. Box 888, Palmer Lake, CO 80133-0888, USA

MessengerInternational.org

Additional resources in Serbo-Croatian are available for free download at:

www.CloudLibrary.org

This book has been distributed to leaders and emergent leaders

FREE OF CHARGE and is not to be sold. It is a gift from

Messenger International, the Ministry of John and Lisa Bevere.

To contact the author: JohnBevere@ymail.com

Dobro ili Bog?, *srpsko-hrvatski jezik*, John P. Bevere, Jr.

Copyright © 2017 Messenger International

Izorno objavljeno na engleskom kao *Good or God?* by John P.

Bevere, Jr.

Copyright © 2015 by John P. Bevere, Jr.

Messenger International, P.O. Box 888, Palmer Lake, CO 80133-0888, USA

MessengerInternational.org

Dodatni izvori na srpsko- hrvatskom jeziku, dostupni su za besplatno preuzimanje na: www.CloudLibrary.org

Ova je knjiga podijeljena vođama i vođama u nastajanju.

Knjiga je BESPLATNA i ne smije ju se prodati.

To je dar Messenger international, službe Johna i Lise Bevere

Elektronička adresa autora: JohnBevere@ymail.com

Izdaje: Syloam

*Posvećujem ovu knjigu našem sinu...
Ardene Christophe Bevere*

*Ti si marljiv, snažan, nježan i mudar.
Zadivljen sam tvojom osjetljivošću na one koji pate.
Sine, tako se ponosim tobom i volim te zauvijek.*

SADRŽAJ

Zahvale	13
O ovoj knjizi	15
Uvod	17
Prvo poglavlje: Što je dobro?	19
Drugo poglavlje: Kako se to dogodilo?	31
Treće poglavlje: Univerzalni standard za dobro	45
Četvrto poglavlje: Temelj	63
Peto poglavlje: Je li želja dovoljna?	81
Šesto poglavlje: Naš unutarnji GPS	97
Sedmo poglavlje: Ljubomorno čezne za nama	113
Osmo poglavlje: Prijateljstvo	127
Deveto poglavlje: Izbjegavana istina	145
Deseto poglavlje: Gorivo	163
Jedanaesto poglavlje: Dobro ili korisno?	183
Dvanaesto poglavlje: Trening za sveti život	197
Trinaesto poglavlje: Naša motivacija	213
Četrnaesto poglavlje: Naši parametri	231
Petnaesto poglavlje: Prepoznavanje	249
Šesnaesto poglavlje: Šira slika	267
Dnevne pobožnosti i pitanja za raspravu	273
Bilješke	299

ZAHVALE

Mojoj supruzi, djeci i unučadi. Svatko je od vas dar od Boga i donijeli ste takvo bogatstvo u moj život. Volim vas uvijek i zauvijek.

Timu, članovima odbora i partnerima Messenger Internationala: Hvala vam što ste stajali uz Lisu i mene. Nismo mogli tražiti od Boga odanije i iskrenije prijatelje koji bi se upustili s nama u putovanje ispružanja prema narodima svijeta veličanstvenim evanđeljem Isusa Krista.

Bruceu, Jaylynn, Vincentu, Allison, Addisonu i Loran: Hvala vam na vašoj marljivosti da uredite ovu poruku vašim umijećem editiranja. Zadivljen sam darovima koje vam je Bog dao.

Allanu: Hvala ti na spektakularnom dizajnu korica ove knjige. Jednostavan je i otmjen.

Addisonu, Colleen, Esther, Tomu, Mattu, Ardenu, Allanu, Jaylynn i Davidu: Hvala vam što ste čitali ovu poruku u fazama njezinog uobličavanja i što ste dali mudre savjete u vezi težih poglavlja knjige.

Tomu, Esther, Addisonu, Austinu i Johnu: Hvala vam na vašem doprinosu mudrosti u izdavanju i marketingu ove knjige.

Robu i Vanessi: Hvala vam na vašem neumornom trudu da ovu poruku odnesete narodima diljem svijeta.

Našem Ocu, Gospodinu Isusu Kristu i Duhu Svetom: Hvala vam što ste nas potpuno spasili od grijeha, što ste nas posvojili kao svoju djecu i što ste dali ovu poruku svojim voljenim ljudima. Vama ide sva slava.

O OVOJ KNJIZI

Dobro ili Bog? može se čitati od korice do korice kao i svaka druga knjiga. Uključio sam dodatni sadržaj na kraju knjige za one koji žele koristiti *Dobro ili Bog?* kao interaktivno proučavanje. Možete dovršiti to proučavanje individualno ili u grupi. Dizajnirano je tako da se koristi u razdoblju od šest tjedana, ali budite slobodni prilagoditi sve vlastitim potrebama.

Svaki tjedan uključuje:

- Pitanja za grupnu raspravu ili individualni osvrt
- Tjedne pobožnosti koje možete uklopiti u vlastito vrijeme s Bogom
- *Razmisli*: Stih nad kojim meditirate tijekom tjedna
- *Primijeni*: Jednostavan način da primijenite ono što ste naučili u svakodnevnom životu

Poglavlja knjige koja odgovaraju svakom tjednu nalaze se iznad tjednih pitanja za raspravu.

Ako čitate ovu knjigu kao dio kurikularnog proučavanja, predlažemo da gledate ili slušate tjedno poučavanje i kao grupa odgovarate na pitanja za raspravu koja se nalaze na kraju knjige. Zatim neka svaki član grupe pročita odgovarajuća poglavlja knjige i pobožnosti prije vašeg sljedećeg sastanka. Za svaki tjedan proučavanja određeno je jedno kurikularno proučavanje.

Uživajte!

UVOD

Nedavno sam telefonirao s vrlo uglednim nacionalnim voditeljem. Taman smo se pozdravljali kad je on iznenada rekao: „Johne, pričekaj minutu. Trebam ti nešto reći. Napisao si brojne knjige u prošlih dvadeset godina, ali sada jednu *moraš* napisati. To je pravovremena i proročka poruka Crkvi; to je nebeski mandat tebi.“

Do trenutka kad je završio s pričanjem, ja sam bio na koljenima u zadivljenosti zbog Božje prisutnosti. Unutar nekoliko tjedana od tog poziva, preplavljujuća strast da napišem ovu knjigu stvorila se u meni.

Ova se poruka usredotočuje na jedno jednostavno pitanje: je li dobro dovoljno?

U ovim vremenima termini dobro i Bog čine se kao sinonimi. Vjerujemo da ono što je općenito prihvaćeno kao dobro mora biti u skladu s Božjom voljom. Darežljivost, poniznosti i pravednost su dobre. Sebičnost, arogancija i nasilje su zli. Razlika je prilično očita. Ali je li to sve? Ako je dobro tako očito, zašto Hebrejima 5: 14 poučava da moramo imati uvježbana osjetila za razlikovanje dobra i zla?

Apostol Pavao piše: „Nemojte se prilagođavati ovome svijetu! Naprotiv, preobličavajte se obnovom svoga uma da možete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno.“ (Rimljanima 12: 2). Ne možemo prepoznati što je uistinu dobro za naše živote ako prvo naši umovi nisu obnovljeni. Bez transformacije koja dolazi kroz obnovu naših umova propuštamo predivni, Bogom ispunjen život koji nam je dostupan kroz Krista.

Prije stvaranja svijeta Bog je dizajnirao plan za tvoj život, koji se prelijeva ispunjenom svrhom, neograničenom radošću i velikim zadovoljstvom. Njegova volja i plan za tebe savršeno su i potpuno dobri. Ali postoji lažno dobro koje te može spriječiti u tome da uživaš u Božjem najboljem.

Nažalost, mnogi od nas pristali su na lažno dobro. Nesvjesno smo (a ponekad i svjesno) odbacili *Boga* u potrazi za onim što je *dobro*.

Vođe rane crkve stalno su nas upozoravali na ovu zabludu (biti u zabludi znači vjerovati da smo u skladu s istinom, a u stvarnosti zapravo nismo). Isus je sam upozoravao da će zabluda biti tako mudro prikrivena u naše vrijeme da bi čak i izabrani mogli pokleknuti zbog nje. Možemo li se olako odnositi prema tim upozorenjima? Možemo li ih samo otresti sa sebe, pretpostavljajući da smo iznad zablude i da možemo iskustveno razlikovati dobro i zlo?

Dobra je vijest da Bog ne pokušava sakriti Njegovo najbolje od nas. On se ne bavi time da navlači pokrivala na naše oči. On obećaje da će oni koji traže i naći. Ako se uputimo na putovanje traženja istine nećemo biti prevareni njezinim lažnim oblikom. Pitanje je, hoćemo li gledati u Izvor istine ili ćemo pristati na površno znanje o Bogu i Njegovoj volji? Moja je nada da ćeš, kroz čitanje ove knjige, učvrstiti svoju odluku da nikad ne pristaneš na manje od Božjeg najboljeg.

Pomolimo se prije nego što počnemo:

Oče, u Isusovo ime, otvori moje oči, uši i srce da vide, čuju i prepoznaju Tvoju volju za moj život. Duše Sveti, nauči me, duboko i snažno, putevima Isusa Krista dok čitam ovu poruku. Gledam Tebe kao svog Učitelja. Govori mi kroz svaku rečenicu ove knjige. Neka moj život bude zauvijek promijenjen. Amen.

ŠTO JE DOBRO?

„Samo je jedan Dobri, Bog.“
- Marko 10: 18

„Sve je u svemiru dobro
ukoliko se podudara s Božjom prirodom
i zlo ukoliko se s njom ne podudara.“
- A. W. Tozer

Dobro i zlo. Svi znamo razliku, zar ne? Zar nismo rođeni u ovaj svijet s urođenim znanjem o tome što je dobro i loše? Često bih čuo ljude kako kažu da su ljudska bića po sebi dobra. Je li to istina? Znamo da filmovi, dokumentarne emisije i drugi programi koji zagriju naša srca jesu oni koji naglašavaju dobrotu čovječanstva. Ne znam ni za jednu priču, roman ili film koji su postigli veliku popularnost u kojem zlo trijumfira nad dobrim.

Svi smo odrasli gledajući dobre likove koji prolaze kroz teške kušnje. Izgledi su im bili slabi i suočavali bi se s neizbježnim porazom, često do samog kraja, ali odjednom su se naši junaci probili kroz to do pobjede ili pravde. Iščekivali smo i pljeskali na takve završetke. Očekivali smo da dobro uvijek pobijedi jer, ipak, Bog je na strani dobrog, zar ne?

Posljednjih godina producenti i televizijske kuće pokrenuli su trend kad su započeli snimati reality showove na temu preuređenja. Počelo je s emisijama o popravljanju obiteljske kuće koja je u lošem stanju. Sjedili smo zalijepljeni za naše televizijske ekrane, diveći se uzbuđenju i darežljivosti filantropa u njihovom pomaganju siromašnima i potrebitima. Iščekivali smo šok onih kojima bi to bilo omogućeno, zatim bismo se rasplakali u presudnom trenutku kad bi te jadne duše ugledale svoju preuređenu kuću. Potom je došla druga emisija koja je pomagala „gubitnicima“ koji se bore s viškom kilograma da izgube na težini, dok bi drugi programi pridonijeli s odjećom, frizurom, šminikom i ostalim.

Vrlo brzo slavni su se priključili tom trendu. Poznati umjetnici omogućili bi onima koji inače ne bi imali prilike pokazati svoje pjevačke i plesne sposobnosti. Navijali smo dok smo gledali kako se nepoznatom kandidatu daje prilika da postane senzacija preko noći. Kakva dobrota, kakva velikodušnost, kakva dobra volja!

Bilo koji program koji je naglašavao dobročinstvo, zaštitu nevinih ili žrtvovanje vlastitog vremena radi pomaganja nepoznatom kandidatu, rastao bi u popularnosti. Još bi se na našoj listi za gledanje nalazile emisije o policiji ili lovcima u potjeri koji bi uhićivali zle kriminalce. I ove su emisije postale neke od najgledanijih.

Da zaključimo, u središtu je naše zabave često dobrota čovječanstva.

Prodaja i marketing uče nas da proizvod mora na dodir, izgledom, zvukom, okusom i mirisom biti dobar da bi uspio na tržištu. Mora podići korisnikova osjetila ili emocije na bolju ili sretniju razinu. Znamo da će se dobre stvari prodavati. Uostalom, tko bi htio kupiti nešto loše? I samo bi izopačeni ljudi željeli nabaviti nešto zlo.

Čujemo komentare poput „on je dobar čovjek“ ili „ona je dobra žena“ i obično odmah prihvaćamo tu procjenu. Ranjivi brzo spuste

svoje zidove i prihvate svaku izjavu ili djelo od onih koji su prozvani *dobrima* kao sigurno i vrijedno pouzdanja. Ali jesu li te procjene uvijek točne?

Bismo li ikad mogli zapasti u pogubljeno stanje nazivanja onog što je dobro *lošim* i onog što je loše *dobrim*? Znaju li svi koja je razlika? I zasigurno nikada ne bismo mogli upasti u zabludu nazivanja dobra *zlim* i zla *dobrim*. Zar ne?

Razmisli o ovome. Prije mnogo stoljeća mladi je vođa pristupio Isusu Kristu. On je bio iskren i moralno čist čovjek. Nikad nije počinio preljub, ubojstvo, nikad nije lagao, krao ili prevario nekoga u poslu. Uvijek je poštivao svoje roditelje. Bio je uzoran građanin i vjerojatno su mu se mnogi divili. Počastio je Isusa pozdravom „Dobri učitelju“.

Ovdje je vođa govorio vođi; jedan dobar čovjek obraćao se drugom dobrom čovjeku. Tražio je zajednički jezik s uglednim učiteljem kojeg nikad nije upoznao. Možda je u sebi mislio: „*Ako privolim srce ovog uglednog učitelja naglašavajući njegovu dobrotu, uvjerit ću ga da mi da zadovoljavajući odgovor na moje pitanje*“. Ipak, prije nego što je Isus odgovorio na njegovo pitanje prvo mu se suprotstavio: „Zašto me zoveš dobrim? Samo je jedan Dobri, Bog.“ (Marko 10: 18).

Zašto bi Isus ispravio čovjeka koji Ga je nazvao dobrim? Zar Isus nije bio dobar? Naravno da jest! Zašto je to onda rekao? Može li biti da je „dobro“ bio krivi standard procjene? Drugim riječima, je li moguće da je čovjekov standard onog što je dobro drukčiji od Božjeg standarda?

Kad bismo se ti ili ja stavili u cipele ovog čovjeka, kako bismo mi prošli da smo pozdravili Isusa s „Dobri učitelju“? Mogu odgovoriti za sebe. Iako sam dijete Božje već godinama, pročitao sam Bibliju više od jednog puta, proučavam Pismo satima, svakodnevno molim, čak sam i u službi te sam autor nekoliko najprodavanijih kršćanskih knjiga, ja bih primio isti takav odgovor kao ovaj mladi, bogati vođa. Isus bi mi

rekao: „Johne, zašto me ti zoveš dobrim?“ na isti način. Kako to znam? Duh Božji na sličan je način postupio sa mnom kao što je Isus s tim vođom.

Šokantne vijesti

Dopusti mi da objasnim. Kasnih devedesetih letio sam u Švedsku na konferenciju. Bio je to noćni let i stigao sam u Stockholm rano ujutro. Nakon slijetanja, preuzimanja prtljage i prolaska kroz carinu, toplo me dočekaao moj švedski domaćin. Prije nego što smo napustili terminal obavijestio me o vijestima godine i vrlo moguće desetljeća.

Rekao je: „Johne, tragična se stvar dogodila sinoć dok si putovao ovamo pa vjerojatno ne znaš. Ispričaj ću ti.“

„Što se dogodilo?“ pitao sam zabrinuto i znatiželjno.

Moj mi je domaćin rekao o fatalnoj automobilskoj nesreći koja se dogodila samo nekoliko sati ranije. Jedna od žrtava bila je vjerojatno najpoznatija i najvoljenija osoba na svijetu. Sve što bi ona napravila završilo bi u vijestima. Moja žena, Lisa, i ja divili smo se njezinom humanitarnom radu i uživali čitati članke o njoj u časopisima i novinama. Malo sam ranjiv dok ovo pišem, ali nisam samo volio članke, volio sam i slike koje su prikazivale njezin život. Jednostavno rečeno, bio sam veliki obožavatelj. Kad god bi priča o njoj bila na vijestima, zaustavio bih sve što radim i obratio pažnju.

Vijest o smrti ove žene šokirala me više nego što sam mogao izreći. Ona je bila mlada majka male djece, a uz to uspješna žena na položaju koja je bila i pametna i lijepa. Koristila je svoj svjetski utjecaj da čini mnogo dobra za siročad i žrtve mina u zemljama pogođenim ratom. To je bilo dovoljno da osvoji moje srce, ali njezine su atraktivne kvalitete sezale još dalje. Voljela je i uvijek bila svjesna svojih obožavatelja, pozdravljajući ih iskrenim osmjehom ili drugim toplim, osobnim pozdravom.

Bio sam u šoku i nevjerici zbog vijesti o njezinoj smrti. Kako je ona mogla umrijeti? Kako se to moglo dogoditi?

Moj me domaćin odvezao u moj hotel. Prvo što sam učinio kad sam ušao u svoju sobu bilo je to da sam upalio televizor. Vijesti o nesreći bile su na svim programima. Nisam ih većinu razumio jer su bile na švedskom, pa sam pretraživao programe dok nisam pronašao CNN i BBC Sky News. Sjeo sam na rub kreveta, neraspakiranih torbi, u potpunoj nevjerici.

Vijesti su prikazivale tisuće ožalošćenih izvan ženine rezidencije. Skupili su se ljudi svakakve dobi i kamere su ih snimale dok stavljaju cvijeće na ogradu dok im se suze kotrljaju niz lice. Mnogi su bili zagrljeni ili skupljeni u grupama, u molitvi. Svijet je bio u šoku.

Sljedeća četiri dana ova se tragedija nalazila na naslovnicama svih novina u slobodnom svijetu. Izvješća o nesreći, istrazi, reakcijama njezine obitelji i pogrebu dominirale su u svim medijima. Državni činovnici, svjetski vođe i stotine slavnih došlo je na pogreb, koji je bio jedan od najgledanijih događaja u povijesti televizije.

Taj prvi dan u Stockholmu žalovao sam sat za satom u svojoj hotelskoj sobi, mučeći se da se pripremim za nadolazeću večernju službu. Moj je um uporno lutao na pitanja koja sam imao, i borio sam se s ljutnjom na nemile događaje koji su doveli do njezine smrti. Ipak, pored tuge, osjetio sam kako suprotstavljena misao pokušava doći na površinu.

Pokušao sam je otresti, ali nisam mogao. Konačno, nakon nekoliko sati osjećanja nesklada između mojih osjećaja i mog duha, spustio sam se na koljena pored svog kreveta i molio. „Oče, žalim zbog smrti ove žene. Ipak, u svom srcu osjećam da nešto nije u redu. Što se događa?“

Gotovo istog trenutka čuo sam duboko u svom srcu: „Pročitaj Otkrivenje, osamnaesto poglavlje.“ Nisam znao što se nalazi u osamnaestom poglavlju jer u to vrijeme, žao mi je što to moram reći, to nije bila knjiga koju sam mnogo proučavao. Otvorio sam svoju Bibliju i počeo čitati. Moje je srce počelo lupati kad sam došao do sedmog stiha:

„Koliko se hvalisala sjajem i uživanjem, toliko joj zadajte muka i tuge! 'Sjedim kao kraljica – govori ona u svom srcu – nisam udovica i nikada neću okusiti tuge.' Eto, zato će je u jednom jedinom danu zadesiti zla: kuga, tuga i glad. Ona će izgorjeti u vatri, jer je moćan Gospodin, Bog koji je osudi! Plakat će i tugovat će za njom kraljevi zemlje koji su s njom provodili blud i uživali...“

(Otkrivenje 18: 7–9).

Osjetio sam bujicu emocija čim sam pročitao ove stihove. Postojale su očite paralele između žene opisane u stihovima i žene čija je smrt dominirala u vijestima. Kao da mi je netko bacio kantu ledene vode u lice. Bio sam šokiran, zapanjen i zbunjen. Kako bi se ovi stihovi ikako mogli odnositi na tu bezazlenu slavnu osobu?

Važno je istaknuti da apostol Ivan nije u ovim stihovima govorio o specifičnoj osobi. Ovi stihovi govore o duhu koji prevladava u našem palom svijetu. Ipak, bilo je dovoljno sličnosti s trenutnom situacijom da je Duh Božji iskoristio te stihove kako bi napravio promjenu u mojem razumijevanju. Jeste li ikad doživjeli da Bog koristi dio iz Pisma kako bi govorio vašem trenutnom iskustvu? To se događalo ovdje, u mojem slučaju.

Duh Božji izazivao je moje određivanje *dobra* na sličan način na koji je Isus učinio s bogatim, mladim vođom. Svjestan onoga što mi Bog otkriva, glasno sam protestirao u svojoj sobi, „Gospodine, kako ovi stihovi mogu imati ikakve veze s njom? Ona je činila toliko humanitarnih djela sa žrtvama mina i siročadi i –“

„Hvalisala se svojom nepokornosti autoritetu i svojim bludom sa svijetom“, Gospodin je rekao. „Nije bila podložena meni.“

Još uvijek u nevjerici, ponovo sam protestirao: „Ali što je sa svim dobrim koje je učinila za čovječanstvo?“

Potom sam čuo kako Duh Božji govori: „Sine, Evu nije privukla *zla* strana drveta spoznaje dobra i zla. Privukla ju je *dobra strana*.“

Bio sam paraliziran kad sam čuo ove riječi tako jasno u svom srcu. Nakon nekoliko trenutaka, otvorio sam svoju Bibliju na Postanak 3 kako bih potvrdio to što sam upravo čuo.

Naravno, pročitao sam:

„Vidje žena da je stablo dobro za jelo, za oči zamamljivo,
a za mudrost poželjno: ubere ploda njegova i pojede.“
(Postanak 3: 6).

Ugledao sam riječi *dobro*, *zamamljivo* i *poželjno* i usta su mi se širom otvorila. Zatim sam čuo Duha Božjeg kako govori: „Postoji dobro koje nije od mene. Nije podloženo meni.“

Sjedio sam ondje i razmišljao o onome što sam čuo i pročitao. Riječ Božja razotkrila me i ispravila. Moj standard dobrog očito je bio drukčiji od božanskog standarda.

Bog je nastavio govoriti mome srcu. Pokazao mi je kako većinu „dobrih“ ljudi, posebno kršćana, ne privlače seksualne orgije, mračna glazba s očitim pobunjeničkim stihovima, rock zvijezde koje veličaju sotonizam na svojim koncertima, masovna ubojstva, velika krađa, niti ikoje takvo očito zlo ponašanje. Većinu prevari i privuče ponašanje i stvari koje se čine ispravne, dobre i mudre, ali su suprotne Njegovoj mudrosti. Rečeno nam je:

„Neki se put učini čovjeku prav, a na koncu vodi u smrt.“
(Izreke 14: 12).

Raspravimo najprije drugi dio ovog stiha: „a na koncu vodi u smrt.“ Mnogi kršćani ne pridaju mnogo pažnje ovim riječima jer misle: „Spašen sam, idem u raj i neću vidjeti smrti.“ U njihovim umovima ta se izjava odnosi samo na nevjernike. Ipak, razmotrimo što Božja Riječ kaže ovdje.

Pogledaj riječi „put smrti“. Pismo često govori o putu života i putu smrti. Bog objavljuje svojim (ne onima koji Mu ne pripadaju): „Ovako govori Jahve: Evo stavljam pred vas *put života* i *put smrti*.“ (Jeremija 21: 8).

Put ovdje znači mudrost po kojoj živimo. Vidjet ćeš tu riječ često u Pismu. Isus to ovako oblikuje: „Široka vrata i prostran put vode u propast, i mnogo ih je koji idu njim. Kako su uska vrata i tijesan put koji vodi u život...“ (Matej 7: 13–14). Ali govori li Isus ovdje samo o vječnosti?

Bog je smjestio drvo života u središte edenskog vrta. Predstavljalo je Božji put života, Njegove mudrosti. Drugo središnje drvo u vrtu zvalo se stablo spoznaje dobra i zla. Ovo je stablo predstavljalo smrt; predstavljalo je ljudsku mudrost odvojenu od Boga. Uzimanje ploda s njega nije utjecalo samo na Adama i Evu u kasnijem životu; utjecalo je na njih odmah. Prije njihovog nesretnog djela bili su neograničeni, produktivni, zdravi i uspješni u svemu što su činili. Ali jednom kad su uzeli plod zabranjenog drveta, život je postao težak. Preplavila ih je bolest, nedostatak, stresan rad i poteškoće koje nikad nisu poznavali. Zakoračili su na put smrti.

Ipak, Bog je Otkupitelj. On je već planirao otkupiti ono što je čovjek izgubio. On je načinio savez kako bi obnovio *put života*. Njegova će mudrost opet proizvesti istinsku sreću, ugodan život, mir, obilje i mnoge druge blagoslove:

„Blago čovjeku koji je stekao mudrost... i što je god tvojih dragocjenosti, s njome se usporediti ne mogu; dug joj je život u desnoj ruci, a u lijevoj bogatstvo i čast. Njezini su putovi putovi miline i sve su njene staze pune spokoja. *Životno je drvo* onima koji se nje drže i sretan je onaj tko je zadrži.“

(Izreke 3: 13–18).

Pismo pokazuje da Božja mudrost primijenjena na naše živote rezultira plodonosnim životom, produktivnosti, uspjehom, dugim životom, mirom u umu i časti. Drvo je nešto od čega drugi uzimaju. Prema ovim stihovima, ako slijedimo put života (mudrost), mi postajemo drvo života – izvor opskrbe onima koji uzimaju od onog što mi proizvodimo. Suprotno je također istina. Ako živimo po ljudskoj mudrosti, postajemo štetno drvo, i oni koji uzimaju od onog što proizvodimo gravitirat će prema teškom radu, stresu, neproduktivnosti, bolesti, sebičnosti i drugim nusproizvodima duhovne smrti.

Ako se vratimo na Izreke 14: 12, čitamo: „Neki se put *učini* čovjeku *prav*, a na koncu vodi u smrt.“ Kad proučimo prvi dio ovog stiha, znamo da se on može odnositi na bilo koga, kršćane i nevjernike. Neki se put učini ispravan – čini se dobar, mudar, koristan, strategijski, prihvatljiv, profitabilan i slično. Ali upozorenje je jasno – ono što se čini dobro može zapravo biti štetno i neproduktivno – put smrti.

Autor poslanice Hebrejima piše ovo ozbiljno upozorenje:

„O tome nam treba mnogo govoriti... Jer ste postali nagluhi. I uistinu, premda biste po vremenu morali biti učitelji, vama je ponovno potrebno da vas tko pouči osnovno, to jest početak proročanstava. Takvi ste da vam treba mlijeko, a ne jaka hrana... A jaka hrana je za odrasle, za one koji *navikom imaju uvježbana osjetila za razlikovanje dobra i zla.*“

(Hebrejima 5: 11–12, 14).

Očito je da je sposobnost razlikovanja ključna u određivanju što je uistinu dobro i što je uistinu zlo. Drugim riječima, što je uistinu dobro

nije uvijek očito našem prirodnom razmišljanju, rezoniranju i osjetilima.

Možda se pitaš: „Nije li autor poslanice Hebrejima rekao da se naša osjetila mogu uvježbati za razlikovanje dobra i zla?“ Rekao je to, ali na koja je osjetila mislio? Primijetit ćeš da je na početku ovih stihova autor rekao da piše kršćanima koji su nagluhi. Na koji je sluh mislio? Jesu li svi hebrejski vjernici trebali slušna pomagala? Sumnjam. On je mislio na našu sposobnost da čujemo srcem. Isus je neprestano naučavao: „Onaj koji ima uši, neka čuje!“ (Matej 11: 15). Doslovno su svi oni koji su slušali ovo naučavanje imali fizičke uši, ali nisu svi imali srce koje razlikuje i čuje Riječ Božju, koja je bila ono najbolje za njihov život.

Zakoračit ćemo dublje u temu duhovnog razlikovanja malo kasnije u ovoj knjizi; ali važno je u ovom trenutku istaknuti da se dobro i zlo ne mogu uvijek razlikovati na površinskoj razini. Prije mog susreta s istinom u toj hotelskoj sobi u Stockholmu, vjerovao sam da su dobro i loše pred našim očima, očiti i jasni. Ali pogledaj još jedan primjer: jedan od glavnih članova Isusovog tima, Petar, govorio je Isusu o zaštiti i njegovom dugom životu. Činilo se kao da daje dobar savjet svome Šefu. Ipak, Isus ga je ukorio govoreći da njegovi interesi očito nisu Božji (vidi Matej 16: 21–23). Ovo je jedan od mnogih primjera stihova koji prikazuju kako dobro i zlo nisu uvijek na prvu očiti.

Salomon se molio: „Podaj svome sluzi pronicavo srce da može... razlikovati dobro od zla...“ (1. Kraljevima 3: 9). Potrebno je prosvijetljeno srce, uvježbano, da identificira ono što Bog naziva *dobrim* i *zlim*. Eva je bila savršena u svakom pogledu, i u vrtu u kojem je boravila Božja je prisutnost bila moćna i snažna. Ipak, ono što je ona identificirala kao dobro, ugodno i poželjno zapravo je bilo zlo i pogubno za njezin život. Bila je prevarena i patila je zbog toga.

To nas dovodi do svrhe ove knjige: osvijetliti, kroz Pismo i uz pomoć Duha Svetoga, razliku između toga što je dobro za naš život i onoga

što bi na kraju moglo biti pogubno. Ako je Eva, koja je bila savršena i živjela je u savršenom okruženju, mogla biti prevarena, koliko je lakše nama, koji smo nesavršena uma i živimo u palom svijetu – iskrivljenom društvu – biti prevareni i povjerovati da je nešto štetno dobro?

KAKO SE TO DOGODILO?

„Ne varajte se, braćo moja ljubljena! Svaki dobar dar, svaki savršen poklon dolazi odozgo, od Oca...“
- Jakovljeva 1: 16-17

„(Kršćanin) ne misli da će nas Bog voljeti jer smo dobri, već da će nas Bog učiniti dobrima zato što nas voli...“
- C. S. LEWIS

Tog dana u Švedskoj sjedio sam u svojoj hotelskoj sobi zapanjen, a moje su emocije divljale. Divio sam se božanskom odgovoru na moju tugu zbog smrti slavne osobe, ali mučilo me mnogo toga. Bio sam duboko iznenađen i pun pitanja. Bio sam u službi godinama, napisao mnoge knjige i poučavao vjernike na svim kontinentima (osim Antarktike), a ipak je moje neznanje o tome što je uistinu dobro upravo bilo razotkriveno.

Glavno pitanje koje je preplavljivalo moj um bilo je: *Što sam još gledao kao dobro što nije dobro u Božjim očima?* i jednako važno: *Koje su bile posljedice toga?*

Prije nego što počnem odgovarati na ova pitanja bilo bi korisno vratiti se onamo gdje je sve počelo: u edenski vrt. To je logičan korak, jer je kroz to Duh Sveti zgrabio moju pažnju u toj hotelskoj sobi.

Postoji ponavljajuće pitanje u vezi s pričom u vrtu s kojim sam se ja – i mnogi drugi – borio godinama: kako je zmija uspjela nagovoriti Evu da se okrene od Boga?

Razmislimo o ovome. Eva je živjela u savršenom okruženju. Nikad je nije zlostavljao otac, muž, rođak, šef ili učitelj. Živjela je u potpunom miru i spokoju i nije poznavala bolest niti ikakav nedostatak. Najbolje od svega, živjela je u harmoniji sa svojim Stvoriteljem. Božja je prisutnost prodirala atmosferu zemlje i On je često šetao vrtom s Adamom i Evom. Kako je onda zmija postigla da se ova žena, i muškarac, okrenu od Boga?

Ako možemo pronaći odgovore na ovaj misterij, dobit ćemo koristan uvid u to kako neprijatelj može učiniti isto nama danas. Ako znamo njegove taktike, nećemo tako lako biti prevareni i neposlušni našem Stvoritelju.

Veličanstveni vrt

U početku je Bog stvorio savršen svijet koji je bio predivan, besprije-koran, bogat resursima i ostalim užiticima za dušu. Bog nije stvorio samo nekoliko vrsta životinja, drveća i krajolika. Dizajnirao je i stvorio preko milijun živućih stvorenja, preko 250 tisuća biljaka, preko 100 tisuća vrsta drveća i obilje različitog kamenja, tla i prirodnih resursa. Zemlja je bila umjetničko djelo. Tisućama godina kasnije, znanstvenici ju još proučavaju i dive se njezinoj kompleksnosti. Još uvijek nisu uspjeli razumjeti naš svijet i vjerojatno nikada neće.

Bog je dizajnirao i stvorio sve ovo samo za objekt Njegove ljubavi: čovječanstvo. I iako je planet bio zadivljujuć, Stvoritelj je odlučio ići dalje od toga. Osobno je posadio – ne stvorio – predivan vrt na zemlji.

Volim krajolike i vrtove. Dopusti mi da budem iskren. Ne volim raditi u njima – o tome možeš pitati Lisu. Ona se namršti kad govori o mojoj nevoljnosti za vrtlarenje. Ono što volim je, naime, jednostavno sjediti ili šetati kroz uređene vrtove, voćnjake, vinograde ili šume. Divim se bojama, mirisima, tlu i raznolikosti drveća i biljaka.

Nedavno sam propovijedao u Konstanzu u Njemačkoj, gradu koji je dobio ime po jezeru pored kojeg se nalazi. Jezero Konstanz najveće je jezero u Njemačkoj jer prima otopljeni led i snijeg s Alpi. Lisa i ja bili smo ondje zajedno u posjetu bliskim prijateljima koji su također pastori, Freimut (dobro njemačko ime) i njegova supruga Joanna.

Imali smo nekoliko slobodnih dana tijekom našeg posjeta i naši su domaćini velikodušno predložili raznolike zabavne aktivnosti kojima možemo ispuniti svoje vrijeme. Otkrili smo da ne ponestaje stvari koje možemo raditi u Konstanzu; ipak, jedna stvar koju sam ja najviše priželjkivao nije bila predložena.

Smješteno usred jezera Konstanz nalazi se mjesto koje se zove Otok cvijeća. Njegovo pravo ime je Mainau, ali Otok cvijeća bolje ga opisuje jer je cijeli otok vrt. Želio sam prošetati se njime, ali je potreban cijeli dan da ga se čitavog vidi.

Lisa, Joanna i Freimut prvo su mislili da se šalim kad sam pitao da posjetimo otok. Uostalom, tko bi pomislio da bi momak koji voli sport i natjecateljske aktivnosti htio nešto tako dosadno kao što je šetanje velikim vrtom? Nakon što sam to spomenuo nekoliko puta, naši su prijatelji rekli: „Nismo mislili da si ozbiljan. Želiš li zaista ići?“

„Da!“ rekao sam. I tako smo isplanirali odlazak – unatoč nedostatku entuzijazma ostalih.

Dan je bio spektakularan. Prešli smo preko mosta na otok, platili ulaznice na glavnim vratima i započeli naše razgledavanje. Nije dugo trebalo da ostanem zatečen. Bio sam zadivljen ljepotom i kompleksnošću ovog golemog vrta. Dobra je vijest da nisam bio jedini. Zafrkavanje i ruganje ostalih troje prestalo je kad smo svi zajedno ugledali ovo umjetničko djelo.

Svaki odjeljak golemog vrta bio je gozba za oči. Prekrasne aleje cvijeća bile su savršeno poravnate s puteljcima koji se protežu kroz

njihovu sredinu kako bi svaki cvijet bio vidljiv. Vidjeli smo mape napravljene od cvijeća i velike skulpture životinja, djece, čak i kuća od različitog drveća, biljaka i cvijeća. Predivne fontane s vodom također su bile posvuda.

Svi smo uživali u ljepoti i kreativnosti mjesta za čiji bi obilazak trebao cijeli dan – mi smo vidjeli samo polovicu otoka! Mnogo puta tog poslijepodneva pitao sam se: *Ako muškarci i žene mogu osmisliti takav otok, gozbu ljepote za oči i obilje mirisa na užitak osjetilima, kako li je tek Božji vrt izgledao?* Jer Eden nije dizajnirao vješti vrtlar ili arhitekt za krajolik. To je učinio sam Gospodar Stvoritelj.

Bog je posadio bogati, luksuzni edenski vrt, stavio je Adama ondje i doveo mu svaku životinju. Gospodar je želio vidjeti kako će Adam nazvati svaku od 1,25 milijuna životinjskih vrsta na zemlji! Kakvu je inteligenciju taj čovjek posjedovao! Ali Adam nije samo imao sposobnost imenovanja svih tih različitih životinja već i kapacitet da zapamti ime svake od njih – i to bez iPad-a i pomoći Googleovog pretraživača! Adam je bio briljantan!

Ipak, Bog nije Adamu doveo životinje samo kako bi ih imenovao: On je htio vidjeti koju će životinju Adam odabrati da mu bude odgovarajuća pomoć kao što je on.

Čovjek je dao imena svim pticama i svim životinjama, ali nijedna mu nije bila odgovarajuća pomoć kao što je on. Zatim je Bog spustio dubok san na čovjeka, i dok je spavao, izvadio je jedno rebro od čovjeka i mjesto zatvorio mesom. Stvorio je ženu od rebra i doveo je čovjeku. Zatim je Adam rekao:

„Gle, evo kosti od mojih kostiju, mesa od mesa mojega! Ženom neka se zove, od čovjeka kad je uzeta!“

(Postanak 2: 23).

Savršena pomoć čovjeku bila je žena. Mogli su se nadopunjavati i upotpunjavati. Zajedno su dobili zadatak da čuvaju zemlju, točnije vrt.

Prije nego što je Eva stvorena od Adama, Bog je dao jasnu zapovijed: „Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi, ali sa stabla spoznaje dobra i zla da nisi jeo! U onaj dan u koji s njega okusiš, sigurno ćeš umrijeti!“ (Postanak 2: 16–17).

Ne znamo kada se sljedeći događaj zbio. To je moglo biti nakon nekoliko tjedana, godina, desetljeća, a možda i duže. Ali došao je dan kad je najlukavija od svih zvijeri, zmija, naciljala Evu i dovela u pitanje Božju zapovijed.

(Kako je zmija mogla govoriti? Osobno vjerujem da su životinje mogle komunicirati s ljudima prije Pada. Zato ne vidimo da je Eva uplašena ili zatečena kad joj je prišla zmija. To znanje o govoru životinja očito se prenosilo s generacije na generaciju, jer kad je Bileamova magarica progovorila, ni on nije bio iznenađen; pogledaj Brojeve 22: 21–25. On je jednostavno nastavio razgovor sa svojom teglećom životinjom, ne pokazujući nikakvo iznenađenje ili zatečenost.)

Kako je to učinio?

Ponovit ću svrhu naše istrage onoga što se dogodilo u Edenu. Želimo saznati kako je ta đavlom opsjednuta zmija mogla navesti Evu da se okrene od Boga u savršenom okruženju. Proučimo đavlov pristup:

„Zmija reče ženi: Zar vam je Bog rekao da ne smijete jesti ni s jednog drveta u vrtu?“

(Postanak 3: 1).

Ovim pitanjem zmija je započela prvi korak svoje strategije. Đavlov je cilj bio poljuljati Evu od božanske mudrosti. Njegovo mudro osmišljeno pitanje potaknulo je ženu da u tom trenutku izgubi iz vida cijelu lepezu dopuštenih plodova svakovrsnog drveća i da usmjeri svoj fokus na ono koje je zabranjeno.

Božje točne riječi Adamu i Evi bile su: „Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi, osim...“ Njegova je velikodušnost naglašena: „Sa svakoga stabla jedi.“ Postoje tisuće poznatih stabala s plodovima u svijetu i pretpostavljam da je svaka vrsta bila zastupljena u vrtu. Kako je lukava bila ta zmija. Eva je mogla jesti s tisuću stabala, ali nakon Sotoninog izvrnutog pitanja nije mogla skinuti pogled s jedinog zabranjenog.

Danas nije ništa drukčije. Bog nam je svakom dao toliko darova – svaki blagoslov koji nebo nudi (vidi Efežanima 1: 3). Bila bi potrebna cijela knjiga da ih sve izlistamo! Također nam je rečeno da su sve stvari naše u Kristu Isusu (vidi 1. Korinćanima 3: 21–23). Ipak, koja je strategija našeg neprijatelja? Ništa drukčija od one koja je bila u vrtu. On se trudi da prikrije Božju velikodušnost kako bismo samo vidjeli ono što je „zabranjeno“. Zašto nam Bog išta zabranjuje? Razmotrit ćemo ovo pitanje nekoliko stranica kasnije, ali jednostavno rečeno, to je za naše dobro. On zna bolje nego mi što je najbolje za nas.

Slažući se s istinom koju je znala, Eva je brzo odgovorila toj zmiji:

„Plodove sa stabala u vrtu smijemo jesti. Samo za plod stabla što je nasred vrta rekao je Bog: Da ga niste jeli!
I ne dirajte u nj, da ne umrete!“

(Postanak 3: 2–3).

Zanimljivo je primijetiti netočnost u Evinom odgovoru. Bog nije rekao nikada ništa o tome da ne diraju plod s tog drveta. Ovo se možda čini nebitnim, ali nam daje uvid u to zašto se zmija namjerila na Evu, a ne na Adama.

Eva još nije bila tamo kad je originalna zapovijed dana, tako da je ona nije čula iz Božjih usta kao što je Adam čuo. Osobno vjerujem da je postojao prethodni dan kad su ona i Adam šetali tim velikim vrtom i naišli na drvo spoznaje dobra i zla. Adam ga je istaknuo i rekao Evi što je Bog rekao u vezi s tim drvetom. Nazivam ovakvu interakciju *komunicirano* znanje. S druge strane, za Adama je zapovijed bila *otkriveno* znanje. Koja je razlika? Otkriveno znanje je kad nam Bog direktno nešto pokaže.

Otkriveno nasuprot komuniciranog znanja

Jednog je dana Isus pitao svoje učenike: „Za koga drže ljudi Sina Čovječjeg?“ (Matej 16: 13). Jedan po jedan, učenici su nabrojali sve što su čuli od drugih: da je uskrslu Ivan Krstitelj, Ilija, Jeremija ili jedan od proroka – to su bila neka izvješća koja su ti ljudi slušali kroz njihove tadašnje verzije Twittera, Facebooka, Instagrama i blogova.

Jednom, kad je Isus prošao kroz sve što su oni otkrili kroz komunicirano znanje, upitao ih je: „A vi, za koga me držite?“ (Stih 15).

Učenici su stajali paralizirani bez odgovora. Da Isus nije postavio prvo pitanje, vjerojatno bi bili pod utjecajem tuđih komentara i njihovi bi odgovori reflektirali komunicirano znanje. Ali sa svoja dva pitanja, Isusov je motiv bio odsjeći to drugorazredno znanje kako bi saznao što im je Bog otkrio. Petar je bio jedini s odgovorom. Rekao je: „Ti si Krist, Sin Boga živoga!“ (Stih 16).

Mogu zamisliti da se Isus nasmijao, stavio ruku na Petrova leđa kako bi mu dao potvrdu, i rekao: „Tebi to ne objavi tijelo i krv, već Otac moj nebeski!“ (Stih 17). Petar nije ponavljao informaciju koju je pročitao na internetu ili slučajno vidio u nekom članku časopisa! Govorio je istinu koju je Bog otkrio direktno njemu.

Isus je zatim rekao da će na takvom *otkrivenom znanju* crkva biti sagrađena i sile tame neće moći zaustaviti one koji ga imaju. S druge strane, sile tame mogu mnogo lakše prevariti one koji posjeduju samo *komunicirano znanje*.

Na brojne načine dobivamo otkriveno znanje. Može se dogoditi dok čitamo Pismo ili od Boga nadahnutu knjigu, dok tiho čekamo u molitvi, dok slušamo pastora kad propovijeda, ako primimo viziju kao Petar dok je bio na krovu (Djela apostolska 10: 9–16) ili jednostavno susretnemo Riječ Božju otkrivenu našem srcu od Duha Svetoga. Nekad možeš čuti tihi, mali glas duboko u svom srcu. A nekad jednostavno *znaš* jer je otkrivenje došlo u tvoj duh. A nekad tvoje srce

počne kucati i osjetiš Božju prisutnost dok čitaš Riječ. Kako god bilo, najvažnije je da znaš da si čuo od Boga i to *otkriveno* znanje nitko ti ne može oduzeti.

S druge strane, komunicirano znanje dolazi od slušanja ili čitanja nečije izjave o tome što je ta osoba čula od Boga. Znanje može biti točno, ali ako ti to Duh ne objavi u tvom srcu, ono lako može biti izvrnuto.

Na primjer, čuo sam kako neki ljudi odvažno pokazuju svoje znanje Biblije: „Znaš, John, novac je izvor svih zala.“ Ono što su ovi prevareni prijatelji pročitali – ili čuli kako propovjednik citira – jest 1. Timoteju 6: 10 koja kaže: „Pohlepa (ljubav) za novcem je izvor svih zala.“

Novac je samo oruđe. To je sve. Oruđe možeš koristiti pogrešno ili ga možeš koristiti ispravno. Pištolj je oruđe. U rukama lopova pištolj će biti pogrešno korišten u pljački. Ipak, pištolj u rukama policajca može koristiti da se spriječi da netko siluje ili ubije ženu. Radi se o istom pištolju i u vezi s njim nema ništa samo po sebi dobro ili zlo. Na isti je način novac oruđe i on nije izvor svih zala. *Pohlepa za novcem* izvor je svih zala.

Pojedinci koji daju ovakve iskrivljene komentare posjeduju komunicirano znanje, a ne otkriveno znanje. Po mojem je iskustvu komunicirano znanje ponekad opasnije od odsutnosti znanja.

Riječi koje je Eva koristila pri opisivanju zapovijedi da ne dira plodove s tog drveta otkrivaju da je posjedovala samo komunicirano znanje. Božja je prisutnost bila u vrtu. On je šetao s Adamom i Evom, vjerojatno svakodnevno (vidi Postanak 3: 8). Sasvim je u redu što je Adam podijelio sa svojom ženom ono što mu je Bog zapovjedio, ali ono što je ona vjerojatno propustila učiniti je pitati direktno svog Stvoritelja o onome što je rekao.

Karakteristika onih koji traže Boga trebala bi biti da kopaju dublje u poznavanje i shvaćanje Njega. Poslušaj što su stanovnici Bereje učinili kad im je Pavao donio ovu poruku s neba:

„Ovi su Židovi bili otvorenija uma od onih u Solunu. Primiše riječ Božju sasvim spremno, svaki dan istražujući Pisma da li je tako.“

(Djela apostolska 17: 11).

Berejci su bili u igri! Pažljivo su slušali Pavla, a zatim sami istraživali Pismo. Volim izraz *otvorenija uma*. Njihovi su umovi bili otvoreni glasu Duha Svetoga. Kanali između njihovog uma i duha bili su otvoreni, spremni da prime otkriveno znanje.

Za razliku od mnogih vjernika danas, ti Berejci nisu sve znanje stjecali s programa, blogova ili rasprava na Twitteru i Facebooku. Isto tako, kad je raspravljao o svom identitetu s učenicima, Isus nije bio zainteresiran za to što drugi ljudi govore u društvenim medijima toga vremena. On je želio znati: „Momci, što je Bog vama otkrio?“

Možda je na jednom od njihovih putovanja Petar čuo nekog da kaže: „Isus je zasigurno Krist.“ U tom trenutku, svjesnost je eksplodirala u njegovom umu i srcu, raspirena prisutnošću Duha Svetoga. *To je to! On je Sin Božji. On je Krist. Vau! Dosad nisam nikako mogao doći do zaključak, ali sada znam da je On Krist!* Često ovako iskusimo da Bog otkriva istinu našim srcima.

A možda se Petru dogodilo drukčije. Otkrivenje je možda došlo u njegovo srce jedne večeri dok je tonuo u san, ili danju dok je hodao između gradova, ili u trenutku kad je gledao Isusa kako poučava druge učenike uz vatru. Možda ga je u jednom od tih trenutaka, a da Petar toga nije bio svjestan, Bog podsjetio na jedan od stihova iz Starog zavjeta, poput Izaije 9: 6–7, koji je predviđao Kristov dolazak.

A možda se Petrov duhovni „aha“ trenutak dogodio dok je Isus nekoga iscjeljivao. Odjednom se učenik sjetio kako jedan od rabina iz djetinjstva čita starozavjetno proročanstvo o dolazećem Mesiji: „On slabosti naše uze i ponese naše bolesti.“ (Matej 8: 17, potvrđuje Izaiju 53: 4).

Toliko je načina na koje je otkrivenje o Isusovom identitetu moglo doći Petru; ono najvažnije je da mu je to *sam Bog otkrio*.

Mislím da mogu reći da se s Evom to nije dogodilo. Ona nije imala otkriveno znanje; umjesto toga pristala je na komunicirano znanje. Možda joj je Adam poslao direktnu poruku na Twitter: „Hej, dušo, vidio sam da gledaš drvo spoznaje dobra i zla. Nemoj ga dirati! Bog je rekao da ćemo umrijeti ako pojedemo od njegova ploda.“

Druga faza

Sad kad je đavao imao Evinu pažnju usmjerenu na jedino zabranjeno stablo, mogao je započeti drugi korak njegove uvjerljive strategije. Ovaj je korak bio direktna suprotnost onome što je Bog već izjavio. Ipak, bit će lukavo zapakirano na način da djeluje razumno i da iza toga slijedi obećanje koristi. Sotona je odgovorio:

„Nato će zmija ženi: „Ne, nećete umrijeti! Nego, zna Bog: onog dana kad budete s njega jeli otvorit će vam se oči i vi ćete biti kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo.“

(Postanak 3: 4–5).

Razmotri đavlove riječi: „zna Bog.“ One podrazumijevaju da se tu krije još nešto – i ne samo nešto, nego nešto što će učiniti Adamov i Evin život boljim. To nešto ih može dovesti na višu razinu! Kako se u ovom stablu nalazilo dobro, đavao je pažljivo sročio svoju logiku da zvuči razumno. Upalilo je.

„Vidje žena da je stablo dobro za jelo, za oči *zamamljivo*, a za *mudrost poželjno*, ubere ploda njegova i pojede.“

(Postanak 3: 6).

Eva je vidjela da je stablo dobro, zamamljivo i da će je učiniti mudrom. To su sve poželjne, korisne osobine.

Dok je Eva gledala u stablo, njezine su mislile krenule u novom smjeru: *Samo malo. Nešto je dobro i korisno na tom drvetu i Bog ga je zabranio. Moj muž i ja mogli bismo imati bolji život. Mogli bismo biti mudriji i sretniji, ali to je skriveno od nas. Mislila sam da je naš Stvoritelj pun ljubavi i milosti, ali zapravo, On je prijevaran. Skriva nešto dobro od nas.*

Svakom sekundom, dok su te misli prodirale u njezin um, rasla je Evina želja da pojede od tog ploda. Njezina je želja bila opravdana što je duže vjerovala da ima nešto dobro za nju na tom stablu.

Đavlova glavna taktika bila je da izopači Božji karakter u Evinim očima. Ako uspije u tome, mogao bi je navesti da se okrene od Boga. Zašto? Zato što je Božja vladavina utemeljena i održana na Njegovom karakteru.

Kralj David napisao je: „Pravda i pravednost temelj su prijestolja Tvoga...” (Psalam 89: 15). Kao kralj, David je znao da su te osobine temelj dugovječnog vladara. Ako je kralj istinoljubiv, pravedan i mudar, njegovom kraljevanju neće biti kraja. Ako je kralj prijevaran i nepravedan, njegova vladavina neće potrajati.

Božji je karakter savršen, ali davao je namjeravao uvjeriti Evu u suprotno. Pokušavao je iskriviti dokaze. Izgled zabranjenog stabla bio je dobar i zamamljiv. Činilo se da može učiniti osobu mudrom, ali izgled može prevariti. Zato nam je rečeno da „ne smjeramo na vidljivo, nego na nevidljivo”. (2. Korinćanima 4: 18). Ono što je nevidljivo je Riječ Božja. Njegova je Riječ pravedna i točna.

Ne varajte se

Neprijatelj je uspio postići da se Eva okrene od svog Stvoritelja tako što je potkopao njezinu perspektivu Božjeg karaktera. Često sam morao odbijati slične misli usred borbe kad ne bih vidio odgovor na

molitvu onoliko brzo koliko bih želio. U takvim se situacijama podsjećam na Božju vjernost. Učim samog sebe kroz stvarnost da *Bog nije problem, On ništa ne suzdržava od mene i On je dobar i milostiv Otac.*

Đavao je uvjerio Evu da postoji nešto dobro što Bog od nje suzdržava. Ako je to uspješno postigao u savršenom okruženju, sa ženom koja nikad nije bila zlostavljana, uvrijeđena ili iskorištena, koliko mu je to lakše postići danas u ovom palom svijetu punom uvrede, korupcije, perverzije i prijevare? Iz tog nas razloga apostol Jakov snažno upozorava:

„Ne varajte se, ljubljena braćo.“

(Jakov 1: 16).

Kao što ja volim reći, postoji samo jedan problem u vezi s prijevarem: prijevarna je! Onaj koji je prevaren svim srcem vjeruje da je u pravu i na strani istine. Ali u stvarnosti je u krivu i na strani neistine. Kako zastrašujuće!

Eva je bila prevarena i na kraju pala u grijeh. Jakov ne želi da mi upadnemo u istu zamku. Zato proučimo cijelu njegovu izjavu:

„Ne varajte se, ljubljena braćo moja: svaki dobar dar, svaki savršen poklon, dolazi od Oca svjetala, u koga nema ni promjene ni zasjenjenja zbog mjene.“

(Jakov 1: 16–17).

Jakov ne kaže da *većina* dobrih darova dolazi od Boga. To je mišljenje mnogih. Ne, eksplicitno nam je rečeno da *svaki* dobar i savršen poklon dolazi od Boga. Mogli bismo jednostavno napisati: „Nema ničeg dobrog za tebe izvan Božje volje.“ Nemoj olako ili površno uzeti sljedeću izjavu jer je u njoj velika dubina: *Nije važno kako nešto izgleda dobro, kako te čini sretnim, koliko je zabavno, kako ćeš postati bogat i uspješan, kako se činilo duhovno, kako se činilo razumno, koliko je popularno i prihvaćeno – i lista se nastavlja. Ako je nešto u suprotnosti*

s mudročću (ili Riječi) Božjom, u konačnici će biti štetno i donijeti tugu u tvoj život.

Eva je čvrsto vjerovala da donosi mudar izbor – dobar izbor, koji će poboljšati njezin život i život njezinog muža. Nije. I ako ti misliš da je tisućama godina poslije tvoja mudrost o tome što se čini dobro korisnija od Božje, jednako si prevaren kao i Eva, i iskusit ćeš veliku tugu.

Znam da možda misliš da sam malo previše negativan ili uskog pogleda, ali to nije moja namjera. Jednostavno te opominjem. Ova je knjiga puna uputa kako prepoznati ono što je uistinu dobro za tvoj život, službu, posao, odnose i više. Ipak, kako bih potpuno predstavio poruku Isusa Krista, moram i upozoravati i poučavati. Pavao ovo potvrđuje kad piše:

„Njega mi navješćujemo, opominjući svakog čovjeka i poučavajući svakog čovjeka u svoj mudrosti, da učinimo zrelim svakog čovjeka u Kristu.“

(Kološanima 1: 28).

Ti i ja ne možemo doći do zrelosti bez opominjanja i poučavanja. Ja na to gledam ovako. Svaki put kad kupiš novu elektronsku spravu ili alat, na prvoj ili drugoj stranici u uputama vidjet ćeš riječi: „Upozorenje: Pročitati prije uporabe.“ Proizvođač onda navodi nekoliko upozorenja o tome što činiti – ili češće, što ne činiti – s proizvodom. Ta su upozorenja napisana kako bi te informirala o tome kako da ne naneseš štetu sebi ili proizvodu koji si kupio. Imat ćeš godinama koristi od predmeta ako ne prekršiš upozorenja. Ali ako proizvođač nije dao upozorenja, mogao bi nenamjerno učiniti nešto što bi napravilo štetu ili dovelo do gubitka predmeta. Ti bi tada napisao ozbiljnu elektroničku poruku tvrtki i prozvao ih jer te nisu pravilno upozorili.

Pavao nam govori da trebamo obratiti pažnju na upozorenja iz Novog zavjeta. Ako ih se držimo, imat ćemo godine uspješnog života s našim Stvoriteljem. Ipak, ako ignoriramo i prekršimo upozorenja,

i mi ćemo patiti na sličan način kao Adam i Eva. Onda ćemo pisati postove na blogu, pisma i elektroničke poruke o tome kako je nepravedan život zbog tegoba i tuge s kojima se suočavamo. A Bog jasno govori:

„Neka knjiga Zakona bude na ustima tvojim: razmišljaj o njoj danju i noću, kako bi vjerno držao sve što je u njoj napisano: samo ćeš tada biti sretan i uspjet ćeš u pothvatima.“

(Jošua 1: 8).

Bog jamči uspješan i plodonosan život ako pažljivo slijedimo ono što je napisano u Njegovoj knjizi uputa. Naime, ta knjiga ne sadržava samo motivirajuća, utješna poučavanja. Također sadržava i upozorenja.

Nažalost, u naše vrijeme službenici i učitelji često izbjegavaju ta važna upozorenja. Ti dijelovi Pisma mogu biti shvaćeni kao negativni i mi ne želimo obeshrabrujuće poruke s propovjedaonice jer bi takav pristup bio neprivačlan i utjecao bi na dolaženje u crkvu ili na konferencije. Posljedično tome, postoji mnogo nesreća među vjernicima koje su se mogle izbjeći da su pojedinci bili poučeni i upozoreni.

Žarko te potičem da sada prihvatiš ovu činjenicu: Nema ničeg dobrog za tebe izvan Božje mudrosti ili Riječi, baš ničeg. Ako vjeruješ u to, krenimo dalje u našoj potrazi za razlikom između dobrog i Boga.

UNIVERZALNI STANDARD ZA DOBRO

„Svaka je Božja riječ prokušana (istinita).“
- Izreke 30: 5

„Najbolje se suprotstavimo pogrešci
kad promoviramo čvrsto znanje riječi istine...“
- Matthew Henry

U ovoj ću knjizi govoriti o tri aspekta koncepta *dobrog*. Prvi se odnosi na naš dubinski odnos s Bogom. Drugi se odnosi na naš karakter i ponašanje; treći na naše planove i strategije. Oni su blisko povezani jer je prvi naš temelj, drugi je ono što čvrsto drži naše živote, a treće predstavlja izgradnju naših života. Ako je prvo dvoje snažno, naš će rad biti uvećan i trajan. Ali ako je jedno od toga krivo, naš život bit će otežan i kratkotrajan.

Sjećam se građenja naše prve kuće kao da je bilo jučer. Cijeli je proces od početka do kraja zanimao i Lisu i mene. Kad je gradnja počela, svaki dan vozili bismo se do gradilišta da vidimo napredak.

Temelji nisu bili tako zanimljivi pa smo proveli najmanje vremena provjeravajući ih. Ali otprilike u isto vrijeme neki su naši prijatelji izgradili mnogo ljepšu kuću. Nekoliko godina nakon što su se uselili, na njihovim su se zidovima pojavile goleme pukotine od poda

do stropa. Jedne smo večeri bili ondje na večeri i, primijetivši očiti problem, pitali što nije u redu. S očitim zgražanjem rekli su nam da su temelji kuće neispravni. Građevinar je štedio i njihovi pokušaji da dobiju odštetu nisu uspjeli. Ispravljanje problema na kraju je bio iznimno skup i dugotrajan proces. Njihovo je iskustvo meni naglasilo važnost dobrih temelja. Iako postavljanje temelja nije bio najuzbudljiviji dio građevinskog procesa za promatranje, bio je najvažniji za izgradnju doma koji će trajati.

Jednom kad je temelj našeg doma bio postavljen, sljedeći je korak bilo postavljanje drvene konstrukcije. Ta je građevinska faza učinila naše posjete gradilištu još zanimljivijima. Naši su posjeti bili duži jer smo sada mogli hodati kroz kuću. Bili smo oduševljeni gledajući kako sobe poprimaju oblik, i dobivali smo realističniju sliku kako će u konačnici izgledati kuća.

Posljednja je faza bila čisti užitek i proveli smo najviše vremena razgledavajući našu kuću tijekom te faze. Kad je postavljanje drvene konstrukcije i žbukanje bilo gotovo, promatrali smo postavljanje stolarije, zidnih dekoracija, ormara, podova, radnih ploča, i na kraju svjetala. Ovo je bila naša prva kuća i mogli smo je urediti kako god smo htjeli. Svaki nam se dan činio kao božićno jutro. Sve je dobivalo konačan izgled.

Ovo želim naglasiti: da prve dvije faze izgradnje našeg doma – postavljanje temelja i drvene konstrukcije – nisu bili ispravni, ostatak bi ispaštao ili odmah ili, kao u slučaju naših prijatelja, s vremenom.

Na isti način, posljednji aspekt poruke ove knjige – o našim životnim planovima i strategijama – bit će najuzbudljiviji za razmatranje. Odnosi se na odluke koje donosimo u poslu, službi ili našim životnim ciljevima.

Postoje izbori s kojima se suočavamo u ovim područjima koji se čine dobrima: ipak, vrlo često, oni nisu najbolje od Boga. Ako ih

odaberemo, ti će nas putevi zakinuti za naš maksimalan potencijal. Nepromjenjiva je istina: „Ne uskraćuje Jahve dobara onima koji idu u nedužnosti (koji hodaju u pravednosti).“ (Psalam 84: 11). On želi dobro tebi, i Njegovo je dobro uvijek veličanstveno.

Doći ćemo do ovoga malo kasnije, ali kao što se naš građevinar pažljivo usredotočio na prve korake izgradnje, u ovoj knjizi mi prvo moramo postaviti temelje i drvenu konstrukciju.

Definicija *dobrog*

Pogledajmo riječ dobro. Hebrejska riječ za dobro je tob. Nekoliko definicija pronađeno je u *The Complete Word Study Dictionary*: „sretan, prihvatljiv, činiti dobro, ispravan.“ *New International Encyclopedia of Bible Words* ide dublje tvrdeći:

„Ova jednostavna riječ znači ‘dobro’ u najširem mogućem smislu. Uključuje lijepo, atraktivno, korisno, profitabilno, poželjno, moralno ispravno.“

Koncept koji povezuje sve te oblike „dobrog“ je procjena. Kako bismo odredili dobro, moramo uspoređivati stvari, kvalitete i postupke s drugim stvarima, kvalitetama i postupcima...

Opis Stvaranja u Bibliji prvi navodi tob, dok Bog gleda svaki dan stvaranja i proglašava ga dobrim. Bog također procjenjuje. Ljudska bića imaju kapacitet donositi vrijednosne procjene jer je, zapravo, Bog podijelio Njegovu sliku s čovječanstvom. Ali grijeh je iskrivio ljudsku percepciju. Zbog toga samo Bog može savršeno procjenjivati. Pisci Starog zavjeta bili su uvjereni da Bog nije samo autor i mjerilo dobrog već da samo On zna što je uistinu korisno za nas i što je moralno ispravno. Samo zato što je Bog podijelio svoju procjenu dobrog u svojoj Riječi, mi, koji se uzdamo u Njega, možemo potvrditi s pouzdanjem da je određena stvar, kvaliteta ili postupak koristan.¹

Ključna je riječ *procjena*. Adam i Eva odabrali su procjenjivati *dobro* i *prihvatljivo* odvojeno od savjetovanja s Bogom. Napravili su procjenu prema drukčijem setu standarda: njihovom. Ovo je otada bio korijen čovjekovog neprijateljstva sa Stvoriteljem. Poprimio je različite oblike i forme, ali se uvijek sve svodilo na jedan zajednički motiv: „Znam što je *dobro* za moj život i ne trebam nikog da mi govori drukčije.“ Ipak Bog govori: „Neki se put čini čovjeku prav, a na kraju vodi k smrti.“ (Izreke 16: 25).

U prvom sam poglavlju citirao ove iste riječi, ali stihovi su bili iz Izreka 14: 12. Nije slučajno ponovljena ta izjava. Kad se god izjava u Pismu ponavlja, naglašena je. Moramo uvijek znati, neke stvari Bogu imaju veću težinu (pogledaj Mateja 23: 23). Kad se dogodi ponavljanje izjave, tome trebamo posvetiti još više pažnje. U tom je slučaju ovo snažnije upozorenje.

Bog zna kako lako linija između dobrog i zlog može biti izvrnuta. Ako se to dogodilo u vrtu, koliko se lakše može dogoditi danas? Bog upozorava da će biti *puteva* – uzoraka ponašanja, misaonih procesa, uvjerenja, običaja, čak i tradicija – koje se po našoj procjeni čine prihvatljivima, ali će se s vremenom pokazati neispravnim u izgradnji naših života, i s vremenom će dovesti do posljedica. Možda će proći mjeseci ili godine da se rezultat toga pojavi, a možda se ni ne pojavi do Sudnjeg dana. Pavao kaže: „Nekih su ljudi grijesi svakomu očiti i ovi idu na sud pred njima, a drugih idu za njima (bit će otkriveni tek na sudu).“ (1.Timoteju 5: 24). Ne znam za tebe, ali zbog drugog dijela ovog stiha zadržim. Ne mislim da učini da se zbog toga bojim Boga, već da se bojim biti daleko od Njega.

Najvažnije od svega je vjerujem li uistinu da je Božja mudrost savršena i da On zna što je najbolje za moj život? Svako ljudsko biće mora učvrstiti odgovor na ovo pitanje u svom srcu. I to temeljno uvjerenje ne može varirati od jednog slučaja do drugog. Ili je Božja mudrost savršena u svim slučajevima ili ima mane i bolje je da donosimo odluke odvojeno od Njega.

Koji je onda standard dobrog u koji trebamo vjerovati? Što vodi k životu? Apostol Pavao nam govori:

„Svako je Pismo od Boga nadahnuto i korisno je za pouku (da nas nauči što je istinito i da nam pomogne da uočimo što je krivo u našem životu), ispravlja nas kad griješimo i odgaja nas u pravednosti...”

(2.Timoteju 3: 16).

Proučimo neke ključne elemente Pavlove izjave.

Svako Pismo. Ne samo neki dijelovi. Ne samo ono što nam se sviđa ili s čim se slažemo. Ne samo stihovi koji se uklapaju u naš način razmišljanja i vjerovanja. Cijelo Pismo. Budi iskren sa sobom: vidiš li Božju mudrost kao ispravnu u nekim područjima, ali zastarjelu ili nebitnu u drugim slučajevima?

Eva je znala da je Bog Stvoritelj i uživala je u bogatstvu Njegove dobrote zajedno s veličanstvenošću Njegove prisutnosti. Dano joj je predivno okruženje, mir, harmonija, blagostanje i obilje ukusne hrane s mnoštva stabala. Ipak, jednom kad je povjerovala da Božja mudrost nije ispravna, završila je na putu smrti. Ako je Eva mogla biti prevarena u savršenom okruženju, koja je naša zaštita usred ove pokvarenosti? Ništa drugo osim Pisma.

Cijelo je Pismo korisno za pouku (da nas nauči što je istinito i ispravno). Nešto može samo izgledati dobro, ali biti potpuno suprotno. Postoje koncepti, pretpostavke, mišljenja, kvalitete, načini razumijevanja, misaoni procesi koji se čine dobrima i ispravnima, ali nisu. Zbog ovih skrivenih opasnosti, Bog nam je dao životnu knjigu uputa kako ne bismo ne znajući otišli od istine i završili na putu smrti. To je Biblija.

Ti i ja moramo se zapitati (i iskreno odgovoriti), čitam li redovito Bibliju? Proučavam li je? Provodim li vrijeme istražujući Božju mudrost za svoj život? Ili ja, kao Eva, pretpostavljam da sam tečan u Njegovoj

Riječi? Jesam li – dok živim na pokvarenom planetu i borim se protiv neprijatelja – bolji od Eve u razumijevanju istine i ostajanju u njoj?

Cijelo je Pismo od Boga nadahnuto. Nema iznimaka ni skrivenih pojašnjenja u ovoj rečenici; ili je cijelo ili nije uopće. Ako nije cijelo Pismo nadahnuto, onda imamo neispravnu knjigu uputa.

Sigurnost Pisma

Proučimo neke detalje u vezi s Biblijom. Sastoji se od šezdeset i šest knjiga, napisana je na različitim jezicima tijekom perioda od otprilike 1500 godina, pisalo ju je više od četrdeset muškaraca na trima kontinentima (Afrika, Azija i Europa). Ovi su pisci dolazili iz vrlo različitih pozadina, zanimanja i perspektiva. Bili su ribari, pastiri, vojnici, kraljevi, kraljevski peharnici, liječnici, skupljači poreza, izrađivači šatora i drugo. Neki su pisali iz zatvora, dok su drugi svoje riječi pisali u palačama.

Iako zapisi ovih ljudi pokrivaju bezbrojne teme, jedinstvo koje se provlači kroz različite knjige izvanredno je – ali nikako slučajno. Njihova je središnja tema ovo: pad čovječanstva u grijeh, rezultirajuća odvojenost od njegovog Stvoritelja, njegova nemogućnost da obnovi odnos s Njim i božanski odgovor, Mesija, Gospodin Isus Krist. Taj se sadržaj neprestano isprepliće od Postanka do Otkrivenja.

Činjenica da se pisci Biblije nisu (i nisu mogli) sastati da bi isplanirali što će napisati budi divljenje! Nijedna osoba ili odbor nije nadgledao ili odredio smjer za ovaj proces. To je učinio sam Bog. Kako je Pismo pisano tijekom tako dugog vremenskog perioda, većina se pisaca nije osobno poznavala niti su živjeli na istom području. Knjige su dodavane postojećoj kolekciji kako su pisane tijekom 1500 godina. (Stani na trenutak i razmišljaj unatrag 1500 godina od danas. To je toliko davno da prethodi Britanskom Carstvu. Zapanjujuće!)

Sada, generacijama poslije, silno je kad razmišljamo da je Biblija koju čitamo postala jedna knjiga koju su napisali ljudi koji nisu imali

nikakvo eksplicitno znanje o njezinoj konačnoj strukturi. Njihove pojedinačne uloge mogu se usporediti s tim da različiti ljudi iz različitih generacija i kultura pišu roman, a da nitko od njih nema kompletni sadržaj niti tijek priče prema kojem se ravna. Veličanstvena usklađenost ove knjige dokazuje da je njezino podrijetlo božansko. Kao simfonija, svaki pojedinačni dio Biblije doprinosi ukupnoj harmoniji kojom dirigira Bog.

Samo ta spoznaja veličanstven je dokaz božanskog nadahnuća Pisma. Ali odimo korak dalje razmatrajući točnost tih različitih pisaca.

Proročanstva koja predviđaju dolazak Mesije pisana su u različitim knjigama Starog zavjeta stotinama godina, u nekim slučajevima i tisuću godina prije Isusovog rođenja. Većina se biblijskih učenjaka slaže da postoji više od tristo ovakvih proročanstava u Starom zavjetu. Jednom kad je Isus Krist došao na svijet rekao je svom Ocu: „Evo, dolazim – o meni je, naime, u svitku, to jest knjizi, pisano – da činim, Bože, volju Tvoju.“ (Hebrejima 10: 7). A ljudima je Isus obznanio: „Pisma govore o meni!“ (Ivan 5: 39).

Isusovo ispunjavanje svih ovih proročanskih zapisa neodoljiv je dokaz božanskog nadahnuća Pisma. Čest je protuargument ovom zaključku da možeš pronaći i druge povijesne osobe koje se uklapaju u proročanstva o Mesiji. To je istina, neki pojedinci ispunjavaju jedno, dva ili čak nekoliko proročanstava. Ali otkriti da ih jedna osoba u potpunosti ispunjava doslovno je nemoguće.

Dopusti da to ilustriram. Sljedećih će nekoliko stranica biti više tehničke i znanstvene prirode, ali uvjeravam te da je važno i ugodno proučavati ove informacije.

Točnost Pisma

Sredinom 1900-tih, znanstvenik i profesor Peter Stoner objavio je knjigu pod nazivom *Znanost govori*. U ovom je djelu razmatrao proročanstva o Kristu u svjetlu znanosti vjerojatnosti. U vezi s njegovim

otkrićima, H. Harold Hartzler, doktor znanosti, napisao je u predgovoru knjige *Znanost govori*:

„Originalni tekst knjige *Znanost govori* pažljivo je proučio Odbor članova Američkog znanstvenog udruženja te Izvršni odbor tog istog udruženja i utvrđeno je da je u općenitom smislu vjerodostojan i točan u odnosu na znanstveni materijal koji je predstavljen. Matematička analiza koja je primijenjena utemeljena je na principima vjerojatnosti koji su potpuno razumljivi i profesor Stoner primijenio je te principe na ispravan i uvjerljiv način.“²

Stoner nije sam proveo to istraživanje već je preuzeo zaključke od preko šeststo studenata znanosti iz dvanaest različitih sveučilišnih predmeta. Pažljivo je procijenio njihove zaključke i zatim editirao dijelove kako bi učinio njihove podatke konzervativnijima. Njihovo je početno istraživanje uključivalo sljedećih osam proročanstava o Isusu Kristu:

1. Krist će se roditi u Betlehemu (prorokovano u Miheju 5: 2; ostvareno u Mateju 2: 1–7; Ivanu 7: 42; Luki 2: 4–7).
2. Kristu će prethoditi glasnik (prorokovano u Izaiji 40: 3 i Malahiji 3: 1; ostvareno u Mateju 3: 1–3; 11: 10; Ivanu 1: 23; Luki 1: 13–17).
3. Krist će ući u Jeruzalem na magarcu (prorokovano u Zahariji 9: 9; ostvareno u Luki 19: 28–37; Mateju 21: 1–11).
4. Krista će izdati prijatelj (prorokovano u Psalmu 41: 9 i 55: 12–14; ostvareno u Mateju 10: 4; 26: 47–50; Ivanu 13: 21–27).
5. Krist će biti izdan za 30 srebrnjaka (prorokovano u Zahariji 11: 12; ostvareno u Mateju 26: 15; 27: 3).

6. Novac za koji će Krist biti izdan bit će bačen „lončaru“ u Domu Božjem (prorokovano u Zahariji 11: 13; ostvareno u Mateju 27: 5–7).
7. Krist će biti tih pred svojim tužiteljima (prorokovano u Izaiji 53: 7; ostvareno u Mateju 27: 12; Marku 14: 60–61; 15: 3–5).
8. Krist će biti pogubljen na križu kao lopov (prorokovano u Psalmu 22: 16; Zahariji 12: 10 i Izaiji 53: 5, 12; ostvareno u Luki 23: 33; Ivanu 20: 25; Mateju 27: 38; Marku 15: 24–27).

Prije nego što nastavimo, dopusti mi da jednostavno ilustriram znanost vjerojatnosti. Zamisli da uzmemo devet žutih teniskih loptica i jednu bijelu tenisku lopticu, stavimo ih u kantu od 15 litara i sve ih promiješamo. Zatim čovjeku stavimo povez na oči i kažemo mu da izabere jednu lopticu iz kante. Vjerojatnost da on izvuče bijelu lopticu bila bi jedan naprama deset. Ovo je jednostavna vjerojatnost.

U tom kontekstu, Stoner je izjavio sljedeće u odnosu na osam proročanstava ispisanih ranije:

„Otkrivamo da je vjerojatnost da je ijedan čovjek mogao do današnjeg dana svojim životom ispuniti svih osam proročanstava 1 naprama (100,000,000,000,000,000).“³

Ova je statistika zapanjujuća, ali ako nisi matematičar ili znanstvenik, teško ju je shvatiti. Stoner to ilustrira zanimljivim primjerom koji ću ja parafrazirati. Kad bi bilo moguće da dobijemo 100,000,000,000,000,000 srebrnih kovanica, imali bismo problem: kamo ih staviti. Nijedno skladište ni zgrada na svijetu nisu dovoljno veliki. Količina bi bila tako golema da bi kovanice pokrile cijelu državu Teksas u visini od pola metra. To je golema količina.

Pretpostavimo da možemo dobiti te kovanice. Označimo sad jednu kovanicu, zatim promiješajmo cijelu gomilu i raspodijelimo po cijeloj

državi Teksas. Sad stavimo čovjeku povez preko očiju, smjestimo ga u helikopter, prevezimo preko države, čekajući da on da uputu kad da ga spustimo. Jednom kad je na tlu, on može izaći iz helikoptera, još uvijek s povezom preko očiju i odabрати jednu kovanicu. Vjerojatnost da on odabere označenu kovanicu u cijeloj državi Teksas jednaka je onoj da jedan čovjek, od vremena proroka do modernog vremena, ispuni osam mesijanskih proročanstava.

Stoner je napisao:

„To znači da samo ispunjenje onih osam proročanstava dokazuje da je Bog nadahnuo pisanje tih proročanstava do točnosti kojoj nedostaje samo jedna vjerojatnost u (100,000,000,000,000,000) da bude apsolutna.“⁴

Zapanjujuće je razmišljati o ovim vjerojatnostima. Ipak, Stoner nije stao na prvih osam proročanstava. On se upušta u razmatranje osam drugih starozavjetnih proročanstava (ukupno šesnaest) koja najavljuju Isusov život. On tvrdi:

„Vjerojatnost da jedan čovjek ispuni svih šesnaest je... 1 naprama 1045.“⁵

Kakav je to broj? To bi bio broj 1 s 45 nula. Ili:

1,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000.

Stoner ilustrira tu vjerojatnost i ja ću je opet parafrazirati. Kad bismo uzeli toliki broj srebrnih kovanica, Zemlja bi bila premala da ih na njoj sve pohranimo. Morali bismo ih oblikovati u čvrstu kuglu. Ta bi kugla ili sfera imala dijametar šezdeset puta veći od udaljenosti Zemlje od Sunca – to je 5,5 milijardi milja!

Dopusti da ti pomognem shvatiti koliko bi velika ta sfera bila. Često letim u druge zemlje kako bih poučavao Riječ Božju. Predivno, mi sada možemo bez stajanja letjeti na drugu stranu planeta za samo dvadeset i četiri sata. Apostoli bi voljeli ovo naše vrijeme! Ipak,

ako bismo željeli letjeti oko naše sfere srebrnih kovanica u avionu, ne bismo to mogli učiniti, jer nijedna osoba u našoj eri nije živjela dovoljno dugo. Trebalo bi više od četiristo godina da letimo bez stanjanja oko tog planeta srebrnih kovanica! Da smo počeli naš let na dan kad su doseljenici došli u Plymouth u Massachusetts, 1620., još uvijek ne bismo završili s letom oko našeg planeta srebrnih kovanica.

Također moramo imati na umu da ovo nije kao prethodni primjer – srebrne kovanice koje prekrivaju Teksas u visini od pola metra. Ne, ovaj je cijeli planet sačinjen od srebrnih kovanica.

Zamisli da označiš jednu od tih kovanica i dobro je promiješaš s ostalima u golemom planetu, zatim staviš čovjeku povez na oči i kažeš mu da izvuče jednu kovanicu. Bi li očekivao da će izvući označenu kovanicu? Sada imaš predodžbu o vjerojatnosti da jedna osoba ispuni samo šesnaest proročanstava napisanih o Isusu stotinama godina prije Njegovog rođenja.

Ali ima toga još! Još jednom, Stoner nije stao na šesnaest ispunjenih proročanstava već proširio istraživanje na četrdeset i osam proročanstava. To je uistinu zapanjujuće, ali pokušaj shvatiti što je napisao:

„Kako bismo proširili ovo razmatranje izvan svake granice ljudskog razumijevanja, razmotrimo četrdeset i osam proročanstava, sličnih u vjerojatnosti ispunjenja onih osam koje smo originalno razmatrali, koristeći još konzervativniji broj... Primjenjujući isti princip vjerojatnosti korišten dosad, otkrili smo da je vjerojatnost da bilo koji čovjek ispuni svih četrdeset i osam proročanstava jednaka 1 naprama 10157.“⁶

To je broj 1 nakon kojeg slijedi 157 nula. Potrošio bih mnogo mjesta da ovdje napišem taj broj. Stoner nam je ponovno pomogao da shvatimo taj broj još jednom ilustracijom. Ovaj je put srebrna kovanica u potpunosti prevelika. Moramo razmotriti manji objekt.

Elektron je najmanji objekt koji poznajemo. Elektroni su tako maleni da, kad bismo ih stavili jedan pored drugoga u dužini od 2,5 centimetara, trebalo bi nam više od devetnaest milijuna godina da ih prebrojimo brzinom od 250 elektrona po minuti. Iznimno su sitni. Nemoj zaboraviti, to je samo jedna linija elektrona duga 2,5 centimetara. Ne želim te preplaviti time koliko je vremena potrebno da se izbroji koliko ih je u 2,52 cm, a posebice time koliko ih je u 2,53 cm. Neshvatljivo više.

S tim na umu, zapitajmo se kolika bi bila kugla koja sadrži 10157 elektrona. Da to učinimo jednostavnijim, ta bi kugla imala radijus veći od udaljenosti najudaljenije točke koju je čovječanstvo vidjelo u svemiru, što iznosi 13 milijardi svjetlosnih godina. (Svjetlosna godina označava koliko daleko putuje svjetlost u jednoj godini pri brzini od 299.792.458 metara po sekundi – ne po satu.) Kad bismo imali kuglu elektrona čiji je radijus trinaest milijardi svjetlosnih godina, još uvijek ne bismo imali 10157 elektrona. Zapravo, bili bismo daleko od tog broja.

Vjerojatnost da čovjek s povezom preko očiju bude pušten na tu kuglu elektrona i odabere pravi, označeni elektron jednaka je vjerojatnosti da je bilo koji čovjek u povijesti mogao ispuniti samo četrdeset i osam od ukupnog broja proročanstava o Kristu koja su napisali različiti pisci Starog zavjeta.

Želiš li da proširim naše razmatranje na više od tristo ukupnih proročanstava? Zasigurno misliš: *Molim te, nemoj!* Nadam se da to misliš jer je doslovno nemoguće ilustrirati to na način na koji to naš ograničeni um može razumjeti.

Zato ću sažeti sve ovo. Imamo preko tristo proročanstava koja su napisali različiti ljudi, na različitim jezicima, iz različitih zemalja, pisanih više stotina godina i sva su se ostvarila kroz jednog Čovjeka! Kako itko može zaniijekati da je istinski autor Pisma sam Bog? Dobivaju li ove riječi iz Njegovih usta još veće značenje?

„Svaka je Božja riječ prokušana (istinita).“

(Izreke 30: 5).

On je Onaj koji objavljuje: „Ja bdim nad riječima svojim da ih ispunim!“ (Jeremija 1: 12). Upravo iz tog razloga „nije propalo nijedno od Njegovih lijepih obećanja“. (1. Kraljevima 8: 56).

Božja Riječ pouzdanija je od sunca koje izlazi svako jutro, što Isus potvrđuje govoreći: „Nebo će i zemlja proći, ali riječi moje neće proći.“ (Matej 24: 35). Naš Stvoritelj ostavio je svoje nepobitne otiske nama kako bismo znali da je On Bog i da je Njegova volja otkrivena u Pismu.

Pažljivo slušaj

Da ponovim riječi apostola Pavla u 2. Timoteju 3: 16: „Svako je Pismo od Boga nadahnuto... I odgaja nas u pravednosti (uči nas da činimo što je dobro).“ Ovo nije kompleksna ideja; zapravo je vrlo jednostavna. Pismo je Božja Riječ i može joj se vjerovati kao univerzalnom standardu za procjenjivanje i odlučivanje što je uistinu dobro. Ako misliš da je tvoja mudrost, ili prijateljeva, ili stručnjakova, ili društvena korisnija od Božje mudrosti, molim te, promijeni svoje razmišljanje. Jer Pismo govori:

„Bog s nebesa gleda na sinove ljudske da vidi ima li tko razuman Boga da traži. No svi skrenuše zajedno, svi se pokvariše: nitko da čini dobro – nikoga nema.“

(Psalam 53: 3–4).

Kao što smo razmatrali u ovom poglavlju, Bog je providio nepobitne dokaze vjerodostojnosti Pisma. U ovim stihovima psalmist naglašava kako je bilo koja mudrost suprotna Božjoj Riječi, čak i ako se čini dobrom, pokvarena i štetna za naše blagostanje.

Razmotrimo riječi koje okružuju Pavlovu izjavu Timoteju:

„A ti ostani u onim stvarima koje si naučio... Jer znaš da su *istinite*... I jer od djetinjstva poznaješ sveta Pisma... Svako je Pismo od Boga nadahnuto i korisno za pouku (da nas uči što je *istinito* i što je krivo u našim životima, za popravljavanje (da nas ispravlja kad smo u krivu i da nas uči da činimo što je ispravno. Da čovjek Božji bude opremljen...“

(2. Timoteju 3: 14–17).

Moramo ostati vjerni stvarima koje smo naučili. Pavao ne misli na ljudska mišljenja, psihologiju, sociologiju ili bilo koju drugu mudrost koju je sastavio sistem ovoga svijeta; on misli na Pisma. Apostol zaklinje svog duhovnog sina da im ostane vjeran. Naglašava važnost toga da ih drži na pročelju svoga srca. U kakvom bismo mi drukčijem svijetu živjeli da su to učinili Adam i Eva.

Razmisli o tom hipotetskom scenariju. Pred tobom je putovanje koje zahtijeva od tebe da prijeđeš preko golemog minskog polja. Na njemu nisu samo skrivene eksplozivne naprave već i jame sa živim pijeskom, smrtonosne zamke, otrovne biljke i procjepi.

Prije nego što kreneš dobiješ kartu koja otkriva lokaciju svake mine i procjepa, kao i naputke kako izbjeći zamke, jame sa živim pijeskom i otrovne biljke. Kako bi postupio s tom kartom? Bi li je strpao u svoju naprtnjaču sa svojim energetskim pločicama i vodom, ali bi je zbog izazova na svom putovanju zanemario i ne bi je gledao? Bi li se posavjetovao s njom samo kad bi se pojavila prilika za to? Bi li je doživljavao samo kao povremenu kartu za povremeno gledanje? Bi li je pogledao na početku i zatim spremio, siguran da možeš zapamtiti sve informacije s nje? Bi li ijedna od ovih akcija opisala tvoje ponašanje? Ako da, vjerojatno bi napustio ovo polje teško ozlijeđen ili u mrtvačkoj vreći.

Dopusti mi da kažem ono očito. Mudar bi čovjek pažljivo pregledao kartu, proučio je, razmišljao o informacijama i zatim je spremio na takav način da bude lako dostupna. Često bi je gledao tijekom putovanja, pažljivo birajući svoj smjer prema onome što je naučio. Da se ti suočiš s takvim putovanjem, ne bi li učinio isto?

Činjenica je, svi se mi suočavamo s takvim putovanjem svaki dan i naša je karta Biblija. S tom istinom na umu, poslušaj što Bog savjetuje u Pismu. Navest ću nekoliko ključnih stihova. Molim te, nemoj ih samo preletjeti već detaljno pročitaj svaku riječ. Njihov je cilj da nas ohrabre i upozore o tome kako da postupamo s „kartom Pisma“ tijekom našeg putovanja preko smrtonosnog minskog polja ovoga svijeta. Dok čitaš, primijeti posebice riječi pažljiv i pažljivo.

„Morate pažljivo slušati sve zapovijedi kako vam je Jahve, Bog vaš, naložio.“

(Ponovljeni zakon 5: 32).

Ne neke nego sve Božje zapovijedi. Trebamo pažljivo slušati i slijediti svaki detalj Njegovih uputa. On nas silno voli i ne želi da budemo teško ozljeđeni ili usmrćeni na putu. Još jednom:

„Slušaj... i *pažljivo* ih drži i vrši da ti dobro bude...“

(Ponovljeni zakon 6: 3).

Kad slušamo i pažljivo držimo zapovijedi sve nam bude dobro. Sam Bog jamči to obećanje! Vidimo istu uputu u Ponovljenom zakonu 8: 1; 12: 28, 32; i 28: 13. Ako pogledaš ove stihove, otkrit ćeš da ćemo, ako smo poslušni Božjim zapovijedima, uživati u punim životima, naš će se rad udvostručiti u učinkovitosti, a u društvu ćemo uvijek biti na vrhu, nikad na dnu ili iza. Shvaćaš li koliko je važno pažljivo čitati, slušati i biti poslušan Njegovim riječima?

Možeš reći: „Ali Johne, ove su upute dane pod Zakonom; ovo su zahtjevi Starog zavjeta. Mi smo pod novim savezom milosti. Nije li

nas Isus oslobodio od tih umarajućih okova Zakona?“ Isus nas je oslobodio od Zakona, ali ne od kontinuirane upute da *pažljivo* slušamo Božju Riječ; to ostaje presudno za nas. Poslušaj ove upute iz Novog zavjeta:

„Već Mojsije reče: Gospodin Bog naš podignut će vam između vaše braće proroka poput mene. Njega slušajte *pažljivo* u svemu što vam god rekne.“

(Djela apostolska 3: 22).

Još nam je jednom rečeno da slušamo *pažljivo* sve – ne većinu toga – što nam Isus kaže. Slušaj apostola Jakova:

„Ali tko pomno (*pažljivo*) promotri savršeni zakon slobode i uza nj prione, ne kao zaboravan slušalac, nego kao zbiljski izvršilac, tome će biti blago u njegovu radu.“

(Jakovljeva 1: 25).

Dodatno smo upućeni:

„(Pažljivo) čuvaj dragocjeno povjereno blago uz pomoć Duha Svetoga koji prebiva u nama.“

(2.Timoteju 1: 14).

„Zato treba da dobro pazimo na ono što smo čuli, da slučajno ne promašimo cilj.“

(Hebrejima 2: 1).

Lutanje u životu obično se ne događa zbog svjesnog izbora, već se to događa bez znanja. Kad sam bio dječak i pecao na jezeru, ponekad bi moja želja da što prije počnem prouzročila da ne usidrim čamac. Bio bih zauzet pecanjem i kad bih podigao pogled trideset minuta kasnije ne bih prepoznao obalu. Slučajno sam odlutao.

Mi odlutamo od istine kad joj ne poklonimo dovoljno pažnje. Događa se kad ne čitamo, ne slušamo, ne razmišljamo i nismo poslušni Pismu. Ono što ne držimo u središtu svog fokusa s vremenom izbljedi. Tada lako odlutamo, i Božju volju zamijeni utjecaj ljudi oko nas i glasovi društva. Mi tada prihvatimo ono što se čini dobro prema našoj zamućenoj procjeni.

U prethodnom smo poglavlju ustanovili važnu istinu: nema ničeg dobrog za nas izvan volje Božje. Slažeš li se da je Božja volja otkrivena u Pismu? Ako da, vrijeme je da postavimo strukturu na naše temelje.

TEMELJ

„Pravednik ima temelj vječni.“
- Izreke 10: 25

„Ako u evanđelju vjeruješ samo u ono što ti se sviđa
i odbacuješ ono što ti se ne sviđa,
ne vjeruješ u evanđelje već vjeruješ sebi.“
- Sv. Augustin

Dopusti da ponovno iznesem tri aspekta poruke ove knjige: prvi govori o našem temelju, drugi govori o onome što čvrsto drži naše živote na mjestu, a treći predstavlja zgradu naših života. Ti će aspekti biti fokus našeg razmatranja do kraja ove knjige.

Temelj je kritično važan za ispravan odnos s Bogom. Ako si vjernik dugo vremena, žarko te potičem da ne preskačeš ovo detaljno razmatranje koje slijedi. Bit će korisno ne samo za učvršćivanje tvojih temelja već i za pomaganje onima koje vodiš ili na koje utječeš da uđu u odnos s našim Stvoriteljem.

Rečeno nam je:

„Stoji pisano: ‘Nema pravedna ni samo jednoga; nema razumna... Svi su zastranili, zajedno se pokvarili. *Nema ni jednoga jedinoga koji čini dobro.*’“

(Rimljanima 3: 10–12).

Nema ni jednoga jedinoga koji čini dobro. Osim Isusa Krista, ne postoji nijedno ljudsko biće koje je ikad živjelo i koje će ikad živjeti koje je konstantno činilo ili čini dobro prema Božjoj procjeni. Razlog tomu je: svako se ljudsko biće rađa kao rob. Da, ti si rođen kao rob, i ja sam. „Rob čega?“ možeš se pitati. Grijeha. Pavao piše onima koji su oslobođeni: „Pošto ste bili robovi grijeha...“ (Rimljanima 6: 17).

Adam i Eva umrli su onog trenutka kad su bili neposlušni Bogu. Bog ih je upozorio na tu sudbinu prije nego što su pojeli zabranjeno voće. Ipak, tek su mnogo godina kasnije iskusili fizičku smrt.

Ovo donosi pitanje kako su Adam i Eva umrli na dan kad su pojeli zabranjeno voće? Smrt se dogodila u njihovoj nutrini – njihovom duhu. Bili su odvojeni od Boga, Davatelja života, i sada imaju unutar-nju narav suprotnu od Njegove. Kao posljedica toga, njihovi potomci bit će rođeni s tim istim unutarnjim kvalitetama, koje će se prenositi s generacije na generaciju do današnjeg dana. Postanak 5: 3 potvrđuje ovu stvarnost: „Kad je Adamu bilo 130 godina, rodi mu se sin njemu sličan, na njegovu sliku.“

Čovječanstvo sada više nije bilo sposobno uistinu znati ili činiti dobro; njegov unutarnji moralni kompas bio je oštećen. Kao posljedica toga, samo će utjecaj Boga na zemlji usmjeriti ljude prema onome što je uistinu dobro i ispravno, jer čovjekom je sada upravljao grijeh. Bez božanskog vodstva dobro i zlo bili su izvrnuti. Novi gospodar i glavni utjecaj na čovječanstvo sada je bio onaj koji je opsjeo zmiju – Sotona, kralj neposluha.

Zemlju je ljudima dao Bog. On ih je postavio da upravljaju njome, ali su oni svoj autoritet predali Sotoni. Tisućama godina poslije, đavao je odveo Isusa na visoku planinu, pokazao na sva kraljevstva svijeta i odvažno izjavio: „Dat ću ti svu vlast nad njima i raskoš koja im pripada jer je meni predana i dajem je komu hoću.“ (Luka 4: 6). Sotona je mogao izjaviti nešto takvo jer mu je ova vlast bila predana u vrtu.

Bog nije mogao doći na zemlju u obliku božanstva da nas spasi jer je zemlja bila predana ljudima. Čovječanstvo se odreklo autoriteta; samo ga je čovjek mogao vratiti. Bog je smislio plan mnogo prije Adamovog prijestupa, jer je On predvidio Adamov izbor prije postanka vremena. Njegova je strategija bila da dođe kao Čovjek i otkupi natrag slobodu čovječanstva od ropstva. Bog je poslao svog Sina, Isusa Krista – rođenog od žene, što Ga je učinilo 100% čovjekom, ali začetog od Duha Svetoga, što Ga je činilo 100% Bogom. Zato je Isus bio slobodan od prokletstva ropstva pod kojim smo ti i ja rođeni.

Isus je živio savršenim životom na zemlji. Nikad nije počinio nijedno djelo neposlušnosti. Kao jedino nevino ljudsko biće koje je ikad živjelo, dao je svoj život za slobodu čovječanstva. Na križu je uzeo osudu svakog čovjeka i žene koji su živjeli, žive i koji će živjeti u budućnosti. Prolio je svoju kraljevsku krv kao plaću da nas oslobodi iz ropstva.

Umro je i sahranjen. Budući da je živio savršenim životom pred Bogom, Božji Duh uskrsnuo Ga je od mrtvih treći dan. On sada sjedi s desne strane svemogućeg Boga, koji je rekao ovo:

„Ako ustima svojim priznaješ Isusa Gospodina i srcem svojim vjeruješ da ga je Bog uskrisio od mrtvih, bit ćeš spašen. Vjera srca postiže pravednost, a priznanje usta spasenje.“

(Rimljanima 10: 9–10).

Onog trenutka kad primimo Isusa Krista kao našeg Gospodina, dogodi se predivno čudo. Naša priroda grijeha i smrti trenutno nestaje i rađa se potpuno nova osoba, stvorena na Isusovu sliku. To novo rođenje odnosi se na naš duh (naše stvarno biće), ne na naše fizičko tijelo. Naše je fizičko tijelo još uvijek grešno i jednog će dana nestati. Novi život dolazi u potpunosti kroz dar Božje milosti i ni na koji način nije vezan uz neko dobro ponašanje niti zaslužen djelima koja smo učinili. Točka.

Važno je istaknuti da gornji stihovi iz Poslanice Rimljanima govore da moraš priznati Isusa za *Gospodina*, ne Isusa za *Spasitelja*. Ovdje leži fundamentalna greška koja prevladava u zapadnoj crkvi. Riječ *gospodin* grčka je riječ *kurios*, što znači „gospodar, vlasnik, nadređen u autoritetu“.

Priznati Isusa samo za Spasitelja ne donosi slobodu ni novi život. Shvaćam da je ovo snažna izjava koja se protivi našem prihvaćenom pristupu izgubljenima, ali je u skladu s Pismom.

Riječ *spasitelj* može se pronaći 36 puta u Bibliji. Riječ *gospodin* nalazimo 7800 puta. Što misliš, kamo Bog stavlja naglasak? *Gospodin* označava *poziciju* koju On ima u našem životu dok *Spasitelj* označava *djelo* koje je On učinio za nas. Ne možemo imati koristi od Njegovog *djela* osim ako dođemo pod Njegovu *poziciju* kao Gospodina i Kralja.

Rođeni smo kao robovi. Jednostavno rečeno, grijeh nas je posjedovao. Ali stvoreni smo sa slobodnom voljom; stoga moramo donijeti čvrstu odluku i objaviti da mijenjamo gospodara. Spasenje je provideno za svako ljudsko biće, ali, kao pojedinci, moramo odabrati prihvatiti ga pod Božjim uvjetima.

Otočni zatvor

Koristit ću se izmišljenom pričom kako bih objasnio ovu istinu.

Na određenom otoku tvoja je cijela obitelj u zatvoru zlog gospodara. Ovu je zemlju prvobitno tvome djedu dao jako dobar kralj iz daleke zemlje. Ali tvoj je djed napravio golemu pogrešku; nije je čuvao. Zli gospodar i njegova banda pobunjenika došli su u velikoj snazi i preuzeli taj otok, učinivši tvog djeda i sve njegove potomke robovima. Zli je gospodar sa svojim četama izgradio zatvorske kampove i strpao cijelu tvoju obitelj iza rešetaka.

Način života na otoku, koji je progresivno poprimio prirodu zlog gospodara i njegovih drugova, sveo se na totalnu korupciju i razvrat.

Kao posljedica toga, dobri je kralj osudio otok. Ipak, s obzirom na ljubav koju kralj ima za tvoju obitelj, prije uništenja otoka, on je došao i borio se protiv vojske zlog gospodara i pobijedio ih.

Kralj je tada otvorio sva zatvorska vrata i objavio: „Svi su zatvorenici sada slobodni. Svatko od vas može izaći iz zatvora ako se odrekne vladavine zlog gospodara i postane odan meni.“

Zbog kraljeve dobrote, došla je dugo željena sloboda tvoje obitelji. No dobri kralj neće te prisiljavati da ga slijediš. Svaki zatvorenik treba učiniti prvi korak. (Kada bi to kralj zahtijevao, radije nego da dà svakoj osobi izbor, to bi jednostavno bio još jedan oblik tiranije.) Ako odlučiš prihvatiti slobodu, taj izbor zahtijeva da izađeš iz svoje ćelije, slijediš kralja do njegovog broda, otploviš natrag u njegovu zemlju, postaneš jedan od njegovih podređenih i živiš prema zakonima njegove veličanstvene zemlje. Prilika je pred tobom, ali ti moraš pristati na njegove uvjete.

Dobri se kralj smatra *spasiteljem* tvoje obitelji. Ipak, kako bi imao koristi od njegovog djela spasenja, svaki član obitelji mora pristati podložiti se svim srcem njemu, što uključuje podložnost zakonima njegove vladavine. *Nijedan zatočenik iz tvoje obitelji ne može samo prihvatiti kraljevo spasenje s otoka, a ne podložiti se njegovom gospodstvu.*

Ako odabereš da nećeš slijediti dobrog monarha, jednostavno ćeš ostati tamo gdje jesi. No kraljevi su borbeni brodovi smješteni malo dalje od obale, spremni da bombardiraju i unište osuđeni otok jednom kad on ode. Oni u tvojoj obitelji koji odaberu ne doći pod gospodstvo dobrog kralja, snosit će istu sudbinu kao i zli gospodar i njegova družina, iako se kralj borio da oslobodi sve vas i otvori zatvorska vrata.

Poslušaj me, dragi čitatelju. Bog nikada nije stvorio pakao za tebe niti ijedno ljudsko biće. Stvorio ga je za Sotonu i njegove anđeoske trupe. Isus će reći na Dan posljednjeg suda onima koji se nisu predali Njegovom suverenom autoritetu:

*„Idite od mene, prokleti, u oganj vječni što je *pripravljen đavlu i anđelima njegovim!*“*

(Matej 25: 41).

Pakao je vrlo stvarno mjesto. Isus je češće govorio o njemu nego o raj. Nije vidio spominjanje njegovog opisa – mučenje koje podrazumijeva, kao i činjenicu da je vječan – kao nedostatak suosjećanja. To je vječni dom mrtvih koji su odbili Njegovu vladavinu ljubavi.

Prema Isusu, to mjesto kazne i neizmjerne muke nije bilo pripremljeno za ljudska bića, ali nažalost, svojom neposlušnošću, naš nas je otac Adam uključio u tu osuđujuću presudu. Sada je Sotonina sudbina i naša sudbina ako ne promijenimo gospodara. Iako je Isus spasio čitavo čovječanstvo od Božjeg gnjeva, mnogi će biti osuđeni sa Sotonom, jer će još uvijek posjedovati njegovu prirodu. Zapravo, oni odabiru ostati na otoku.

Možda se pitaš: „Zašto Bog ne bi jednostavno mogao biti milostiv i dopustiti ljudima da uđu u Njegovu kraljevstvo takvi kakvi jesu?“ Oni koji se ne predaju Isusovom gospodstvu još uvijek posjeduju duhovnu prirodu koja je pokvarena i zla. Kad bi bili pušteni u vječno Božje kraljevstvo, zagadili bi i nanijeli štetu mnogim nevinim ljudima.

Zbog toga je Bog poslao Adama i Evu daleko od stabla života u vrtu:

„Zatim reče Bog: ‘Evo, čovjek postade kao jedan od nas – znajući dobro i zlo! Da ne bi sada pružio ruku, ubrao sa stabla života pa pojeo i živio zauvijek!’ Zato ga Jahve, Bog, istjera iz vrta edenskog...“

(Postanak 3: 22–23).

Božja nas je ljubav zaštitila od vječnog zadržavanja mrtve prirode.

Gospodstvo

Zato što je zapadna crkva tako naglasila djelo koje je Isus učinio za nas kao Spasitelj, više nego Njegovu poziciju kao Gospodina, nedostatak podređenosti Njegovoj poziciji autoriteta stvara priličnu grešku u našim temeljima. Poslušaj Pavlove riječi:

„Kako ste primili (kao) *Gospodina* Krista Isusa, tako nastavite u Njemu živjeti. (Budite) u Njemu čvrsto ukorijenjeni, *na Njemu stalno naziđivani*.“

(Kološanima 2: 6–7).

Pavao ne kaže: „Kako ste primili (kao) Spasitelja Krista Isusa.“ Naši životi moraju biti podređeni i naziđivani na Njegovoj poziciji gospodstva, ne na Njegovom djelu spasenja. Drugi način na koji ovo možemo reći je da se podredimo Njemu kao našem vrhovnom i jedinom Kralju, i tada imamo korist od Njegovog spasenja. To u praktičnom smislu podrazumijeva da se čvrsto držimo Njegove Riječi, mudrosti, savjeta, uputa, korekcija i usmjerenja vidjeli mi za to razlog ili ne. Više ne jedemo sa stabla vlastite procjene što je dobro ili loše. Mi živimo u Njemu; Njegov život postaje naš.

Razmotri ovo. Tijekom tri desetljeća moga braka s Lisom imao sam sve prednosti življenja s vrhunskom kuharicom. Lisa je sjajna u pravljenju gurmanskih jela. Imam prijatelje koji su pitali Lisu može li ona podučiti njihove žene kako da prave pesto umake, preljeve za salate i ostale slane delicije.

Ponekad bih Lisu nazivao svojom „malenom gurmanskom kuharicom“. Ovako sam je nazvao možda desetak puta tijekom našeg braka, ali mnogo prikladnije, u posljednjih trideset godina, tisuću puta svojom ženom. Zašto? Jer to označava *poziciju* koju ona ima u mojem životu. Drugi naziv podrazumijeva *korist* koju sam imao od toga što je ona moja žena.

Samo zato što Lisa kuha za mene, ne znači da joj ja pripadam. Kad sam bio neoženjen, na jedan moj rođendan pripremila mi je sjajno jelo. To nam nije dalo dugotrajnu vezu. Savez koji sam napravio kako bih zanemario svaku drugu djevojku i dao svoje srce samo njoj kao njezin muž, učvrstio je naš bračni odnos.

Naš odnos s Isusom sličan je ovome. Kako bismo imali koristi od Njegovog djela spasenja, moramo se podrediti Njegovom gospodstvu, vlasti i vladavini. Predajemo svoje živote u potpunosti jer vjerujemo Njegovom savršenom vodstvu, karakteru, ljubavi i tome da On zna što je najbolje. Iako On žarko priželjkuje našu slobodu i savršeno nas voli, Kralj je kraljeva i Gospodar gospodara te neće doći u naše živote da bi bio na drugom mjestu pored nečeg ili nekog.

Bezbroj puta u crkvama u Americi i zapadnim zemljama vidio sam da službenici nude spasenje onima koji traže Boga bez spominjanja gospodstva. „Sve što trebate učiniti je priznati Isusa kao Spasitelja i postat ćete djeca Božja“, službenici bi rekli. Ili: „Zašto danas ne učiniš Isusa svojim Spasiteljem?“ Ili: „Molimo zajedno ovu molitvu: Isuse, dođi u moje srce i spasi me danas. Hvala Ti što si me učinio djetetom Božjim. Amen.“ Svi njihovi pozivi za pridruživanje Božjoj obitelji nude se bez ijedne riječi o ostavljanju svjetskog sistema i vlastitih puteva kako bi slijedili Njega.

Ta se poruka čini dobrom i u skladu je s izoliranim stihovima u Novom zavjetu. Ipak, je li u skladu s ukupnim uputama Novog zavjeta? Je li to Božja mudrost? Ili smo skratili i uredili istinsku poruku spasenja kako bismo dobili onu koja zvuči dobro i odgovara željama onih koji su u potrazi? Jedemo li s drveta vlastite procjene?

Odreci se sebe

Pogledajmo Gospodarevu poruku. Isus je jasno rekao mnoštvu:

„Ako, dakle, tko želi ići za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi! Tko, naime, hoće sačuvati

svoj život, izgubit će ga. A tko izgubi život svoj radi mene i Radosne vijesti, spasit će ga.“

(Marko 8: 34–35).

Moramo se odreći sebe ako želimo slijediti Njega. Točka. Što to znači? Jednostavno rečeno, ne možeš služiti dvojici gospodara, jer možeš biti odan samo jednom ako zatraži od tebe reakciju ili odgovor. Kada naše tijelo, koje i dalje nije otkupljeno, nešto želi, a Božja nas Riječ upućuje na drugo, ako već nismo odabrali slijediti Isusa kao našeg vrhovnog Gospodara, onda lako možemo odabrati svoj neovisan put dok još uvijek gledamo i priznajemo Njega za svog Spasitelja. Je li moguće da smo prevareni i prihvaćamo to vjerovanje?

Možda je zbog toga Isus rekao: „Zašto me zovete ‘Gospodine, Gospodine!’ kad ne vršite što sam vam zapovjedio?“ (Luka 6: 46). Drugim riječima, *Gospodin* postaje beznačajan, prazan naziv. Ako stvarno ne mislimo tako kad Ga zovemo „Gospodine“, Isus bi radije da Ga onda zovemo „veliki Učitelju“. Tako barem možemo imati koristi od Njegove nauke i ne varati se misleći da Mu pripadamo kad zapravo nije tako.

Prema Marku 8: 34–35 i mnogim drugim stihovima u Novom zavjetu, odreći se sebe nije opcija po izboru u pogledu slijeđenja Njega „s otoka“ ovog osuđenog svijeta. To je nužno kako bi bio spašen od gnjeva koji dolazi. Otkrio sam da je to zapadnjacima težak koncept za shvatiti. Vjerujem da je razlog tomu to što smo mi ljudi koji pokušavaju shvatiti *principe kraljevstva demokratskim umom*. Demokracija je funkcionirala u Americi i ostalim zapadnim zemljama, ali ako pokušamo pristupiti Bogu demokratskim umom, nećemo se povezati s Njim. On je Kralj – stvarni Kralj, ne figura monarha kao ona u Engleskoj.

Demokracija je definirana kao „vladavina ljudi, oblik vlasti u kojoj je vrhovna vlast dana ljudima i oni je provode direktno ili po svojim izabranim predstavnicima“. To je mentalitet kojim smo odgajani u Americi i drugim zapadnim zemljama. Programiran je u naše osnovno razmišljanje i zaključivanje. Kao posljedica toga, ako nam se nešto ne

sviđa, vjerujemo da to možemo izazvati ili promijeniti jer imamo „neotuđiva“ osobna prava i slobodu govora da izrazimo svoje mišljenje.

Ponovno ću naglasiti. Taj oblik vlasti bio je uspješan za Sjedinjene Američke Države jer je to sistem dizajniran za smrtne ljude koji žive u pluralističkom društvu. Ali te se ideje ne mogu prenositi u kraljevstvo Božje. Mi se zapadnjaci možemo zgrčiti, ali Bog je diktator – srećom, On je dobar, no On ima zadnju riječ u svim aspektima života. Ako ponesemo naš demokratski mentalitet u naš hod s Bogom, nećemo imati ništa više od izmišljenog odnosa.

Život je drukčiji pod pravim Monarhom. Gospodin i *kralj* sinonimi su u pogledu nošenja značenja *superioran u autoritetu*. Ako ćemo uistinu slijediti Boga, jednostavno ne možemo koristiti demokratski mentalitet u načinu na koji odgovaramo na Njegovo vodstvo. To se nimalo ne razlikuje od toga kad su Adam i Eva odabrali stablo znanja dobra i zla. Mi, ljudska bića, u tom smo slučaju i dalje glavni i odlučujemo što mislimo da je najbolje za naše živote.

Uzmi svoj križ

Sljedeće što je Isus rekao je da uzmemo svoj križ. Što to podrazumijeva? Ne može značiti da se odrećemo sebe, jer zašto bi Isus nepotrebno ponavljao? Ključ pronalazimo u Pavlovoj poslanici Galaćanima, gdje izjavljuje:

„S Kristom sam razapet na križ; živim – ali ne više ja, nego Krist živi u meni: život koji sada provodim u tijelu, provodim u vjeri u Sina Božjega, koji mi je iskazao ljubav i samoga sebe za mene predao.“

(Galaćanima 2: 19–20).

Pavao nije govorio o fizičkom raspeću, jer ne bi bio živ i napisao ovo pismo. On govori o svojoj odluci da slijedi Učitelja godinama ranije. Pavao je uzeo svoj križ. Tajna koju to podrazumijeva otkriva se u njegovim riječima: „Ne živim više ja, nego Krist živi u meni.“

Ovo bi trebala biti izjava svakog istinskog djeteta Božjeg. Više nismo neovisni, jedući sa stabla vlastite procjene onoga što je dobro i loše. Ne, sada živimo u Njemu i svoj život crpimo iz Njega. Mi ovisimo o onome što je križ omogućio: slobodu od ropstva kako bismo sada mogli živjeti poslušnim životom osnaženim od Boga.

Križ nudi potpuno nov način života. Kao što Pavao izjavljuje u drugoj poslanici: „Kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih Očevom slavom i mi živimo *novim životom*.“ (Rimljanima 6: 4). Taj novi život daje nam sposobnost da se okrenemo od onoga od čega prije nismo mogli. Tiranija grijeha nad nama je slomljena, ali mi moramo odabrati živjeti to. Mi biramo potpuno se predati Njegovoj volji.

Pavao to nastavlja praktično opisivati: „Oni koji *pripadaju* Kristu Isusu *razapeli* su svoje tijelo s njegovim strastima i požudama.“ (Galaćanima 5: 24). I ponovno: „A ja sam daleko od toga da se ičim ponosim osim križem Gospodina našega Isusa Krista po kome je meni razapet svijet i ja svijetu!“ (Galaćanima 6: 14). Križ nas osnažuje da hodamo slobodni od grešnog tijela i jakih utjecaja svjetskog sistema.

Dok sam bio mladić, prije nego što sam upoznao Isusa, u mojem su životu postojala ponašanja koja nisam mogao promijeniti. Žalio sam zbog svog ponavljajućeg ponašanja koje je nanosilo bol, bilo je određeno ponosom i požudom, ali što sam se više pokušavao osloboditi toga, to sam postajao frustriraniji. Bio sam beznadno vezan i podređen vlasti grijeha. Ali kad sam postao razapet s Kristom, mogao sam početi živjeti u slobodi.

„Ovo znamo: naš je stari čovjek razapet zajedno s Isusom da se uništi ovaj grešni čovjek, tako da više ne robujemo grijehu, jer tko je mrtav, slobodan je od grijeha.“

(Rimljanima 6: 6).

Nadam se da nisi samo preletio pogledom preko ovoga! Upij te riječi duboko, jer one su jako stvarne i drže moć za tvoju slobodu.

Istina postaje još uzbudljivija. Prihvatanje križa čini više od toga da nas samo oslobađa od grijeha; osposobljava nas da živimo poslušni Njemu. Rečeno nam je: „Govor o križu ludost je za one koji propadaju, a za nas koji se spasavamo sila je Božja...” (1. Korinćanima 1: 18). Što je prije bilo nemoguće učiniti u vlastitoj snazi, mi sada možemo: hodati Njegovim putevima. Mi sada možemo oponašati Boga. Mi sada možemo slijediti Isusa.

Da ovo sažmem, nemoguće je slijediti Isusa bez toga da se odrenemo sebe (odbacimo vlastite načine i prihvatimo Njegov vrhovni autoritet) i uzmemo križ (uključimo Njegovu snagu kako bismo se oduprli grijehu i svjetskom sistemu). Život koji sada živimo je po vjeri u Njegovu sposobnost koja radi u nama i kroz nas. Mi crpimo iz Njega. Kakav je veličanstven paket spasenja Bog providio za nas!

Čvrsto upozorenje

Isus nas je upozorio da će nakon Njegovog odlaska biti propovijedano i naveliko prihvaćeno evanđelje koje će nuditi spasenje odvojeno od gospodstva. Apostoli su bili specifičniji i rekli da će se to događati bliže Isusovom povratku – to znači u naše vrijeme. Ta proširena i heretička poruka svest će *Gospodina* na običan naziv umjesto poziciju koju Isus ima u životima ljudi. Ljudi će Ga zvati Gospodinom, ali se neće odreći sebe, uzeti svoj križ i slijediti Ga. Pročitaj pažljivo Isusove riječi:

„Neće svaki koji mi govori: ‘Gospodine, Gospodine!’ ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj koji vrši volju moga nebeskog Oca.”

(Matej 7: 21).

Isus je identificirao ljude koji će Njega nazivati Gospodinom – ne Muhameda, Josepha Smitha, Budu, Krišnu, Konfucija ili bilo kojeg drugog lažnog proroka našeg vremena. Ne, ti će ljudi nazivati Isusa Krista svojim Gospodinom i govoriti to sa strašću.

Zašto je Isus koristio riječ Gospodin dvaput u ovom stihu? Znamo da, kada se riječ ili fraza ponavlja u Pismu, to nije slučajno. Pisac izražava naglašenost. Naime, u ovakvim slučajevima, duplikacija nije tu samo zbog naglašavanja već da pokaže intenzitet osjećaja. Na primjer, u Starom zavjetu, kad su do kralja Davida došle vijesti da je njegovog sina pogubila Joabova vojska, Davidov je odgovor bio izrazito osjećajan: „A kralj je pokrio svoje lice i *vapio iza glasa*: Sine moj Abšalome! Abšalome, sine moj! Sine moj!“ (2. Samuelova 19: 5).

Ne mislim da je David zapravo rekao „sine moj“ dvaput. Prije da je pisac dvaput ponovio riječi kako bi čitatelj mogao shvatiti kako je snažan bio Davidov vapaj tuge.

Isti se uzorak javlja u knjizi Otkrivenja: „U viđenju čuh jednoga orla, što leti u najvišem dijelu neba, gdje jakim glasom viče: Jao, jao, jao stanovnicima zemlje...“ (Otkrivenje 8: 13). U drugim prijevodima piše da je orao „vapio jakim glasom“. Opet pisac ponavlja riječ jao da naglasi veliki intenzitet osjećaja.

Na isti način Učitelj komunicira snažne osjećaje ovih ljudi prema Njemu. Oni se ne slažu samo s učenjem da je Isus Krist Sin Božji; oni su emocionalno uključeni i strastveni u svom uvjerenju. Govorimo o ljudima koji su uzbuđeni što su kršćani, vrlo vjerojatno oni koji su emocionalni kad govore o svojoj vjeri i plaču tijekom slavljenja.

Ne samo da imaju jake osjećaje za Isusovo djelo već su uključeni u Njegovu službu:

„Vidim tisuće kako mi u onaj dan prilaze i govore – Gospodine, propovijedali smo evanđelje, izgonili smo demone, svi su pričali o našim projektima koje je Bog sponzorirao.“

(Matej 7: 22, prijevod Biblije *The Message*).

Ovdje sam koristio Bibliju *The Message* jer najbolje prikazuje činjenicu da ti ljudi nisu bili otpadnici. Oni su bili izravno uključeni

i podupirali su službu njihove crkve. Bili su također glasni u svojim uvjerenjima u vezi s evanđeljem: „Propovijedali smo evanđelje.“ Bili su dijelom mijenjanja ljudskih života nabolje.

Ova parafrazirana verzija Biblije koristi riječ tisuće. Naime, većina prijevoda koristi riječ *mnogi*. Grčka je riječ *polus*, što znači „velik u broju, kvantitetu i količini“.⁷ Često se riječ koristi u značenju „većinom“. U svakom slučaju, Isus ne govori o malenoj grupi već o velikoj grupi ljudi – zapravo, vrlo vjerojatno većini od ukupnog broja.

Ukratko: Isus govori ljudima koji vjeruju u učenja evanđelja. Oni Ga zovu Gospodinom, emocionalno su uključeni, propovijedaju poruku evanđelja i aktivni su u kršćanskoj službi. Lako bismo ih mogli identificirati kao istinske kršćane. Koji je onda odlučujući faktor? Kako se razlikuju od istinskih vjernika? Isus nam govori:

„Tada ću im kazati: Nikad vas nisam poznao. Odlazite od mene, zlotvori (vi koji prakticirate bezakonje!“

(Matej 7: 23).

Ključni je izraz „practiciranje bezakonja“, za što je grčka riječ *anomia*. Thayerov *Grčko-engleski leksikon Novog zavjeta* definira to kao stanje u kojem nema zakona, zbog neznanja ili zbog kršenja zakona. *Enciklopedija biblijskih riječi* daje nam uvid govoreći da *anomia* može odražavati „djela koja su... aktivan prekršaj božanskih ili unutarnjih moralnih principa“. Jednostavno rečeno, onaj koji čini bezakonje nije podređen autoritetu Božje Riječi.

Ovi muškarci i žene ne posrću *povremeno*; oni po navici ignoriraju, zapostavljaju ili ne slušaju Božju Riječ. Da su uistinu milošću spašeni, oni ne bi samo prezirali pomisao grijšenja već bi odabrali odreći se ponavljajućeg grijeha. Oni bi razapeli svoje tijelo sa svojim strastima i željama te slijedili božanski karakter i plodove.

Zanimljivo je navesti da će im Isus jednog dana reći: „Nikada vas nisam poznavao.“ Riječ *poznavao* grčka je riječ *ginosko*, što znači „intimno poznavati“. Ti ljudi nikad nisu imali istinski odnos s Isusom. Iako Ga zovu Učiteljem i Gospodinom, to je bio samo naziv, jer nisu vršili ono što On kaže. Dokaz da netko uistinu ima odnos s Njim je da drži Njegovu Riječ:

„Ako vršimo njegove zapovijedi, po tom znamo da ga poznajemo. Tko tvrdi: ‘Poznajem ga’, a ne vrši njegovih zapovijedi, lažac je i u njemu nema istine.“

(1. Ivanova 2: 3–4).

To isto Jakov implicira kad piše: „Reći će netko: ti imaš vjeru, a ja imam djela. Dokaži mi svoju vjeru odvojeno od djela, a ja ću tebi dokazati svoju vjeru djelima!“ (Jakovljeva 2: 18). I te se izjave savršeno podudaraju s tim kako je Isus započeo cijeli ovaj govor: „Prepoznat ćete ih po njihovim rodovima.“ (Matej 7: 20). Djela o kojima Isus govori nisu kršćanske službe, propovijedanje poruke, pohađanje crkve, jer oni koje nebo odbaci imat će te kvalitete.

Tim Keller govori o ovim Isusovim riječima kada kaže:

„Ovo nam govori nešto vrlo izričito. Ovi ljudi imaju intelektualno stimulirajuću vjeru i imaju emocionalno zahvalnu vjeru te socijalno otkupljivu vjeru. Svi mi to želimo. Želimo biti intelektualno stimulirani, želimo biti emocionalno uključeni, i želimo biti društveno korisni. Moguće je željeti intelektualnu stimulaciju, željeti emocionalnu zahvalnost i željeti društvenu korisnost i ne željeti Boga... Jer ako stvarno imaš Boga u svom životu, moraš se odreći svoje volje, i to nam otkriva razliku između nekoga tko zapravo pokušava iskoristiti Boga i nekoga tko želi služiti Bogu.“⁸

Koristiti Boga značiti tražiti Ga zbog onog što možemo dobiti od Njega, čak i ako je to samo dolazak u raj. Služiti Bogu znači biti potpuno motivirani našom ljubavi prema Njemu, i ako Ga volimo, držat ćemo Njegovu riječ.

Danas, većina bi smatrala da je osoba koja naziva Isusa Gospodinom, koja vjeruje u Njegova učenja, koja je emocionalno uključena i aktivna u kršćanskoj službi dijete Božje. Ipak, jasno smo vidjeli iz Isusovih riječi da te kvalitete nisu odlučujući faktor u identificiranju istinskog vjernika.

Reći ću to ovako. Zasigurno ćeš pronaći te kvalitete u istinskom vjerniku; zapravo, osoba ne može biti istinski vjernik bez njih. Ali posjedovati te kvalitete ne znači da je netko istinsko dijete Božje. Odlučujući je faktor ovo: je li se odrekao sebe, uzeo svoj križ i slijedi Njega? U biti, *je li poslušan Njegovim riječima?*

Ova je rasprava bila zaključna tema Njegovog poznatog govora na gori. Da stavi točku na svoje zapanjujuće riječi, zaključio je:

„(Zato) svatko tko sluša ove moje riječi i izvršava ih može se usporediti s mudrim čovjekom koji svoju kuću sagradi na litici. Udari pljusak, navališe potoci, dunuše vjetrovi i jurnuše na kuću, ali se ona ne sruši, jer je sagrađena na litici. Naprotiv, svatko tko sluša ove moje riječi, a ne izvršava ih, može se usporediti s ludim čovjekom koji svoju kuću sagradi na pijesku. Udari pljusak, navališe potoci, dunuše vjetrovi i nasrnuše na tu kuću i ona se sruši. I velika bijaše njezina ruševina.“

(Matej 7: 24–27).

Ova se priča veže na Njegovo upozorenje o mnogima kojima će biti zabranjen ulazak u raj, jer ih On povezuje sa „zato“.

Ako proučiš dvije grupe ljudi koje identificiramo u ovoj prispodobi, sve se svodi na jednu malenu razliku. Obje grupe slušaju Njegovu riječ, ali je prva grupa „izvršava“. Druga je grupa „ne izvršava“. Obje su kuće izgrađene od istog materijala – istog naučavanja. Obje izgledaju identično u slavljenju i službi. Krična je razlika u temelju. Jedna je kuća izgrađena na gospodstvu Isusa Krista. Druga je ostala pričvršćena na procjenu onoga što je dobro i zlo – na isto stablo filozofije kojemu su se okrenuli Adam i Eva.

Otrježnjuje kad razmišljamo da se ista greška i dalje ponavlja, od vrta do današnjeg dana. Poprimi drukčiji oblik, ali korijen je isti. Opet, sve se svodi na ovo: *mislimo li da mi znamo najbolje o tome kako živjeti ili vjerujemo da Bog zna što je najbolje?*

JE LI ŽELJA DOVOLJNA?

„A sad i završite to djelo:
kao što ste bili spremni htjeti,
tako budite spremni i izvršiti...“
- (2. Korinćanima 8: 11)

„Zlatno pravilo za duhovno razumijevanje
nije intelekt, već poslušnost.“
- Oswald Chambers

Razmisli o ovome: Mladić je u vezi s djevojkom. Ona je privlačna, zdrava, organizirana, vrhunska kuharica, sjajna s djecom i – najbolje od svega – ima odličnu osobnost. On je zaljubljen i odluči da je ona ta s kojom želi provesti ostatak svog života. On stvori poseban trenutak, klekne, otvori malenu kutijicu da otkrije sjajni dijamantni prsten i zaprosi je.

Na mladićevo oduševljenje, djevojka se nasmije, veselo uzvikne, počne plakati, i nakon što se malo sabere odgovori: „Da! Da! Da! Ne mogu vjerovati! Šokirana sam i preplavljena emocijama. Ovo je naj-sretniji dan u mojem životu! Tako te volim! Da, udat ću se za tebe!“

Zagrlje se u potpunom oduševljenju. S emocijama koje još uvijek divljaju, ona pogleda u njegove oči i strastveno obeća: „Imat ćemo tako divan život. Bit ću najbolja žena, stvoriti prelijep dom, održavati

ga čistim, praviti ukusna jela za tebe i djecu, ostati zdrava, odijevati se moderno, i predivno voditi ljubav s tobom kad god poželiš.“

Mladić pomisli: *Vau! Sjajno! Ja sam najsretniji tip na svijetu!*

Ona zatim kaže još jednu zanimljivu izjavu: „Naravno, ima drugih mladića koji mi se također sviđaju pa ću se s njima viđati povremeno.“

Šokiran, mladić promuća: „To neće funkcionirati!“

„Zašto ne, dušo?“

On je zaprepašten. Poseban je trenutak uništen. Uzbuđenje je nestalo. Njegov um divlja. *Je li moguće da se šali? Ali zašto bi se šalila s nečim takvim, pogotovo nakon što sam je zaprosio?*

Nakon neugodne tišine, koja se činila kao vječnost, ona pokuša povratiti raspoloženje entuzijastično nudeći kompromis. „Dobro, mogu li provesti samo jedan dan u godini s mojim drugim dečkima? Predat ću se isključivo tebi 364 dana u godini. Daj mi samo jedan dan s njima.“

Mladić ne može vjerovati što čuje. Sada je očito da se ona ne šali; misli ozbiljno. Stoga on opet odgovori: „Ne, ni to neće funkcionirati.“

Ona je začuđena, ali zato što ga toliko voli, ponudi mu nešto još bolje. „Dobro, može li četiri sata na godinu? Daj mi samo četiri sata svake godine da ih provedem sa svojim drugim dečkima.“

Ona ponovno predloži: „A dvadeset minuta na godinu? Samo jedna dobra avantura u krevetu s drugim dečkom!“

„Ne!“

U nadi da ponudi rješenje, kaže mu: „Dušo, ja te volim; zapravo, luda sam za tobom. Volim te više od bilo kojeg muškarca. Ali ja imam

ovu potrebu. Jednostavno moram biti s drugim muškarcima. Ne mogu biti žena jednog muškarca. Iskreno *želim* biti odana tebi i znam da je ispravna stvar izaći iz drugih veza, ali budimo realni. Ima toliko sjajnih mladića i volim njihovu pažnju. Zašto bih se morala odreći toga? Zašto ne mogu imati oboje?”

Mladić je toliko razočaran da ovaj put niti ne odgovara; samo spusti svoju glavu. Nakon još nekoliko čudnih trenutaka, ona nježno kaže: „Samo moram biti iskrena; mislim da tražiš previše. Želim uživati ispunjenim životom.“

Mladić je dovoljno čuo. „Ovo je nečuveno. Nećemo se vjenčati. Zapravo, više nismo zajedno.“

Odu svatko svojim putem.

Razmislimo o ovome. Taj mladić dobiva prelijepu ženu s odličnom osobnosti. Ona je sjajna u svim aspektima zajedničkog življenja, voli ga, spremna je služiti mu i želi mu dati najbolje od sebe. Uzbuđena je zbog toga što će se udati za njega. Sve se to lijepo slaže. Sve što on treba učiniti je dati joj dvadeset minuta na godinu s drugim momkom! Zašto on ne pristaje na njezine uvjete?

Naravno da je odgovor očit: ona mu ne daje cijelo svoje srce i život. Ona zna da bi to trebala učiniti i na neki način to i želi; ali stvarnost je to da je ona previše vezana za druge mladiće. Jedna je stvar željeti, druga je stvar zapravo to *činiti*.

Nijedan zdrav čovjek nikada ne bi oženio takvu djevojku, pa zašto bismo mi vjerovali da Isus dolazi po Zaručnicu koja se jednako tako ponaša? Pogledajmo opet Njegove riječi:

„Ako, dakle, tko želi ići za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi! Tko, naime, *želi* sačuvati svoj život, izgubit će ga. A tko izgubi život svoj radi mene i Radosne vijesti, spasit će ga.“

(Marko 8: 34–35).

Primijeti da će nas samo želja da spasimo vlastiti život koštati svega. Isus nije rekao: „Tko želi izgubiti svoj život radi mene, sačuvat će ga.“ Samo željeti izgubiti svoj život nije dovoljno. To se ne razlikuje od djevojke u priči o zarukama.

Kako bi ušao u savez s najmoćnijom Osobom u svemiru, moraš Mu se potpuno predati, što svakako uključuje sve aspekte Njegovog vodstva. Zanimljivo je da Biblija uspoređuje naš odnos s Bogom sa ženinim odnosom s njezinim mužem. Pavao piše:

„Zato će čovjek ostaviti oca i majku te prionuti uz ženu svoju, i bit će oni samo jedno tijelo. Ova je tajna uzvišena – a ja velim (da je uzvišena) u odnosu na Krista i Crkvu.“

(Efežanima 5: 31–32).

Iako je Pavao ovo koristio da pouči muža i ženu u njihovom braku, on je također jasno istaknuo da je to zapravo napisano da ilustrira naš odnos s Isusom. Nijedan čovjek ne bi oženio ženu koja samo ima želju da mu se potpuno preda, ali u stvarnosti to neće učiniti. Misliš li da mi možemo učiniti isto s Isusom? Možda nam zato Jakov piše:

„Preljubničke duše, zar ne znate da je prijateljstvo prema svijetu neprijateljstvo prema Bogu? Dakle, tko god hoće da bude prijatelj svijetu postaje neprijatelj Bogu.“

(Jakovljeva 4: 4).

Ponovno, on snažno naglašava taj dio jer ga je naveo dvaput. To nije trivijalna stvar; to je temeljni dio istinskog odnosa s Bogom.

Preljubnik je onaj koji ima odnos s jednom osobom, ali u kršenju saveza traži vezu s drugom osobom. Ta osoba nije predana obvezujućem dogovoru odnosa.

Savez koji mi napravimo kako bismo slijedili Isusa takav je da se odrećemo sebe i odemo od svjetovnog sistema koji nas okružuje. Ne možemo učiniti ništa manje od toga da Mu damo svu našu vjernost

i poslušnost. To znači da prihvaćamo Njegovu volju i želje kao svoje. Dajemo Mu svoje živote i zauzvrat dobivamo Njegov. To je poput zdravog braka između muškarca i žene.

Još uvijek želim svoj život

Ima mnogo onih koji bi rado primili sve dobrobiti spasenja kad bi uz to mogli zadržati svoje živote. Zanimljivo je da većina ljudi shvaća da postoji odricanje do kojeg mora doći kako bi slijedili Boga i nisu spremni platiti cijenu. Iskreni su s Bogom i sa sobom.

Imao sam susjeda (nazvat ću ga Kevin) koji je bio jedan od tih ljudi. Bio je profesionalni hrvač, jedna od zvijezda WWF-a. On i njegova obitelj živjeli su tri vrata dalje od naših. Kad su se doselili u susjedstvo, njegova ga je žena upozorila da se drži podalje od nas. „Oni su fanatici za Isusa“, rekla je.

Nekoliko mjeseci kasnije, nakon što je doživjela intenzivan napad panike, gospođa se srušila, plačući, u Lisino naručje. Taj je incident otvorio vrata za Lisu da razgovara s njom o Isusu i hrvačeva je žena bila veličanstveno spašena. Ubrzo nakon toga, i njihova su dva sina predala svoje živote Isusu.

Naše su se obitelji nastavile zbližavati i Kevin i ja postali smo dobri prijatelji. Mnogo smo vremena provodili skupa. Često smo se družili, igrali košarku, ulični hokej i golf s našim sinovima.

Jedne mi je večeri Bog pokazao neke događaje koji će se ubrzo dogoditi u Kevinovom životu. Bilo je kasno, oko 22 sata, ali osjećao sam da trebam razgovarati s njim. Kad je otvorio vrata, rekao sam mu tri stvari koje će se dogoditi u njegovom životu unutar devet mjeseci.

Naravno, sve su se tri stvari dogodile. Pomislio sam: *Sad će Kevin sigurno predati svoj život Isusu.* Ali još uvijek nije bilo promjene.

Nekoliko mjeseci poslije Bog mi je pokazao još jednu stvar koja će se dogoditi u Kevinovom životu. Opet sam mu rekao za to. Ovaj sam put išao korak dalje. „Kevine, uvjerio si se da je Bog prorokovao tri stvari koje su sada dogodile u tvom životu. Možeš vidjeti da te On privlači sebi. Zašto ne želiš dati svoj život Isusu?“

Kevin je bio visok 2 metra, težio je 109 kilograma i imao samo 4 posto tjelesne masnoće. Vizualno je izgledao zastrašujuće. Pogledao me i rekao: „Zato što znam da moram platiti cijenu. Znam da moraš predati svoj život Isusu i pokoriti Mu se, a ja se ne želim odreći svog životnog stila.“

Zatim je rekao: „Johne, u našoj je organizaciji vrlo poznat hrvač. On kaže da je nanovo rođen kršćanin i govorio je o Bogu na istom programu na kojem si ti davao intervju. A ja znam da uzima drogu i da je seksualno nemoralan. Daj, čovječe, kako je on imalo drukčiji od mene? Ja samo odbijam biti licemjer kao što je on. Radije ću uživati svoj život pod reflektorima slave i popratnim užiticima nego staviti masku na lice.“

Dotuklo me to što je Kevin rekao, ali njegova priča nije jedina. Bezbroj je ljudi koji idu u crkvu, nazivaju Isusa svojim Spasiteljem i tvrde da su djeca Božja, ali nisu stavili svoj život pod Njegovo gospodstvo. Jesu li oni uistinu spašeni?

Je li moguće imati obraćenike u našim kršćanskim krugovima koji nisu djeca Božja? Isus je rekao vođama svog vremena: „Obilazite more i kopno da učinite jednoga istovjernikom, a kad to postane, učinite ga sinom paklenim dvaput gorim od sebe!“ (Matej 23: 15). Ne kažem da su naši voditelji u zapadnoj crkvi sinovi pakla. Ali pitam se kakve mi obraćenike rađamo?

Posljedica nepozivanja na to da se oni koji traže Boga odreknu svojih života jesu obraćenici koji su pronašli bolji životni stil i obećanje vječnog života. Jednom kad je poznata „molitva spasenja“ izrecitirana, savjest je novog obraćenika umirena. U teoriji, on/ona više nije udaljen/a od Boga. Takvi obraćenici pripadaju zajednici ostalih

vjernika i dijele zajedništvo. Što se tiče prividnog *dobrog*, oni mare za – i ponekad se uključe u brigu za – žrtve socijalne nepravde, siromašne i potrebite. Dodaj to čarima slušanja motivirajućih poučavanja i obećanjima o raju te imaš atraktivan paket u kojem bi većina htjela imati udjela.

Ali jesu li ti obraćenici uistinu spašeni ili su prevareni, i na taj im je način teže čuti stvarnu istinu? Je li moguće da takva poruka proizvodi prevarene sljedbenike spomenute u Mateju 7 koji će čuti Isusa kako govori: „Odlazite od mene, nikad vas nisam poznao.“?

Je li naša poruka ista Njegovoj?

Dolazi li na taj način Isus do izgubljenih? Vratimo se na priču o bogatom mladiću kojeg se naziva bogatim mladim vođom.

Prije nekoliko godina vodio sam konferenciju za nekoliko stotina pastora koji nadgledaju neke od najvećih crkava u Americi. Pitao sam ovu grupu: „Zamislimo pristup mladog bogatog vođe Isusu. Možeš li ga vidjeti kako izlazi iz svog Rolls-Roycea, nosi Armanijev kaput i ima na ruci sat Rolex? Nekoliko osobnih asistenata slijede ga dok prilazi Isusu. S hladnim, rezerviranim, pomalo arogantnim tonom pita: ‘Dobri učitelju, što moram učiniti da se spasim?’“

„Mislite li da bi tako u današnje vrijeme izgledala ta scena?“ pitao sam pastore. Nažalost, većina ih je podigla ruke u slaganju s tim.

„U Pismu ne piše da se tako dogodilo!“ rekao sam. Zatim sam pročitao kako je zapravo zapisano:

„Dok je izlazio na put, *pritrča* neki čovjek, *pade preda nj na koljena* i upita ga: ‘Dobri učitelju, što moram činiti da baštinim život vječni?’“

(Marko 10: 17).

Pred gomilom ljudi taj je čovjek došao trčeci Isusu, *kleknuo pred Njega* i molio da mu kaže što treba učiniti da bude spašen. Nema arogancije kod tog momka.

Mislio sam da je najbolje da ilustriram kako se to dogodilo. Zamolio sam jednog od voditelja u publici da stane na suprotnu stranu platforme od mene. Ja sam zatim potrčao prema njemu svom brzi-
nom, i kad sam bio udaljen kojih pola metra od njega, bacio sam se na koljena, zgrabio ga za košulju i glasno i strastveno povikao: „Što moram učiniti da budem spašen? Što moram učiniti da baštinim život vječni?“

Do današnjeg dana, bilo u mojem privatnom životu ili u službi, još nikad nijedna osoba, bogata ili siromašna, nije dotrčala do mene, pala na koljena i vikala: „Što moram učiniti da budem nanovo rođen?“ Bez sumnje, mladi je vođa bio i strastven i iskren!

Zatim mu je Isus rekao: „Zašto me zoveš dobrim? Samo je jedan Dobri, Bog.“

(Marko 10: 18).

Kao što sam rekao ranije, čovjek se nadao da će potaknuti pogodan odgovor ako počasti Isusa nazivom „Dobri učitelju“. Ali Isus nije dopustio da to laskanje utječe na Njegovu procjenu. Spasenje se ne može „spustiti“ na razinu bogataševe procjene dobra i zla.

S druge strane, taj je čovjek imao dobru mjeru integriteta. On nije nazivao Isusa Gospodinom ili Kraljem. Znao je da zvati Isusa Gospodinom podrazumijeva da on mora činiti točno ono što mu Isus kaže! Koliko ljudi danas posjeduje takav karakter? Oni mogu zvati Isusa Gospodinom i priznavati svoju vjeru u Bibliju. Ipak, procjenjivat će životne izbore kroz vlastito znanje o tome što je dobro ili zlo umjesto kroz pažljivo držanje onog što im je Gospodin rekao kroz Pismo. Oni se smješkuju i govore *amen* na biblijsko poučavanje, ali ako ono ne odgovara njihovim ciljevima, zgodno ga blokiraju kao da se ne

odnosi na njihov život. Oni čuju, ali ne primijene na sebe ono što Duh govori. Mnogo puta smatraju da je poruka prikladna za druge koje oni doživljavaju „gorima“ od sebe.

Poslušaj što je Isus rekao tom čovjeku koji je strastveno želio vječni život:

„Znaš zapovijedi: Ne ubij! Ne čini preljuba! Ne ukradi! Ne svjedoči lažno! Ne varaj! Poštuj oca i majku! – On mu odgovori: ‘Učitelju, sve sam to držao od svoje mladosti!’“

(Marko 10: 19–20).

Isus je citirao zadnjih šest od Deset zapovijedi koje sve govore o ljudskim odnosima. Bogati je čovjek odgovorio da ih je sve držao cijeli život. Vjerujem da jest. Po ovim standardima možemo vidjeti da je on bio dobar, iskren i pošten mladić. Oslanjao se na te dobre osobine nadajući se da će one biti dovoljne da zaradi naklonost kod Boga.

No Isus je namjerno izostavio prve četiri zapovijedi. One se odnose na čovjekov odnos s Bogom, prva od njih je da nemaš drugih bogova ili idola pored svemogućeg Boga. Drugim riječima, ništa u našim životima ne treba doći ispred ljubavi, predanosti i podređenosti Njemu. Ovaj mladić nije ispunio te zapovijedi niti je u tom trenutku bio spreman na to. Isus je namjeravao razotkriti u njegovom životu nešto što bi ga moglo spriječiti da završi dobro.

„Nato ga Isus pogleda, *zavoli ga*, i rekne mu: ‘Jedno ti nedostaje: Hajde, prodaj sve što imaš, podaj siromasima i imat ćeš blago na nebu! Onda dođi, slijedi me!’“

(Marko 10: 21).

Primijeti, Isus ga je volio! Ali kako je pokazao svoju ljubav prema bogatom mladiću? Upozorio ga je. Isus je znao da će neizbježno doći dan kad će novac tog mladića odvući od poslušnosti Isusovom autoritetu (gospodstvu). Isus je više mario da on ostane na pravom putu, a ne da samo dobro počne.

Za tog je čovjeka prepreka bila njegov novac. Za druge bi to bila djevojka ili dečko, sport, kupovina, posao, filozofija, obrazovanje, ovisnost o hrani ili seksualna opredijeljenost. Zapravo, kamen spoticanja može biti sve čemu dajemo više ljubavi i snage nego što dajemo Isusu.

Je li Isus volio mladića tako što je razvukao poruku kako bi napravio mjesta za njegovu drugu ljubav? Je li smekšao poruku kako ga ne bi uvrijedio? Zašto mu nije samo rekao da moli molitvu spasenja, u nadi da će odbaciti svoju ljubav prema novcu nekad kasnije? Uostalom, on je bio vodeći kandidat pokazujući veliki interes za spasenje. Isus je samo trebao povući mrežu i imao bi bogatog, marljivog, istaknutog kršćanina!

Ali je Isus uistinu volio tog mladića. Dao mu je istinu – vrlo oštru riječ – i riskirao da može izgubiti tog uzbuđenog, moćnog čovjeka. Isus je pogledao u njegove oči i rekao mu da mu nešto nedostaje, i to nije bila strast već spremnost srca i uma da poslušá Kralja kraljeva bez obzira na cijenu.

Vjerujem da je taj čovjek Isusa vidio samo kao Spasitelja, a u tom je slučaju poslušnost bila opcija. Da je prema njegovoj procjeni Isusov savjet bio dobar, poslušao bi ga. A da je zaključio da Isusov savjet *nije bio dobar*, otišao bi.

Možeš li zamisliti da nekome tko žarko traži Boga kažeš da mu nešto nedostaje i da će ga to spriječiti da ima vječni život? Ali ako nekog istinski voliš, moraš biti iskren, čak i ako znaš da to podrazumijeva odbacivanje.

Mnogi kršćani i službenici laskaju zbog straha od toga da bi ih njihovi slušatelji mogli odbaciti. Oni traže prihvaćenost. Iskreno, ja sam prije bio takav. Svatko koga sam upoznao volio bi me jer bih mu rekao ono što je htio čuti. Mrzio sam sukob i odbacivanje i želio sam da svi budu sretni. Potom je Bog razotkrio moje nesigurne, sebične motive. Razotkrio je fokus moje ljubavi. To sam bio ja, a ne ljudi kojima sam govorio.

Mnogo je bolje reći istinu nego kompromitirati istinu i učiniti da netko vjeruje u laž. Mnogo je bolje da čuju istinu sada nego da vjeruju da mogu zadržati druge idole u svojim životima – i onda jednog dana, kad je prekasno, čuti kako Gospodin govori: „Odlazite od mene; nikad vas nisam poznao, vi koji ste prevareni!“

Pogledaj sad reakciju strastvenog mladića na Isusovu poruku:

„Na tu riječ lice se onomu smrkne te se on udalji *žalostan*, jer je imao velik imetak. Isus pogleda naokolo te će svojim učenicima: ‘Kako će mučno ući bogataši u kraljevstvo Božje!’“
(Marko 10: 22–23).

Taj muškarac koji je bio tako strastven otišao je potpuno žalostan!

„O, Isuse, kako si to mogao učiniti? Muškarac je došao uzbuđen, i nakon što je čuo Tvoje riječi, otišao je žalostan! Ne znaš li da trebaš dati pozitivnu poruku slušateljima? Tvoji bi razgovori i govori trebali podizati ljude i učiniti da se osjećaju dobro, a ne ih rastužiti. Pastore Isuse, broj dolazaka ljudi u Tvoju crkvu past će ako nastaviš ovako postupati sa strastvenim muškarcima i ženama, posebice bogatima i utjecajnim. Idi za njim i smekšaj poruku; zasigurno će prihvatiti cijelu istinu nakon nekog vremena!“

To je ono što bi Isus danas mogao čuti od svog vodstva ili starješinstva u zapadnoj crkvi! Isusa bi prozvali i zatražili da dâ ostavku.

Kako se usuđuje uvrijediti ovog potencijalno velikog davatelja koji bi jednim pokretom kemijske olovke mogao potpisati ček koji bi pokrio sve troškove crkvene evangelizacije za cijelu godinu! On bi mogao biti onaj koji će otplatiti dug građenja od nekoliko milijuna dolara. Pastor Isus ne razumije dinamiku građenja velike, učinkovite službe. Možda je čak i zaboravio kako pozitivno utjecati na ljude. Trebao bi ublažiti svoje govore i naučavati motivacijske poruke – imati ohrabrujuće govore koji podižu samopouzdanje.

Zvuči li ovo kao nešto što bi se moglo dogoditi u zapadnoj crkvi? Mi smo pali u zamku rađenja bilo čega kako bismo dobili obraćenika i stvorili sljedbenika. Uključujemo tehnike pružanja usluga kako bismo gradili posjećenost crkve, skupljamo sljedbenike na Twitteru, povećavamo bazu fanova na Facebooku ili dobivamo ljude da čitaju naše blogove. To nije ništa drugo nego komuniciranje Bogu da je naša mudrost bolja od Njegove. Još jednom, to je biranje *dobrog umjesto* Boga.

Istina je: pozivi da ljudi prihvate Krista jesu potrebni – ali moraju biti utemeljeni na istini. Moramo shvatiti da nas Bog nikad nije pozvao da proširujemo poruku Novog zavjeta, da time olakšavamo ljudima koji još uvijek žele živjeti nezavisno od Njegovih puteva da se spase. Spasenje se ne nalazi u stablu znanja onoga što mi procjenjujemo kao dobro ili zlo. Nalazi se jedino u stablu života, prema Njegovoj Riječi. Ostale ljubavi i idoli moraju biti odbačeni, baš kao što djevojka koja kaže da na prosidbu mora reći zbogom vezama s drugim muškarcima. Isus mora biti prihvaćen kao Gospodin, ne samo kao Spasitelj. To je stablo života!

Sada pogledaj što je Isus učinio nakon što je bogati mladić otišao:

„Isus pogleda naokolo te će svojim učenicima: ‘Kako će mučno ući bogataši u kraljevstvo Božje!’ Učenici se zaprepaste na te Njegove riječi, ali Isus im proslijedi: ‘Djeco, kako je mučno onima koji se pouzdaju u bogatstvo ući u kraljevstvo Božje!’”

(Marko 10: 23–24).

Jednog sam dana razmišljao o ovom događaju i Duh Sveti usmjerio je moju pažnju na određenu stvar. Vizualizirao sam tog bogatog čovjeka, cijenjenog u njegovoj zajednici, kako polako odlazi od Isusa u žalosti, glava mu je obješena i na licu mu je smrknut izraz. Shvatio sam da Gospodin nije trčao za njim, zgrabio ga za ramena i rekao: „Čekaj malo, prijatelju. Dopusti da te podsjetim na Salomonovu mudrost. On je napisao u Izrekama 19: 17: ‘Jahvi pozaima tko je

siromahu milostiv, i On će mu platiti dobročinstvo.' Rekao sam ti da prodaš sve što imaš i daš to siromasima; ali zapamti, prema Izrekama, što god daš siromašnima, Bog će ti vratiti. Ne samo da će ti vratiti, On će ti dati sto puta više od onog što si ti dao!"

Taj je mladi čovjek vjerojatno bio dobar poslovni čovjek. Da ga je Isus na taj način pokušao osvojiti, možda bi se razvedrio i odgovorio: „Zaista?“

Isus je onda mogao reći: „Da! Možeš li sada vidjeti da te samo pokušavam pripremiti za golemi blagoslov, žetvu u financijama? Bit ćeš najbogatiji čovjek u narodu, ne samo u ovoj zajednici.“ U tom je trenutku čovjek mogao postati više nego spreman slijediti Isusa.

Istina je da Riječ Božja kaže da ćemo, kad dajemo, dobiti natrag, kao što sjeme mnogo više rodi rataru nego kad ga prvo posadi. Ova je istina bila potvrđena odmah nakon što je čovjek otišao jer je Petar – napola protestirajući, napola ispitujući – izlanuo:

„Evo, mi smo ostavili sve i pošli za tobom!“ rekao je.
 „Zaista, kažem vam – odgovori Isus – nema nikoga tko ostavi radi mene i radi Radosne vijesti kuću, ili braću, ili sestre, ili majku, ili oca, ili djecu, ili njive, koji ne bi primio stoput toliko – iako s progonima – kuća, braće, sestara, majki, djece i njiva, već sada u ovom svijetu, a u budućem svijetu život vječni.“
 (Marko 10: 28–30).

U ovom je trenutku Isus gledao one koji su već ostavili sve i pošli za Njim i rekao: „Vi ćete primiti stoput toliko onoga čega ste se odrekli u ovom životu – kuća i njiva, s progonima – a u budućem svijetu život vječni.“

Zašto Isus nije rekao te riječi ili Salomonove riječi iz Izreka bogatom mladom čovjeku koji je žarko želio vječni život? Zašto se čini kao da je zadržao tu informaciju? Odgovor je jednostavan: Isus nikad nije

koristio blagoslove, užitke, nagrade i prednosti kraljevstva kako bi privukao ljude sebi. Kad je pozvao Petra, Jakova, Ivana i ostale rekao im je jednostavno: „Slijedi me.“ Nije bilo: „Slijedi me i ja ću ti dati blagoslove, mir, prosperitet, bolji život i više.“ Nije bilo: „Slijedi me zbog onog što mogu učiniti za tebe.“ Bilo je: „Slijedi me zbog toga tko sam. Ja sam Isus Krist, tvoj Stvoritelj, Gospodin i Kralj svemira.“

Da je novac bio motiv zbog kojeg slijede Isusa, Petar, Jakov, Ivan i Andrija nikad ne bi ostavili svoj posao. Dan kad su ostavili svoje poslove bio je jedan od najprofitabilnijih dana u njihovoj ribarskoj karijeri. Zahvaljujući Isusu, ulovili su dvije barke pune riba! Oni nisu bili svjesni obećanja „sto puta više“. Ovo je bio prvi put da su čuli za to. Ono što su oni znali je da Isus ima riječi života i zato su sve ostavili. Novac nije bio odlučujući faktor.

Bog nikad nije zahtijevao da osoba bude savršena kako bi slijedila Isusa. On samo traži spremnost i odanost da Mu bude poslušna! Onaj je mladi vođa vjerojatno posjedovao osobine koje su bile mnogo uglađenije od Petrovih. Ali Petar je bio spreman učiniti što god bi Gospodin od njega tražio. To je ono što Isus i dalje misli kad nas pozove da ostavimo sve zbog Njega.

Moj plan nasuprot Njegovog

Kad sam prihvatio Isusa Krista kao Gospodina 1979., Bog mi je odmah počeo govoriti o mojoj službi. Studirao sam mehanički inženjering na Sveučilištu Purdue gdje sam bio na dekanovoj listi, počeo sam igrati za sveučilišni teniski tim i imao sam planove da idem na magisterij na Harvard. Moji su osobni planovi bili da oženim sjajnu djevojku i s vremenom se prebacim na korporacijsku prodaju ili menadžment. Nisam htio imati nikakve veze sa službom. Svi službenici koje sam upoznao bili su muškarci za koje sam mislio da nisu mogli raditi ništa drugo u životu. Živjeli su u smrdljivim kućama i njihova su djeca bila čudna. Odrastao sam u gradiću od 3000 ljudi i to je bio ograničeni model koji sam imao o službi. Nikad nisam upoznao ni proveo vrijeme s dobrim službenikom, a otad sam naučio da ih ima jako mnogo.

Ali onda je Duh Božji došao na mene tijekom službe i rekao: „Johne, pozvao sam te u svoju službu. Što ćeš poduzeti u vezi s tim?“

Mislio sam: *Moja će me se obitelj odreći; oni su svi katolici. Završit ću kao svi drugi službenici živeći u siromaštvu i prljavštini.* Ali poslušati Boga za mene je bilo najvažnije pa sam spustio svoju glavu i molio: „Da, Gospodine. Bit ću Ti poslušan i propovijedati bez obzira na cijenu! Ići ću kamo god mi kažeš da idem i govorit ću ono što mi Ti kažeš da govorim.“

Stvarnost te odluke bila je potpuno drukčija od onog što sam ja pretpostavljao, ali Bog mi to nije odmah pokazao. On je samo htio znati hoću li ostaviti sve kako bih slijedio Njega.

Ako proučavaš službe Petra, Pavla i drugih učenika u Djelima apostolskim i Poslanicama, vidjet ćeš da se njihova poruka potpuno podudara s onim što je Isus govorio bogatom mladiću! Danas smo skrenuli s tog puta. To je glavni razlog za opadajuće duhovno stanje Amerike. To je razlog zbog kojeg toliki misle da pripadaju Isusu, a zapravo ne pripadaju. Moramo se vratiti na Isusovo gospodstvo kako bismo imali zdrave temelje. Još uvijek jedemo s krivog stabla. Ono što se smatra *dobrim*, pokrada nas za ono što je najbolje za naše živote.

Propuštamo mnoge velike blagoslove koje Bog ima za nas jer smo zamijenili marketinšku poruku istinskom biblijskom porukom. Budimo iskreni, da je onaj mladić došao u mnoge naše današnje suvremene crkve, on bi bio „spašen“ i vrlo bi brzo bio smatran cijenjenim članom i možda bismo ga pitali da se priključi crkvenom odboru.

Prečesto danas crkva nudi dobru poruku spasenja odvojeno od gospodstva. Zbog toga što ne želimo zavaravati ljude, zbog mnogih koji bi jednog dana mogli čuti „Odlazi od mene“, zbog snage crkve i zbog istinskog hoda u Božjim blagoslovima, ostavimo iza sebe neadekvatnu „dobru“ poruku evanđelja i vratimo se stablu života – biblijskoj poruci spasenja.

NAŠ UNUTARNJI GPS

„Trčim prema cilju da postignem nagradu
- nebesko stanje u koje nas je Bog pozvao...“
- Filipljanima 3: 14

„Zaljubiti se u Boga najveća je romansa;
tražiti Ga najveća avantura;
pronaći Ga najveće ljudsko postignuće.“
- Sv. Augustin

Naš je temelj gospodstvo Isusa Krista. Svi aspekti naših života trebali bi biti sagrađeni na tom čvrstom temelju. Ako je tako, trajat će. Ako nije, s vremenom će erodirati ili nestati.

Sljedeća faza izgradnje kuće postavljanje je građe i svaki aspekt ove faze gradi se na temelju. Ovaj dio građevinskog procesa drži sve drugo na mjestu. Podovi, zidovi, stropovi, ugradbeni ormari, svjetla, dekoracije, prozori, kupaonske kade i svi drugi završni materijali trebaju snažnu građu kako bi potrajali. S čvrstim temeljem i jakom građom možemo izgraditi izdržljivu, uspješnu kuću: život.

Tvoj unutarnji GPS

Kako bismo predstavili ovaj drugi aspekt uspješnog života vjere, malo ćemo se okrenuti od ilustracije s izgradnjom ka drukčijoj analogiji.

Počnimo s pitanjem. Koji je tvoj krajnji cilj? Drugim riječima, koja želja nadilazi sve druge želje? Možeš li biti iskren? Ako možeš, nećeš završiti na mjestu na kojem se ne želiš naći.

Gledaj to ovako. Ako je GPS na tvom pametnom telefonu namješten na zračnu luku, ali ti zapravo želiš ići u trgovački centar, gundat ćeš frustriran kad tvoj GPS najavi: „Došli ste na svoje odredište“, dok se približavaš terminalu zračne luke i ugledaš sve znakove s listom letova umjesto trgovina.

U nevjerici ćeš protestirati: „Što se dogodilo? Kako sam završio ovdje?“ Vrlo je jednostavno. Tvoj GPS odveo te onamo kamo je bio programiran da vodi.

Apostol Pavao naveo je svoje „GPS postavke“: „Trčim prema cilju da postignem nagradu – nebesko stanje...“ (Filipljanima 3: 14). On je znao kamo želi ići i njegov je GPS bio namješten. Čak i kad bi naišao na otpor, prepreke ili teške nevolje, on bi *nastavljao* kroz sve to i ne bi završio na krivom cilju.

Na što je namješten tvoj unutarnji GPS? Je li na to da imaš mnogo prijatelja? Na to da budeš popularan? Da uživaš u određenom životnom stilu? Da budeš najbolji u svom području rada? Na to da imaš zdravlje i sreću?

Možda odgovoriš: „Volio bih sve to.“ Većina nas želi te stvari, ali koja jedna želja nadilazi sve druge? Važno je napraviti ovu razliku jer će to na kraju odrediti tvoju destinaciju. Put ka različitim krajnjim točkama ponekad može biti isti, ali neizbježno će doći trenutak na tvom putovanju kad će se put razdvajati i ti ćeš morati odabrati jedan ili drugi.

Koja je tvoja krajnja destinacija? Ako je tvoj krajnji cilj biti moralno čist, etičan, dobra osoba, zdrav i financijski siguran, onda možeš završiti na istom mjestu kao i bogati mladi vođa: posjedujući sve te osobine, a ipak nemati najvažniju stvar.

Ako je tvoj krajnji cilj imati mnogo prijatelja, onda možeš završiti kao Aron, Mojsijev brat: u podnožju planine s mnogo socijalne aktivnosti – čak i biti u središtu pažnje i pomagati svojoj zajednici – ali za cijelo to vrijeme odmicati se od Božjeg srca. Zlatno tele koje izgradiš možda umiri tvoje prijatelje i poznanike, ali nažalost, na kraju ćeš otkriti da je to odvuklo i njih i tebe od onog najboljeg.

Ako je tvoja strast biti poznati govornik, umjetnik ili voditelj, ili jednostavno imati određen broj sljedbenika na Twitteru ili Facebooku, možeš taj status postići i u kršćanstvu, ali završiti kao čovjek imenom Uzija koji je bio najpoznatiji pojedinac u narodu, a umro u izolaciji (pogledaj 2. Ljetopisa 26).

Tvoje unutarnje GPS postavke mogu biti mnogo plemenitije i milosrdnije. Možeš se usredotočiti na davanje siromašnima i potrebitima. Ovaj je cilj atraktivan mnogima u našem vremenu, i treba biti. Ljudi se razvedre kad pišemo izvješća o trudu koji Messenger International ulaže da pomogne siromašnima, potrebitima i žrtvama društvene nepravde. Ali Pavao piše crkvi u Korintu da bi mogao sve što ima dati siromasima i ništa mu ne bi koristilo (vidi 1. Korinćanima 13: 3).

Možeš se truditi da budeš najvelikodušniji davalac u svojoj zajednici – to je plemenit cilj. Ipak, muškarac imenom Ananija i njegova žena Safira bili su dobrostojeći članovi crkve u Jeruzalemu. Jednog su dana dali veliki dio zarade od prodaje vrijednog komada zemlje. Željeli su pokazati svoju predanost izgradnji kuće Božje. Očekivali su hvalospjev, ali zapravo su pali pod osudu (Djela apostolska 5). Njihov je kraj bio tragičan.

Nekoć sam sebe doživljavao kao plemenitog i pobožnog. Svaki dan tijekom 18 mjeseci budio sam se u 5 ujutro i molio do 7. Dobar dio tog vremena proveo sam vapeći zahtjeve poput: „Gospodine, koristi me da dovedem mase do spasenja, da snažno govorim Riječ Božju, da dovedem narode u Tvoje kraljevstvo, da liječim bolesne i oslobađam ljude.“ Uporno sam i strastveno tražio te stvari svako jutro.

Mjeseci su prošli i jednog je dana Bog progovorio mojem srcu: „Sine, tvoje molitve idu u krivom smjeru.“

Bio sam zapanjen! Što bi moglo biti bolje, plemenitije i ugodnije mojem Stvoritelju od onoga što sam tražio? Pitao sam se jesam li krivo razumio ono što sam čuo u srcu. Kako su svi ti divni duhovni ciljevi mogli biti krivi smjer?

Istog trena opet sam čuo Duha Božjeg. „Juda je ostavio sve kako bi me slijedio. On je bio jedan od izabrane dvanaestorice. On je propovijedao kraljevstvo Božje. On je iscjeljivao bolesne, davao siromasima i oslobađao ljude. Juda je u paklu.“

Tresao sam se, u šoku i nevjerici. Shvatio sam da je Juda postigao sve što sam ja želio, a bio je zauvijek izgubljen. Možda, da je pažljivije ispitao svoj unutarnji GPS, njegov završetak ne bi bio tako tragičan.

Shvatio sam da bih se, ne znajući, mogao naći u istoj kategoriji kao i Juda. Iskreno sam pitao: „Što bi trebao biti moj željeni cilj?“

Još jedan bogati vladar

Ovoga mi je puta Bog pokazao drugog bogatog mladog vladara – ne onog koji je došao trčeci Isusu, već onog koji je bio odgojen kao princ u Egiptu, koji je u to vrijeme bio najmoćnija nacija na svijetu. Njegovo je ime bilo Mojsije.

Razmisli o Mojsijevom životu. Odgojen je bez nedostatka novca, hrane, odjeće, materijalne imovine ili obrazovanja. Njegova je pozicija bila izrazito poželjna jer je imao najbolje od svega. Nitko na svijetu nije posjedovao ništa što on nije mogao imati. Mojsije je nosio najnoviju dizajnersku odjeću, mogao je putovati u bilo koje vrijeme bez ograničenja u budžetu i vjerojatno je imao sve „igračke“ dostupne u to vrijeme. Posjedovao je kočiju koja bi danas mogla biti Maserati, Lamborghini ili Ferrari zajedno s bilo kojim modelom Harley-Davidsona. I ako nije htio sam voziti, imao je vozača limuzine dostupnog u svako doba.

Mojsije nikad nije morao čistiti toalet, prati kadu, kositi travnjak, čistiti auto, spremati sobu, prati suđe, prati svoje rublje ili raditi bilo koji drugi kućanski posao jer je imao sluge za svaki pojedini posao.

Imao je kraljevske kuhare koji bi napravili što god bi njegovo nepce poželjelo. Najfinija hrana u zemlji bila je njemu na užitak.

Njegov je posao bio zabavan. Ako je htio, mogao je zapovijedati trupama, dizajnirati zgrade ili planirati velike zabave. Ako se želio igrati, proveo bi dan uživajući u natjecanju, a večer u najboljoj zabavi. Mogao je ispuniti svoj dan kako god je htio.

Također je bio i najpoželjniji neženja u zemlji. Mogao je viđati i oženiti bilo koju djevojku koja bi mu zapela za oko – čak je mogao tražiti da upozna žene iz drugih zemalja. Zapravo, da je Mojsije htio, mogao je imati cijeli harem žena i konkubina.

Da je Mojsije htio biti darežljiv, mogao je davati velike darove. Mogao je sazvati tajne agente, policiju ili vojnike da štite njegove prijatelje. Mogao je pomoći siromasima ili ih zanemariti. Mogao je utjecati na zabavu u svojoj zemlji zatraživši najbolje izvođače i glumce da ga šarmiraju. Ništa nije bilo zadržano od njega, osim kraljevskog trona. Većini bi se njegov život činio kao poželjna utopija, ali on nije bio zadovoljan. Čitamo:

„Vjerom Mojsije, kad odraste, odbi privilegije egipatskog kraljevskog života. Radije je odabrao težak život s Božjim narodom nego oportunistički laki život...“

(Hebrejima 11: 24–25, prijevod Biblije *The Message*).

Mojsije je odabrao ostaviti ono što je mogla ponuditi najmoćnija nacija na zemlji. Zašto bi ostavio takav stil života? Nije li mogao pronaći zadovoljstvo služeći Bogu ostajući živjeti u Faraonovoj kući? Ne. Mojsijev unutarnji GPS govorio mu je da njegova istinska želja ne može biti ostvarena tamo gdje je bio jer je pisac Poslanice Hebrejima ovo napisao o njemu:

„Patnju Kristovu smatrao je većim bogatstvom od egipatskog blaga, jer je gledao na obećanu nagradu.“

(Hebrejima 11: 26).

Kakvu obećanu nagradu? Kad postavim ovo pitanje publici, većina kaže da je to Obećana zemlja. Ali ako je tako, onda se moramo zapitati, što je zemlja meda i mlijeka mogla ponuditi, a plodna egipatska zemlja nije? U ovom je razdoblju Egipat bio bogat prirodnim izvorima i agrikulturom. Je li Obećana zemlja bila toliko bolja od toga? Je li Mojsije mogao izgraditi ljepšu kuću u toj novoj zemlji od palače u kojoj je već živio? Mislim da možemo sa sigurnošću reći ne na ova pitanja.

Na kakvu je onda nagradu gledao Mojsije? Nije znao točno na dan kad je napustio kraljevsku palaču, ali je znao da postoji više – mnogo više. On je bio na putu i kasnije je otkrio što je to točno tražio.

Gledaj na to ovako. Voliš toplo vrijeme i plažu te prezireš snijeg i hladnoću. Sredina je zime i trenutno živiš u Vermontu. Šest je stupnjeva ispod nule i čezneš za onim što voliš. I onda počneš voziti južno na cesti Interstate 95, u smjeru topline. Ne znaš točno kamo ideš, ali znaš da je to mnogo bolje od smrzavanja u snijegu. Usred putovanja, na benzinskoj postaji, primijetiš letak sa slikom mjesta Palm Beach u Floridi. Nasmiješiš se i kažeš sam sebi: „To je to!“ Odmah upišeš adresu s letka u svoj GPS. Sada ideš u smjeru specifične plaže iz tvojih snova.

Ovo je slično onome što se dogodilo Mojsiju. Napustio je palaču znajući da postoji više, ali nije pronašao svoju nagradu sve do četrdeset godina kasnije na kraju pustinje gdje je susreo Boga i iskusio Njegovu prisutnost. Jednom kad se to dogodilo, Mojsijev je unutarnji GPS bio čvrsto namješten. Božja prisutnost bila je njegova nagrada, i dokaz za to doći će kasnije, nakon što izvede Izraela iz Egipta.

Odbijanje Božje ponude

Za Mojsija je razdoblje bilo teško i ispunjeno stresom. Sušna pustinja kroz koju su on i izraelski narod prolazili bila je puna velikih izazova koji su često mogli biti olakšani jedino božanskom intervencijom, za koju se često činilo da kasni. Da bi stvari bile još gore, njegova prihvaćenost od naroda bila je najniža moguća. Usred tog turbulentnog razdoblja Bog je progovorio Mojsiju:

„Idi! Putuj odavde, ti i narod koji si izveo iz zemlje egipatske, u zemlju za koju sam se zakleo Abrahamu, Izaku i Jakovu da ću je dati njihovim potomcima. Pred tobom ću poslati anđela; istjerat ću Kanaance, Amorejce, Hetite, Perizane, Hivijce i Jebusejce. Idite u zemlju kojom teče mlijeko i med. Ali ja s vama neću poći...“

(Izlazak 33: 1–3).

Razmisli o okolnostima s kojima se Mojsije i narod suočavaju svaki dan. Nemaju raznolikost uvjeta – nema lijepih dolina, potoka, šuma, drveća s voćem, izvora svježje vode, plodnog tla ili pašnjaka na kojem mogu pasti svoju stoku. Prošlo je dosta vremena otkad su vidjeli ikakve tržnice, trgovine i novu odjeću. Njihova je prehrana ista: neobičan kruh koji se pojavljuje na tlu šest dana u tjednu, i povremeno koja prepelica kao meso. Da bi ti to bilo jasnije, pokušaj jesti isti kruh, ništa drugo, nekoliko mjeseci. Tada ćeš razumjeti.

Život je bio težak. Ropstvo u Egiptu bilo je strašno, ali lutanje u pustinji ne čini se ništa boljim. Ipak, ljudi imaju nadu: njihovu zemlju, Obećanu zemlju – Kanaan. Bog im je godinama govorio da je to bogata i plodna zemlja, kojom teče izobilje. Sve što oni znaju to je da su davali svoju snagu i najbolji trud za izgradnju gradova za Egipćane i dobivali neželjene ostatke. Uskoro će moći raditi vlastite predivne kuće, sela i gradove – novu kulturu jedinstvenu u njihovom naslijeđu, stvarajući vrijedno naslijeđe koje će prenijeti svojoj djeci i djeci svoje djece.

Sad je Bog uputio njihovog vođu, Mojsija, da ih odvede u Obećanu zemlju. Rekao je da će imati izbor, da će ih moćan anđeo voditi i štiti. Taj anđeo ratnik otjerat će sve njihove neprijatelje. Ali postojala je jedna stvar: Sam Bog neće ići.

Možeš li zamisliti da čuješ te riječi? Ono što ste ti i tvoji predci čekali stoljećima, sada Bog sam nudi. Četiristo trideset godina beskućnosti, borbe, preživljavanja i nedostatka s ovom ponudom mogu doći svome kraju. Naravno da će Mojsije prihvatiti, požuriti niz planinu i objaviti veliku vijest okupljenom narodu. Ljudi će ga konačno vidjeti kao velikog vođu i oni će ga prihvatiti kao nikad prije. Svi će slaviti i krenuti na put u svoje dugo očekivano obećanje.

Ovo je točno onako kako bi se to odvijalo da je „prihvatljivo“ dobro željeni cilj. A poslušaj Mojsijev odgovor Bogu:

„Ako Tvoja prisutnost ne ide s nama, ne izvodi nas *odavde*.“
(Izlazak 33: 15).

Kao podsjetnik, gdje je bilo *odavde*? To je bilo mjesto manjka, nevolja, stresa i poteškoća – pustinja. Mojsije je dao odgovor koji je zapanjujuć, čak neshvatljiv, za prosječnu osobu. Zapravo je izjavio: „Ako moram birati između Tvoje prisutnosti i Tvog blagoslova, biram Tvoju prisutnost – iako na mjestu manjka i poteškoća – umjesto Tvog blagoslova u predivnom okruženju.“

Je li Mojsije poludio? Je li pustinjsko sunce iskrivilo njegov osjećaj za prosuđivanje? Ne. Njegov unutarnji GPS bio je usmjeren na ono što je najbolje. Usmjeravao ga je da napravi najbolji izbor čak i kad mu Bog nudi *dobar* izbor koji bi zdrav razum i neugodne okolnosti diktirali prihvatiti.

Mojsijev željeni cilj – njegova nagrada – bila je znati Boga intimno. Nikad ne možeš nekoga uistinu *znati* ako ne provodiš vrijeme u njegovoj prisutnosti. Možeš *znati* o nekome u odsutnosti njegove

prisutnosti, ali ako ne provodiš vrijeme u prisutnosti osobe, ne možeš je poznavati intimno. Ovo je bila Mojsijeva najveća nagrada. Njemu ništa nije bilo od veće vrijednosti i ništa ga nije moglo omesti, čak ni dobra ponuda od samog Boga. Možeš li zamisliti kakav je užitek to donijelo Bogu?

Možda se pitaš: „Zašto bi Bog bio zadovoljan time da je Njegova ponuda odbijena?“ Odgovorit ću ilustracijom iz svojega života.

Lisa i ja bili smo na putovanju i imali smo nekoliko zajedničkih slobodnih dana. U blizini se nalazio sjajan teren za golf. Volim igrati golf i iskušavati druge terene. Neki su me prijatelji pozvali da dođem na ovaj teren, ali imao sam samo nekoliko dana da ih provedem s Lisom.

Moja je predivna žena iskreno rekla: „John, idi igrati.“

Odgovorio sam: „Neću, dušo, radije ću provesti vrijeme s tobom.“

Tih je nekoliko dana bilo prekrasno. Lisino oduševljenje jer sam odabrao nju umjesto golfa sve je odredilo, jer ona zna koliko volim golf i vrijeme s prijateljima. Lisa je dala ponudu, bila je iskrena, i ne bi se predomislila da sam prihvatio ponudu. Ipak, duboko u svom srcu, potajno se nadala da ću odabrati nju, a ne golf.

Ovaj isti princip otkrivamo kod Mojsija. Bog mu je dao ponudu, koju je bio spreman poduprijeti. Poslao bi anđela koji bi doveo Mojsija i narod sigurno do zemlje obećanja. Ali taj bi put bio bez prisutnosti Božje. Vjerujem da je Bog dao iskrenu ponudu s neizrečenom željom da Mojsije odabere Njega umjesto trenutnog oslobođenja iz pustinje i lakšeg života u bogatoj i prekrasnoj zemlji.

Mojsije je izjavio dvije stvari kad je odbijao Božju ponudu. Prvo i osnovno, da mu je vrijeme u Božjoj prisutnosti dragocijenije od vremena u kojem može uživati u Njegovim blagoslovima odvojen od Njegove prisutnosti. Drugo, da Mojsije vjeruje u Božji savršen integritet. Iako bi ulazak u Obećanu zemlju bio na čekanju, Mojsije je znao da

će Bog s vremenom onamo dovesti Izraela. Znao je da će Bog održati svoju riječ. Da Mojsijev GPS nije bio ispravno namješten, s obzirom na okolnosti, zasigurno bi drukčije odabrao.

Programiranje GPS-a

Što je otpočetak potaknulo Mojsija da namjesti svoj unutarnji GPS na takav način kad su svi drugi Izraelci imali toliko drukčije motive? Kratak pogled na prethodne odluke i ponašanje daje nam odgovor.

Pitanje koje znam postaviti publici je: „Prema kojem je odredištu išao Mojsije kad je izveo Izraela iz Egipta?“

Svaki put većina odgovori: „Prema Obećanoj zemlji.“

Je li to točno? Iznova i iznova, kad je Mojsije išao pred faraona, ponavljao je kralju Egipta ove riječi od Boga: „Pusti moj narod da mi iskaže štovanje u *pustinji*.“ (Izlazak 7: 16; pogledaj također Izlazak 5: 1; 8: 1, 20; 9: 1, 13; 10: 3). Sedam puta, kad je Mojsije govorio faraonu kamo ide Izrael, povezao je štovanje s pustinjom. Obećana zemlja nijednom nije spomenuta.

Mojsijev je cilj bio odvesti narod da se susretne i iskaže štovanje Bogu u pustinji na Sinaju. Zašto bi ih htio izvesti iz Egipta i odvesti ravno u *Obećanu zemlju* prije nego što ih prvo dovede *Autoru obećanja*? To bi istaknulo obećanja iznad Božje prisutnosti i potaknulo neispravno programiranje GPS-a.

Nažalost, službenici i učitelji našeg vremena promovirali su opciju s obećanjima. Sjećam se da sam u osamdesetima i devedesetima slušao mnogo više o tome što Isus može učiniti za nas nego o tome tko je On. Taj način propovijedanja proizveo je učenike koji su postavili svoj unutarnji GPS na Božje blagoslove, a ne na Njegovu prisutnost. To nije ništa drukčije od toga da se žena udaje za muškarca zbog njegovog bogatstva. Ona ga može voljeti, ali iz krivih razloga.

Otkrivam sjajan kontrast između Izraela i Mojsija. Ako razmotriš Izraelov život u Egiptu, bili su grubo zlostavljani, najblaže rečeno. Živjeli su u slamovima, jeli pokvarenu hranu i nosili dronjke. Cijele su svoje živote trošili na građenje tuđe baštine. Imali su ožiljke na svojim leđima od bičeva nadglednika, a njihove je sinove ubijala faraonova vojska.

Izrael je čudesno izbavljen iz egipatskog ropstva, ali nakon samo kratkog vremena u pustinji, Izraelci su počeli uporno prigovarati i izražavati želju da se vrate u Egipat. Davali su komentare poput: „Zar nam ne bi bilo bolje da se vratimo u Egipat?“ (Brojevi 14: 3), i: „Bolje nam je Egipćane služiti...“ (Izlazak 14: 12).

Sad razmisli o Mojsijevom udobnom i raskošnom egipatskom životnom stilu koji sam ranije opisao. I on je napustio Egipat i jednako tako došao u iste teške uvjete u pustinji, ali nije nijednom prigovarao ili govorio o povratku u Egipat! Zašto? Odgovor je jednostavan. Mojsije je imao susret s Božjom prisutnošću kod gorućeg grma. Imao je povlasticu čuti Riječ Božju od samog Stvoritelja. Izrael je imao sličnu mogućnost, ali se povukao. Dopusti da objasnim.

„K sebi vas doveo“

Kad su izašli iz Egipta, Mojsije je doveo narod na goru Sinaj, na istu lokaciju na kojoj je on susreo Boga kod gorućeg grma. Kad su stigli, Bog je rekao Mojsiju da kaže narodu:

„Vi ste vidjeli što sam učinio Egipćanima; kako sam vas nosio na orlovskim krilima i k sebi vas doveo.“

(Izlazak 19: 4).

Pogledaj Njegove riječi: „k sebi vas doveo“. Razmišljaj o toj izjavi. Zapanjujuća je kad razmišljaš o njezinom istinskom značenju. Bog, Stvoritelj svemira, jasno je rekao da je glavna svrha toga što je izveo Izraelce iz Egipta bila ta da ih sve dovede k sebi. On je tražio intiman i osoban odnos s njima.

Moramo zapamtiti, Bog voli odnos i On ima Očevo srce – uvijek ima i uvijek će ga imati. On je žudio da zna svoju djecu kao što otac ili majka žude da razviju odnos s novorođenčecom.

Bog se otkrio Mojsiju kod gorućeg grma. Dao je Mojsiju povlasticu da iskusi Njegovu prisutnost. To jedno iskustvo u Mojsiju je stvorilo takav apetit da više nikad nije imao ikakav interes za povratak u Egipat, koliko god je njegov životni stil ondje bio dobar. Taj susret utjecao je na njega snažno i čvrsto postavio njegov unutarnji GPS.

Mojsije je želio da Izrael iskusi ono što je on iskusio, ali predivno je da je i Bog to želio. Kako je On već proveo vrijeme s Mojsijem kod grma, Mojsije je mogao predstaviti Boga narodu i narod Bogu.

Gledaj na to ovako. Imamo troje ljudi, zovu se Jordan, Abigail i Susan. Ako su se Jordan i Abigail upoznali, i Jordan i Susan znaju jedno drugo, Jordan je onaj koji će predstaviti Abigail Susan. Mojsije je upoznao Boga i proveo vrijeme s Njim. Također je proveo vrijeme s Izraelom. Zato bi on trebao biti taj koji posreduje u upoznavanju Boga i naroda. Bog je rekao Mojsiju da pripremi uvod s ovom porukom:

„... Vi ćete mi biti kraljevstvo svećenika, narod svet. Tim riječima oslovi Izraelce.“

(Izlazak 19: 5–6).

Oni su Mu svi bili posebni i želio je da svatko od njih bude svećenik – osoba koja Mu može direktno pristupiti u svoje ime ili u ime drugih. Zapravo im je nudio intimno prijateljstvo. Kakva povlastica! Zatim je Bog rekao:

„Pođi k narodu i posvećuj ga danas i sutra. Neka opere svoju odjeću; neka bude gotov prekosutra, jer će prekosutra sći Jahve na brdo Sinaj naočigled svega puka.“

(Izlazak 19: 10–11).

Bog je došao na brdo trećeg dana, ali reakcija ljudi bila je razočaravajuća. Pobjegli su od Njega umjesto da Mu dođu bliže. Rekli su Mojsiju: „Ti nam govori, a mi ćemo slušati. Neka nam Bog ne govori, da ne pomremo!“

(Izlazak 20: 19).

Izraelski narod nije mogao podnijeti Božju prisutnost *jer su još uvijek imali Egipat u srcu*. Još su uvijek više voljeli svoje interese, a ne Njegove. Poznavati Ga intimno nije bio njihov prioritet. Njegova manifestirana prisutnost samo je otkrila njihove unutarnje GPS postavke i nisu bili voljni da ih promijene.

Pogledaj opet Božje upute, koje su uključivale pranje njihove odjeće. Što je s tim? Je li Bog ljubitelj fizičke higijene? Da bismo pronašli odgovor, moramo zapamtiti da su često u Starom zavjetu izvanjske aktivnosti predstavljale duhovne stvarnosti. Egipatska prljavština još se uvijek nalazila na odjeći ljudi. Morala je biti odstranjena prije nego što bi ljudi mogli doći u Božju svetu prisutnost.

Egipat je simbolički predstavljao pali svjetski sustav. Ljudi ovoga svijeta žive za požude tijela, požudu očiju, oholost zbog imetka – status, ponos, ugled (vidi 1. Ivanova 2: 16). Znajući da Bog nije fokus. Točnije, isticanje je na tome „kako ja mogu imati koristi?“

Bog ne traži materijaliste

Često dok putujem vidim starijeg muškarca sa ženom koja je atraktivnog izgleda i negdje je između petnaest i dvadeset i pet godina mlađa od njega. Najčešće je muškarac izvan forme i moglo bi se pomisliti da je njezin otac. Zašto ona živi s njim ili je udana za njega?

U rijetkim se slučajevima radi o tome da su istinski zaljubljeni. Ipak, najčešće to nije slučaj – žena je tzv. „sponzoruša“. To je pogrdni naziv koji se koristi za mladu ženu koja nije zainteresirana za muškarca zbog toga tko je on već zbog životnog stila koji on može pružiti. Ona želi pristup njegovom bogatstvu i utjecaju. Ali ovo nije jednostrano,

jer muškarčev primarni interes nije žena nego ono što ona može učiniti za njegovu egocentričnu osobnost. On želi stvoriti sliku koja prikazuje da je još uvijek mlad i u igri, te naravno, želi uživati u dobrom seksu.

Jednostavno rečeno, svatko od njih sebično traži ono što mu ovaj drugi može pružiti umjesto da im je zaista stalo do druge osobe. Na određenoj razini, oboje znaju što rade, ali toleriraju to kako bi nastavili zadovoljavati vlastitu požudu i ponos. Dugotrajna veza nije motivirajući faktor; motiv je sebični užitak.

Nedavno smo moja žena i ja bili u trgovini namještajem. Osim prodavačica, ondje su bili još samo jedan stariji muškarac i mlada žena. Isprva sam mislio da su otac i kći, ali slušajući njihov razgovor s prodavačicom, otkrio sam da to nije slučaj. Oni su bili par koji kupuje za svoju novu kuću.

Bili smo u trgovini s njima preko dvadeset minuta, što mi je dalo dovoljno vremena da ih promotrim. Moju je pažnju zgrabila njihova nategnuta i površna komunikacija. Bilo je očito da imaju malo toga zajedničko i interesi su im bili potpuno suprotni. Nedostatak ljubavi i radosti u njihovom životu bio je neizmjereno očit. Ona ga je jedva mogla gledati u oči i imala je obješen izraz lica. Nosila je izrazito usku odjeću i jako mnogo šminke. On je bio mladenački i trendi odjeven i ponašao se kao „lovaroš“. Načinom na koji je razgovarao s prodavačem, jasno je davao do znanja da mu novac ne predstavlja problem.

Kad sam vidio taj par, uvidio sam kako je moj odnos s Lisom poseban. Jako mi je stalo do nje, i to nije utemeljeno na njezinom izgledu, iako je ona prelijepa. Lisi je duboko stalo do mene. Mi smo najbolji prijatelji i volimo provoditi vrijeme zajedno. Bilo mi je žao para u trgovini zbog očitog nedostatka ljubavi u njihovom odnosu. Ne govorim ovo da ih osudim; nadam se da će se jednog dana zaljubiti i uživati u društvu jedno drugoga. Ipak, to obično nije slučaj jer je odnos utemeljen na krivim temeljima.

Izraelski narod nosio je takvu odnosnu prljavštinu iz Egipta i Bog nije želio nešto površno. On je žudio za istinskim odnosima, ne za materijalistima. Svjetovna motivacija, koja se još nalazila u srcima Izraelaca, ne može proizvesti istinske odnose jer su motivi sebični. Izrael je jedino mogao upoznati Boga da se očistio od te prljavštine.

Ipak, Izraelski se narod nije mogao riješiti svojih želja poput Mojsija. On je bio strastven za istinskim odnosom s Bogom. Izrael je htio izvući korist od Boga. Tako je jednostavno.

Kako to izgleda danas?

Sada smo u novozavjetnim vremenima, pa je li se što promijenilo? Može li netko nositi u svom srcu svjetovnu prljavštinu i još uvijek imati istinski odnos s Bogom? Briše li milost Isusa Krista potrebu da se očistimo od svjetovne prljavštine? Stihovi koji su danas rijetko naglašeni govore upravo o tome:

„... Kao što reče Bog: ‘Stanovat ću među njima i među njima hodati. Ja ću biti njihov Bog, a oni će biti moj narod. Zato iziđite između njih i odvojite se. Ne dotičite se ničega nečista, i ja ću vas primiti! Ja ću vam biti Otac, a vi ćete mi biti sinovi i kćeri, veli Gospodin, Svemogući.’“

„Budući da imamo ova obećanja, očistimo se, ljubljani, od svake tjelesne i duševne ljage i privedimo k savršenstvu svoju svetost u strahu Božjemu!“

(2. Korinćanima 6: 16–18, 7:1).

Toliko se toga nalazi u ovim stihovima. Prvo, primijeti riječi „kao što reče Bog“. Kad je to Bog rekao prvi put i u kojem kontekstu? Pavao citira Božju izjavu Mojsiju na planini Njegove prisutnosti.

„Ja ću prebivati među Izraelcima i biti njihov Bog. Upoznat će oni tada da sam to ja, Jahve, Bog njihov, koji ih je izbavio iz zemlje egipatske da prebivam među njima – ja, Jahve, Bog njihov.“

(Izlazak 29: 45–46).

Bog je ponovio ono što je izrekao u Izlasku 19: Njegovu želju za istinskim odnosom. To je bila Njegova žudnja, ali Izrael nije uzvratio istom mjerom. Samo određeni pojedinci, poput Mojsija, Davida, Izaije i nekolicine drugih, mogli su imati intiman odnos s Bogom jer su odlučili odbaciti svjetovne motive sebičnosti. Sada Pavao koristi te iste riječi da govori nama, onima koji smo oprani krvlju Isusa Krista i spašeni milošću Božjom.

Još jednom rečeno nam je: „Ja ću prebivati među njima i biti njihov Bog, a oni će biti moj narod. . . . Ne dotičite se ničeg nečista i ja ću vas primiti.“ Ove se riječi ne razlikuju od onih koje je Bog rekao Izraelu, ali ih On sada govori novim ljudima – *nama*. Njegova žudnja za intimom nije se promijenila, ali do nje se ne može doći ako još uvijek imamo svjetovnu prljavštinu na svojoj odjeći. On nas prima u odnos bliskosti, ali to nije bezuvjetno. Još jednom naglašava svoj prezir prema materijalističkom odnosu.

Bog nije slijep na naše unutarnje motive. Kaže nam da se očistimo od sve prljavštine, ne samo u tijelu nego u srcu i duhu. On zna ako imamo egipatsku prljavštinu na našoj odjeći (živimo sebično) ili ako, kao Mojsije, idemo za Njegovim željama umjesto za svojim. Kao što je Mojsije naredio da Izrael očisti svoju odjeću kako bi se mogao sastati i imati intiman odnos s Bogom, tako i nama apostol Pavao govori: „*Očistimo se od svega što prlja naše tijelo i duh. Privedimo k savršenstvu svoju svetost jer se bojimo Boga.*“ Čišćenje od svjetovnog sistema osigurava da naš unutarnji GPS neće doći u kompromis i odabrati ono što je dobro umjesto onog što je najbolje.

Kako bismo očuvali najkorisnije unutarnje GPS postavke – prema bliskom odnosu s Bogom – čini se da je riječ svetost ključni faktor. U sljedećih nekoliko poglavlja razotkrit ćemo ovu uzbudljivu stvarnost.

LJUBOMORNO ČEZNE ZA NAMA

„‘S kime ćete me usporediti, tko mi je ravan?’ kaže Sveti. Podignite oči i gledajte: tko je zvijezde stvorio... i zove ih po imenu? Zbog njegove neusporedive moći i snage nijedna ne nedostaje.“

- (Izaija 40: 25-26)

„Tvoj je Gospodin vrlo ljubomoran na tvoju ljubav, o, vjerniče. Je li te On izabrao?

On ne može podnijeti da ti odabereš drugoga.“

- Charles Spurgeon

Ništa nije tako ispunjavajuće i korisno kao što je biti u Božjoj prisutnosti. Razmišljaj malo o tome: ne radi se o tome da si u društvu uspješnog sportaša, poznatog znanstvenika, slavnog umjetnika, popularne zvijezde ili moćnog svjetskog vođe, već u prisutnosti Stvoritelja svega vidljivog i nevidljivog. On je Onaj koji je izmislio i stvorio svemir tako golem da ga ljudski um ne može pojmiti, a toliko detaljan da su sićušni, kompleksni atomi građevne jedinice sveg fizičkog života i materije. Ti su atomi toliko minijaturni da bi, kao što sam spominjao u prijašnjem poglavlju, bilo potrebno milijardu njih da naprave liniju od 2,5 centimetara. Čak i nakon mnogih istraživanja, znanstvenici ih još uvijek ne razumiju u potpunosti.

Apsolutno ne postoji nikakva korisna mudrost, znanje ili razumijevanje bilo koje vrste izvan Boga. Nema ništa što On mora naučiti jer On uistinu zna sve – čak i kraj od početka.

Moćna anđeoska bića neprestano stoje pred Njim, pokrivaju svoja lica i vape u divljenju beskrajnom otkrivenju toga tko On jest. Nije čudo da su najmudriji muškarci i žene generacijama u prošlosti težili za povlasticom uživanja u Njegovoj prisutnosti.

Zapanjujuće je da čovjek uopće može biti u prisutnosti takvog Bića. Ono što je još veličanstvenije to je da On želi našu prisutnost mnogo više nego što mi želimo Njegovu. Apostol Pavao kaže:

„Mislite li da uzalud Pismo veli: *‘Ljubomorno čezne za duhom što ga je nastanio u nama?’*“

(Jakovljeva 4: 5).

Čeznuti znači imati intenzivnu žudnju ili želju za nečim. Kad razmišljam da ta veličanstvena Osoba čezne za mnom, tako se slažem s onim što je David rekao: „Kako su mi, Bože, naumi tvoji nedokučivi, kako li je neprocjenjiv zbroj njihov. Da ih brojim? Više ih je nego pijeska!“ (Psalam 139: 17–18).

David je govorio o Božjim mislima o tebi i meni kao pojedincima, ne o svim njegovim ljudima zajedno. Njegovih misli o tebi ima više od svakog zrna pijeska na ovom planetu! Razmišljaj o pijesku na svakoj plaži, u pustinjama, na golf terenima i igralištima. To je veoma mnogo pijeska – i veoma mnogo misli.

Dopusti da to stavim u perspektivu. Ja sam duboko zaljubljen u svoju ženu. U braku smo više od trideset godina. Imao sam mnogo lijepih misli o njoj – bezbroj, zapravo. Naime, kad bih mogao izbrojati svaku misao o njoj koju sam imao u zadnjih trideset godina, ne bih mogao pijeskom ispuniti cijelu kutiju za cipele, jer znanstvenici procjenjuju da je u prosjeku 1,8 milijardi zrnaca pijeska u jednoj kubičnoj stopi plaže!

Razmislimo još malo dublje o ovome. Jesi li ikada susreo osobu koja pretjeruje? Možda je ribar. Znaš kako to ide. On kaže: „Ulovio sam ovako veliku ribu!“ dok rasteže svoje ruke kako bi ilustrirao veličinu svog ulova. Ali kad bismo vidjeli ribu, ona bi zapravo bila mnogo manja.

Ili što je s mladićem koji niotkud izvlači statistike, ukrašavajući broj kako bi dokazao tvrdnju? On odvažno izjavljuje: „Devedeset i devet posto muškaraca ne voli romantične filmove.“ Nikad nije vidio nikakvu službenu statistiku, ali pretjeruje kako bi opravdao svoje zgražanje nad tim žanrom filmova.

Ili što je s osobom koja kaže: „Molim se za tebe“, a kad bi rekao iskreno, možda se molio jednom – i to polovično. Pretpostavljam da svatko pretjeruje s vremena na vrijeme, ali budimo iskreni: pretjerivanje je laž. No ovo je predivna istina: Bog ne može slagati! (Vidi Brojevi 23: 19 i Titu 1: 2). Kad bi On slagao, morao bi se podrediti „ocu laži“, a to je Sotona – no to se nikad neće dogoditi.

Ako Bog kaže da Njegovih misli o tebi ima više nego zrnaca pijeska na ovom planetu, možeš u to biti uvjeren.

Možeš li razumjeti koliko On razmišlja o tebi? Razmotri svoj misaoni život. Razmišljaš li ti intenzivno o nekome s kim ne želiš biti ili pored koga ne želiš biti? Ni On! Duh Božji koji živi u nama *čezne* – žudi za nama i željno iščekuje naše društvo. Jednostavno rečeno, Bog te želi poznavati intimno, kao vrlo bliskog prijatelja.

Božja ljubomora

Pogledajmo ponovo Jakovljeve riječi: „Mislite li da uzalud Pismo veli: *Ljubomorno čezne za duhom što ga je nastanio u nama?*“ Ključna je riječ ljubomorno. Koja je ovdje implikacija? Dopusti mi da ilustriram. Hoće li moja žena biti intimna sa mnom – dijeliti svoje tajne, čežnje i želje svog srca – ako ja imam vezu s drugom ženom? Nema šanse! Ako pogledamo ovaj stih u kontekstu, riječi prije tog stiha kažu:

„Preljubnici! Ne znate li da je prijateljstvo sa svijetom neprijateljstvo prema Bogu?“

(Jakovljeva 4: 4).

Smisao ovoga je: „Težiš li za prijateljstvom sa svijetom? Ako da, preljubnik si!“

Jakov je pisao samo kršćanima jer petnaest puta u ovoj knjizi kaže „moja braćo“. Njegova je izjava jasno namijenjena onima koji imaju odnos s Bogom, koji su prihvatili Isusa u svoj život. Ovo je istina: mi počinimo preljub u odnosu s Bogom kad se udvaramo svijetu.

Da nastavim sa svojom ilustracijom, kad bih ja imao vezu s drugom ženom, ne samo da Lisa ne bi htjela dijeliti intimne stvari sa mnom, već bi bila ljuta i ljubomorna – i to s pravom. Obvezao sam se da ću biti njezin i samo njezin. Pogazio sam svoje obećanje i još uz to lagao.

Jakov počinje svoju izjavu sa: „Mislite li da uzalud Pismo veli...“ On zapravo misli na mnoge stihove, ne samo jedan. Bog ponavlja o sebi:

„... Ja, Bog tvoj, Bog sam ljubomoran...“

(Izlazak 20: 5).

„... Ta Jahve – ime mu je Ljubomorni – Bog je ljubomoran na svoj odnos s tobom.“

(Izlazak 34: 14).

„Jer Jahve, Bog tvoj, ogranak je što proždire; on je Bog ljubomoran.“

(Ponovljeni zakon 4: 24).

Još je mnogo stihova koji govore o Božjoj ljubomori. I na kraju, svi se odnose na naš odnos s Njim.

Prije nego što krenemo dalje, dopusti mi da razjasnim: Bog ne govori da je On ljubomoran na tebe. On je ljubomoran zbog tebe. To je ogromna razlika. On želi tvoj uspjeh, On želi da budeš sjajan, On uživa kad ti imaš obilje, i Njegova je volja za tebe da budeš produktivan (vidi Jošua 1: 8; Izreke 4: 8; Matej 25: 29; Ivan 15: 8). Njegova se ljubomora odnosi isključivo na Njegovu želju da bude blizak s tobom. Ne želi te dijeliti s drugim ljubavnikom, a to je uglavnom svijet. Jakov je jednostavno podsjećao vjernike na to kako Bog gleda na nevjeru.

Ako počinimo preljub u odnosu s Njim, Njegov će bijes gorjeti u ljubomori. To nije bezazlena stvar.

Ali ljutnja nije jedina emocija koju uzrokuje nevjera u odnosu temeljenom na savezu. Prečesto sam čuo supružnika/cu slomljenog srca kako dijeli sa mnom svoj šok, razočaranje, čuđenje, tugu i bijes koji divljaju u njemu ili njoj. Oni se osjećaju krajnje napušteno i izdano od osobe kojoj su dali svoj život te ih gomila osjećaja pogodi u najdubljim mjestima njihove duše. Slušao sam kako žena u potpunoj zbunjenosti vapi: „Zašto bi to moj muž učinio kad sam mu rodila djecu i dala mu najbolje godine svog života?“

Možeš li zamisliti kako se Bog osjeća? Možeš li zamisliti emocije koje prolaze kroz Njegovu dušu kad smo mi nevjerni? Pavao piše:

„Ljubomoran sam na vas božanskom ljubomorom.“
(2. Korinćanima 11: 2).

Pavao, govoreći umjesto Boga, reflektira Božje osjećaje prema nama kada mi idemo za nekim ili nečim umjesto za Njim. Jeremija čini isto: „Bol me spopada, srce mi iznemoglo.“ (Jeremija 8: 18). Moramo zapamtiti da smo stvoreni na Njegovu sliku, i kao što se mi osjećamo, tako se Bog osjeća!

Bog je ljubomoran jer je dao svoj život za nas. Sve je žrtvovao kako bi omogućio dugotrajan odnos. Njegovo su srce i duša duboko ispunjeni ljutnjom i tugom kad smo Mu nevjerni. Poslušaj Njegove riječi:

„... A narod moj mene zaboravi. O, kako li dobro znaš svoj put da osvojiš svoje ljubavnike! Čak bi i iskusna prostitutka mogla naučiti od tebe! A govoriš: „Nevina sam.“

(Jeremija 2: 32–33, 35).

Najčešće smo nesvjesni da uopće činimo preljub u odnosu s Njim, pogotovo težine naše nevjere. Potrebna je istina da nam otvori oči. Naša srca postanu neosjetljiva na Njegovo slomljeno srce i žalosnu dušu. Bog pita: „Stide li se gnusoba koje počinije? Nimalo, oni se ne umiju više crvenjeti.“ (Jeremija 6: 15). Kao što su Jeremija i drugi morali istaknuti Izraelovu nevjeru, Pavao i Jakov u Novom su zavjetu činili to isto.

Svijet

Da nastavimo s raspakiravanjem Jakovljeve izjave, grčke riječi za *prijatelj* i *prijateljstvo* su *philos* i *philia*. Nekoliko definicija riječi *philos* su naklonjen, prijateljski i „povezati se“; a *philia* se definira kao „prijatelj“ ili „sprijateljiti se“. Za riječ *philia* W. E. Vines u svojem rječniku navodi: „Ona uključuje ideju da voliš i jesi voljen.“ Razmisli o ovome u svjetlu Isusovih riječi:

„Kad biste pripadali svijetu svijet bi vas ljubio, ali vi više ne pripadate svijetu. Ja sam vas izabrao od svijeta, zato vas svijet mrzi.“

(Ivan 15: 19).

Ti više ne pripadaš svijetu, iako nekada jesi. Ti sada pripadaš Bogu. Osoba koja je živjela u tvome tijelu umrla je onog trenutka kad si se predao Isusu. Nastalo je potpuno novo stvorenje. Nanovo si rođen kao onaj koji je u savezu s Bogom.

Isus je rekao da je istinski znak onoga koji pripada Njemu to da ga svijet mrzi. Iskreno se zapitaj: „Mrzi li mene svijet?“ Mrzi li svijet kršćane koje znaš? Ako mrzi, kako mi onda možemo živjeti, djelovati i biti plodonosni u svijetu? Kako možemo pomoći svijetu? Ne bismo

li učinkovitije utjecali na izgubljene kad bi nas svijet volio? Moramo govoriti o ovim teškim pitanjima i raspravljat ćemo o njima u sljedećim poglavljima.

Apostol Ivan govori o suprotnoj strani Isusove izjave. On nam odvažno zapovijeda: „Nemojte ljubiti svijeta ni onoga što je u svijetu! Ako tko ljubi svijet, u njemu nema ljubavi Očeve...“ (1. Ivanova 2: 15).

Isus, Jakov i Ivan koristili su oštar jezik kad su govorili o osobi koja je u odnosu s Bogom, a povezuje se sa svijetom, i obrnuto. Oni su spojili koncepte prijateljstva, ljubavi prema svijetu i ljubavi svijeta prema nama s idejama poput preljuba, mržnje, neprijateljstva i toga da u nama nema ljubavi Božje. Prije nego što nastavimo komentirati te suprotstavljene izjave i što prijateljstvo sa svijetom podrazumijeva, trebamo prvo ustanoviti što je svijet.

Grčka riječ za svijet je *kosmos*. Definirana je kao „sadašnji svijet, sadašnje uređenje stvari, suprotstavljeno Kristovom kraljevstvu; i zbog toga uvijek s idejom kratkotrajnosti, bezvrijednosti i... neurednih želja.“⁹ Razmotrimo svaki od ovih termina.

Kratkotrajan, korijen riječi kratkotrajnost, definiran je kao „bez trajanja, neizdržljiv, nestalan“. Kad bismo se odmaknuli i pogledali naše društvo tijekom vremena, primijetili bismo da se stalno mijenja. Promjena je većinom dobra; znači napredak, razvoj i rast. Ipak, moralna promjena obično se udaljava od onog što je autentično dobro Bogu.

U našem društvu, *što je danas moralno prihvatljivo i uobičajeno, jučer je često bilo neuobičajeno i smatrano moralno i društveno pogrešnim*. Da bismo to ilustrirali, pogledajmo očiti trend. Uzmimo tipičan film PG-13 (zabranjen sadržaj osobama mlađim od 13 godina). Gomila ljudi čeka u redu za ulaznice kako bi vidjeli najnovije izdanje. A sve češće film je prepun vulgarne nemoralnosti. Prikazivat će blud, homoseksualnost ili preljub kao poželjne. Često uključuje i pokvarenost, krađu, ubojstvo, čak i vraćanje. I u to nisu uključeni „loši“ likovi

u filmu već glavni junaci i njihovi partneri. Često je dijalog prepun psovki, uključujući korištenje Božjeg imena uzalud.

Došli smo do toga da to prihvaćamo, čak očekujemo, u mnogim filmovima. Ali da se takav film prikazivao u kinima u 1950-ima, publika bi bila zgrožena! Amerikance bi razbjescilo prostačenje, golotinja i prikazivanje vulgarne nemoralnosti. Nacionalni bi vapaj bio: „Zašto ovaj film prikazuje dvoje nevjenčanih ljudi kako žive zajedno – čak ih prikazuje zajedno u krevetu – kao nešto prihvatljivo? Zašto se to prikazuje kao normalni životni stil? Nevjerojatno! Sramotno! Nečuveno!“ Zatim bi javnost bojkotirala film.

Što se, dakle, dogodilo? Je li Bog uveo novi standard za ono što je normalno, prihvatljivo i dobro? Jesu li se linije pomakle? Jesmo li sazreli? Jesmo li bili samo previše ukočeni u pedesetima? Je li ovo napredak?

Ako pogledamo stvarne životne statistike, primijetit ćemo da su drastične promjene u filmovima samo odraz mijenjajućih moralnih standarda društva.

Nedavno je istraživanje pokazalo da se broj mladih žena koje žive sa svojim momcima utrostručio od 1982.¹⁰ godine. *Us News & World Report* iznio je podatak da je između 2006. i 2010. gotovo polovica žena (48 %), u dobi između 15. i 44. godine, živjela sa svojim partnerima prije braka, porast od 11 % od 2002. i od 41 % od 1995. godine.¹¹ Mogao bih nastaviti davati ovakve statistike o našoj *kratkotrajnoj* kulturi, ali to ovdje nije moj fokus.

Svijet također njeguje *bezvrijednost*. Postoje razvoji i promjene koje se događaju u našem društvu koji su vrijedni. Postignuća koja smo iskusili u znanosti, tehnologiji, komunikaciji i medicini donose korist čovječanstvu povećavajući našu sposobnost da budemo produktivni. To je u skladu s Božjom prvom zapovijedi „da budemo plodonosni i množimo se“. (Postanak 1: 22).

Ali dodaju li naše moralne promjene vrijednost? Ili se temelje na pohlepi, požudi i statusu? Jesmo li unaprijedili djetetov odgoj podređujući ga odgoju dvaju žena ili dvojice muškaraca koji priznaju brak? Je li takva okolina bolja za dijete od brižne majke i muževnog oca ili je do te promjene došlo da bi se zadovoljile *neuredne želje* (krajnja karakteristika u našoj definiciji kosmosa)?

Njeguju li muškarac i žena koji žive zajedno, umjesto da se obvežu na brak, sigurno okruženje za dijete ili je takav odnos u službi udovoljavanja sebičnim željama roditelja i njihovom nedostatku predanja? Ima li kupac koristi od iskripljavanja istine i prijevanih tehnika za povećanje prodaje, ili to zadovoljava pohlepu prodavača? Poboljšava li legalizirana konzumacija marihuane aktivnost moždanih stanica? Zar objavljena znanstvena istraživanja ne potvrđuju da korištenje ove droge uzrokuje smanjenje moždanih stanica? Dovode li nas ikoje od ovih uobičajenih neurednih želja bliže našem Stvoritelju?

Pismo nam kaže da je svijet pod utjecajem zlih duhova koji su sada na djelu među nevjernicima (Efežanima 2: 2). Jednostavno rečeno, kosmos je kultura koju su stvorili zamračeni umovi. Apostol Ivan ne ostavlja prostora za pitanja kad piše: „Cijeli je svijet u vlasti Zloga.“ (1. Ivanova 5: 19). On se sve više i više udaljava od Božjeg srca i autoriteta. Većinom svijet naizgled nije izričito suprotan ili zao; već su njegove promjene maskirane kao *napredak* ili *dobro*. Ali tužna je istina da svijet zavodi stanovnike i odvlači ih od srca njihovog Stvoritelja.

New International Encyclopedia of Bible Words produbljuje našu definiciju. Navodi: „Svjetovnost nije pitanje uključivanja u radnje koje neki preispituju. To je nesvjesno prihvaćanje perspektiva, vrijednosti i stavova naše kulture, bez prosuđivanja istih kroz Božju Riječ.“¹² Jednostavno rečeno, sa svjetovnošću, mi smo ti koji određujemo standard onoga što se smatra dobrim ili zlim. Perspektive, vrijednosti i stavovi koji povećavaju standard ukorijenjeni su u požudi tijela, požudi očiju, oholosti za statusom, ugledom i isticanjem:

„Nemojte ljubiti ni svijeta ni onoga što je u svijetu! Ako tko ljubi svijet, u njemu nema ljubavi Očeve. Jer *svijet nudi* samo požudu za fizičkim užitkom, požudu za svime što vidimo i oholost zbog naših postignuća i imetka. Ove stvari ne dolaze od Oca, nego dolaze od svijeta.“

(1. Ivanova 2: 15–16).

Primijeti riječi „svijet nudi samo“. To skraćeno označava kako detektirati utjecaj svijeta – ili, u skladu s Jakovljevim riječima, kako prepoznati preljubnike koji te mame.

Molim te, poslušaj me, dragi Kristov sljedbeniče: *svijet te mami*. Svjetovni poziv u odnos često je popraćen primamljivim govorom, logikom, laskanjem, prilikom, moći, utjecajem i –uvijek – obećanjima o osobnoj dobiti i/ili užitku. Ne razlikuje se od zmijinog primamljivog pristupa Evi. Ne razlikuje se od preljubnice koja je svoj pogled usmjerila na muškarca svoje požude. Ona lažno prikaže da se radi o njemu, a zapravo se radi o njezinoj mreži. Ta mreža misteriozno zarobi njezinu željenu žrtvu kako bi ona mogla ostvariti svoju požudu s njim.

Svjetovna mreža lukavo zarobi svoje žrtve – one koji su kršćani – kako bi mogla ispuniti svoju želju da odvuče vjernike od Božje prisutnosti, života i blagoslova. Pisac Izreka izravno piše da je svjetovna postelja jama smrtna i njezin put vodi u pakao. On upozorava da su *mnogi muškarci i žene smrtno stradali zbog njezine moći zavodjenja* (vidi Izreke 7: 21–27).

Što svijet nije

Kad se radi o definiranju svijeta, toliko je naglaska stavljeno na formu umjesto na motiv. Moje srce žali kad čujem misaone procese iskrenih vjernika koji su odrasli u *legalizmu* ili su trenutno zarobljeni u njemu. O legalizmu se često priča, a termin se nerijetko olako koristi pa prije nego što nastavimo, definirajmo ga. Rječnik definira *legalizam* kao „strogo držanje... zakona ili uputa, posebice prema slovu, a ne prema duhu“. Dalje se definira kao „prosudivanje ponašanja u vidu držanja preciznih zakona“.

Mnogi su od nas čuli horor priče koje prate ovaj beživotni oblik kršćanstva. Pastori udaraju po Bibliji za njihovim propovjedaonicama, objavljujući pravila i odredbe koji se strogo moraju poštivati i izvršavati. Oni proglašavaju žene svjetovnima ako nose hlače, modernu odjeću, nakit, šminku, *piercinge* ili kratku, modernu ili obojanu kosu. Ni muškarci ne izbjegnu njihove propovijedi kao u sapunicama: njihovu modernu odjeću pažljivo preispituju, kao i *piercinge* i dužinu kose.

To ne staje na ovome. Osuđuje se osobu ako je viđena na zabavi s grešnicima. Kritizira se one koji idu u kino, kazalište ili na druga zabavna događanja. Mrko se gleda na prijatelje izvan prihvaćenih krugova, i svaki pokušaj da se dođe do izgubljenih na kreativan način često se naziva otpadanjem. Ova lista obuhvaća i ples, uključenost u neke društvene djelatnosti, svi oblici svjetovne glazbe, korištenje televizora, poboljšanje atmosfere svjetlima ili dimnim mašinama u crkvi – i ovo je samo kratka lista pravila koja se moraju držati kako bi se „slijedilo Isusa i ostalo slobodno od svijeta“.

Naveo sam samo neke očite mete legalista; ali postoje još suptilniji oblici legalizma koji su jednako opasni. Ovo su nametnuti – i često samovoljno nametnuti – kriteriji do kojih ljudi strogo drže kako bi zaradili spasenje, duhovno rasli ili prosuđivali vanjski izgled drugih. Primjeri toga mogu biti dugi sati molitve, post ili unaprijed određen broj stranica iz Biblije koji se čita dnevno. Naravno, to su sve po sebi korisne radnje, ali ne treba ih činiti s ciljem da se njima zaradi neki oblik duhovne superiornosti.

Može biti da se borimo s prihvaćanjem oprosta pa padnemo pod potrebu kažnjavanja samih sebe na neki način kako bismo ispravili loše koje smo učinili. To odvlači fokus s krvi Kristove i vraća ga na naša djela.

Legalizam se može manifestirati u vjerovanju da imamo veći pristup Bogu zato što vrijedno služimo u službi ili crkvi. Ili vjerujemo da

se naše molitve brže čuje jer nismo u zadnje vrijeme počinili nikakav značajan grijeh. Neizgovoreni stav uma je da možemo ispuniti naše duhovne bankovne račune dobrim ponašanjem i djelima. Legalizam ne dopušta osobi da odmara ili uživa u životu zbog stalnog pritiska da bude neprestano zauzeta u „služenju Bogu“, bilo to u crkvenoj administraciji, volontiranju ili davanju siromašnima. Ljubav nije motivacija; pokušavanje da se zaradi Božja naklonost jest.

Klasični je primjer ovakvog legalizma farizej koji je osudio gradskog ozloglašenog grešnika uspoređujući svoj životni stil sa životnim stilom skupljača poreza (ekvivalent modernom članu mafije). Farizej je površno zahvalio Bogu za svoje dobro ponašanje: on nije grijeshio, nije varao ljude kao mafijaš, nije počinio preljub, postio je i molio redovno i darežljivo davao novac u sinagogu. Ironično, u istom trenutku kad se duhovni vođa hvalio svojim ponašanjem i isticao poreznikove nedostatke, ozloglašeni grešnik nalazio se u stražnjem dijelu sinagoge moleći Boga za milost. Isus je rekao da je ovaj drugi bio opravdan, ne „savršeni“ farizej koji drži pravila.

Taj tip legalizma duboko je ukorijenjen u duh svijeta jer se fokusira na status, ponos ili sebično ugađanje koje dolazi s držanjem pravila koja postavimo mi sami ili drugi. To nas odvlači od ovisnosti o Božjoj sposobnosti u našem životu jer nam okreće fokus na nas same. Također nam krade radost koja dolazi s Božjom prisutnošću.

Moj prijatelj koji je poslovni čovjek jako je učinkovit u doticanju ljudi. Odrastao je u legalizmu, ali je oslobođen od toga. Jednom mi je rekao: „Johne, ja sam mislio da je bilo što što donosi zabavu, smijeh ili radost od ovog svijeta i smatrao sam da je to strogo izvan granica dopuštenog.“ Njegov pastor i voditelji fokusirali su se na vanjski izgled osobe, ne na unutarne stanje srca. Njegova je crkva imala vrlo malo utjecaja na bilo koga izvan njihove grupe. Nažalost, ti crkveni voditelji nisu čuli Pavlove riječi: „Kraljevstvo se Božje ne sastoji u jelu i piću, nego u pravednosti, miru i radosti po Duhu Svetom.“ (Rimljanima 14: 17).

Imamo veliku i dugotrajnu radost kad smo u Duhu. Radost je privlačna izgubljenima, jer je svijet ne posjeduje. Isus je bio privlačan svakome tko je bio iskren, čak i najozloglašnijim grešnicima u društvu. Tko god pokušava zaraditi svoje spasenje ili rasti u Kristu kroz legalističko poučavanje ili vjerovanje, ne posjeduje istinsku radost. Takvi ljudi žive u jako malom svijetu, jer oni koji ne razmišljaju poput njih, budu izbačeni.

Bilo bi dobro da su voditelji ovog poslovnog čovjeka više meditirali nad Pavlovim riječima u drugom pismu:

„Ako ste s Kristom umrli, oslobođeni prirodnih sila svijeta, zašto dopuštate, kao da još živite u svijetu, da vam se nameću propisi: ‘Ne uzmi!’, ‘Ne kušaj!’, ‘Ne takni!’? Sve je to određeno da uporabom nestane. To su zapovijedi i nauke ljudske. Ti propisi, istina, imaju neku prividnu mudrost u samovoljnom bogoštovlju, krivom štovanju i trapljenju tijela, ali nemaju nikakve vrijednosti da budu dovoljne tjelesnom čovjeku (da pobijede čovjekove zle želje).“

(Kološanima 2: 20–23).

Zanimljivo, Pavao pripisuje legalistička pravila pobožnosti, odricanja i oštre tjelesne discipline silama ovoga svijeta. Ne kažem da razuzdanost, seksualna nemoralnost, ubojstvo, krađa, pijanstvo i slično nisu grijesi. To je samo drukčiji oblik svjetovnosti. Oni koji su zarobljeni u legalizmu često ne shvaćaju da je svijet za koji tako žustro propovijedaju da ga se izbjegava isti onaj sistem koji ih drži u ropstvu.

Ključ Pavlove izjave nalazi se u riječima „pobjeđivanje čovjekovih zlih želja“. Legalizam ne očisti čovjekovo srce – a srce je meta svijeta, njega sile ovoga svijeta žele inficirati. Zato nam je rečeno: „Povrh svega čuvaj svoje srce, jer iz njega izvire život.“ (Izreke 4: 23).

Isus kaže: „Dobar čovjek iz dobre riznice (svog srca) iznosi dobro, a zao čovjek iz zle riznice iznosi zlo.“ (Matej 12: 35). Radi se o tome što mi iznutra pohranjujemo i vidimo kao vrijedno. Očisti svoje srce

i izvanjski će život doći na svoje mjesto, u savršenu usklađenost s onim što Bog smatra dobrim.

Da sažmem, svjetovni stisak nije izvanjski već unutarnji. Svodi se na želje, namjere i motive srca i uma. Ovo je bojno polje; ovdje se plete mreža. Ovdje počinje prijateljstvo ili preljub sa svijetom i na kraju se konzumira. I može se dogoditi jednako lako s osobom koja rijetko dolazi u crkvu kao s onom koja nikad ne propusti službu i uvelike je uključena u služenje.

S boljim razumijevanjem toga što svijet jest, a što nije, usmjerimo svoju pažnju na prijateljstvo. Kako ulazimo u odnos prijateljstva sa svijetom? Kako počinimo preljub s njim? Ovo će biti naš fokus u sljedećem poglavlju.

PRIJATELJSTVO

„... Naše je prijateljstvo s Bogom obnovljeno smrću njegovoga Sina...“
- Rimljanima 5: 10

„Tvoj je Bog zapravo bilo što uz što tvoje srce prijanja i u što se pouzdaje.“
- Martin Luther

Prijatelji. Svi ih imamo i uživamo u njima. Dok sam bio dječak, moja dva najbliža prijatelja bili su Danny i Glenn. Većinu slobodnog vremena provodio sam s njima. Voljeli smo sport, vozili bismo se biciklima, istraživali, izmišljali igre, išli u grad ili samo sjedili i razgovarali. Naši su se razgovori vrtjeli oko onog što nam je bilo važno: drugi prijatelji, djevojke, obrazovanje, društveni događaji, atletika, poslovni planovi i mnoštvo drugih tema. Naše je prijateljstvo većinom bilo zdravo. Ohrabivali smo jedan drugog da budemo bolji, jači, mudriji i da ostvarimo svoje potencijale. Štitili bismo jedan drugog, činili usluge jedan drugom i pomagali si u teškim situacijama. Jednostavno rečeno, oni su bili ljudi s kojima sam najviše volio biti.

A ti? Razmisli o svojim prijateljima iz prošlosti. Zapitaj se, koji su ključni elementi za prijateljstvo? Sigurno ćeš se složiti da se ističu uživanje u zajednički provedenom vremenu, povezanost i razumijevanje jedno drugog te dijeljenje zajedničkih interesa. Ljubav, povjerenje,

poštovanje, humor i zajednička privlačnost također su ključni. Ima sigurno mnogo više elemenata, ovisno o pojedincu; ali za sve nas najvažniji je aspekt uživanje u zajedničkom druženju.

Pismo govori pozitivno o prijateljstvima. Jedan od meni najdražih stihova je: „Kao što ulje i kâd vesele srce, tako i slatkoća prijateljstva tješi dušu.“ (Izreke 27: 9). Nismo stvoreni da budemo sami; zajedništvo nas okrepljuje. To je bio glavni element koji je nedostajao u Božjem originalnom stvorenju. On je rekao: „Nije dobro da čovjek bude sam.“ (Postanak 2: 18). Mi smo stvoreni na Njegovu sliku, što uključuje želju za prijateljstvom i uživanje u njemu.

Ali postoji druga strana. Isus, Jakov i Ivan govore *negativno* o određenom prijateljstvu. Poslušaj ponovo apostolove riječi: „Preljubničke duše, zar ne znate da je prijateljstvo prema svijetu neprijateljstvo prema Bogu? Dakle, tko god hoće da bude prijatelj svijetu, postaje neprijatelj Bogu.“ (Jakovljeva 4: 4). Njegov ton nije samo negativan već i direktan i oštar! Zapitajmo se stoga koji su indikatori ulaska u prijateljstvo sa svijetom?

Klasična afera

U posljednjem smo poglavlju saznali da je riječ *philia* definirana kao „biti prijatelj“ ili „sprijateljiti se“ te nosi ideju „voljeti i biti voljen“. *Enciklopedija biblijskih riječi* navodi: „U grčkom je svijetu ideja prijateljstva bila vrlo razvijena. *Philia*... se koristila u širem smislu 'poznanstva', kao i u intimnijem smislu osobne i duboke povezanosti stvarnih osjećaja.“ Zapravo se riječ koju Jakov koristi odnosi na širok spektar prijateljstva. Svi znamo da postoje razine odnosa, i prijateljstvo o kojem Jakov govori obuhvaća kompletan spektar. Posljedično, cijeli spektar prijateljstva direktno je povezan s nevjerom.

Počiniti preljub u odnosu s Bogom malo je drukčije od tipičnog scenarija nevjere oženjenog muškarca, zato razmotrimo korake u klasičnoj aferi. U većini slučajeva muž i njegova ljubavnica ne završe u krevetu na njihovom prvom spoju. Uključeno je udvaranje; ono može biti namjerno ili nenamjerno.

Počinje tako da se oni upoznaju i postaju *poznanci*. Može se dogoditi putem društvenih medija ili osobno. Iskra je zapaljena kroz poznanstvo. Često je muškarčev interes proizašao iz neispunjene intimnosti s njegovom suprugom. U rjeđim slučajevima, potpuno je proizašao iz njegove želje za više fizičke i emocionalne povezanosti. Početne se interakcije čine bezazlenima, ali svakim novim kontaktom interes obiju osoba raste. Potom razmijene telefonske brojeve i adrese elektroničke pošte.

Privlačnost nastavlja rasti dok muškarac komunicira sa ženom dopisivanjem, elektroničkom poštom, telefonskim pozivima ili kad jednostavno „naleti“ na nju. To produbljuje njihovu razinu razgovora. Oni žude jedno za drugim, ali nijedno to ne priznaje. Neizgovorena privlačnost pridonosi uzbuđenju oko razvijanja odnosa. Uvelike su prešli prikladnu razinu prijateljstva.

S vremenom rade planove da bi napravili korak više – da popiju kavu, odu na ručak ili da se nađu na osamljenom mjestu. Obično u tom trenutku njihovi osjećaji izlaze van.

Ona je sad neprestano u njegovim mislima i on žudi da bude s njom. Sanja i planira kako mogu nekamo otići zajedno da mu supruga i prijatelji ne saznaju. Njegovo srce više ne čezne za suprugom već za ovom ženom. U društvu svoje supruge zapravo nije prisutan, jer su njegove misli i mašta s ljubavnicom. Samo je pitanje vremena kad će završiti u krevetu.

Gdje je sve počelo? Počelo je s neprikladnim mislima i razgovorima u fazi upoznavanja. U kojem je trenutku to postao preljub? Je li onda kad su razmijenili kontakte ili kad su se sastali nasamo? Ili kad ju je prvi put dotaknuo? Kad ju je poljubio? Ili se dogodilo kad su se svukli i spavali zajedno?

Zapravo se dogodilo prije svih tih pokazatelja. Isus je to naglasio kad je rekao: „Nemoj misliti da si sačuvao svoju nevinosti ne ušavši

u krevet. Tvoje srce može biti pokvareno požudom brže nego tvoje tijelo.“ (Matej 5: 28, prijevod *The Message*). Mi živimo u srcu; izvanjske radnje slijede iz njega. Preljub je počeo jednom kad su se muškarčevi osjećaji okrenuli prema ženi – negdje u fazi upoznavanja.

Prijateljstvo sa svijetom

Svijet nas mami i odvlači od naše „prve ljubavi“ na sličan način. Počinje tako da probudi naš interes. Pozivnica može biti humor, užitak, uгода, uzbuđenje, intriga, uspjeh ili bilo što privlačno. Ništa drukčije od primjera koji sam maloprije naveo, faza poznanstva može se dogoditi putem medija ili osobno. Često se događa zbog nedostatka ispunjenosti našim odnosom s Bogom. Izgubili smo uzbuđenje oko našeg prijateljstva. Vrijeme druženja s Njim suho je i prazno. Naša potreba za zajedništvom odvlači nas dalje.

Svjetovna privlačnost raste s uloženim vremenom. Ubrzo su uključene naše emocije i misli. Ako razmotrimo Pavlove riječi dvama različitim crkvama, otkrit ćemo upozorenje koje će nas, ako ga se pridržavamo, zaštititi od upadanja u preljub sa svijetom.

„Dakle, ako ste uskrsnuli s Kristom, *tražite* ono što je gore, gdje se nalazi Krist sjedeći Bogu s desne strane! *Usmjerite (postavite)* misao na ono što je gore, ne na ono što je na zemlji.“

(Kološanima 1: 1–2).

Jesi li pažljivo pročitao/la njegove riječi? Ako nisi, pogledaj ih ponovo i posebno obrati pažnju na dvije označene riječi, *tražite i usmjerite (postavite)*. Naš je um usmjeren (postavljen) na ono što traži. Prije nego što nastavim dalje, pažljivo razmotrimo Pavlove riječi Rimljanima. Opet, traži riječ *usmjerite (postavite)*:

„Oni koji žive po tijelu usmjereni su (postavili su svoje misli) na tjelesne stvari, dok su oni koji žive po Duhu usmjereni (postavili su svoje misli) na ono što je duhovno. Težnja tijela jest smrt,

a težnja Duha život i mir. Zato je težnja tijela neprijateljstvo prema Bogu.“

(Rimljanima 8: 5–7).

Kao točku interesa, primijeti riječ *neprijateljstvo*. To je ista grčka riječ koja se koristi u Jakovljevoj 4: 4: *echtra*. *Strongov* rječnik definira je kao „neprijateljstvo... razlog za protivljenje“. Još jednom Pavao govori vjerniku koji se povezuje sa svijetom.

Nije samo moja ljubav prema Lisi ta koja me sprječava da počim preljub. Ne želim se suočiti s njezinim bijesom. Postao bih meta njezinog neprijateljstva. Ne želim da ona koju volim bude neprijatelj, ljuta i razočarana u mene. A to bi bilo vrlo malo u usporedbi s onim o čemu Pavao i Jakov govore, jer nijedan kršćanin koji je pri sebi ne bi se htio suočiti s Božjim neprijateljstvom. (Zapamti, Jakov i Pavao govore vjernicima.)

Jona se suočio s Božjim bijesom i završio u povraćotini velike ribe. Samson također, i pao je u ropstvo te izgubio vid. Eli se suočio s Božjim neprijateljstvom i umro istoga dana kad su njegovi sinovi uzeti sa zemlje. Postoje drugi primjeri poput Šaula, Bileama, Joaba, kovača Aleksandra i mnogih drugih. Naljutiti Boga loša je zamisao.

Ako želiš još primjera, razmotri u Novom zavjetu Isusove komentare crkvama u knjizi Otkrivenje. Ovo su bile stvarne crkve s nanovo rođenim vjernicima. Jednoj crkvi koja je ugrozila svoj odnos s Njim zaprijetio je da će ukloniti njezin svijećnjak – njezino svjetlo (Otkrivenje 2: 5). Drugu je crkvu upozorio da će se Bog „boriti protiv nje“. (Otkrivenje 2: 16). Trećoj je crkvi Bog prijetio s „bolešću“ i „velikom nevoljom“. (Otkrivenje 2: 22). Četvrtu upozorava da će „doći kao lopov“ (Otkrivenje 3: 3), a zadnjoj kaže da će je „izbaciti iz svojih usta“. (Otkrivenje 3: 16). Zaključak: ne želiš se suočiti s Božjim bijesom!

U Rimljanima 8: 5 primijeti izraz „usmjeri (postavi) svoj um“. Ključna je riječ *usmjeriti* (*postaviti*). Razmislimo o ovoj riječi. Pretpostavimo da je zima i termostat u tvojoj kući postavljen je na 21 stupanj Celzijevih.

Temperatura vani iznosi -20 stupnjeva. U žurbi, član tvoje obitelji ode i ne zatvori čvrsto ulazna vrata. On ili ona odveze se i samo nekoliko minuta kasnije vjetar otvori širom ulazna vrata. Ti se nalaziš u drugom dijelu kuće i ubrzo počneš osjećati da je temperatura u tvojoj kući drastično pala. Počneš tražiti objašnjenje i otkriješ da su ulazna vrata otvorena i ledeni zrak struji unutra. Odmah zatvoriš vrata, ali sada je temperatura u tvojoj kući ispod 15 stupnjeva. Što se tada događa? Jednom kad temperatura padne, termostat signalizira peći da se pojača dok ne vrati temperaturu u kući na *postavljenu (usmjerenu)* temperaturu. Bez ikakve tvoje svjesne uključenosti, temperatura se vrati na 21 stupanj.

Vratimo se na naš primjer čovjeka koji počini preljub. Mnogo godina ranije, dok se udvarao svojoj supruzi, njegove su emocije i želje bile *usmjerene* na nju. Sanjao je o tome da bude s njom, da bude intiman s njom i, s vremenom, o tome kako će je pitati da se uda za njega. Ona je bila u njegovim mislima kad se probudio, kad je bio na poslu, kad bi zapeo u prometu i posebice kad bi ležao navečer u krevetu. Jednostavno rečeno, kad nije morao koristiti svoj um za određene svrhe, njegove bi se misli vraćale na ono na što su bile usmjerene: na nju.

Prijatelji bi ga povremeno ulovili kako odluta od njihovog razgovora. Čak bi mu rekli: „Hej, gdje si, čovječe?“

U neugodi bi obično odgovorio: „Oprostite, dečki, imam mnogo toga na umu.“ Izbjegavao je istinu kako ne bi rastužio svoje prijatelje priznajući da razmišlja o njoj. Njegove su misli bile *usmjerene*.

Ali godinama kasnije, nakon zaruka, nakon vjenčanja, nakon što se rodilo nekoliko djece, on se nađe u aferi s drugom ženom. Razvio se isti uzorak. Ljubavnica je neprestano bila u njegovim mislima. Kad nije morao razmišljati, njegove bi se misli vraćale na *standardne postavke*. Čak i u društvu supruge, emocije bi bile s ljubavnicom. Tražio ju je i žudio za njom jer je njegov um bio usmjeren na nju. Kao što

termostat automatski vraća temperaturu na ono na što je *postavljen*, tako će se i um vraćati na ono na što je *postavljen (usmjeren)*.

Kako se to odnosi na vjernika? Kad se spasimo, preplavljeni smo ljubavlju. Razmišljamo o Isusu kad se probudimo, kad doručujemo, u autu, na poslu, tijekom ručka, nakon posla, kad smo sami i posebice kad navečer ležimo u krevetu. Žudimo za vremenom druženja s Njegovim Duhom. Iščekujemo s uzbuđenjem sljedeću službu, ispužamo se i dijelimo Isusa s drugima ili razgovaramo s drugim kršćaninom o Božjim putevima. Jednostavno rečeno, On ispuni sve naše misli; naše su emocije usmjerene na Njega.

Vrijeme prolazi. Prije smo iščekivali službu, iskustvo Njegove prisutnosti, slavljenje Njega i slušanje Njegove riječi. Sada smo fizički ondje, ali nismo prisutni. Naše misli lako skrenu na omiljeni sportski tim, sniženje u obližnjem supermarketu, nadolazeći spoj, poslovni dogovor koji još uvijek visi u zraku, zabavu na koju smo pozvani i druge stvari. Što se dogodilo? Skrenu li uistinu naše misli ili naš um ide na ono na što je *usmjeren*, na ono što strastveno *tražimo*? Jesmo li nesvjesno pronašli nove ljubavnike?

Moja priča

Ispričat ću svoju priču. Pohađao sam Sveučilište Purdue i, na drugoj godini, dvojica iz mog bratstva došla su u moju sobu i u sklopu kampanje o kampusu podijelila sa mnom Četiri duhovna zakona. Moje su se duhovne oči otvorile i predao sam svoj život Isusu. Jako brzo počeo sam gorjeti strašću za Bogom. On je bio tako stvaran, i bio sam duboko zaljubljen u Isusa te istinski zahvalan za slobodu koju mi je dao. Pričao sam o Njemu s bilo kim tko je htio slušati te čak i s onima koji nisu! Braća sa sveučilišta pokušala su me izbaciti iz bratstva jer bih raspravljao s ljudima o Isusu na svim našim zabavama.

S našim su bratstvom bile povezane djevojke koje smo zvali „sestrice“. Dvije od njih bile su biološke sestre i spavale su s otprilike polovicom od šezdeset momaka iz našeg bratstva. Ako je ijedan momak priželjkivao seks, znao bi da su te djevojke lagana i brza opcija.

Nekoliko nas dovelo je jednu od tih djevojaka Isusu, i unutar 24 sata ona je dovela svoju sestru Gospodinu. Iako nismo ništa govorili o njihovom promiskuitetnom ponašanju, one su odmah prestale spavati s dečkima iz bratstva. Umjesto toga, počele su svjedočiti dečkima s kojima su spavale. Braća su bila bijesna. Mene su vidjeli kao vođu jer sam u to vrijeme već vodio biblijska proučavanja za cijeli kampus u našoj kući.

Naposlijetku je došao kapetan bratstva u moju sobu i rekao: „Johne, izbacit ćemo te.“ Zatim je rekao – točno ovim riječima – „Zašto ne možeš biti kao ostali kršćani u ovom kampusu?“

Govorio je o drugim dečkima koji nedjeljom idu u crkvu, ali spavaju sa svojim djevojkama, napijaju se na zabavama, i sudjeluju u drugom razuzdanom ponašanju što je bilo normalno u našoj kući na kampusu.

To je bilo teško razdoblje, ali iako je kapetan bratstva obećao da će me izbaciti, to se nikad nije dogodilo. Zanimljivo, nisu mogli skupiti dovoljno glasova da me izbace. Previše smo njih doveli Kristu i sad su stajali uz mene.

Nekoliko mjeseci nakon upoznavanja i zaljublivanja u Isusa, počela je sezona američkog nogometa. Sada sam bio na trećoj godini, i, kao i prijašnjih godina, imao sam sezonske karte za naše utakmice. Tijekom prijašnjih dviju godina nisam propustio nijednu, ali sada sam bio toliko uzbuđen oko Isusa da sam koristio vrijeme tijekom nogometnih utakmica da proučavam Bibliju. Kuća je bila tiha jer su svi dečki bili na utakmici. To je bila prilika za neka odlična razdoblja molitve i druženja s Bogom. Nitko mi nije rekao: „Ne bi trebao ići na utakmice“, i nikad nisam mislio da je odlaženje na utakmicu krivo. Zapravo, sljedeće sam godine otišao na većinu utakmica. Nisam išao na svojoj trećoj godini jer je to bila prilika da budem s Bogom. Strastveno sam Ga želio poznavati. Moj je um bio usmjeren na nebeske stvari.

Kad sam diplomirao na Sveučilištu Purdue s diplomom mehaničkog inženjeringa, mnogi od mojih prijatelja iz bratstva i drugih studenata upoznali su Gospodina – uključujući moju buduću ženu Lisu, koja je u to vrijeme smatrana jednom od najdivljijih djevojaka na kampusu. Moja strastvena ljubav za Isusa bila je zarazna i ljudi su me ili voljeli ili mrzili. Nije bilo sredine: ako si upoznao Johna Beverea, uskoro bi saznao na što su usmjereni njegov um i srce jer se strast jednostavno prelijevala iz mene. Nisam se razlikovao od nekoga tko je vatreni navijač sportskog kluba ili momka koji se ludo zaljubio u djevojku.

Preselio sam se u Dallas u Teksasu. Šest mjeseci poslije i Lisa se preselila u Dallas i ubrzo smo se vjenčali. Radio sam za Rockwell International kao inženjer. Opet sam bio među momcima kojima se nije sviđala moja strast za Isusom. Mislili su da sam preizravan i nisu razumjeli zašto ne sudjelujem u njihovim raskalašenim šalama, vulgarnim raspravama i ispijanjima alkohola nakon posla. Ali, s obzirom na to da je ovo bilo profesionalno okruženje, moje su stavove i ponašanje tolerirali više nego u bratstvu.

Dvadeset i dva mjeseca kasnije pozvan sam da se priključim službi u našoj crkvi. To je bila jedna od najvećih i najpoznatijih crkava u Americi, s međunarodnim utjecajem. Crkva je imala više od četiristo zaposlenika koji su podupirali djelovanje službe i, kad su me pitali da se pridružim timu, mislio sam da sanjam. To mi se činilo kao druga najbolja stvar pored odlaska u raj! Mislio sam da je moje progonstvo završilo jer ću odsada raditi s kršćanima. Više se neću suočavati s intenzivnim borbama koje sam imao u bratstvu i u Rockwell Internationalu.

U to vrijeme, Dallas Cowboys bili su jedan od najboljih timova u Nacionalnoj nogometnoj ligi. Nisam baš bio njihov fan jer sam odrastao u Michiganu, ali čuo sam momke iz službe kako govore o Cowboysima svakog ponedjeljka. Okupili bi se sa šalicama kave i razgovarali s takvom strašću o statistikama iz utakmice od prethodnog dana, sjajnim potezima i pobjedi ili porazu.

Iz znatiželje sam počeo gledati Cowboyse na TV-u. Počelo je s gledanjem jedne ili dvije četvrtine utakmice. Volio sam gledati Cowboyse jer su bili uzbudljivi. Postojala je još jedna korist: to mi je dalo priliku da inteligentno raspravljam s momcima u crkvenom uredu.

Sve je počelo naizgled nevino i bezazleno. Ali nakon nekog vremena, moj je interes za Cowboyse postao jači i počeo sam gledati cijele utakmice. Znao bih govoriti TV-u s velikom strašću, navijajući i ponekad vičući na igrače. Naposljetku sam došao do toga da nisam propuštao nijednu utakmicu. Čak i izvan sezone, moji suradnici i ja nastavljali bismo razgovore o grupama i tome kako će Cowboysi biti sjajni sljedeće godine. Razmišljao bih o timu vrlo često, čak i kad nisam raspravljao o statistici s momcima. Sada sam već bio apsolutni fan!

Kad je došla sljedeća sezona, uzbuđenje me potpuno obuzelo. Svake nedjelje nakon službe pojurio bih kući i uključio TV prije nego što bih presvukao svoju crkvenu odjeću. Ponekad bih samo sjedio zalijepljen za TV iako bih na sebi imao neudobnu odjeću (odijelo i kravatu) i morao ići na toalet. Nisam htio propustiti nijedno dodavanje.

U poluvremenu bih otišao u svoju sobu i presvukao se. Ako je Lisa trebala pomoć oko nečega, zaboravi. „Dušo, igraju Cowboysi.“ Jeli bismo u poluvremenu, ili još bolje, nakon utakmice – nikad za vrijeme utakmice.

Sada sam znao sve statistike. Pažljivo sam ih proučio i neprestano sam razmišljao kako bi Cowboysi mogli biti bolji. Ja sam bio taj koji je vodio razgovore na poslu. Hvalio bih se sa sposobnostima drugih igrača na dan utakmice. Razgovori nisu trajali samo ponedjeljkom nego tijekom cijelog tjedna. U mojoj je crkvi bilo ljudi koji su imali sezonske ulaznice i ja bih prihvatio svaki poziv na utakmicu.

Ubrzajmo do sljedeće sezone, godinu kasnije. Nedugo prije toga molio sam nešto za što sam mislio da je vrlo jednostavno i činilo se

neznatnim. Ali nisam ni slutio da će mi to promijeniti život. Moja je molitva bila: „Gospodine, molim Te, pročisti moje srce. Želim biti svet, odvojen za Tebe, i ako u mojem životu postoji bilo što što Ti nije ugodno, razotkrij to i ukloni.“ Nisam nimalo prepoznao dubinu ove molitve i što će zbog nje biti razotkriveno.

Nogometna sezona približavala se kraju i slijedila su doigravanja. Bio je dan presudne utakmice. Cowboysi su igrali protiv Philadelphia Eaglesa. Pobjednik utakmice išao bi u doigravanja, a gubitnik ispada. Bio sam zalijepljen za TV; nisam sjedio na kauču, već sam stajao na nogama. Utakmica je bila prenapeta za sjedenje. Bila je posljednja četvrtina sa samo osam minuta do kraja utakmice. Cowboysi su zaostajali za četiri boda i njihov je najbolji bek vodio momčad niz igralište. Sada sam se kretao po podu u skladu s dodavanjima, vičući u frustraciji na loše poteze ili reagirajući s obilnom radošću na odlična dodavanja. Neizvjesnost je bila sjajna.

Odjednom, bez ikakve najave, Božji Duh potaknuo me da se molim. Iznenadna me potreba preplavila: *Moli se, moli se, moli se!* To je bio teret, jak i težak osjećaj duboko u mojem srcu. Naučio sam da se ova potreba javlja kada Duh Božji želi da se povučesh i moliš.

Lisa nije bila nigdje u blizini pa sam rekao naglas: „Gospodine, još je samo osam minuta do kraja ove utakmice. Molit ću čim ona završi.“ Potreba se nastavila; nije popustila.

Prošlo je nekoliko minuta. Još uvijek tražeći olakšanje, uzviknuo sam: „Gospodine, molit ću pet sati nakon što utakmica završi. Još samo šest minuta do kraja!“

Momčad je pomicala loptu niz teren. Jednostavno sam znao da će se vratiti u igru i pobijediti ovu utakmicu. Ali potreba da molim još nije nestala. Zapravo, bila je još jača. Bio sam frustriran. Nisam se htio maknuti od utakmice. Rekao sam glasno: „Gospodine, molit ću ostatak dana – čak i tijekom noći ako Ti to želiš!“

Pogledao sam ostatak utakmice. Cowboysi su pobijedili i stadion je bio naelektriziran od uzbuđenja. Pridružio sam se klicanju publike. Ali dao sam obećanje Bogu. Odmah sam ugasio TV. Otišao sam gore u moj ured, zatvorio vrata i spustio se na tepih da molim. Ali potreba da molim više nije bila prisutna. Više nije bilo tereta. Nije bilo ni najmanjeg osjećaja. Nije bilo ničega.

Pokušao sam ih probuditi. Pokušao sam moliti i moje su riječi bile ustajale i prazne. Nije bilo potrebno dugo da shvatim što se dogodilo. Odabrao sam utakmicu Dallas Cowboysa umjesto Božjeg poziva. Zabio sam lice u tepih i cvilio: „Bože, da me itko pita: ‘Tko je važniji u tvom životu, Bog ili Dallas Cowboysi?’ bez oklijevanja bih rekao: ‘Bog, naravno!’ Upravo sam pokazao tko je važniji. Ti si me trebao, ali ja sam odabrao utakmicu umjesto Tebe. Molim Te, oprosti mi!“

Odmah sam čuo u svom srcu: „Sine, ja ne želim tvoju žrtvu od pet sati molitve. Želim poslušnost.“

Razdijeljena odanost

Bio sam preplavljen tugom jer sam bio nevjeran Onome koji je dao svoj život za mene. Sve zbog nečeg od ovoga svijeta – što hrani srca, duše i misli onih koji nemaju drugi izvor života. Moji su osjećaji očito bili usmjereni na momčad američkog nogometa.

„Preljubničke duše! Zar ne znate da je prijateljstvo prema svijetu neprijateljstvo prema Bogu? Dakle, tko god hoće da bude prijatelj svijetu postaje neprijatelj Bogu. Mislite li da uzalud Pismo veli: ‘Ljubomorno čezne za duhom što ga je nastanio u nama?’ Približite se Bogu pa će se i On približiti vama! Grešnici, operite ruke! Vi s razdijeljenom dušom, očistite srca jer je vaša odanost razdijeljena između Boga i svijeta.“

(Jakovljeva 4: 4–5, 8).

Moja je odanost bila razdijeljena. Odanost se identificira kroz odluke koje donosimo, ne samo kroz riječi koje govorimo. Ima mnoštvo muškaraca i žena koji tvrde da su odani, ali njihova djela govore

suprotno. Može li biti da zato Božja Riječ kaže: „Mnogi se nazivaju odanim prijateljima, ali tko će naći jednoga uistinu vjerna?“ (Izreke 20: 6).

Tada bih izjavio s uvjerenjem: „Isus je najvažniji u mojem životu, više nego bilo što ili bilo tko!“ Ali moj je izbor pokazao drukčije. Djela su viša razina komunikacije od naših riječi.

Apostol Ivan daje novozavjetnu verziju Izreka 20: 6: „Ne ljubimo riječju i jezikom, nego djelom i iskreno.“ (1. Ivanova 3: 18). Istina je da su Dallas Cowboysi zauzeli mjesto moje prve ljubavi. Izazvao sam Duha koji živi u meni na ljubomoru. Iako sam pročitao upozorenje u Pismu, bio sam slijep na te riječi. Bog je bio milostiv i pokazao mi moju grešku.

Ivan također piše:

„Dječice, čuvajte se bilo čega što može zauzeti Božje mjesto u vašim srcima.“

(1. Ivanova 5: 21).

Ovo nas ne upozorava Jakov već ljubljani Ivan. Trebamo istaknuti da su to bile njegove posljednje riječi koje je napisao u ovom podužem pismu. U ono vrijeme apostoli nisu mogli zvati, slati poruke, biti na Facebooku ili preko noći poslati pismo onima koje su voljeli. Pismo je bilo rijetkost te je bilo potrebno mnogo truda da bude dostavljeno. I ako si pisao nadahnuto pismo od Duha Svetoga, On bi najvjerojatnije sačuvao najvažniju informaciju za kraj.

Poput Ivana i Jakova, i Pavao piše upozorenje da ne dopustimo da svijet zauzme mjesto naše odanosti Isusu. On kaže:

„Ne možete imati i jedno i drugo, ne možete piti kalez Gospodnji i kalez vrazji. Osim toga, Gospodin to ne podnosi. On želi nas – sve ili ništa. Mislite li da se možete provući s ičim manjim

od toga? Gledajući na to s jedne strane, možete reći: 'Sve nam je dopušteno. Zbog Božje goleme velikodušnosti i milosti ne moramo secirati svako djelo da vidimo hoće li biti prihvaćeno.' Ali ne želimo se samo provući. Želimo živjeti dobro..."

(1. Korinćanima 10: 21–24, prijevod *The Message*).

Divim se ovim stihovima. Tako su prikladni za vrijeme u kojem danas živimo. Također volim kako prijevod New Translation Living uokvirava Pavlove riječi: „Usuđujemo li se na ljubomoru i srdžbu izazivati Gospodina? Mislite li da smo jači od Njega? Vi kažete: 'Sve je dopušteno' – ali nije sve korisno za vas.“ (Stihovi 22–23). Još jednom čujemo o Božjoj ljubomori prema nama.

Nema više nogometa?

Sad se postavlja pitanje, zar ne trebam gledati nijedan profesionalni sport? Zar ne trebam sudjelovati ni u čemu u čemu svijet sudjeluje? Ako je tako, kako mogu živjeti i funkcionirati u ovom svijetu?

Dopusti mi da oblikujem svoj odgovor ovako. Kao oženjen čovjek, trebam li u potpunosti prekinuti svaki kontakt s bilo kojom ženom osim sa svojom suprugom? Odgovor je ne. Stalno sam u društvu žena. Sjedim u avionima pored njih – upravo dok tipkam ovu knjigu, žena sjedi pored mene u avionu. Radim sa ženama. U interakciji sam sa ženama na mnogim mjestima i u mnogim okolnostima.

Kao oženjen čovjek, pokušavam biti prijateljski nastrojen prema ženama, posebice zato što je tako mnogo njih doživjelo loše ponašanje muškaraca prema njima. Prečesto su žene bile smatrane komadom mesa koji zadovoljava muškarčevu požudu i često ih se nije smatralo jednakima muškarcima. To me razbjesni jer znam da je Bog stvorio i muškarce i žene na svoju sliku. Obdario je i muškarce i žene; dao je Kristov um i ženama i muškarcima saveza. On nije jednostran prema muškarcu u odnosu na ženu, pa zašto se onda mi tako ponašamo čak u crkvi?

Ali oprezan sam da ne otvaram svoje srce i osjećaje na romantičan ili neprikladan način prema drugoj ženi. Imam savez s Lisom. Kad sam je oženio, objavio sam zbogom svakoj ženi na planetu, romantično govoreći. I zato imam prikladan način na koji se odnosim prema svim drugim ženama.

Usporedimo ovo s prijateljstvom sa svijetom. Još uvijek mogu uživati gledajući nogomet, iako mi je teško zadržati interes tijekom cijele utakmice. Strast jednostavno nije više tu kao što je bila s Cowboysima. Moji osjećaji sada leže u ispunjavanju želja našeg Gospodina. Ljubav i briga za obitelj, pomaganje drugima, rad za našu službu te traženje mudrosti i savjeta od Boga stvari su koje imaju moju punu pažnju i osjećaje.

Je li bilo razdoblja kad su druge stvari izašle iz ravnoteže u mojem životu? O, da! I zato što sam Ga to zamolio, Duh Sveti mi je pomogao da prepoznam te stvari. Golf, hrana, filmovi, čak i rad u službi neke su od stvari kojima sam se morao pozabaviti, neke čak i odsjeći na neko vrijeme kako bi se moji osjećaji vratili na pravo mjesto.

Kad je moja ljubav prema golfu izašla iz ravnoteže, Duh Sveti potaknuo me jednog dana da dam svoj cijeli set palica za golf drugom pastoru. Zašto je Duh tražio da to učinim? Jednostavno rečeno, golf nije bio izvan ravnoteže u pastorovom životu, ali u mojem jest!

Nakon što godinu i pol nisam igrao, Gospodin je jednom profesionalnom golferu stavio na srce da meni da svoju opremu za golf vrijednu tisuće dolara. Bio sam bez riječi. Taj profesionalni golfer, čovjek molitve, rekao je: „Johne, znam da to trebam učiniti.“

Nekoliko mjeseci kasnije, pastor koji je pomogao podići ono što je danas najveća crkva u svijetu u Južnoj Koreji, rekao mi je da je Bog stavio u njegovo srce želju da meni da set palica za golf. U tom sam trenutku bio potpuno zbunjen! Pitao sam Gospodina: „Što da radim s ovim palicama za golf?“

„Idi igrati golf“, čuo sam u svojem srcu.
 „Ali Ti si mi rekao da dam sve svoje palice prije godinu i pol.“

Čuo sam Boga kako kaže: „Golf više nije izvan ravnoteže. On je sad rekreacija i užitek za tebe.“

Otada igram golf. Bog je iskoristio tu igru na predivan način da donese odmor i osvježanje, i kao način na koji ću se povezati sa svojim sinovima, ostalim crkvenim voditeljima i partnerima u službi. Zapravo, u tri godine prije pisanja ove knjige, preko tri milijuna dolara za misije donirano je Messenger Internationalu kroz golf s prijateljima i partnerima te kroz naše golf-turnire. Da sam u potpunosti odsjekao golf do kraja svog života, to se ne bi dogodilo.

Nikada se ne bismo trebali bojati kada Bog od nas traži poslušnost. Zapravo je lako poslušati kad se Njegov zahtjev podudara s našom strasti; u suprotnom, to je naporno.

Božanska žalost

Jakov jasno ističe što uzrokuje ljubomoru kod Duha Svetoga: prijateljstvo sa svijetom. Pokrio sam jedan aspekt toga što to prijateljstvo podrazumijeva, i postoje drugi aspekti. U sljedećem poglavlju govorit ću o njegovom uzroku, ali u ovom je trenutku važno govoriti o tome kako reagirati ako su naši osjećaji neispravno usmjereni. Pogledajmo Jakovljeve savjete vjernicima koji su skrenuli u neprikladan odnos sa svijetom:

„Grešnici, operite ruke! Vi s razdijeljenom dušom, očistite srca!
 Neka se vaš smijeh pretvori u tugu, a radost u žalost!“
 (Jakovljeva 4: 8–9).

Jednom kad je Bog razotkrio da sam odabrao Cowboyse umjesto molitve, iskusio sam tugu i duboku žalost. Shvatio sam da sam neprikladnim „odnosom“ povrijedio Onoga koji je dao svoj život za mene.

Nedavno sam razgovarao s muškarcem koji je počinio preljub u odnosu sa svojom suprugom i zatim ga je Bog vratio na pravi put. Podijelio je sa mnom kako je bio u grijehu šest mjeseci i, dok mi je to pričao, silno je plakao. On je snažan muškarac – bivši sveučilišni nogometaš, uspješan poslovni čovjek i definitivno ne netko tko plače. Bio sam iznenađen dok sam gledao tog muževnog muškarca kako plače. Nije plakao jer mu Bog ili njegova supruga nisu oprostili. Zapravo, njegov je brak sada bio jači nego ikad prije. Plakao je nad činjenicom da je to učinio osobi koju duboko voli; žalio je što joj je nanio takvu bol. Bilo je predivno vidjeti dubinu njegovih emocija i brige za nju.

Ponašanje tog muškarca prikazalo je istinu. To je isto ponašanje kakvo bi istinski vjernik trebao imati pri ulasku u neprikladan odnos sa svijetom. I Jakov piše: „Neka bude tuge i žalosti.“

Ovaj čovjek nije ni na koji način krivio svoju suprugu i bilo mu je iskreno žao. Bilo je osvježavajuće vidjeti njegovu istinsku poniznost. Razgovarao sam s drugima koji su počinili preljub i njihove su reakcije bile drukčije. Nekako bi u svojem „priznanju“ i „svjedočanstvu“ uključili i nedostatak osjećaja ili krivnje svog bračnog partnera kao dio razloga za preljub.

Pismo govori o *božanskoj žalosti* i *žalosti svijeta* (vidi 2. Korinćanima 7: 10). Kralj David bio je primjer božanske žalosti; bio je duboko ožalošćen jer je povrijedio Onoga kojeg je volio počinivši preljub i ubojstvo. Vapio je: „Tebi, samom Tebi ja sam zgriješio i učinio što je zlo pred Tobom...“ (Psalam 51: 4). Plakao je i žalovao klečeći danima i nije mario što njegove sluge misle o tome kako žaluje. Nije pokušavao sačuvati dostojanstvo; srce mu je bilo slomljeno. Onda ga je Bog podigao i vratio na pravi put.

Kralj Šaul bio je drukčiji. I on je povrijedio Božje srce odabirući ono čime se hrani svijet – sebičnost i ponos – umjesto poslušnosti Božjoj Riječi. I njemu je bilo žao zbog onog što je učinio, ali njegova žalost uključivala je činjenicu da je bio uhvaćen, javno osramoćen

pred onima koji su ga poštovali i suočen s posljedicama svoje vladavine. Šaulova žalost bila je od svijeta. On nije iz toga izišao čist, poput Davida i bivšeg nogometaša. Šaul je bio zaveden i zaprljanih misli. To se promijenilo na kratko vrijeme, ali su se s vremenom pokazali njegovi pravi motivi: ponos i sebičnost. Njegov se um nikada nije promijenio.

Apostol Pavao izjavljuje: „Žalost koja je po promisli i volji Božjoj rađa spasonosno i stalno obraćenje od grijeha...” (2. Korinćanima 7: 10). Tu žalost daje Bog; ukorijenjena je u našoj ljubavi prema Njemu. Ako više volimo ono što On može učiniti za nas od Njega samog, tada naše ponašanje neće biti ništa drukčije od Šaulovog.

U sljedećim dvama poglavljima vidjet ćemo kako prijateljstvo sa svijetom utječe na naš iskustveni odnos s Bogom. Razotkrit ćemo kako nas je zamjenjivanje dobrog za Boga skupo koštalo, i na osobnoj i na crkvenoj razini. Ali prije nego što okreneš stranicu, bilo bi dobro uzeti vremena za molitvu i pitati Boga da ti pomogne identificirati bilo kakav neprikladan odnos sa svijetom u tvom životu.

Oče, u Isusovo ime, molim Te da me pronikneš i upoznaš, da preispitaš moje puteve i motive. Ako bilo što u mojem životu zamjenjuje moje osjećaje i ljubav prema Tebi, molim Te, razotkrij to svojim Duhom. Ne ostavljam ništa skriveno. Učini da uistinu postanem i ostanem Tvoj ljubavnik; onaj koji je prihvatio odricanje sebe kako bi slijedio Gospodina Isusa Krista i služio Mu. Molim ovo u Isusovo ime. Amen.

„ Milost nam je dala Njegovu prirodu kad smo spašeni, ali trebamo sve više i više milosti da **osnaži** našu prirodu kako bismo živjeli kao što je Isus živio. „

- John Bevere, *Dobro ili Bog?*

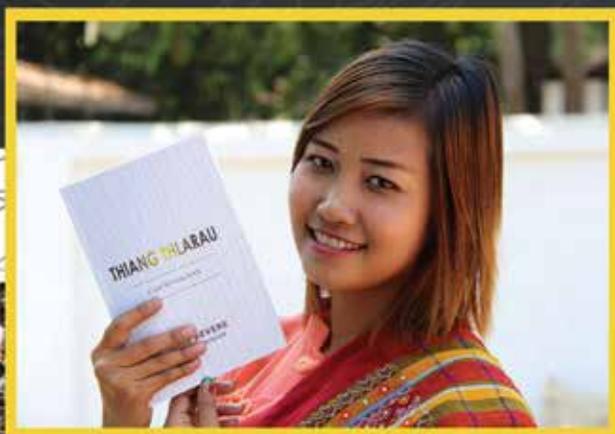

Da bismo bili
promijenjeni,

trebamo

Njegovu prisutnost.

- John Bevere, *Dobro ili Bog?*

Dobrobit

držanja Isusovih
zapovijedi ...

... obećanje je
Njegove prisutnosti.

- John Bevere, *Dobro ili Bog?*

” Mi se moramo vratiti
**Isusovom
gospodstvu**

kako bismo imali
zdrave temelje.”

- John Bevere, *Dobro ili Bog?*

Živi dugo, **teži za svetošću**

i budi uspješan u svojim pothvatima.

Radeći tako

promijenit ćeš

živote drugih.

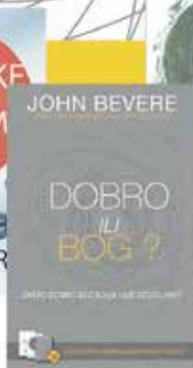
- John Bevere, *Dobro ili Bog?*

Gledaj video materijale
i preuzmi knjige
na mnogim jezicima na:

CloudLibrary.org

IZBJEGAVANA ISTINA

„... Težite sa posvećenjem bez kojega nitko neće vidjeti Gospodina.“
- Hebrejima 12: 14

„Kako malo znaju oni koji misle da je svetost dosadna. Kad osoba upozna pravu stvar... Ona postane neodoljiva.“
- C. S. Lewis

Svetost. Spomeni tu riječ i gledaj kako se ljudi migolje i kako brzo mijenjaju temu. Za mnoge ona ima gorak okus jer nije „kul“ i može staviti pritisak na život. Jako često na nju se gleda kao na sinonim za zasluživanje spasenja kroz djela, ili se čini kao da je jedan od aspekata legalizma. Ako se spomene svetost, često ćeš čuti protuargument: „Slobodan sam i živim u Božjoj milosti. Ne pokušavaj me staviti pod Zakon.“

Ipak, novozavjetna svetost nije ni približno povezana s djelima pod Zakonom ili legalizmom. Ona je zapravo veličanstven način života koji je poželjan na mnogo razina. U naše vrijeme, bez imalo sumnje, ona je uvelike krivo shvaćena.

Zašto ne razgovaramo o njoj

Zašto bi ijedno dijete Božje željelo izbjegavati razgovor o svetosti kad nam je naglašeno: „Težite za posvećenjem bez kojega nitko neće

vidjeti Gospodina“? (Hebrejima 12: 14). Jesi li uhvatio izravnost ove izjave? Ako u tvom životu nema svetosti, ne možeš vidjeti Gospodina! To zaslužuje moju punu pažnju; a tvoju?

Uzmi za primjer predsjednika Sjedinjenih Američkih Država. Zato što sam državljanin ove nacije i on je naš nacionalni vođa, imam „odnos“ s njim. Ja sam pod njegovim vladajućim autoritetom i pod utjecajem njegovih odluka, kao i ostalih 320 milijuna Amerikanaca. Ali iako imam taj odnos s predsjednikom, do današnjeg dana nisam imao povlasticu osobnog susreta s njim. Zapravo, u mojih pedeset plus godina kao Amerikanac, nikada nisam vidio nijednog od naših predsjednika uživo.

S druge strane, postoje drugi Amerikanci koji mogu vidjeti predsjednika redovito; oni su njegovi prijatelji i blisko surađuju s njim. U svakom slučaju, poznaju čovjeka u Bijeloj kući mnogo bolje nego ja.

Slično tomu, postoje milijuni kršćana koji su pod vladavinom Isusa Krista. Priznaju Ga za svog Kralja. On ih štiti, brine o njima, voli ih i odgovara na njihove potrebe. Ipak, pitanje je vide li oni Njega? Drugim riječima, iskuse li Njegovu prisutnost. Prema Pismu, svi bismo je trebali iskusiti. Poslanica Hebrejima govori: „Ali Isusa možemo vidjeti.“ (2: 9, prijevod *The Amplified*). Pavao dodatno govori o toj povlastici:

„... A mi svi kojima je maknut veo možemo *vidjeti* i odražavati slavu Gospodnju...“

(2. Korinćanima 3: 18).

„Slava Gospodnja“ fraza je koja je često krivo shvaćena i obično je danas ne koristimo. Danas bismo češće rekli „veličina Gospodnja“. Našim jezikom, Pavao govori: „A mi svi kojima je maknut veo možemo *vidjeti* veličinu Gospodnju.“

Isus također identificira one koji će vidjeti ili iskusiti Njegovu prisutnot. Njegove su riječi na posljednjoj večeri bile: „Još malo i svijet

me više neće vidjeti, ali vi ćete me ponovo vidjeti, jer ja živim i jer ćete vi oživjeti.“ (Ivan 14: 19, prijevod *The Message*).

Ovdje su jasne dvije činjenice. Prva, vidjeti Njega vrlo je stvaran aspekt kršćanstva. Druga, mi Ga možemo gledati na način na koji svijet ne može.

Zašto je važno vidjeti Boga? Prvo, kao i s predsjednikom, ako Ga ne vidimo, ne možemo Ga znati. Možemo samo znati o Njemu.

Postoji drugi razlog koji je jednako važan. Ako ne gledamo Njega, ne možemo biti promijenjeni na Njegovu sliku. U istim stihovima citiranim ranije, Pavao spominje da oni koji vide Gospodina „preobražavaju se u tu istu sliku uvijek sve slavniju“. (2. Korinćanima 3: 18). Preobrazba je ključna u životu vjernika.

Jesi li susreo nekoga tko govori da zna Isusa Krista, i to već neko vrijeme, ali živi kao da Ga nikad nije upoznao? Zašto je tomu tako? Osoba jednostavno nije iskusila proces preobrazbe. Ona se ne preobražava u Njegovu sliku.

Pavao je prorokovao da će u naše vrijeme biti teško. Zanimljivo, on je pisao da ova stresna vremena neće biti rezultat progonstva zbog naše vjere, kao u njegovo vrijeme, već zbog ispovijedajućih kršćana koji ne drže Isusove riječi. Oni će se i dalje ponašati kao oni koji imaju odnos s Bogom. I dalje će voljeti sebe i svoj novac, biti neposlušni roditeljima, biti psovači, nepomirljivi, ići za slavom i ugledom, izdavati svoje prijatelje, ljubiti požudu više nego ljubiti Boga – lista se nastavlja. Pavao jasno izjavljuje: „Oni će sačuvati vanjski oblik pobožnosti, ali će se odreći njezine sile.“ (2. Timoteju 3: 5). Sila koje će se odreći je sposobnost milosti da nas preobrazi, temeljna stvarnost istinskog kršćanstva. Prijevod Biblije *The Amplified* kaže: „Njihovo će ponašanje nadglasati iskrenost njihovog ispovijedanja.“

Ti su ispovijedajući vjernici prevareni jer će „uvijek učiti, a nikad neće moći doći k pravoj spoznaji istine“. (2. Timoteju 3: 7). Kao što sam rekao ranije, jedan je veliki problem kod zablude: ona je prijevarna!

Mi možemo potpuno vjerovati da smo dobro s Bogom, a u stvarnosti nismo. Mnogi takvi „vjernici“ idu u crkve, na konferencije, večeri slavljenja, biblijske škole i kućne grupe. Oni vole učiti, ali ostaju nepromijenjeni u karakteru i ponašanju.

Ključna stvar

Ovo je ključna stvar: samo oni koji hodaju u svetosti mogu vidjeti Boga – mogu *ući u Njegovu prisutnost*. Isus nije mogao biti jasniji kad je rekao: „Još malo, i svijet me neće više vidjeti, a vi ćete me ponovo vidjeti, jer ja živim i jer ćete vi oživjeti. Tko pozna moje zapovijedi i vrši ih, taj me ljubi. A tko mene ljubi... i ja ću njega ljubiti i *objaviti* mu samog sebe.“ (Ivan 14: 19, 21).

Riječ objaviti definirana je kao „učiniti jasnim ili očitim očima ili razumijevanju; jasno pokazati“. *The Complete Word Study Dictionary* definira tu riječ, *emphanizo*, kao „učiniti očitim, učiniti vidljivim, pokazati“. Još preciznije navodi „Za osobu... Znači učiniti sebe intimno poznatim i shvaćenim“.

Isus je rekao da su samo oni koji drže Njegove zapovijedi ti kojima će On učiniti sebe očitim. Oni će biti ti koji Ga vide, koji ulaze u Njegovu prisutnost i tako Ga intimno upoznavaju. *Ta povlastica nije obećana svim vjericima*, samo onima koji teže držati Njegovu riječ – onima koji teže za svetošću.

U osamdesetima su me zamolili da ugostim glavnog pastora najveće crkve na svijetu. Njegovo je ime dr. David Yonggi Cho, i on je iz Seula iz Južne Koreje. U to vrijeme u njegovoj je crkvi bilo 750 tisuća ljudi. Jedna od mojih odgovornosti u našoj crkvi bila je da ga odvezem iz hotela na službu. Bio sam kršćanin samo nekoliko godina, tako da sam bio silno oduševljen zbog te povlastice.

Dr. Cho putovao je s otprilike petnaest poslovnih ljudi iz njegove crkve. Vodeći poslovni čovjek pristupio mi je na dan službe i rekao: „G. Bevere, Vi ste onaj koji će večeras voziti dr. Choa na službu, je li točno?“

„Da, gospodine.“

S ozbiljnim pogledom rekao je: „Gospodine Bevere, moram razgovarati s Vama o važnim stvarima. Prvo i osnovno, ne razgovarajte s dr. Choom tijekom vožnje na službu. On ne voli razgovarati prije službenja.“ To nije bila samo uputa, već glavni prioritet na listi.

Dovezao sam se do hotela te večeri i čekao u vozilu dok muškarci koji su putovali s dr. Choom nisu otvorili vrata automobila. Dr. Cho sjeo je na prednje sjedalo pored mene i prisutnost je Božja ispunila automobil. Bio sam preplavljen. Božje veličanstvo i ljubav bili su tako stvarni i očiti.

Dok sam vozio, suze su lile niz moje lice, iako nisam netko tko plače. Na pola puta do dvorane stali smo na semaforu i više nisam mogao izdržati. Učinio sam ono što mi je glavni službenik rekao da ne činim. Sa strahopoštovanjem sam rekao svome putniku: „Dr. Cho, prisutnost je Božja u ovom automobilu.“

On me pogledao i rekao: „Da, znam.“

Mnogo sam vremena proveo s tim čovjekom tijekom njegovog posjeta. Zajedno smo igrali golf. Vozio sam ga na druge dužnosti, jeo s njim i dovezao ga i odvezao na aerodrom. U svakoj situaciji, bilo to u javnosti ili ne, dr. Cho bio je pobožan, pun strahopoštovanja, iskren i ponizan u stavu i djelu. Razmišljao sam o satima koje je proveo svaki dan s Gospodinom. Bilo je očito zašto je Božja prisutnost tako snažna u njegovom životu. On je istinski težio za poslušnošću Isusovim riječima.

Često sam iskusio prisutnost Božju na slične načine tijekom službi, molitve, čitanja Riječi Božje ili jednostavno dok obavljam stvari kroz dan. Razumijem zašto je Mojsije ostavio sve zbog te veličanstvene prisutnosti. Bilo je razdoblja u mojem životu kad nije bilo Njegove prisutnosti, ponekad zbog toga što nisam držao Njegovu Riječ.

A ponekad je nije bilo jer sam bio usred kušnji. Razumijem da je ovo posljednje neizbježno, ali ono prvo može se spriječiti.

Riječ *objaviti* ne znači samo „vidjeti“, već u značenju nosi sve ono što biti s Njim podrazumijeva. Objaviti znači dovesti iz neviđenog u viđeno, učiniti da se čuje ono što se ne čuje, dovesti iz nepoznatog u poznato. To je kada Bog učini sebe poznatim našim umovima i osjetilima. On daje intimno razumijevanje, znanje i uvid u sebe i svoje puteve. Pisac Poslanice Hebrejima opisuje povlaštene kao „one koji su svjesno okusili nebeski dar i postali dionici Duha Svetoga“. (Hebrejima 6: 4, prijevod *The Amplified*). Iako je Njegova manifestirana prisutnost dostupna svakom djetetu Božjem, samo oni koji su poslušni Njegovim riječima (hodaju u istinskoj svetosti) iskuse tu povlasticu.

Pavao citira Božje čujne riječi Mojsiju. Ova je izjava nepromjenjiva istina koja se ne provlači samo kroz Stari savez već i kroz Novi. Namijenjena je onima koji već jesu Njegovi:

„Zato izidite između njih i odvojite se – veli Gospodin! Ne dotičite se ničeg nečista i ja ću vas primiti.“

(2. Korinćanima 6: 17).

Jasno je. Božji je poziv u Njegovu prisutnost uvjetovan, ne automatski. Mi moramo ispuniti Njegov zahtjev prije nego što se sastanemo s Njim. Pavlova izjava savršeno je usklađena s Isusovim riječima. Prijevod Biblije *The Message* parafrazira ovaj stih:

„Ostavite se iskvarivosti i kompromisa; ostavite se toga zauvijek, kaže Bog. Ne povezujte se s onima koji će vas onečistiti. Ja vas sve želim za sebe.“

Pavao zatim daje naš prikladan odgovor Božjem uvjetovanom obećanju:

„... Očistimo se od svake tjelesne i duševne ljage i privedimo k savršenstvu svoju svetost u strahu Božjemu.“

(2. Korinćanima 7: 1).

Još jednom otkrivamo da je svrha težnje istinskoj svetosti povlastica da nas Bog primi u svoju manifestiranu prisutnost.

Atmosfera ili prisutnost?

Nakon što smo vidjeli sve one stihove iz Novog zavjeta od apostola, Isusa i Oca, moramo se zapitati zašto se o ovom važnom aspektu novozavjetnog kršćanstva češće ne razgovara, poučava i propovijeda? Je li moguće da je neprijatelj osmislio lukav plan da nas potakne da prihvatimo spasenje bez istinske svetosti, koje bi nas sprječavalo u tome da Ga možemo vidjeti i na taj način učinilo nemogućim da budemo promijenjeni? Ta lukava strategija neprijatelja pojavila se ne samo na osobnoj već i na zajedničkoj razini. Što se tiče naših sastanaka, je li moguće da smo zamijenili *atmosferu za prisutnost Božju*?

Jedna od najvećih prednosti koje je crkva postigla u zadnjih dvadeset godina stvaranje je bolje atmosfere tijekom slavljenja. Prije dosta godina, kad bih ušao u tipičnu crkvu, često bih zatekao ispodprosječnu zgradu, uređenu na zastario način i zamarajuću službu. Naša je glazba bila odbojna, poruke su bile čudne i beznačajne, a naša odjeća – najblaže rečeno – poprilično staromodna. Dopuštali smo gotovo sve u glazbi ili propovijedanju, dokle god smo to činili „u ime Gospodnje“. Iskreno rečeno, ostatku društva činili smo se potpuno nesposobnima. Bilo je pokojih iznimaka, ali to je bio standard zadnjih nekoliko desetljeća.

Zahvaljujući mudrom vodstvu, promijenili smo tu paradigmu. Sada sviramo sjajnu glazbu, istinski nadahnutu i značajnu. Izgradili smo crkvene zgrade koje su udobne, s vrhunskim ozvučenjem i osvjetljenjem. Naše su službe precizne i korisne te smo stvorili atraktivne, zabavne kutke za djecu i prostorije za mlade. Mnoge crkve sada imaju kafiće, pametno osmišljena mjesta gdje se ljudi mogu družiti i dobro opremljene štandove s knjigama. Naše službe nisu više odbojne izgubljenima. Jednostavno rečeno, stvorili smo sjajnu atmosferu na našim sastancima i vjerujem da je Bog zadovoljan tom izvrsnošću.

Ali jesmo li to izvanjsko učinili našim krajnjim ciljem? Atmosfera je dobra za stvaranje uvoda u ono što je istinski važno: prisutnost Božju. Atmosferu stvara čovjek. Hollywood, Las Vegas, Disney, Broadway i ostale zabavne industrije profesionalci su u pobuđivanju emocija. Jesmo li se zadovoljili njihovim metodama? Jesmo li zadovoljni samo stimuliranjem osjećaja kod ljudi koji dolaze na naše službe? Ispunjava li istinska prisutnost Božja naše crkve ili samo radimo u području kršćanstva ono u čemu su drugi dobri bilo gdje dalje?

Stvarnost je ovo: *da bismo bili promijenjeni, mi trebamo Njegovu prisutnost!*

Može li biti da zbog ovoga imamo ljude koji su uzbuđeni oko kršćanstva, vole slavljenje i nastavljaju učiti, ali ne bivaju promijenjeni. Ako je tako, posljedice su velike. Ti ljudi neće biti oblikovani na Isusovu sliku. Prije dosta godina, tolerirali smo lošu atmosferu, ali se sjećam da sam često bio na službama koje su bile veličanstveno ispunjene prisutnošću Božjom. Nisam uvijek mogao objasniti kako se to dogodilo, ali bio sam istinski promijenjen.

Stoga je pitanje zašto ne možemo imati i atmosferu i prisutnost? Ne moramo birati! Ali da bismo imali Božju prisutnost, moramo težiti za svetošću.

S druge strane, lukavi je plan neprijatelja da dizajnira kršćanstvo bez svetosti proizveo da se evanđelje Isusa Krista mnogima koji su izgubljeni učini kao religija bez sile, time učinivši slijedenje Isusa neprivlačnim – a u stvarnosti je to najuzbudljiviji život ikada.

Što je svetost

Što je dakle istinska svetost? Grčka je riječ *hagios*. *Thayerov Grčko-engleski leksikon Novoga zavjeta* navodi jednu definiciju kao „odvojen za Boga, biti ekskluzivno Njegov“. U svjetlu ovog značenja, dopusti mi da ponovo citiram Božje riječi: „Ne povezujte se s onima koji će

vas onečistiti. Želim vas sve za sebe." (2. Korinćanima 6: 17, prijevod *The Message*).

Kad smo se Lisa i ja vjenčali, ona je postala ekskluzivno moja i ja sam postao ekskluzivno njezin. Ona je bila predana tome da živi za mene, i ja njoj. Prije nego što sam upoznao i oženio Lisu, nisam mario za njezine želje; jednostavno, nisam je poznao. Lisa ne voli tamni namještaj, gledati profesionalne sportove ili određene vrste filmova, slušati jazz, jesti preljev Tisuću otoka ili plavi sir i hrpu drugih stvari. Ja sam volio, činio, slušao i jeo većinu toga s ove liste! Ipak, kad smo se vjenčali, počeo sam izbjegavati te stvari jer sam znao da njoj ne odgovaraju. Bilo je mnoštvo drugih stvari u kojima smo mogli uživati zajedno.

Više od ovoga, držao sam se podalje od neprikladnog kontakta s drugim ženama. Prije nego što smo se vjenčali, imao sam mnogo prijateljica i za mene je bilo normalno zabavljati ih, družiti se s njima, čak i hodati s njima. Ali onaj dan kad sam Lisi rekao „Uzimam“ bio je dan kada su se moji odnosi s tim drugim ženama zauvijek promijenili.

Ukratko, bio sam strastveno zaljubljen u Lisu; sada je bio užitak živjeti za njezine želje i ne više samo za svoje.

Gledao sam muževe kojima nije previše stalo do želja njihovih supruga; oni razmišljaju sebično. Možda jesu tehnički u braku, ali ti muževi i žene ne doživljavaju blisku intimnost. Kada uđemo u bračni savez, pristajemo služiti našem supružniku do kraja naših života. U dobrom braku nema mjesta za sebičnost.

Prije nego što smo ušli u savez s Isusom, bili smo od ovoga svijeta i svijet nas je volio. Bilo je savršeno normalno za nas da živimo motivirani onim što ugađa našem tijelu i stimulira naše oči. Težili smo za statusom, ugledom i bilo čim drugim što je služilo našem ponosu i sebičnosti.

Sada kad smo Ga upoznali i ušli u odnos s Isusom, moramo se iskreno zapitati, živimo li za sebe ili za Njega. Možemo biti tehnički „vezani“ za Isusa, ali nemati intimnost s Njim (nemati Njegovu manifestiranu prisutnost) – to se ne razlikuje od muža koji živi sebično u svom braku.

Pavao piše: „Oni koji prime Njegov novi život ne žive više za same sebe, nego za Krista.“ (2. Korinćanima 5: 15). Ovo je jedini način da iskusimo zdrav odnos (ili brak) s Njim.

Ako razmotrimo ponašanje koje Jakov identificira kao preljub sa svijetom, otkrit ćemo da govori vjernicima koji su se vratili natrag na *sebičan* život:

„... Ako li u svom srcu nosite... sebičnost, nemojte se ponositi i lagati protiv istine. Ta mudrost ne dolazi odozgo, već je ona zemaljska, *sebična* i đavolska. Jer gdje je... sebičnost ondje je javni nered i svaka vrsta zla djela.“

„... Odakle borbe i odakle svađe među vama? Zar ne od vaših *sebičnih* požuda što se bore u vašim udovima. Želite ono što nemate i učinit ćete sve da to dobijete... I još uvijek ne možete dobiti ono što želite i nećete to dobiti ako se borite i ratujete. Trebate moliti za to. Ali čak i kad molite ne dobivate jer molite iz *sebičnih* razloga. *Vi ljudi niste vjerni Bogu* [vi ste preljubnici i preljubnice]! Zar ne znate da je prijateljstvo prema svijetu neprijateljstvo prema Bogu? Dakle, tko god hoće da bude prijatelj svijetu, postaje neprijatelj Bogu.“

(Jakovljeva 3: 14–16, 4: 1–4).

Primjećuješ li da se riječ *sebičan* često koristi u ovim stihovima? Jakov to čini zato što postoje dva oblika ponašanja: *davanje* i *uzimanje*. To je sve. Uzimanje je sebično, svjetovno i nevjerno Bogu. Vjernik koji je motiviran da tako živi identificiran je kao preljubnik ili preljubnica. Isusove zapovijedi nisu prioritet u tom scenariju. Umjesto toga, prioritet je *što ja želim*.

Sebičnost pokreće svijet, a tako i vjernika koji nije svet. On ili ona nije potpuno predan/a Bogu, već je usmjeren na sebe. Zbog toga njega ili nju privlači ono što ugađa tijelu i očima ili daje status ili ugled.

Motivacija iza grijeha je sebičnost. Čovjek koji krade, čini to za sebe. Čovjek koji laže, čini to da zaštiti sebe ili pomogne sebi. Čovjek koji počini preljub ne razmišlja o svojoj supruzi i djeci, već o vlastitoj strasti. Čovjek koji ubije, čini to za sebe. Čovjek koji je neposlušan autoritetu, čini to jer vjeruje da on zna bolje i želi bolje za sebe. Čovjek koji teži za popularnošću i slavom, čini to kako bi umirio svoju nesigurnost i ponos. U incidentu kad sam gledao nogometnu utakmicu i odbio poslušati Boga, ugastiti TV i moliti, učinio sam to za sebe.

Nova priroda

Građani ovoga svijeta ne mogu umaći takvom ponašanju jer njima upravljaju tjelesni (sebični) apetiti i želje. Vjernik je oslobođen od tog ropstva (vidi Rimljanima 6: 11–14). Sin nas je uistinu oslobodio!

U Starom zavjetu, Božjim ljudima rečeno je da ne čine grijeh, ali nisu mogli biti poslušni tomu jer je njihova priroda bila grešna (sebična). Stari zavjet čvrsto dokazuje da čovjek nikad ne može živjeti dobro u Božjim očima u svojoj sposobnosti. Ljudi su osuđeni na svoje tjelesne apetite i želje, suprotne Božjim željama.

Kao novi stvorovi, mi sada imamo novu prirodu. Živi smo iznutra, preoblikovani na Isusovu sliku s unutarnjom sposobnosti da živimo uistinu dobrim životom. Pogledaj Pavlove riječi:

„Ovo sad velim i zaklinjem u Gospodinu da više ne provodite život kako ga provode pogani, u ispraznosti svoga mišljenja, zamračeni u svom razumu, otuđeni od Božjeg života zbog neznanja koje u njima vlada i zbog okorjelosti njihova srca; oni su se, izgubivši svaki čudoredni osjećaj, predali raspuštenosti da sa svom pohlepom čine nečistoću svake vrste.“

(Efežanima 4: 17–19).

Nevjernik je rob strastima svojega tijela. Njegov je duh mrtav – beživotan. On nema nikakvu unutarnju sposobnost da živi *dobro* pred Bogom. Začudi me kad kršćani budu šokirani ponašanjem nevjernika. Oni ne razumiju da neobnovljen čovjek samo čini ono što je normalno u skladu s njegovom prirodom. On griješi. Sebičan je. Ako ima jaku volju, izvana čak može izgledati nesebično. Ali nemoj se varati; on je osuđen na svoju palu prirodu.

Pavao nastavlja opisivati istinskog vjernika:

„A vi niste naučili takvoga Krista, već poučeni kako je u Isusu istina, skinite sa sebe i odložite staroga čovjeka koji pripada prijašnjem načinu života, čovjeka koji u varavim požudama ide u propast. Vi se iz dana u dan obnavljajte duhom u kojem mislite i obucite u novog čovjeka, stvorena na sliku Božju u istinskoj pravednosti i svetosti.“

(Efežanima 4: 21–24).

Za razliku od nespasene osobe, vjernik je dobio novu unutarnju prirodu. Upućeni smo da joj se podredimo, da živimo svetim životom. Kršćanin ima izbor koji nevjernik ne posjeduje. Kršćanin se može predati moćnoj unutarnjoj prirodi novog stvora ili se nastaviti podređivati željama tijela. Odluka je na nama.

Pozicija nasuprot ponašanja

Na ovom je raskrižju važno osigurati jasnoću. Postoje dva važna aspekta svetosti i Novi zavjet govori o obama. Zbunjenost uvijek proizlazi iz udruživanja tih dvaju aspekata.

Prvi podrazumijeva našu poziciju u Kristu. Pavao piše: „Čak i prije no što je stvorio svijet, Bog nas je volio i odabrao u Kristu da budemo sveti i bez mane pred Njim.“ (Efežanima 1: 4). Ta svetost proizlazi isključivo iz onoga što je Isus učinio za nas i govori o našoj poziciji u Kristu. Mi nikad nismo mogli zaslužiti tu poziciju svojim ponašanjem; to je Njegov dar nama.

Kad je Lisa postala moja supruga, to nije bilo nešto što je ona zaslužila, već je to bila pozicija koju je primila zato što sam joj ja dao svoje srce. U našem savezu, ona je istu stvar učinila za mene. Točka.

Drugi aspekt svetosti je ponašanje koje proizlazi iz dolaženja u tu poziciju. Jednom kad je Lisa postala moja supruga, njezino je ponašanje odražavalo njezinu odanost prema meni. Više nije očijukala ili razvijala odnose s drugim muškarcima. Njezina su djela odgovarala njezinom nepokolebljivom odnosu sa mnom u kojem je ona moja supruga. Naravno da sam kao njezin suprug i ja činio isto.

Ono što ovdje opisujem aspekt je našeg odnosa s Bogom. Petar to potvrđuje:

„Budući da ste poslušna djeca, ne oblikujte se prema negdašnjim strastima – strastima iz vremena vašega neznanja, već kao što je svet onaj koji vas je pozvao, *postanite i sami sveti u svemu življenju*, jer stoji pisano: ‘Budite sveti, jer sam ja svet!’ Ako dakle zovete Ocem onoga koji bez pristranosti prema osobama sudi *po djelima* svakoga pojedinca, provodite sa strahom vrijeme svoga boravka u tuđini.“

(1. Petrova 1: 14–17).

Jasno je da Petar govori djeci Božjoj, a ne izgubljenima. Nama je rečeno da će nam Bog suditi ili nas nagraditi prema onome što *činimo*, to se odnosi na naša djela, ne na našu *poziciju* u Kristu. Isusova krv oprašta naše grijehе, ali postoji određeni sud koji će se dogoditi s Božjom djecom u pogledu onoga što mi *činimo*. Pavao to potvrđuje u 2. Korinćanima 5: 9–11. Svojevoljno živjeti u neposlušnosti nije beznačajna stvar. Ako smo uistinu Njegovi, trebali bismo strastveno željeti ne vrijeđati Njegovo srce živeći u grijehu.

Poput Jakova i Pavla, Petar potvrđuje da je naš stari način življenja bio motiviran sebičnim željama i on nas opominje da budemo sveti u svemu što *činimo*. Reći ću to ovako: on govori o našem *ponašanju* i *životnom stilu*, ne o našoj *poziciji* u Kristu. U istom poglavlju, drugi prijevod kaže da moramo „biti sveti u svemu našem ponašanju i načinu

življenja“. (Stih 15, prijevod *The Amplified*). Ne postoji siva zona ili zburjenost o tome što misli Petar. U slaganju s Pavlom, Petar jednostavno objavljuje da nam je, ako smo milošću spašeni, darom nove prirode omogućeno živjeti drukčije od svijeta, živjeti svetim životom.

Sjeti se stiha iz Hebrejima 12: 14 koji nas potiče da težimo za svetošću. Nedavno sam otkrio propovijed Charlesa Spurgeona o tome stihu koja je zgrabila moju pažnju. Ovaj će ti isječak pokazati zašto: „Postoji očajan pokušaj određenih ljudi da se riješe upute (da težimo za svetošću) koju Duh Sveti ovdje želi osnažiti. Oni su rekli da je to usađena svetost u Kristu. Zar ne znaju da, kada ovako govore, otvorenim izvrtanjem, krivo govore?... Mi moramo težiti za svetošću – to mora biti praktična svetost; suprotno od nečistoće, kao što je pisano: ‘Bog nas nije pozvao k nečistoći, već k svetosti’ ... To je drukčija vrsta svetosti. To je zapravo... praktična, vitalna svetost koja je svrha ovog upozorenja. To je prilagođavanje volji Božjoj i poslušnost Gospodnjim zapovijedima.“¹³

Vau! Očito crkva ne doživljava oslabljenu ideju o svetosti prvi put jer je Spurgeon poučavao o tome u 1800-tima. Ali kad je naše razumijevanje utemeljeno na istini Pisma, možemo vidjeti da se svetost odnosi i na to tko smo u Kristu i na to kako živimo u Njegovo ime.

Ovo je važno: ni naša pozicija u Kristu niti naše ponašanje ne proizlazi iz onoga što smo zaslužili ili stvorili vlastitim trudom ili snagom. Oboje su produkt onoga što nam je besplatno dano. Ipak, u odnosu na naš životni stil, moramo surađivati sa svojom novom prirodom ili joj se pokoriti kako bismo proizveli dobro ponašanje.

Druga definicija svetosti

Kao što smo sada vidjeli, svetost ne znači samo biti Njegov, nego mnogo više od toga. Ona znači ponašanje koje je moralno prihvatljivo Bogu. To nas dovodi do druge definicije svetosti. Grčka riječ *hagios* također opisuje „čisto, bezgrešno, pravedno“ ponašanje. Ovo značenje riječi plaši neke ljude, ali ne bi trebalo. Objasniti ću što mislim pod tim kroz neugodnu priču iz mog djetinjstva koju ću ispričati.

U našoj obitelji bio sam jedini dječak od šestero djece, tako da sam ja radio sve vanjske poslove: pranje automobila, košnja travnjaka, grabljanje lišća, čišćenje snijega i tako dalje. Kako smo prijatelji i ja voljeli sportove, bilo nam je normalno požuriti s tim poslovima kako bismo imali više vremena za natjecanje u igri.

Bilo je proljeće i trava je opet rasla nakon duge zime. Prijatelji i ja dogovorili smo igranje bejzbola poslije škole. Dopustio sam da travnjak previše zaraste, pa je trava bila visoka. Tata mi je prošle večeri rekao da trebam pokositi travnjak prije nego što se odem igrati s prijateljima – i taj je posao trebao biti gotov prije nego što se on vrati s posla.

Požurio sam kući iz škole, presvukao se i izvukao kosilicu iz garaže prvi put toga proljeća. Znao sam da moram biti brz jer će moji prijatelji uskoro biti spremni za igru. Povukao sam sajlu na kosilici nekoliko puta. Motor se nije upalio. Pritisnuo sam ubrizgavač goriva nekoliko puta kako bih dobio još gasa u komori karburatora. Nastavio sam povlačiti sajlu iznova i iznova i rezultat je bio isti.

Pomislio sam: Vjerojatno sam ubrizgao previše goriva, trebam pričekati nekoliko minuta da se slegne.

Čekao sam, i u međuvremenu provjerio ulje. Tada sam provjerio jesu li sve komponente na svojem mjestu. Sve je izgledalo dobro; samo sam trebao čekati nekoliko minuta. Jesam, i onda sam pokušao ponovo – ali motor se nije upalio.

Sad sam već postao frustriran, pa sam provjerio upaljač nije li možda prljav, ali izgledao je dobro. Što ne valja? pomislio sam. Svake minute postajao sam sve uzrujaniji. Ako se kosilica ne upali, neću pokositi travu, neću zadovoljiti svog tatu i neću se moći igrati sa svojim prijateljima.

Što mogu učiniti? pomislio sam. Ako odnesem kosilicu na popravak, smračit će se dok je poprave i propustit ću utakmicu. Možda mogu

posuditi nečiju kosilicu, ali to će uzeti veoma mnogo vremena. Imali smo škare za živicu, ali trajalo bi do navečer dok bih odrezao svaku travku; a čak i da sam to učinio, bile bi nejednake i travnjak bi izgledao užasno. To je bila nemoguća ideja.

Bio sam ljut na taj komad metala. *Koštat će me zabave,* pomislio sam. Kosilica je bila pokvarena i znao sam to. Bio sam suočen s nemogućom situacijom. Nije bilo načina da pokosim travu i da se nađem s prijateljima na vrijeme.

Potom je došao moj prijatelj koji se trebao ići igrati sa mnom i rekao: „Jesi spreman, Johne?“

„Ne. Tata mi je rekao da moram pokositi travnjak prije nego što odem i kosilica ne želi upaliti“, rekao sam. „Nemam vremena da je odnesem na popravak, da posudim drugu ili da pokosim travnjak ručno. Danas se neću moći igrati.“

Moj je prijatelj, koji je bio malo mudriji od mene, rekao: „Daj da pogledam.“

„Naravno, izvoli!“ rekao sam očajno.

Prvo što je učinio, otvorio je spremnik za gorivo. Pogledao je, počeo se smijati i rekao: „Evo tvog problema. Nemaš goriva u spremniku, Johne.“

Bilo me sram, ali osjećao sam i olakšanje.

Nespretnjakoviću jedan, pomislio sam, *to je prva stvar koju si trebao provjeriti!* Odmah sam napunio spremnik i kosilica je upalila. Brzo sam pokosio travnjak i otišli smo se igrati s prijateljima.

Kako je ovo povezano sa svetošću? Kad vidimo riječi *čist, bezgrešan i pravedan* kao definiciju svetosti, postanemo frustrirani i pomislimo: *Nemoguće je.* To je zato što zamislimo da možemo živjeti tako u svojoj

snazi. To je kao da pokušamo pokositi cijeli travnjak ručnim škarama na vrijeme da bismo stigli na utakmicu: apsolutno nemoguće! Vani će se smračiti dok završiš sa samo jednim dijelom travnjaka.

Ali mi imamo novu prirodu, što možemo usporediti s posjedovanjem kosilice. No bez goriva u spremniku, jednako nam je loše kao i u slučaju da nemamo kosilicu. Trebamo gorivo u spremniku da bi ona radila.

U sljedećem ćemo poglavlju vidjeti što daje gorivo našoj novoj prirodi – što nam omogućuje da hodamo čisti pred Bogom.

GORIVO

„... Izvješćujemo vas braćo, o milosti koju je Bog dao makedonskim crkvama... da su, prema svojim mogućnostima i iznad njih...“
- 2. Korinćanima 8: 1-3

„... Budite savršeni nije... zapovijed da činimo nemoguće. Bog će nas učiniti bićima koja mogu vršiti tu zapovijed.“
- C. S. Lewis

Težiti za posvećenjem nije samo po sebi kraj; to su vrata u Isusovu prisutnost. Gospodin to čini jasnim: „Tko pozna moje zapovijedi i vrši ih, taj me (uistinu) ljubi... i ja ću ga ljubiti i objaviti mu (otkriti, manifestirati) samog sebe. [Pokazat ću mu sebe jasno vidljivim i učinit ću mu sebe stvarnim.]“ (Ivan 14: 21, prijevod *The Amplified*).

Pisac Hebrejima to potvrđuje: „... Težite za... posvećenjem bez kojega nitko neće vidjeti Gospodina.“ (Hebrejima 12: 14). Jednostavno je: nema posvećenja, nema gledanja Isusa – nema ulaska u Njegovu prisutnost!

Posvećenje znači biti isključivo Njegov, odvojen za Njega. Također znači biti „čist, bez grijeha, pravedan“. Obje definicije idu ruku pod

ruku. Pripadati Njemu znači živjeti za Njega, ugađati Mu svojim ponašanjem. Kološanima 1: 10 kaže da je Njegova želja „da živite (hodate i upravljate sobom) dostojno Gospodina, da mu budete ugodni u svemu“. (Prijevod *The Amplified*). Na kraju krajeva, On se vraća po slavnu crkvu, „bez ljage, bez bore, bez ičega tomu slična, da bude sveta i bez mane“. (Efežanima 5: 27).

Zanimljivo, ovo je jedini opis onih po koje se On vraća. Razmisli – Pismo ne identificira Njegovu Zaručnicu kao moćnu, značajnu, organiziranu, čvrstog vodstva, dobro povezanu, punu slavljenja ili punu radosti. Sve su to sjajna obilježja, ali dominantna karakteristika koju On želi da Njegova Zaručnica ima je da bude „sveta i bez mane“.

Sljedeća je zanimljiva činjenica ta da je svetost dominantna kvaliteta koja opisuje samog Boga. Prorok Izaija i apostol Ivan pisali su o tome da su vidjeli Božje prijestolje. Oba muškarca nisu mogli ne primijetiti moćne anđele koji Ga okružuju vjekovima i još uvijek viču „Svet, svet, svet“. (Vidi Izaija 6: 3 i Otkrivenje 4: 8). Oni ne viču „vjeran“ ili „pun ljubavi“ ili „dobar“ ili „milosrdan“. On ima sve te predivne karakteristike, ali svetost ih sve nadmašuje.

Dvije opcije

Zapovijed da budemo *čisti, bezgrešni i pravedni* izaziva vječno pitanje: „Ali kako možemo živjeti na taj način?“ Pokušali smo i bijedno smo podbacili u vlastitoj snazi. Željeli smo držati Božji zakon upisan u našu savjest (vidi Rimljanima 2: 14–15), no iznova i iznova nismo uspijevali.

Ali onda je došla *milost*. Nismo je mogli zaraditi dobrim ponašanjem i još uvijek ne možemo. Nismo je zaslužili i još uvijek ne zaslužujemo. Božji dar potpuno nam oprašta i nastavit će nam opraštati kad posrnemo. Spašeni smo od naših grijeha!

Iako imamo to predivno znanje, još smo uvijek frustrirani našom nesposobnošću da držimo Njegove zapovijedi. Zašto je tako teško?

Mi smo nanovo rođeni s novom prirodom, ali zašto onda i dalje ne uspijevamo?

Sada mislimo da imamo opciju, onu koja nas opravdava. Možemo poučavati da se svetost odnosi samo na našu poziciju u Kristu i u potpunosti zanemariti stihove koji nas pozivaju na sveto ponašanje, ublažavajući tako bilo kakvo presvjedočenje. Možemo opravdati svoj nedostatak transformacije zato što, ipak, mi smo samo ljudi i uvijek ćemo griješiti. Naš fokus bit će samo na skraćenoj doktrini o milosti – kako ona pokriva sve naše prošle, sadašnje i buduće grijehе. Ako samo to poučavamo i vjerujemo, njegujemo lažnu sigurnost jer smo utišali svoje savjesti. Ali ako pažljivije poslušamo svoja srca, čut ćemo da ona vape: „Mora postojati više!“

Nažalost, mnogi od nas prihvatili su tu opciju i time zanemarili mnoštvo novozavjetnih stihova koji nas pozivaju na božanski životni stil. Mogao bih navesti mnoge stranice Pisma na tu temu, ali počet ću samo s ovim jednim stihom:

„Dječice moja, ovo vam pišem da ne počinite grijeha... Ako vršimo njegove zapovijedi, po tom znamo da ga poznajemo. Tko tvrdi: 'Poznajem ga', a ne vrši njegovih zapovijedi, lažac je, i u njemu nema istine. Ali tko god vrši njegovu riječ, uistinu, u tome je do savršenstva došla ljubav Božja. Po tome znamo da smo u njemu. Tko tvrdi da ostaje u njemu, taj mora tako živjeti kako je Isus živio.“

(1. Ivanova 2: 1, 3-6).

Ivan nije napisao: „Ne brini se ako griješiš, jer ipak, mi smo samo ljudi.“ Ne, on izravno piše „da ne počinite grijeha“. To treba biti naš cilj. Ako ga promašimo, imamo Isusovu krv koja nas čisti. Naš je cilj, naime, živjeti kao što je Isus živio. Prema Pismu, to nije nemoguć cilj. Dakle, izbor da previdimo ponavljajući grijeh zbog „ljudske prirode“ ne podudara se s Ivanovim riječima niti mnogim drugim novozavjetnim stihovima.

Nedostaje li nešto ovdje? Zar Bog ne bi predvidio našu dilemu i već osmislio plan? Zapravo, On je to učinio! To je opcija o kojoj se manje govori, ali se savršeno podudara s ostatkom novozavjetnih uputa. Ona je aspekt milosti kojeg su mnogi nesvjesni. Ona je gorivo koje pokreće našu novu prirodu. Jednostavno rečeno, milost nas čini sposobnima da živimo dobrim životom.

Nepoznata istina o milosti

Godine 2009. provedeno je istraživanje na tisućama kršćana diljem Amerike. Ispitanici su bili nanovo rođeni, biblijski vjernici iz različitih crkava. Pitanje postavljeno u istraživanju bilo je: „Navedi tri ili više definicija ili opisa milosti Božje.“ Prevladavajuća većina odgovora bila je *spasenje, nezasluzen dar i oprost grijeha*.

Dobro je znati da američki kršćani razumiju da smo samo milošću spašeni. Spasenje ne dolazi od krštenja u vodi, pripadanja crkvi, držanja religioznih zakona, činjenja dobrih djela koja nadilaze loša i tako dalje. Većina američkih evanđeoskih vjernika čvrsto je utemeljena u ovim fundamentalnim istinama o Božjoj milosti zato što su bile naglašavane s naših propovjedaonica, i vjerujem da je Bog time zadovoljan.

Ipak, tragedija je da je samo dva posto od tisuće ispitanih izjavilo da je milost Božja snaga.¹⁴ A upravo je tako Bog definirao i opisao svoju milost. On kaže:

„Dosta ti je *moja milost* jer se *moja snaga* savršeno očituje u tvojoj slabosti.“

(2. Korinćanima 12: 19).

Bog svoju milost naziva svojom snagom. Riječ *slabost* znači „nesposobnost“. Bog govori: „Moja milost je moja snaga i očituje se u situacijama koje su iznad tvoje sposobnosti.“

Apostol Petar definira Božju milost na isti način. On piše: „Milost vam i mir uobilju... Njegova božanska snaga (milost) obdarila nas je svime što je potrebno za život i pobožnost...“ (2. Petrova1: 2–3). Još jednom milost se naziva „Njegovom božanskom snagom“. Petar govori da nam je svaka sposobnost, koja je potrebna za živjeti božanski svet život, na raspolaganju kroz snagu milosti.

Ali činjenica da je istraživanje otkrilo da samo dva posto američkih kršćana zna tu istinu, golem je problem. Dopusti mi da objasnim. Kako bismo primili od Boga, moramo vjerovati. Zbog toga se stihovi Novog zavjeta nazivaju „riječju vjere“. (Vidi Rimljanima 10: 8). Jednostavno rečeno, ako ne vjerujemo, ne primamo.

Ovdje je jedan osnovni primjer za to. Isus je umro za grijeh cijeloga svijeta. Ipak, samo su oni koji vjeruju ti koji su spašeni. Stoga evo golemog problema: ne možemo vjerovati ono što ne znamo. Ako 98 % kršćana ne zna da je milost Božja snaga, onda 98 % njih pokušava živjeti sveto u vlastitoj sposobnosti. To vodi do frustracije i poraza. Njihova nova priroda nije osnažena; drugim riječima, nema goriva u njihovim spremnicima!

Odimo korak dalje gledajući u grčki jezik. Riječ koja je najčešće korištena za *milost* u Novom zavjetu je *charis*. Ova riječ definirana je u knjizi *Strong's Exhaustive Concordance* kao „dar, korist, naklonost, milosrdno i liberalnost“.

Ako uzmeš ovu prvotnu definiciju i usporediš je s odabranim stihovima iz poslanica Rimljanima, Galaćanima i Efežanima, naići ćeš na definiciju milosti s kojom je upoznata većina Amerike. Ipak, Strong nastavlja svoju definiciju: „Božanski utjecaj na srce i Njegov odraz u životu.“ Vidimo da postoji izvanjski odraz onoga što je učinjeno u srcu, što govori o snazi milosti.

U Djelima apostolskim, Barnaba je došao u antiohijsku crkvu, i kad je stigao „vidio je dokaz milosti Božje“. (Djela apostolska 11: 23).

On nije čuo o milosti; vidio je dokaz milosti. Izvanjsko ponašanje ljudi potvrđivalo je snagu milosti u njihovim srcima.

Zbog toga apostol Jakov piše: „Dokaži mi svoju vjeru (milost) odvojeno od djela, a ja ću tebi dokazati svoju vjeru (milost) djelima!“ (Jakovljeva 2: 18). Ubacio sam riječ milost zato što po vjeri (vjerujući Božjoj Riječi) imamo pristup k milosti Božjoj: „Po komu smo i pristupili vjerom k ovoj milosti...“ (Rimljanima 5: 2). Bez vjere – bez vjerovanja – nema snage (milosti). Jakov snažno naglašava: „Pokaži mi dokaz snage.“ To je istinski pokazatelj da smo primili milost kroz vjerovanje.

Milost je *dar*. Uz ovo što smo upravo naučili, proširimo to razumijevanje. Spasenje je *dar milosti*. Oprost je *dar milosti*. Iscjeljenje je *dar milosti*. Providnost je *dar milosti*. Primanje Božje prirode *dar je milosti*. Snaga je *dar milosti*. Sve su to manifestacije Njegove naklonosti u našim životima, svaka nezaslužena.

U pogledu snage, *milost nam daje sposobnost da idemo iznad svojih prirodnih sposobnosti*. Mi nismo imali sposobnost da izbavimo sebe iz pakla; milost jest. Ne bismo trebali živjeti u slobodi, ali milost nam to omogućava. Nismo mogli promijeniti svoju prirodu; milost je to učinila. Nemamo sposobnost živjeti sveto, ali milost nam to omogućuje. Nije ni čudo da je zovemo čudesnom!

Pitanje koje tjera na razmišljanje

Nedavno me, u molitvi, Gospodin pitao: „Sine, kako sam predstavio *milost* u svojoj knjizi, Novom zavjetu?“

Kao autoru koji je napisao više od dvadeset knjiga, za mene je ovo pitanje imalo veliku važnost. Objasnit ću. Kad god spominjem novi pojam u knjizi, s kojim većina nije upoznata, želim dati primarnu definiciju kad ga prvi put spominjem. Kasnije u knjizi mogu dati sekundarne definicije. Stoga, kada iskusan autor uvodi novi pojam, u knjizi taj pojam ima primarnu definiciju.

Moj odgovor na Gospodinovo pitanje bio je: „Ne znam.“

Bez oklijevanja, brzo sam pogledao u svoju biblijsku konkordanciju i saznao kako je Bog predstavio milost u Novom zavjetu. Ovo sam otkrio: „Uistinu, svi mi primismo od njegove punine: milost za milost.“ (Ivan 1: 16).

Primijeti da je Ivan napisao „milost za milost“. Imam prijatelja koji živi u Ateni u Grčkoj. On se ondje rodio, i ne samo da govori grčki kao prvi jezik već je i studirao antički grčki. On je jedan od prvih ljudi kojima se obraćam kad se radi o grčkom jeziku. Rekao mi je da je apostol zapravo izjavio da nam je Bog dao „najbogatije obilje milosti“. Drugim riječima, apostol Ivan kaže da je obilje, ili bogatstvo onoga što milost čini za nas, to da nam daje puninu Isusa Krista! Jesi li čuo/la? *Puninu samog Isusa Krista!* To mnogo govori, posebice o prirodi, sposobnosti i snazi!

Istaknimo veličinu te izjave kroz nekoliko primjera. Pretpostavimo da pristupim srednjoškolskom igraču košarke. On nije u prvoj postavi; zapravo, sjedi na klupi sve dok nisu dvije minute do kraja utakmice i tim ili vodi ili gubi dvadeset koševa.

Povučem ga u stranu i kažem: „Sada imamo znanstvenu metodu kojom možemo staviti na tebe puninu LeBrona Jamesa“, koji je, naravno, jedan od najboljih igrača košarke.

Što misliš, kakav bi bio njegov odgovor? Rekao bi: „Da, može! Što točno trebam učiniti?“

Kad to učinimo – pogađaš – on neće samo početi igrati za svoju srednjoškolsku momčad, već će njegova momčad pobijediti na državnom prvenstvu. On će dobiti punu sveučilišnu stipendiju i s vremenom postati prvi izbor u izvlačenju za NBA.

Ili pretpostavimo da pristupim poslovnom čovjeku koji se muči i kažem mu: „Imamo novu znanstvenu metodu kojom možemo na tebe staviti kombinaciju punine Donalda Trumpa, Stevea Jobsa i Billa Gatesa.“

Što misliš, koji bi bio njegov odgovor? „Želim to. Učinimo to!“ uzviknuo bi uzbuđeno. Što bi on učinio nakon što primi puninu sposobnosti tih ljudi? Počeo bi razmišljati o načinima investiranja o kojima nikad prije nije razmišljao i postao bi vrlo uspješan.

Milost nam nije dala puninu LeBrona Jamesa, Stevea Jobsa, Donalda Trampa, Billa Gatesa – ili Alberta Einsteina, Johana Sebastiana Bacha, Rogera Federera ili bilo kojeg drugog muškarca ili žene iz povijesti. Ne, daje nam puninu samog Isusa Krista!

Možda će ovo doći kao iznenađenje, ali u Novom zavjetu Bog nije prvi put spomenuo milost kao besplatan dar, spasenje ili oprostjenje grijeha! Želim biti jasan. Vječno sam zahvalan za te predivne povlastice, ali one se spominju kasnije u Novom zavjetu. Bog je predstavio milost kao udjeljivanje punine Isusa Krista. To govori o posjedovanju Njegove prirode i snage! Zato Ivan odvažno izjavljuje: „Kakav je on (Isus), takvi smo i mi u ovome svijetu.“ (1. Ivanova 4: 17).

Jesi li ikad čuo propovjednika da kaže: „Mi nismo ništa drukčiji od grešnika, nama je samo oprošteno“, ili „Mi smo samo bezvrijedni crvi“, ili „Mi smo ljudi s grešnom prirodom i vezani smo njome“? Kako itko tko čita Bibliju može reći ove stvari? Čak nas i prirodni svijet uči bolje.

Jesi li ikada čuo/la da je lav rodio vjevericu? Jesi li ikada čuo/la da je rasni trkaći konj ikada rodio crva? Čak Pismo kaže da smo mi kosti od Njegovih kostiju i meso od Njegova mesa (vidi Efežanima 5: 30). Rečeno nam je: „Ljubljeni, sada smo djeca Božja...“ (1. Ivanova 3: 2). Ne kasnije, kad dođemo u raj, već smo sada Božji sinovi i kćeri. Kako Bog može roditi bezvrijednog crva? Mi smo rođeni od Boga – imamo Njegovo sjeme u sebi, Njegovu božansku prirodu. Kakav je On, takvi smo mi u ovome svijetu! Ne u budućem životu, u ovome svijetu! Pogledajmo ponovo Petrove riječi:

„Neka vam Bog da sve više i više (u obilju) milosti... Njegova božanska snaga (milost) obdarila nas je svime što je potrebno za život i pobožnost.“

(2. Petrova 1: 2-3).

Kad se radi o osnaženju, dar milosti nije jednokratan događaj u trenutku spasenja. To je nešto što neprestano trebamo; trebamo „sve više i više milosti“. Zato nam je rečeno: „Pristupajmo s pouzdanjem k prijestolju milosti da... nađemo milost za pravodobnu pomoć!“ (Hebrejima 4: 16). To je gorivo koje trebamo u našem spremniku!

Poslušajmo što Jakov kaže vjernicima nakon što je razotkrio njihov sebičan, preljubnički životni stil: „Preljubničke duše, zar ne znate da je prijateljstvo prema svijetu neprijateljstvo prema Bogu?... Ali On nam daje još veću milost da se odupremo takvim zlim željama... Prema tome, ponizite se pred Bogom!“ (Jakovljeva 4: 4,6).

Pažljivo pročitaj ponovo ove riječi: „Ali On nam daje *još veću milost* da se odupremo“ sebičnim željama. Prijevod Biblije *The Amplified* navodi to kao: „Ali On nam daje sve više i više milosti.“ To nezasluzeno osnaženje daje nam sposobnost koju prije nismo posjedovali: kapacitet da živimo svetim životom.

Ta milost, dana onima koji se ponize tako što će vjerovati Njegovoj Riječi, ulijeva *snagu* Njegove božanske prirode u naše biće. Ponosni se fokusiraju na svoje sposobnosti; ponizni ovise o Božjem osnaženju. Davidov stariji brat, Elijab, bio je ponosan čovjek koji nije ovisio o Božjem osnaženju, već se suočio s divom Golijatom u svojoj snazi (vidi 1. Samuelova 16–17). David je bio ponizan čovjek koji se suprotstavio divu u Božjoj snazi. Znamo kakav je bio ishod u svakoj situaciji.

Isus je dao primjer ovisnosti o Božjoj milosti. U getsemanskom vrtu nalazio se usred goleme bitke. Njegovo je tijelo htjelo pobjeći od onoga što je Njegov Otac zapovjedio, ali On se ponizio u molitvi dok su Njegovi učenici spavali. Vapio je za gorivom kako bi prošao kroz svoju najveću bitku protiv sebičnosti. Tada je bio u potrebi i došao je odvažno kako bi dobio osnažujuću milost svojeg Oca koja će Ga provesti kroz bitku. Učenici nisu uspjeli iako ih je Isus upozorio: „Duh je spreman, ali je tijelo slabo.“ (Matej 26: 41)!

U mojoj priči, kad sam trebao pokositi travu prije utakmice, nisam kupio niti zaslužio kosilicu ni gorivo. Oboje su bili darovi mojega tate. Kosilica može predstavljati našu potpuno novu prirodu koju trebamo dobiti samo jedanput. To što sam je posjedovao, dalo mi je potencijal da pokosim travnjak. Ali bez goriva bio sam jednako bespomoćan kao i kad nisam imao kosilicu. Gorivo predstavlja *snagu* milosti. Gorivo nije jednokratni dar – trebao sam ga svaki put sve više kad sam kosio travnjak.

Milost nam je dala Njegovu prirodu kad smo bili spašeni, ali trebamo sve više i više milosti da ona osnaži našu prirodu kako bismo mogli živjeti kao što je Isus živio.

Čini i nemoj činiti

Vratimo se na Pavlove riječi Efežanima. One će dobiti veće značenje nakon onoga o čemu smo raspravljali.

„Ovo sad velim i zaklinjem u Gospodinu da više ne provodite život kako ga provode i pogani, u ispraznosti svoga mišljenja, zamračeni u svom razumu, otuđeni od Božjeg života zbog neznanja koje u njima vlada i zbog okorjelosti njihova srca; oni su se, izgubivši svaki čudoredni osjećaj, predali raspuštenosti da sa svom pohlepom čine nečistoću svake vrste... Obucite se u novoga čovjeka, stvorena na sliku Božju – istinski pravednog i svetog.“

(Efežanima 4: 17–19, 24).

Trebala bi postojati očita razlika između izgubljenih i vjernika, ne samo u onome što vjerujemo, nego i u načinu na koji živimo. To je zato što mi imamo novu prirodu, ali je moramo obući. Drugim riječima, trebamo se poniziti vjerujući u snagu milosti i pokoravajući joj se. Gledajmo to ovako. Moj mi je tata mogao dati kosilicu, ali ona mi ne bi ničemu služila da nisam stavio gorivo u nju, upalio je i koristio. To znači obući našu novu prirodu. *Koristimo je!*

Pavao nastavlja opisivati kako to praktično izgleda:

„Zato odbacite laž i ‘govorite istinu svaki sa svojim bližnjim, jer smo udovi jedni drugih! ‘Ako se ljutite, ne griješite!’ Neka sunce ne zađe nad vašom srdžbom! I ne dajite mjesta đavlu! Tko je običavao krasti, neka više ne krade! Neka se radije trudi i svojim rukama radi što je dobro, da mogne što davati potrebnome! Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta...“
(Efežanima 4: 25–29).

Čuo sam da se govori: „Stari zavjet pun je onoga što treba i ne treba činiti, ali Novi zavjet govori samo o milosti.“ Na konferencijama i u crkvama sada se poučava da nas milost Božja oslobađa od zapovijedi i mnogi tomu čvrsto vjeruju. Ali Isus je rekao da će samo oni koji slušaju i drže Njegove *zapovijedi* iskusiti Njegovu manifestiranu prisutnost. Ti učitelji misle da oslobađaju svoju publiku, a u stvarnosti odvlače ljude od onoga što nas uvodi u Božju prisutnost. To je veoma tužno.

Činjenica je: Isus nam daje zapovijedi. On nas šalje: „Idite i učinite sve narode učenicima mojim... Učite ih da vrše sve što sam vam *zapovjedio!*“ (Matej 28: 19–20). Ne „sve stvari koje sam vam *predložio!*“

U današnje vrijeme mnogi vole Njegove riječi koje govore o suverenosti, ali olako uzimaju Njegove riječi koje pozivaju na božansko ponašanje. Bog uistinu jest suveren, ali, bez svjesnosti o ljudskoj slobodi izbora, možemo doći do točke gledanja na Njegove riječi u kojima zapovijeda božansko ponašanje kao na obične prijedloge.

Zapovijedi

Apostoli su dali Isusove zapovijedi nama. Ponovit ću Ivanove riječi: „Ako vršimo njegove zapovijedi, po tom znamo da ga poznajemo.“ (1. Ivanova 2: 3). Zatim nastavlja: „Jer u ovome stoji ljubav prema Bogu: da vršimo njegove zapovijedi.“ (1. Ivanova 5: 3).

Pavao piše: „Bez sumnje znate koje smo vam zapovijedi dali u ime Gospodina Isusa.“ (1. Solunjanima 4: 2). Njegove su sljedeće riječi: „Ovo je, naime, volja Božja: vaše posvećenje...“ (1. Solunjanima 4: 3). Od nas se očekuje da vršimo Isusove *zapovijedi* kako bismo živjeli sveto.

Petar čini zapovijed o svetom življenju kristalno jasnom. On identificira tragičnu stvarnost da će ljudi otpasti od vjere u posljednjim vremenima. Piše da će „*okrenuti leđa zapovijedi o svetom življenju koja im je predana*“ (2. Petrova 2: 21). Ne samo da su nam dane zapovijedi u Novom zavjetu već se i specifično ubrajaju pod „zapovijed... da živimo svetim životom“.

Ako razmotrimo Pavlove riječi u Efežanima 4: 25–29, vidimo izravne zapovijedi da živimo sveto:

Nemojte lagati.

Nemojte grijешiti dopuštajući da vas kontrolira vaša ljutnja.

Nemojte krasti.

Nemojte koristiti ružan i nasilan jezik.

Možemo li iskreno reći da nema „nemojte činiti“ u Novom zavjetu? Meni ovo sigurno zvuči kao „nemojte činiti“. A tebi?

Gledaj na to ovako. Kad sam bio dijete, tata mi je rekao: „Nemoj trčati na ulici za loptom, a da ne pogledaš lijevo i desno.“ To je bio „nemoj“, ali nije bio težak ili negativan. On mi je jednostavno dao tu zapovijed kako ne bih bio iznenada usmrćen i kako bih mogao živjeti dugim životom.

Bog nama jednostavno govori što da ne činimo kako bismo mogli živjeti punim, produktivnim i dugim životima. I što je još bolje, mi imamo božansku prirodu i gorivo milosti kako bismo ispunili zapovijedi.

Nemojte lagati

Razmotrimo svako „nemoj“ ponašanje koje sam upravo naveo.

Čuo sam i vidio posljedice mnogih rastužujućih slučajeva nepoštenja među kršćanima tijekom mojih putovanja. Nedavno sam poveo 15 poduzetnika na Macchu Picchu na četverodnevno planinarenje Stazom Inka. Bilo je to predivno vrijeme prizora i službe i – blago rečeno – vrlo izazovne tjelesne aktivnosti.

Planinareći nekoliko sati sa svakim muškarcem, čuo sam ponavljajuće priče njihovih iskustava s drugim kršćanima, poslovnim ljudima, koji su lagali kako bi prodali ili sklopili dogovor. Prazna obećanja i neispunjene dužnosti činile su se kao normalna pojava, a ne iznimka, kad se radi o poslovanju s bratom u vjeri. Čuo sam o kršćanima koji koriste loše materijale, razbijaju šifre, krše pravila, nude usluge koje ne ispune, zanemaruju upozorenja i slično.

Jedan je muškarac ispričao priču o kolegi graditelju. Dva su muškarca radila zajedno na istom gradilištu. Ovaj je „brat“ kopao rupe na tuđim zemljištima – uključujući zemljište muškarca koji je planinario sa mnom – gdje je odlagao otpad. Onda bi zatrpao rupe, umjesto da plati odvoz materijala. Čuo sam još gore priče na tom putovanju, ali ova se posebno istaknula jer je „brat“ bio voditelj slavljenja u evanđeoskoj crkvi u svojoj zajednici.

Laganje se ne događa samo na tržištu već i u vladi, obrazovanju, službi, medicini te među članovima obitelji i prijateljima. Mi lažemo kako bismo zaštitili dostojanstvo, svoj ugled, kako bismo brže došli na željenu poziciju ili iznudili željeni ishod. Laganje je privlačno; može ubrzati proces nečega za što bismo trebali vjerovati Bogu da će On providjeti.

Koliko često kažemo ljudima da se molimo za njih, a ne molimo? Obećamo nešto svojoj djeci i ne ostvarimo to. Otkožemo zaruke nakon što smo dali svoju riječ. Pretjerujemo da dokažemo svoju tvrdnju. To su sve laži i neizbježno dovode do povrede ljudi.

Ponovo ću naglasiti ovaj važan zaključak: povlastica držanja Isusovih zapovijedi *obećanje je Njegove prisutnosti*. Psalmist je potvrdio ovu istinu pitajući: „Tko smije prebivati u šatoru tvome (Božjoj prisutnosti)“? (Psalam 15: 1). Zatim je dao odgovor: oni koji „ne krše obećanje čak i kad boli“ (stih 4). Prijevod Biblije *The Message* bilježi to kao: „Drži svoju riječ čak i kad te košta.“

Ako previdimo Pavlovu zapovijed Efežanima da ne lažu, možemo se okrenuti Jakovljevoj zapovijedi. On piše: „Nemojte se ponositi i lagati protiv istine!“ (3: 14). I Pavao je dao sličnu zapovijed Kološanima: „Ne lažite jedan drugome...“ (3: 9). Zamisli! Pavao, onaj kojeg je Bog upotrijebio da donese najbogatije otkrivenje milosti, dao nam je *nemoj* zapovijed. Kad bismo izolirali mnoge izjave u Novom zavjetu – Pavla i drugih apostola – mogli bismo ih optužiti da su oni protiv milosti, a zapravo nisu.

Ako se naša cijela rasprava usmjeri samo na to da nas milost pokriva, i ne poučavamo vjernike o osnaženom ponašanju koje slijedi milost – u ovom slučaju, da ne lažu – neizbježno ćemo imati crkvu koja pravda to ponašanje kako bi postigla željeni ishod. Otvara li nas tomu neuravnoteženo poučavanje i vjerovanje u milost bez naglašavanja svetosti? Uči li nas da ignoriramo svoje savjesti?

Nemojte griješiti dopuštajući da vas kontrolira ljutnja

Sljedeće na listi: *Nemojte griješiti dopuštajući da vas kontrolira ljutnja*. Gledao sam lica žena i muževa koji žive s ljutim supružnikom. Čuo sam slučajeve kada strah ispuni dom kad ovi vjernici počnu mahnito bjesniti. Što je s djecom koja žive s roditeljima čiji je bijes postao nasilan i destruktivan? Šteta na vlasništvu, čak i fizička ozljeda rezultat je takvih ispada. Žrtve žive u strahu od sljedećeg. Ljutnja uništava atmosferu doma i on više nije utočište. Nedjeljom u crkvi sve se može činiti u redu s tom obitelji, ali to je fasada. Nažalost, odabrali smo olako shvatiti ili ignorirati ovu zapovijed.

Ta zapovijed nije izolirana. U poslanicama ima još zapovijedi o odbacivanju ljutnje. Pavao piše izravnije: „Neka se ukloni od vas svaka vrsta gorčine, gnjeva, srdžbe, vike i psovke...” (Efežanima 4: 31). Jakov zapovijeda: „Neka svaki čovjek bude... spor na srdžbu, jer čovječja srdžba ne čini što je pred Bogom pravedno.” (Jakovljeva 1: 19–20). Pavao ponovo zapovijeda Kološanima: „Odbacite od sebe srdžbu [i] naglost...” (3: 8).

Zapitajmo se još jednom, zvuče li svi ovi stihovi kao „nemoj” od ljudi koji su primili otkrivenje Božje milosti? Jesmo li ovdje nešto propustili?

Nemojte krasti

Prestani krasti. Koliko često posudimo novac i ne vratimo ga? Koliko često upadnemo u golem dug? Vjerujemo da će se Božji blagoslov očitovati s vremenom pa nastavimo ignorirati mudrost i upadamo u sve veći dug. Na kraju možemo proglasiti bankrot, prihvaćen izraz koji nas oslobađa od priznavanja da nismo platili drugima ono što smo posudili.

Koliko smo često koristili materijale vlastite firme za osobnu korist? To se zove pronevjera. Odvažno ćemo izjaviti: „Ja sam kršćanin spašen milošću Božjom.” Ali ne držimo Isusove zapovijedi dane kroz Njegove apostole.

Jedan pastor s kojim sam radio dolazio je na svaku službu, vidio čuda i hvalio mi se kako mu je lako moliti se tijekom produženog posta. Ali čitavo je vrijeme pronevjeravao tisuće dolara iz crkve. Naposljetku je uhvaćen. Ovo je samo jedna priča o kršćanima koji krađu i nekako to opravdavaju.

Koliko je nas varalo na povratu poreza ne prijavljujući neki od naših prihoda? U ovom slučaju, još je jedna Pavlova izjava ignorirana: „Zato i plaćate poreze...” (Rimljanima 13: 6). Mi pravdamo našu krađu zbog „lošeg posla” koji rade naši državni vođe. Ali kada ćemo naučiti da dva zla nikad ne daju dobro?

Nemojte koristiti ružan i nasilan jezik

Prijevod Biblije *The Amplified* formulira sljedeću zapovijed na ovaj način: „Neka nikakva ružna ili prljava riječ, niti zla riječ niti necjelovit ili bezvrijedan govor (ikada) izađe iz vaših usta.“ (Efežanima 4: 29). Vrlo sam često služio onima koje su verbalno zlostavljali drugi vjernici. Slomile su ih oštre i bolne riječi. Njihove su duše bile ranjene i treba vremena da budu iscijeljene.

Bezbroj puta čuo sam bezvrijedne razgovore među vjernicima, čak i vulgarne priče i šale u crkvenim uredima. Korištenje psovki s propovjedaonice više nije nešto nečuveno.

Nedavno sam sjedio na večeri s mladim parom koji nadgleda veliku crkvu. Dive se i ugledaju na određenu globalnu službu. Dobili su priliku večerati s jednim od poznatih voditelja te organizacije. Tijekom večere, on je nekoliko puta koristio žestoke psovke. Par je bio u šoku mjesecima kasnije.

Podcijenili smo milost

Što se dogodilo? Jesmo li postali toliko „kul“ da smo odbacili božansko ponašanje? Jesmo li žrtvovali svoje svjedočanstvo kako bismo postali značajni? Ja sam 100% za to da budemo značajni, napredni i otvoreni u svojem razmišljanju, ali ne pod cijenu kompromitiranja Božje Riječi.

Moramo postaviti ovo pitanje: Apostoli su smatrali da je potrebno davati zapovijedi koje nas vode do božanskog ponašanja, pa zašto onda mi ne govorimo o njima? Znamo li više od njih? Znamo li više od Isusa?

Je li moguće da nas je neprijatelj zaveo kao i Evu? Ovaj je put malo drukčije. Eva je bila potpuno svjesna zapovijedi da ne jede plod sa stabla spoznaje dobra i zla. Neprijatelj je morao riskirati da bude razotkriven direktno se suprotstavljajući Riječi Božjoj. To je bio delikatan zadatak za njega.

Mi smo olakšali posao đavlu. Jednostavno smo izostavili neke Božje riječi. Sjećaš li se da je Bog zapovjedio: „Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi, ali sa stabla spoznaje dobra i zla *da nisi jeo!*“? (Postanak 2: 16–17). Suprotno tomu, neki bi danas rekli: „Sa svakog stabla u vrtu slobodno jedi.“ Točka. Kraj priče. Oni izostavljaju zapovijed „da nisi“ – *nemoj* – vezano uz ponašanje koje nije božansko.

U biti, podcijenili smo milost Božju. Objavili smo s pravom da ona spašava, oprašta i da je besplatni dar Njegove ljubavi. Ipak, nismo objavili da je promijenila našu prirodu i osnažuje nas da ne živimo kako smo prije živjeli. Izbjegli smo reći ljudima da su oni sada osnaženi da odbace bezbožno ponašanje. Rezultat je takvog prešućivanja da su vjernici neznalice o pobožnosti i propuštaju Božju prisutnost.

Naša su djela bitna

Nedavno sam bio usred svog jutarnjeg čitanja Biblije. U to sam vrijeme čitao Psalme i Poslasticu Hebrejima. Završio sam s čitanjem Psalama i krenuo sam čitati Poslasticu Hebrejima kad sam najednom snažno osjetio da mi Duh Sveti govori: „Ne, nemoj čitati Poslasticu Hebrejima, čitaj Otkrivenje.“

Počeo sam čitati Otkrivenje nekoliko tjedana ranije, također potaknut od Duha Svetoga. Pročitao sam prvih nekoliko poglavlja, ali, nažalost, moram reći da sam izgubio interes. Sljedećeg sam se dana vratio čitanju Biblije po rasporedu. Sada, dva tjedna kasnije, vratio sam se onamo gdje sam stao u trećem poglavlju. Skoro sam bio prikovan Isusovim riječima crkvi u Sardu:

„Poznam tvoja djela. Kažu da si živ, a mrtav si.“

(Otkrivenje 3: 1).

Prvo, primijeti da Isus kaže „Poznam stvari koje radiš“, a ne „stvari koje vjeruješ“. On ne kaže „Poznam tvoje namjere“. U drugom prijevodu piše „Poznam tvoja djela“. Jasno je da On ne govori o pravednosti crkve već o njezinoj izvanjskoj svetosti – njezinim djelima, ponašanju, životnim izborima i tako dalje.

On identificira tu crkvu kao onu za koju se govori da je živa. Što bi ostavilo takav dojam? Može li biti da ona raste i popularna je, službe su uzbudljive i atmosfera je naelektrizirana? Sjeti se, možemo nena-mjerno zamijeniti atmosferu za prisutnost. Ako odeš na pop-koncert, ondje je gužva, zarazni entuzijizam i veliko očekivanje sjajne večeri, ali jesu li ti koncerti u skladu s Božjim srcem?

Važno pitanje u razlikovanju je li skup vjernika živ ili mrtav jest: Vršimo li Isusove riječi ili razvijamo blisku zajednicu koja se zapravo udaljava od Njegovih zapovijedi? Drugo pitanje koje bismo trebali postaviti jest: Objavljujemo li istinu koja govori stanju srca, rezultirajući u promijenjenom ponašanju, ili govorimo poruke koje njeguju naše emocije i stimuliraju naš intelekt?

Nakon prve izjave, Isus nastavlja:

„Budi uvijek budan i ojačaj ostatke koji već leže u smrti! Nisam, zapravo, pronašao savršenim tvoja djela pred licem moga Boga.“

(Stih 2).

Isus ponovo identificira njihova djela, ne njihova uvjerenja. Kako je rečeno ranije, u Novom zavjetu postoji „čini“ te čak i „nemoj činiti“; te zapovijedi odnose se na naše ponašanje. Prema Isusu, ova crkva ne teži za životnim stilom svetosti i ne prihvaća ga. On zatim izjavljuje:

„Prema tome, sjeti se kako si primio i čuo riječ; vrši je i obrati se! Ne budeš li bdio, doći ću kao lopov i sigurno nećeš znati u koji ću te čas iznenaditi.“

(Otkrivenje 3: 3).

Zapamti, Isus govori crkvi, ne gradu Sardu. Ali da su Njegove riječi bile namijenjene samo toj povijesnoj crkvi, ne bi se nalazile u Pismu. Činjenica da su u Pismu znači da danas imaju proročku primjenu. I odnose se na vjernike, kao i kad su prvi put izgovorene. Te se riječi odnose na nas jer je Riječ Božja živa. Stoga ću se nadalje odnositi prema Isusovoj izjavi unutar tog konteksta.

Isus nas upućuje da se vratimo na ono što smo prvo vjerovali. Drugim riječima, zalutali smo od svetog življenja. Razvili smo doktrinu milosti koja nam dopušta da živimo nimalo drukčije od nevjernika u našoj zajednici. To se čini kao dobro učenje, ali je li ono Riječ Božja?

Isus govori crkvi da se obrati i vrati Njegovim riječima. Ima modernih učitelja koji izjavljuju da, jednom kad postanemo kršćani, više se ne moramo kajati jer su svi naši prošli, sadašnji i budući grijesi automatski oprosteni. Ako je tomu tako, zašto nam Isus govori, svojoj crkvi, da se pokajemo i vratimo Njemu?

Ako pogledaš neuravnotežena učenja o milosti koja danas privlače mnoštvo, mnoga od njih dolaze od učitelja koji su odrastali slušajući legalističke, iskrivljene poruke o svetosti. Da, svetost je krivo predstavljena u mnogim krugovima, ali to ne mijenja činjenicu da je ključna za kršćanstvo. Kroz povijest crkve, poziv na sveti život bio je osnovni dio naše zajedničke misije i naših individualnih zadataka. Moramo se vratiti našem temelju: onome kako smo „prvo čuli i primili riječ“.

Isus nastavlja:

„Ipak, imaš nekoliko osoba u Sardu koje nisu onečistile svojih haljina. One će me pratiti u bijelim haljinama, jer su dostojne.“
(Otkrivenje 3: 4).

Primijeti riječi „onečistile svojih haljina“. Sjeti se Pavlovih riječi koje nas pripremaju za prisutnost Božju: „Očistimo se od svake tjelesne i duševne ljage i privedimo k savršenstvu svoju svetost u strahu Božjemu!“ (2. Korinćanima 7: 1). Isus ispravlja smjer crkve pozivom da se vrati svetom životu i da ne prlja odjeću tijela i duha bezbožnim životnim stilovima. To nas drži u pripravnosti za Njegovu prisutnost i Njegov povratak, jer On kasnije izjavljuje: „Blago onomu koji bdije i čuva svoje haljine...“ (Otkrivenje 16: 15). Zaključuje ovim riječima:

„Pobjednik će tako biti obučen u bijelu haljinu; njegova imena sigurno neće izbrisati iz knjige života; štoviše, njegovo će ime priznati pred svojim Ocem i njegovim anđelima. Tko ima uho, neka čuje što Duh poručuje crkvama!“

(Otkrivenje 3: 5–6).

Ozbiljna je stvar da se tvoje ime obriše iz knjige života. Ipak, ove riječi dolaze izravno iz usta našeg Spasitelja. Važno je da slušamo i obratimo pažnju na ono što Duh Božji govori kroz pisanu Božju Riječ, i da ne previdimo te izjave koje se možda ne podudaraju s onim što smo dosada vjerovali ili bili poučavani.

Bog nas je učinio pravednima; nikad ne bismo ništa mogli učiniti da zaslužimo tu poziciju u Kristu. Ipak, odgovarajući životni stil svetog ponašanja očito je veoma važan u Njegovim očima.

Pavao piše: „Baš se tim očitova milost Božja u svoj spasiteljskoj snazi za sve ljude, da nas odgaja da se odrečemo bezbožnosti i svjetskih požuda te živimo umjereno, pravedno i pobožno u ovom svijetu...“ (Titu 2: 11–12). Ovo je jasna zapovijed. Zašto onda ne objavljujemo tu istinu s naših platformi?

Nikad nemojmo prestati poučavati da ne možemo zaslužiti Božju naklonost, oprost ili spasenje. Nastavimo vikati tu dobru vijest. Ipak, prestanimo podcjenjivati Njegovu milost. Objavimo njezinu čitavu istinu!

DOBRO ILI KORISNO?

„‘Sve je dopušteno.’ Ali sve nije korisno.“
- 1. Korinćanima 10: 23

„... Čitavo posvećenje nije bitno samo kao uvjet ulaska u raj, već... je također potrebno za najviše rezultate kršćanskog života na zemlji.“
- Dougan Clark

Kao službeniku koji često propovijeda i „strogo opominje“, posebno mi je osvježavajuće čuti poruke drugih muškaraca i žena Božjih. Nedavno sam imao takvu priliku. Pastor koji je govorio poštovan je u našoj naciji, nadgleda veliku crkvu i poznat je po svojim uvidima u razvoj lokalne crkve. Njegova je poruka bila zanimljiva, ohrabrujuća i otriježnjujuća. Tisuće su pažljivo slušale u dvorani.

U jednom je trenutku dao komentar koji se činio dobrim, mudrim i poniznim, ali nije mi dobro sjeo. Rekao je: „Ono što ću reći može zvučati pomalo negativno. Obično ne govorim ovako jer ne osuđujem ljude svojim porukama. Sve presvjedočenje ostavljam Duhu Svetom.“

Pokušao sam otresti uznemirenost u duhu, ali nisam mogao. U prošlosti sam čuo i druge voditelje kako govore iste riječi. Logika se činila zdravom, zašto sam onda bio uznemiren? Potom sam se sjetio

Pavlovih riječi mladom pripravniku Timoteju. Nakon službe pogledao sam stih:

„Propovijedaj riječ – pristupi (k vjericima) – bilo da im je zgodno, bilo nezgodno – kori, prijeti, opominji...“
(2. Timoteju 4: 2).

Prvo ću objasniti kontekst ovog stiha. U vrijeme kad je Pavao pisao ovo pismo, Timotej je bio pastor velike crkve u Efezu. To poglavlje u Novom zavjetu sadrži zadnje Pavlove pisane riječi, ne samo njegovom mladom pripravniku, već i svima nama. Pretpostavljam da je imao osjećaj da mu se bliži kraj te je birao svoju temu i riječi vrlo oprezno.

Nisam htio samo površinsko znanje o tome što Pavao misli pod „kori, prijeti, opominji“ pa je počelo moje istraživanje. Prvo sam pogledao u prijevod Biblije *The Amplified* za pojašnjenje, ali prije nego što sam došao do citiranog stiha, prethodni je stih zgrabio moju pažnju:

„ZAKLINJEM te – pred Bogom i Kristom Isusom koji će suditi žive i mrtve...“
(2. Timoteju 4: 1).

Riječ *zaklinjem* prevedena je velikim tiskanim slovima; nisam pogriješio. To je učinjeno radi naglašavanja. Kontaktirao sam sa svojim prijateljem Rickom Rennerom, dugogodišnjim učenjakom grčkog jezika i zatražio točno značenje te riječi. Njegov je odgovor:

„Grčka riječ ‘ZAKLINJATI’ je *diamarturomai* – riječ koja se koristila kad bi službenici prisezali za preuzimanje javnog ureda. Osoba koja bi pozivala na prisegu onoga koji preuzima ured, pozvala bi sve bogove da slušaju i gledaju – stavljajući veliku ozbiljnost na toga koji daje prisegu – i onda bi taj koji poziva na prisegu ‘zakleo’ osobu koja priseže da čini svoj posao odgovorno i da zapamti da bogovi gledaju. U kontekstu Timoteja, Pavao je govorio

(parafraza): 'Zazivam Boga da gleda dok ti primaš riječi koje ću ti ja reći...' To je bila važna, značajna riječ koja je Timoteju rekla da bude ozbiljan u vezi s onim što će upravo čuti jer je to sam Bog gledao i slušao – i zbog toga ostatak tog stiha govori o sudu... Pavao je htio da Timotej shvati ozbiljnost onoga što će on upravo reći i što će ovaj upravo čuti. Riječ 'zaklinjati' riječ je koja stavlja veliku odgovornost na primatelje."

Pavao je bio veoma oštar s tim mladim pastorom (i s nama) utvrđujući da se njegova zapovijed ne gleda kao pitanje izbora. Kao što je Rick rekao, Pavao je to zapovjedio u prisutnosti Boga i Krista Isusa. Drugim riječima, Bog će suditi Timoteju, zajedno s bilo kojim drugim službenikom, ako ne posluša tu zapovijed. Ovo je zapovijed:

„Propovijedaj Riječ! Ostani budan (budi pripravan i spreman) bila prilika zgodna ili nezgodna. (Bilo prikladno ili neprikladno, bilo dobrodošlo ili ne, ti kao propovjednik Riječi trebaš pokazati ljudima u kojem smislu žive pogrešno).“

(2. Timoteju 4: 2, prijevod *The Amplified*).

Službenik evanđelja „treba pokazati ljudima u kojem smislu žive pogrešno“. Ovo se ističe!

Moja trenutna pomisao o poruci koju sam čuo bila je: *Nije ni čudo što mi pastorova izjava nije sjela kako treba*. Činila se dobrom, ali zapravo nije bila istinita. Svjesno ili nesvjesno, on je odabrao ono što se čini dobrim umjesto Boga. Taj je voditelj stavio odgovornost na Duha Svetoga, ali Pavao jasno govori da je odgovornost zapravo naša.

Nedavno su vrlo popularan pastor i njegova žena intervjuirani na međunarodnom informativnom programu. Novinar je spomenuo temu seksualne nečistoće i njihov je odgovor bio: „Nije na nama da ikome govorimo kako treba živjeti.“

Znam da taj par voli ljude. Oni žele vidjeti da izgubljeni čuju evanđelje i upoznaju Isusa. Njihova je vizija sjajna – bilo bi odlično kad bi svi službenici imali njihov strastveni stav. Ali izvrćemo li našu direktnu zapovijed od Boga da „pokazujemo ljudima u kojem smislu žive pogrešno“ i zamjenjujemo li je našom *dobrom* filozofijom da „ne govorimo ljudima kako trebaju živjeti“?

Je li to bila taktika apostola? Jednom je prilikom Pavao objavio svoju strategiju nespasenom kralju:

„Otada, kralju Agripa, nisam bio neposlušan nebeskom viđenju, nego sam propovijedao najprije stanovnicima Damaska, zatim Jeruzalema i sve židovske zemlje, i napokon poganima, da se obrate i okrenu k Bogu vršeći djela dostojna obraćenja.“

(Djela apostolska 26: 19–20).

Reći nespasenima da se *obrate od svojih grijeha*, i onda nakon obraćenja da *dokažu da su se promijenili*, direktno je uplitanje u to kako bi oni trebali živjeti. Nažalost, evangelističke filozofije Pavla i para koji je bio intervjuiran potpuno su suprotne. Jedna je *Božja*; druga je *dobra*.

Pavao je demonstrirao svoju odluku da se pridržava božanske strategije kada se pojavila prilika da govori drugom uvaženom, nespasenom vođi i njegovoj ženi. Prouči njegovi taktiku kroz stvari o kojima je govorio:

„Poslije nekog vremena dođe Feliks sa svojom ženom Druzilom, koja je bila Židovka, dozove k sebi Pavla te je slušao njegovo izlaganje o vjeri u Isusa Krista. Dok je Pavao govorio o ispravnom odnosu s Bogom i njegovim ljudima, o životu moralne discipline i nadolazećem sudu, prestraši se Feliks te mu reče: ‘Zasad hajde! Kad imadnem zgodno vrijeme, opet ću te k sebi dozvati.’“

(Djela apostolska 24: 24–25, prijevod *The Message*).

Feliks je poslao po Pavla zato što su njegova žena i on bili zainteresirani da čuju Pavlovu poruku o vječnom životu. Dvije glavne teme o kojima je govorio tom nespašenom paru bile su moralna disciplina i nadolazeći sud. Pavlove su riječi bile tako snažne da su prouzročile da se osjećaju jako neugodno. Kako se to podudara s našom današnjom, modernom taktikom služenja izgubljenima? Postoje crkveni vođe čiji je primarni cilj ponovo dovesti nespašene na sljedeću nedjeljnu službu. Naravno da je poticanje ljudi na povratak u crkvu sljedeće nedjelje pohvalno, ali to nije konačan cilj. Pavlov cilj nije bio stvoriti u ljudima želju za još jednim sastankom; njegov je cilj bio vjerno govoriti istinu.

Nedavno sam bio na popularnom sastanku mladog pastora. On je bio na turneji propovijedajući svoju poruku o Božjoj ljubavi. Preko tisuću ljudi okupilo se u prepunjenoj dvorani kako bi ga čulo. Atmosfera je bila naelektrizirana; ljudi su bili uzbuđeni čuti riječi tog mladog vođe. Prije njegove poruke publiku je dvaput informirao – prvo menadžer vođe, a onda sam vođa – da će čuti samo „dobru vijest“ i da te večeri neće govoriti ni o čemu „negativnom“. „Dobra vijest“ bila je prikazana kao suprotnost „negativnoj“. Naime, ponekad se dobra vijest u početku čini negativnom, posebice ako donosi snažnu korekciju u naše živote. Ali ako nas ta snažna korekcija spašava od puta u smrt, kako bismo onda trebali gledati na nju?

Kad je došao na platformu, taj se pastor povezao s publikom koristeći inteligentan humor prvih dvadeset minuta. Nakon toga govorio je o Isusovoj strastvenoj ljubavi prema nama. To je bila dirljiva i ohrabrujuća poruka. Zatim je ponudio priliku za spasenje bez pozivanja nespašenih ljudi da učine snažnu korekciju – da odbace svoju ljubav prema svijetu ili neposlušnost Bogu. Ništa nije rečeno o obraćenju od grijeha, temeljnom učenju koje mora pratiti spasenje (vidi Hebrejima 6: 1). Mnogi su te večeri odgovorili na njegovu ponudu.

Je li poruka tog pastora bila u skladu s Pavlovom porukom kralju Agripi ili Feliksu i Druzili? Je li ta poruka bila u skladu s Petrovim riječima koje je odvažno rekao onima koji su željeli spasenje: „Obratite se od svojih grijeha i vratite se Bogu da vam se izbrišu grijesi...“?

(Djela apostolska 3: 19). Jesu li nespaseni te večeri napustili sastanak spašeni?

Suprotni ekstremi

Ponovo se zapitajmo: Zašto je tako lako otići u suprotnu krajnost – toliko daleko od legalizma koji preziremo do točke da sada izostavljamo ključne elemente evanđelja?

Mnoge današnje vođe odgajali su oni koje se danas gleda kao oštre crkvene oce. U dvadesetom stoljeću ti crkveni oci nisu se bojali konfrontirati i razotkriti grijeh; pozivali su nas na svet život. U tim godinama nije bilo ni približno ovoliko megacrkava kao danas. Čvrste, presvjedočavajuće poruke iz Pisma često su odbijale neiskrene tražitelje.

Nešto kasnije kao strategijski protupotez, neki su vođe odlučili da se velika okupljanja mogu ostvariti okrećući se prema isključivo *pozitivnim, nadahnjujućim porukama*. Umanjili smo presvjedočenje, ukor i korekciju, istovremeno pretražujući Bibliju u potrazi za ohrabrujućim porukama. Prestali smo govoriti ljudima da ne žive svoje živote u poslušnosti Riječi Božjoj. To je postala naša strategija u dvadeset i prvom stoljeću. Ali poslušaj nastavak Pavlove zapovijedi Timoteju:

„(. . . Ti kao propovjednik Riječi trebaš pokazati ljudima u kojem smislu žive pogrešno.) Uvjeravaj, kori, ispravljaj, opominji i ohrabruj ih, u neiscrpoj strpljivosti i svakoj vrsti pouke.“

(2. Timoteju 4: 2, prijevod *The Amplified*).

Evo što tri kritične grčke riječi – *elegcho*, *epitimaō* i *parakaleō* – znače u ovom stihu. Strongova je definicija riječi *elegcho* „presvjedočiti, ukazati na pogrešku, ukoriti“. *The Complete Word Study Dictionary* specifičniji je u svojim definicijama: „U Novom zavjetu, presvjedočiti, dokazati nekome krivnju i tako ga posramiti.“ Ovo je oštro!

Druga riječ, *epitimaō*, definirana je kao „(izravno) opominjati, koriti“. Ovo je izravno! Treća riječ *parakaleō* definirana je kao „utješiti, ohrabriti“. Ovo je ohrabrujući aspekt; on je uistinu potreban.

Usredotočujući se na prve dvije riječi, Pavao je zapovijedao službenicima da propovijedaju poruke koje će presvjedočavati, koriti, opominjati, ukazivati na pogrešku i dokazivati krivnju. Kada čujemo definicije tih riječi trebamo ispitati paradigmu današnjeg vodstva u zapadnoj crkvi. Je li današnja strategija Božja mudrost ili mudrost *dobroga*? Putujući punovremeno na konferencije i posjećujući crkve više od dvadeset i pet godina, mogu iskreno reći da smo odlutali u *dobro*.

Mogao bih podijeliti bezbroj priča u skladu s tim, ali dopusti da ispričam samo još jednu. Pitali su me da propovijedam u jako velikoj crkvi u sjeverozapadnom dijelu Sjedinjenih Američkih Država. Divim se njezinom vođi i njegovom radu te sam se radovao vremenu s njim, njegovom suprugom, njihovim vodstvom i crkvom.

Nekoliko tjedana prije događaja dobio sam e-poruku od pastora u kojoj je pisalo: „Johne, radujemo se tvom dolasku i tome što ćeš govoriti u život naše crkve. Dok pripremaš svoje poruke, bilo bi dobro da podijelim s tobom nešto o našoj kulturi. Mi smo pozitivna crkva; naši ljudi nisu naviknuti na slušanje negativnih poruka. Stoga kad budeš govorio našem skupu, molim te, drži svoje poruke unutar ohrabrujuće, pozitivne teme.“

Opet se postavlja pitanje: Kako se ta „mudrost“ slaže s onim što je Pavao upravo zakleo Timoteja da čini? Za usporedbu, navest ću u originalnom jeziku „pozitivne stvari“ i ono što mi danas gledamo kao „negativne“.

Pozitivne: 1) *parakaleō*: utješiti, ohrabriti.

Negativne: 1) *elegcho*: presvjedočiti, ukazati na pogrešku, ukoriti, opomenuti; dokazati krivnju;

2) *epitimaō*: (izravno) zaklinjati, koriti.

Tri su Pavlove zapovijedi. Dvije od triju smatraju se „negativnom“, a samo jedna „pozitivnom“. Reći ću to ovako: 67 % „korektivnog“ je sadržaja, a 33 % „ohrabrujućeg“. Ne govorim da 67 % naših poruka treba biti korektivno. Ipak, ono što bismo se trebali zapitati je jesmo li izvan ravnoteže. Ako je naš cilj 100 % ohrabrujuće i osvježavajuće poučavanje u našim crkvama, ne bismo li onda sada mogli imati uvelike pozitivne ljude koji vjeruju da su dobro s Bogom, dok se u stvarnosti sve više i više udaljavaju od Njegovog karaktera i prisutnosti?

Srž zapovijedi

Pisac Hebrejima izvještava nas:

„Svako karanje za sada ne pričinja se nečim što nosi radost, nego žalost. Ali kasnije onima koji su njime uzgajani donosi plod pun mira – pravednost.“

(Hebrejima 12: 11).

Ovdje se nalaze dvije važne stvari. Prvo, disciplina je *bolna*! Ohra-brenje nije bolno; ukor, korekcija i ukazivanje na pogrešku jest. Drugo, disciplina o kojoj pisac poslanice Hebrejima govori je *treniranje* (odgoj) za život u svetosti.

Pitanje koje bismo sada trebali postaviti je: Kako nas Bog trenira (odgaja)? Ako se vratimo na ono što je Pavao pisao Timoteju, sve se počinje podudarati:

„Svako je Pismo od Boga nadahnuto (napisano Njegovom inspiracijom) i korisno za pouku, za prijekor i presvjedočenje o grijehu, za korekciju pogrešaka i disciplinu u poslušnosti i odgajanje (*treniranje*) u pravednosti (u svetom *življenju*, u podložnosti Božjoj volji u mislima, svrsi i djelovanju) kako bi čovjek Božji bio savršen, opremljen za svako djelo ljubavi. ZAKLINJEM te pred Bogom i Kristom Isusom, koji će suditi žive i mrtve, i Njegovim dolaskom i Njegovim kraljevstvom: Propovijedaj Riječ!“

(2. Timoteju 3: 16–4: 2, prijevod *The Amplified*).

Opet, jesi li primijetio riječi *prijekor, presvjedočenje o grijehu, korekcija pogrešaka i disciplina u poslušnosti*? Jesi li također primijetio da nas Pismo odgaja (trenira) u svetom življenju i da je Pavao potom zapovjedio Timoteju i nama *da propovijedamo Riječ*? Kad stavimo sve to zajedno, ovo nam je zapovijeđeno:

Timoteju, i svi drugi službenici evanđelja, ovo je činjenica: božanska je disciplina teška, ali nas odgaja u svetom življenju. Bog donosi tu disciplinu kroz nadahnute izgovorene stihove, koji ujedno temeljito pripremaju muškarca ili ženu koji će govoriti za Njega. Stoga, propovijedaj Riječ – Pismo. Jer ti, kao izaslanik Božji, trebaš pokazati ljudima na koji način žive pogrešno. To se postiže pravilnim korištenjem Riječi kako bi u ljubavi udijelio ukor, presvjedočenje o grijehu, primjedbu, korekciju, disciplinu u poslušnosti i ohrabrenje. To je božanski proces odgajanja (treniranja) slušatelja u svetom življenju.

Shvatio sam da je to toliko dijametralno suprotno našoj crkvenoj kulturi 21. stoljeća da bi moglo biti šokantno. Ali želimo li snažnu crkvu ili obmanutu crkvu? Želimo li njegovati zdrave ljude ili ljude u zabludi? Te su upute dane kako ne bismo nesvjesno odlutali od Božjeg srca. Ako ćemo čvrsto hodati s Isusom, moramo biti utemeljeni u Pismu. Nemoguće je uskladiti našu sadašnju kulturu sa zapovijedima Novoga zavjeta. Učinimo promjenu i promatramo pojavu zdrave crkve!

Poželjno ili korisno?

Pavao je, kroz uvid od Duha Svetoga, predvidio službenike i druge koji neće držati onu zapovijed i nagovijestio je raspad koji će se dogoditi:

„Jer doći će vrijeme kad ljudi neće podnositi zdrave i cjelovite nauke, nego će prema svojim strastima (za nečim ugodnim i prijatnim) sebi gomilati učitelje da im škakljaju uši i da na taj način mogu pravdati greške koje čine.“

(2. Timoteju 4: 3, prijevod *The Amplified*).

Dobrodošao/la u to vrijeme! Zapitajmo se, što je poželjnije: ohrabrujuća, sretna, pozitivna, lagana poruka? Ili poruka upozorenja, ukora, korekcije, ukazivanja na pogrešku i presvjedočenja?

Svatko bi, uključujući i mene, radije slušao sadržaj koji odražava prvi tip poruke. Ja sam pozitivna osoba, tako da prirodno gravitiram prema ohrabrujućoj poruci. Kad bi imao izbor, svaki bi normalan čovjek učinio isto.

Da postoje dvije crkve jedna do druge, i ti znaš da u jednoj možeš čuti riječi koje ukazuju na tvoje grešno ponašanje, a u drugoj možeš čuti samo ohrabrujuće poruke, odabrat ćeš tu drugu. To je ono što je Pavao rekao da će se dogoditi u svoje vrijeme – ljudi će odabrati dobro umjesto Boga. Ispravno pitanje nije što je poželjnije, već: Što je korisnije?

Budimo iskreni. Većina ljudi ne želi čuti za taj kritični izbor između poruka. No razmotri ovaj primjer. Muškarcu imenom Steve dijagnosticiran je karcinom. Tumor je u ranoj fazi i ako ga kirurški odstrani, time može ukloniti opasnost koju nosi. Liječnici kažu: „Možemo ga ukloniti jednostavnim zahvatom.“

Steve odlazi po drugo mišljenje. Ovaj liječnik ne drži do medicinskog istraživanja ili uputa koje je dobio kao student medicine. On jednostavno voli biti liječnik i pomagati ljudima na svoj način. Kaže Steveu da se ne brine. Sve je u redu i pred njim je divan život. Taj liječnik entuzijastično izjavi: „Steve, tvoje je zdravlje dobro.“

Steve ode od drugog liječnika s olakšanjem. On misli: *Kakav ljubazan liječnik. Lijepo je govorio o meni.* Tako sam ohrabren. Sada je zapravo pomalo ljut na prvog liječnika jer je bio tako negativan i tražio od njega da ide na zahvat koji bi bio nezgodan, bolan i skup. Učinio je Stevea svjesnim da je njegovo stanje ozbiljno. Njegovo je ponašanje bilo bezobzirno i nije bilo previše ohrabrujuće.

Zahvaljujući drugom mišljenju, Steve vjeruje da se nema zbog čega brinuti. Ipak, dvije godine kasnije, veoma je bolestan i samo nekoliko tjedana udaljen od smrti jer je maleni tumor narastao do smrtonosne veličine. Proširio se na mnoge njegove vitalne organe. Sada mu ne može pomoći nijedna terapija.

Dvije godine ranije bilo je lakše slušati pozitivnog liječnika. Ali što je tada bilo potrebnije – istina ili laskanje, korektivna mjera ili pozitivan govor? Steveu je rečeno da je zdrav, a zapravo nije bio. Prekasno je vratiti se unatrag. Da je bar poslušao istinu.

Jesmo li mi duhovno na ovoj razini u zapadnoj crkvi, i kao voditelji i kao članovi crkve?

U Izraelovoj je povijesti postojalo vrijeme kada su religiozni vođe započeli isključivo pozitivnu službu. Izbjegavali su konfrontaciju i govorili su samo na ohrabrujući način. Bog je izrekao svoj stav o njihovim porukama: „I olako liječe ranu naroda mojega. Viču: *Mir! Mir!* Ali mira nema.“ (Jeremija 8: 11). Zanimljivo, poruka koju su govorili nije se razlikovala od one koju je drugi liječnik dao Steveu.

„Ne volim njegove poruke!“

Neprihvatanje korekcije u istini povijesni je problem. U jednom drugom vremenskom razdoblju izraelski kralj planirao je pothvat. Pozvao je stotine duhovnih savjetnika i pitao ih hoće li njegovi planovi uspjeti. Tim je savjetnicima dana sjajna prilika da govore istinu kralju, ali jedan po jedan odgovorio je: „Da, uspjet će.“ Dalje su nastavili predviđati dobro koje će proizaći iz njegovog pothvata.

Judejski kralj također je bio prisutan i njegovo je srce bilo osjetljivo na Boga. Žudio je za istinom, što mu je dalo razboritost. On nije osjetio Božji glas, iako su svi duhovni savjetnici govorili isto. Nastavio je tražiti riječ koja će odjeknuti u njegovom osjetljivom srcu.

Naposljetku, judejski kralj pitao je izraelskog kralja: „Ima li ovdje još koji prorok Jahvin da i njega upitamo?“

Izraelski kralj odgovori: „Ima još jedan čovjek preko koga bismo mogli upitati Jahvu, ali ga ne podnosim, jer mi ne prorokuje ništa dobro, nego samo zlo...“ (1. Kraljevima 22: 8). Ipak, kako bi udovoljio svom suvladaru, izraelski je kralj zatražio da dovedu tog „negativnog“ savjetnika pred kraljevski skup.

Ime tog proroka bilo je Mihej i kraljev glasnik koji je otišao po njega rekao mu je: „Eno, svi proroci složno proriču dobro kralju. Govori i ti kao jedan od njih i proreci mu uspjeh!“ (1. Kraljevima 22: 13).

Mihej je odgovorio: „Živoga mi Jahve, govorit ću ono što mi Jahve kaže!“ (1. Kraljevima 22: 14). Upravo je to učinio i dao mu korektivnu riječ koja je razljutila kralja. Ali ispostavilo se da su svi drugi pozitivni proroci bili u krivu oko ishoda, dok je Mihej bio u pravu.

Gdje su danas savjetnici ili službenici poput Miheja? Zašto češće ne čujemo njihova zaštitna presvjedočenja i upozorenja? Zašto nisu najprodavanije njihove knjige koje nas pozivaju na svetost? Zašto oni nisu najpopularniji konferencijski govornici? Zašto oni nisu najgledaniji na YouTubeu?

Bog je učinio jasnom svoju zapovijed kroz apostola Pavla, a ipak poučavamo drukčije. Jednom mi je vrlo istaknut pastor rekao na ručku: „Johne, ako pogledaš većinu pastora u našoj zemlji s uspješnim crkvama, oni propovijedaju poruke o nadi, milosti i ohrabrenju.“ Jedan od njegovih suradnika dodao je: „Johne, možda bi trebao preispitati ono što poučavaš na temu milosti.“ Mučio se s osnažujućim, transformirajućim aspektom milosti.

Trebamo nadu i ohrabrenje, ali isto tako trebamo korekciju, disciplinu i presvjedočenje. Time je Pavao zakleo Timoteja. Zašto mora biti sve ili ništa? Zašto moramo otići u potpuno suprotnu krajnost? Ponudimo sve što je Pavao rekao Timoteju.

Ključni sastojak

Dat ću drugu ilustraciju. Podmukli, pokvareni prodavač automobila reći će ti ono što želiš čuti. Smijati će se s tobom, reći ti kako si dobar, i da je, zato što si inteligentan, auto koji si odabrao najbolja ponuda na parkiralištu. Pomislit ćeš: *Vau, čak mi ni moja supruga ne govori ovako ohrabrujuće!* Razlog tomu je – tvoja te supruga voli; *ovaj čovjek ti laska da dobije tvoj novac.* To nas dovodi do najvažnijeg sastojka u oblikovanju naših poruka: *ljubav.* U tijelu Kristovom, naše poruke moraju biti okupane ljubavlju i dolaziti iz suosjećajnog srca.

Jednom mi je prišao mladić nakon sastanka. Nasmiješio se i rekao: „Poput tebe, i ja sam pozvan da prorokujem, donoseći korekciju crkvi.“

Način na koji je to rekao stvorilo mi je neugodan osjećaj. Osjećao sam da više želi prigovarati ljudima nego što je iskreno zabrinut za njihovu dobrobit.

„Želiš li znati tajnu prorokovanja?“ pitao sam ga.

On se nasmiješio, očekujući savjet za uspješnu službu.

„Čitavo vrijeme dok donosiš korektivnu ili izazovnu riječ,“ rekao sam, „moraš apsolutno voljeti ljude kojima govoriš.“

Gledao me iznenađena izraza lica. Nakon nekoliko trenutaka odgovorio je: „Mislim da Bog treba raditi na meni iznutra.“ Bio sam ponosan na njega što je to priznao.

I ja sam se često mučio s govorenjem prozivajućih poruka. Veoma volim ljude, volim crkvu i volim Božje vođe. Dok pišem ovu knjigu ili govorim s korekcijom, srce me boli jer želim ohrabriti i potvrditi. Ali s druge strane, znam da istinska ljubav ne laska; ona je istinita. Govori ono što je potrebno da donese zdravlje svojim slušateljima. Pavao piše da trebamo govoriti istinu u ljubavi i da ćemo time postići da slušatelji odrastu i sazriju u Kristu (vidi Efežanima 4: 15).

Bilo je propovjednika koji su govorili korektivne poruke, naglašavajući svetost na duhovno zao način. Imali bi malo ili nimalo suosjećanja za one kojima bi govorili. To je tako tragično i cijena je visoka. Svi mi moramo biti motivirani, pokrenuti i prožeti ljubavlju prema ljudima kojima se obraćamo, ili uopće ne bismo trebali govoriti. Trebamo strastveno žudjeti za njihovom dobrobiti više od ičeg drugog. Ne govorimo iz stava „rekao sam ti“ ili „znam više od tebe“ ili „bolji sam od tebe“. Moramo komunicirati sa žarom, želeći najbolje za njih. Moramo smatrati svoju publiku ili one koje srećemo u raznim okolnostima važnijima od sebe. To je srce Oca, Isusa Krista i Duha.

TRENING ZA SVETI ŽIVOT

„Čestiti su udarci prijateljevi,
a lažni poljupci neprijateljevi.“

- Izreke 27: 6

„Sve što umanjuje ili briše Božju svetost
lažnim pogledom na Božju ljubav,
neistinito je u odnosu na
Božje otkrivenje dano po Isusu Kristu.“

- Oswald Chambers

Životni je trener osoba čiji je posao poboljšanje klijentova života. Na jedan način, apostol nas Pavao upućuje da budemo duhovni životni treneri. Slijedeći Božje propisane načine, poboljšavamo kvalitetu ne samo naših života već i onih koje obučavamo.

Ne možemo poboljšati Božje načine. Adam i Eva pokušali su i očajno pogriješili. Bili su prvi od mnogih koji su isprobali tu zamku. Stoga, kao treneri, ne trebamo samo upućivati već i upozoravati te ispravljati. Ne ispravljajući, dopuštamo onima koje obučavamo da nastave putem koji vodi u žalost i uništenje. Ponovo, iz tog razloga Pavao potiče Timoteja: „... Pristupi (k vjernicima)... bilo da im je

zgodno, bilo nezgodno...” (2. Timoteju 4: 2).

Na početku Pavlova pisma efeškoj crkvi, on govori o našoj novoj prirodi udruženoj s osnažujućom milosti. Kombinacijom tih dviju karakteristika pozicionira vjernika za promijenjen život. To omogućuje vjerniku sposobnost da se identificira s Kristom kao i da se kloni zla.

Pavao zatim daje listu zapovijedi koje definiraju takav život. One nisu teške ili nemoguće, kao što su bile u Starome zavjetu. One su samo ponašanje koje se od nas očekuje jer imamo novu prirodu.

Pročitajmo podsjetnik njegove liste:

„A bludnost i svaka vrsta nečistoće ili požude neka se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima! Ni prostaštvo, ni ludorije, ni dvosmislene šale – sve što nije na mjestu – već radije zahvaljivanje! ... I ne opijajte se vinom...”

(Efežanima 5: 3–4, 18).

Ovo se ponovo čini kao listom zabrana. Da ponovim, to nije lista zapovijedi koje će nas, ako ih držimo, spasiti. To je lista koja nas drži od uplitanja u preljubne odnose sa svijetom kako bismo ostali u očitovanoj Isusovoj prisutnosti. Dozvolite mi da ponovo navedem grešna ponašanja.

U prethodnom se poglavlju govorilo o ovima:

- Nemojte lagati.
- Nemojte griješiti dopuštajući da vas kontrolira vaša ljutnja.
- Nemojte krasti.
- Nemojte koristiti prost ili nasilan jezik.

Podsjetnik je ove liste:

- Nemoj biti seksualno nemoralan.
- Nemoj biti onečišćen.
- Nemoj biti pohlepan.

- Nemoj pričati sramotne priče.
- Nemoj govoriti bezumno.
- Nemoj pričati proste viceve.
- Nemoj se opijati vinom.

Novi je zavjet poruka milosti, ali mnogi kažu da poruka ne sadrži zapovijedi ili zabrane; ova lista – samo jedna od spomenutih u 27 knjiga Novoga zavjeta – postaje sve dužom! Još je više ironično da je apostol kojemu je dano duboko otkrivenje milosti sastavio tu listu! Treba li te zapovijedi ignorirati ili shvatiti ozbiljno?

Nemoj biti seksualno nemoralan

Prva stvar na našem novom popisu je *seksualni nemoral*. Kao sinovi i kćeri Božje, ne smijemo počinuti preljub, upuštati se u homoseksualnost ili se upuštati u bilo kakvu seksualnu aktivnost osim ako smo vjenčani.

Prečesto sam se susreo s parovima koji žive zajedno i priznaju da su kršćani. To nije rijetka pojava – zapravo se razmahala u crkvi. Mnogi od tih parova pohode evanđeoske crkve, otvoreni su po pitanju svoje vjere i vrlo su često ushićeni zbog toga „što Bog radi“ u njihovim životima. Ne postoji ni tračak osvjedočenja, kajanja ili žalosti. Jednostavno ne vjeruju da je krivo živjeti zajedno nevjenčano. Zašto? Možda nisu čuli poruke poput Pavlove, Petrove, Jakovljeve, Ivanove ili Judine, koje ih pozivaju na pobožan, pristojan život. Nedjeljni govori njihovog pastora poticajni su i ohrabrujući, ali ne suočavaju niti uvjeravaju. Bez discipline su pobožnog življenja.

U našem je društvu prihvaćeno, čak se smatra dobrom idejom, živjeti zajedno, imati spolne odnose prije braka i udružiti se kao homoseksualan par. Nažalost, kao evanđeoski vjernici, naše je znanje Pisma često površno. Bez namjernog gledanja u Božju Riječ, mnogi su od nas usvojili ideje naše kulture. Prevladavajuća misao je: *Ako smo zaljubljeni, zašto ne bismo živjeli zajedno?*

Što je s homoseksualnošću? To se previše razmahalo, ali ne samo među onima koji nikada nisu bili uključeni u crkvu. Samo sam nedavno pogledao Facebook stranicu jedne dame koja je nekoć bila voditeljica odjela u jednoj službi. Sada je zaljubljena u ženu te su isplanirale vjenčati se. S tugom sam gledao njihove slike zaruka i ostale intimne trenutke.

U prošlosti, oni koji su posrnuli u svome odnosu s Bogom znali su to. Ipak, ova je žena ushićeno govorila o Božjoj ljubavi i svome predanju Njemu. Kako može biti udana za ženu kad je Isus jasno rekao: „Zar niste čitali da ih je Stvoritelj, kad ih u početku stvori, ‘stvorio muško i žensko’...? ... Dakle: što je Bog sjedinio, neka čovjek ne rastavlja!“ (Matej 19: 4, 6). Isus tvrdi da je brak za muškarca i ženu – ta dva spola. Zašto ona žena nije svjesna da oskrvrnjuje Njegovu instituciju? Nije li to bilo jasno rečeno s govornice?

Razumijem da se društvo udaljava od Božje izvorne namjere za brak. Nespašeni posjeduju prirodu grijeha. Izgubljeni su muškarci i žene bez Boga u ovome svijetu i imaju ograničenu svjesnost toga što je istinski dobro i zlo. Njihovo nas ponašanje ne treba uznemiravati, jer misle i rade ono što im nalaže njihova priroda. Ono što zabrinjava je da vjernici usvajaju ono što svijet naziva dobrim i Bogu prihvatljivim. Statistički, postoji porast u crkvama koje ohrabruju homoseksualni način života i homoseksualne brakove. Kako god, crkve to potiču ne samo onim što kažu već i onim što ne kažu. Pažljivo poslušaj ove riječi:

„... Odvрати li se pravednik od svoje pravednosti i stane činiti nepravdu, postavit ću mu zamku, i umrijet će jer ga ti ne opomenu zbog njegova grijeha; umrijet će, i njegova se pravedna djela više neće spominjati, ali ću od tebe tražiti račun za krv njegovu.“

(Ezekiel 3: 20).

Ovo govori o upozoravanju vjernika – pravednog čovjeka. Ako ne upozorimo vjernike na njihov grijeh, posljedice su ozbiljne.

Možeš se protiviti: „Ali Johne, to je Stari zavjet. Kako možeš reći da će službenik Novoga zavjeta biti odgovoran za tuđu krv?“

Jednom sam govorio na konferenciji vodstva gdje me pastor suočio s ovom problematikom. Bio je ljut te je rekao: „Kako se usuđuješ staviti krv drugih na nas! To je Stari zavjet.“

Rekao sam mu: „Hoćete li otvoriti svoju Bibliju na Djela 20 i pročitati mi 26. i 27. stih?“

Evo što mi je pastor pročitao:

„Zato vam danas svečano izjavljujem da sam čist i nevin i nisam odgovoran za krv vas sviju, jer nisam ništa izbjegavao ili zadržavao ili podbacio da vam u potpunosti saopćim naum i plan i savjet Božji.“

(Prijevod *The Amplified*).

Pastor me pogledao u šoku i rekao: „Johne, pročitao sam to, ali nikada to prije nisam uočio.“ Pri završetku razgovora, rekao mi je: „Stvarno mi je žao što sam te optužio.“ Bio sam zahvalan na njegovoj iskrenosti.

U ovome se odlomku želim izravno obratiti voditeljima crkve. Ono su Pavlove riječi njegovim voditeljima u Efezu, ali i mi ćemo biti krivi ako ne učimo i ne propovijedamo sav savjet Božji Njegovom narodu. Ako govorimo samo na „poticajan“ način, zadržavamo za sebe velik udio Božjeg savjeta. Naposljetku, naši će ljudi biti privučeni onim što svijet smatra dobrim, ništa drukčije od nediscipliniranog djeteta koje će griješiti prema bezumlju. Na kraju: njihova će krv biti na našim rukama.

Dozvoli mi da navedem još jedan primjer. Gledao sam kako je jedan pastor obznanio svojim ljudima da je homoseksualac tijekom službe koja se prenosila na web-stranici njegove megacrkve. Rekao je da mu je dosta skrivanja; nije htio da drugi upleteni u taj način života trpe zbog osvjedočenja (on je to nazvao „osudom“).

Sistematično je naveo svaki stih u Bibliji koji otkriva Božji pogled na homoseksualnost te umanjio njegovo značenje. Zatim je odvažno rekao gledateljima: „Apostol Pavao bio je sjajan sa stvarnostima ‘u Kristu’, ali užasan u odnosima“ – te je tako utišao Pavlove upute o seksualnosti. Pastor je nastavio objašnjavati kako je Pavao zabrljao u prvome poglavlju Rimljanima kada je tvrdio da ćemo, ako ne štujemo Boga, završiti u homoseksualnosti (vidi Rimljanima 1: 21–27). Prema riječima toga pastora, Pavlove riječi ne bi mogle biti istinite „jer je pola voditelja slavljenja u Americi homoseksualno“. (Pitam se koje je istraživanje to otkrilo?) Dok sam gledao govor tog čovjeka, uočio sam izvanredne ovacije zajednice.

Nakon što sam poslušao izvrnute riječi pastora, Bog mi je progovorio i rekao: „Pročitaj prvo poglavlje Rimljanima.“ Evo što sam otkrio:

„Zbog toga ih je Bog predao sramotnim strastima: žene njihove zamijeniše naravno općenje protunaravnim; jednako muškarci, ostavivši prirodno općenje sa ženom, usplamtješe pohotom jedan za drugim, vršeći – muškarci s muškarcima – sramotne stvari i na sebi primajući pravednu plaću za svoje zablude. ... Oni, iako poznaju odredbu Božju prema kojoj vršioći toga zaslužuju smrt, ne samo da to čine već i odobravaju onima koji to čine.“

(Rimljanima 1: 26–27, 32).

Kako je taj službenik mogao umanjiti značenje Pisma koje izjavljuje da je homoseksualno ponašanje „sramotno“? Nije potrebna produhovljena osoba kako bi znala da takvo seksualno prakticiranje nije prirodno. Čak se životinje ne upuštaju u takvo ponašanje. Zašto bismo mislili da to Bog previđa, odobrava ili ohrabruje?

Razmisli o svima koji ispovijedaju kršćanstvo i slušaju poruku toga pastora boreći se s nagonom kako ne bi podlegli požudi i grešnom načinu života. Njihova im savjest govori: *Krivo je da dijete Božje to radi*. Ipak, nažalost, ove će pastorove riječi biti uporabljene kako bi ušutkale unutarnji glas. Ne samo da se pozicionirao za osudu već je ohrabrivao i druge da čine isto.

Što je s onima koji su pljeskom odobravali u njegovoj crkvi? Prijevod Biblije *The Amplified* izjavljuje u Rimljanima 1: 32 da su svi koji „odobravaju i plješću drugima koji to čine“ pod osudom.

Što nam je raditi s Pavlovim riječima?

„Nemojte se varati! Ni bludnici, ni idolopoklonici, ni preljubnici, ni mekoputnici, ni oskrvritelji dječaka, ni lopovi, ni lakomci, ni pijanice, ni klevetnici, ni razbojnici neće baštiniti kraljevstva Božjega.“

(1. Korinćanima 6: 9).

Očito je da postoje i drugi štetni grijesi. No ne smijemo zanemariti što ovi stihovi govore o nastranim seksualnim praksama.

Smjer svijeta otrovan je. Ako ne objavljujemo istinu o seksualnom nemoralu s naših govornica, ljudi će biti nesvjesni toga što je pobožno ponašanje te će biti zavedeni zlim. Prihvatit će ono što svijet smatra dobrim, misleći čak da Bog to odobrava.

Nemoj živjeti u nečistoći

Sljedeće je na popisu zabrana *nečistoća*. Moramo se kloniti bilo kojeg oblika pornografije, nepristojnog videa ili požudnog razmišljanja. Isus je rekao: „A ja vam kažem da je svaki koji s požudom pogleda ženu već – u svom srcu – s njom učinio preljub.“ (Matej 5: 28). Psalmist piše: „Neću stavljati pred oči svoje ništa opako.“ (Psalam 101: 3).

Pornografija nudi kratko nadraživanje i zadovoljstvo jer ugađa našim tjelesnim željama, ali će nagristi sposobnost intime s našim supružnicima i Bogom. U konačnici, bit ćemo nezadovoljni svojim supružnicima – također, i sami sobom. Iako se čini da pornografija pali iskrju, ona zapravo pali osigurač koji će s vremenom eksplodirati u zbunjenost, krivnju, sram i nesigurnost.

Donedavno su pornografske stranice bile najpopularnija internet-ska odredišta – sad su posjećenije društvene mreže. Više od jedne na deset stranica pornografske su. Preko 40 milijuna Amerikanaca redovito posjećuje te stranice, i svake sekunde 28 258 internetskih korisnika gleda pornografske uratke.¹⁵

To nije izrazito muški problem. Gotovo jedna od pet žena gleda pornografiju na internetu na tjednoj bazi te mnoge iskazuju krivnju zbog osjećaja bespomoćnosti u vezi s masturbacijom.¹⁶ I muškarci i žene hrane svoje ovisnosti i izvan interneta časopisima ili erotskim knjigama, koje su osobito popularne među ženama.¹⁷

Što je s crkvom? Časopis *Christianity Today* (*Kršćanstvo danas*) napravio je istraživanje u kojemu su pastori pitani jesu li posjetili pornografsku web-stranicu u posljednjih godinu dana. Njih 54 % odgovorilo je potvrdno. To su naši voditelji crkve! Druge statistike pokazuju da je svih 50 % evanđeoskih muškaraca ovisno o pornografiji,¹⁸ a anketa izviještena na CNN-u pokazala je da se 70 % muških kršćana bori s tim.¹⁹

Zato se moramo pitati, jesu li prevladavajuće poticajne poruke s govornica odgovor na tu epidemiju, koja se u ovo vrijeme pretjerano razmahala?

Borio sam se s pornografijom sve do 27. godine, vremensko razdoblje koje je uključivalo moje početke u službi. Bio sam uvjeren da će, kad se oženim lijepom ženom, grijeh prestati; ipak, nije prestao i samo se pogoršao. To je podiglo zid između Lise i mene. Nisam bio

oslobođen sve do jeseni 1984., kada sam ispričao Božjem čovjeku o svojoj ovisnosti te mi je rekao, bez predumišljaja: „Prestani!“ Snažno me opomenuo. Nisam dobio poticajnu poruku od njega! Primio sam stroge upute i upozorenja koja su uspostavila zdrav strah Božji u mojem životu.

Riječi toga čovjeka utrle su mi put na kojemu sam tražio oslobođenje od Boga. Unutar 9 mjeseci u potpunosti sam oslobođen i hodam u toj slobodi do današnjeg dana. Otkrio sam da je Božja milost tako snažna! Može osloboditi čovjeka koji je bio vezan pornografijom od svoje 11. godine. To je još jedan razlog zbog kojeg sam ožalošćen jer službenici ne žele izvijestiti o punini dobrobiti Božje milosti. Da nisam otkrio milost – ne samo kao besplatan dar, oprostjenje grijeha i spasenje, već i kao Božje osnaženje da živim život iznad svojih prirodnih sposobnosti – još bih i danas bio vezan.

Nemoj biti pohlepan

Definicija pohlepe je „intenzivna i sebična želja za nečim, osobito bogatstvom, moći ili hranom“. Koliko često vjernici izvrću i izopačuju u pohlepu Božje obećanje da će nam pomoći da budemo blagoslovljeni, uspješni i napredni. Njihov je fokus na „meni“ više nego biti opremljen služiti i davati drugima. Pohlepa je lakomstvo, što je idolopoklonstvo (vidi Kološanima 3: 5). Kad smo pohlepni, stavljamo svoje želje, strasti, apetite, slavu, status, popularnost i želju za dobiti iznad Boga i drugih.

Postoje brojne priče koje bi se mogle ispričati o ulasku pohlepe u živote vjernika. Bileam je zbog toga izgubio odnos s Bogom, kao i Kain, Korah, kao i brojni drugi koji su nekoć stajali u Božjoj prisutnosti. Mnogi upadnu u pohlepu jer nisu upozoreni. Upozoriti u učenju ili propovijedanju znači udaljiti se od davanja samo pozitivnih i poticajnih poruka. No kako bismo pomogli muškarcima i ženama da postanu zreli u Kristu, moramo ne samo *poučiti* već i *opomenuti* (vidi Kološanima 1: 28).

Kao dijete uživao sam u učenjima svojih roditelja, ali me nije bilo briga za njihova upozorenja. Ipak, poslije sam naučio da će mi upozorenja spasiti život. Da me otac nije upozorio o posljedicama zabijanja odvijača u električnu utičnicu, mogao sam to učiniti iz znatiželje i ubiti se strujnim udarom.

Pavao je rekao jednoj od voljenih crkava: „Zato bdijte i sjećajte se da tri godine – noć i dan – nisam prestajao sa suzama opominjati svakoga pojedinog među vama!“ (Djela 20: 31). Svakoga dana i noći tri godine! I to je činio sa suzama! Upozoravamo li ljude? Što je s dnevnim upozoravanjem? Ili se mi koji propovijedamo i poučavamo samo nadamo da će naše ohrabrujuće poruke držati slušatelje podalje od pohlepe? Je li nam stalo? Godinama nisam čuo poruku o izbjegavanju pohlepe!

Pavao je propovijedao o milosti, a ipak je i onaj koji žudno vapi efeškoj crkvi – i nama – „Nemojte upasti u pohlepu.“

Poslušajte također riječi apostola Jakova:

„Odakle borbe i odakle svađe među vama? Zar ne odavde: od vaših požuda što se bore u vašim udovima? Želite, i nemate? Tada ubijate. Strastveno žudite, i ne možete postići? Tada se borite i ratujete. Nemate jer ne molite. Molite, ali ne dobivate, jer molite s grešnom nakanom: da to potrošite u svojim požudama. Preljubničke duše...!“

(Jakovljeva 4: 1–4).

Hajde, Jakove, nemoj biti tako negativan! Je li apostol bio samo mrzovoljan, krut i strog? Ili je moguće da je stvarno volio ljude kojima je pisao? Je li zato govorio otriježnjujuću istinu umjesto da je dao popularnu i poticajnu poruku? Je li moguće da ga je Bog odabrao da napiše dio Novoga zavjeta umjesto nekog više motivirajućeg govornika u njegovo vrijeme?

Nemoj neprimjereno komunicirati

Sljedeće na listi je: nemoj sudjelovati u sramotnim pričama, bezumnom razgovoru i pričanju prostih viceva ili priča. To bi uključivalo gledanje videa ili slušanje glazbe ili bilo kojeg drugog audio zapisa iste vrste.

Tražili su me pomoć na službama timova za mlade ljude koji su zatečeni činjenicom da njihovi voditelji koriste nepristojan jezik, pričaju sramotne viceve ili ne govore ništa drukčije od izgubljene osobe. Zašto to voditelji rade? Je li moguće da ne govorimo Božjim voditeljima i ljudima: „Ovo ponašanje ne pristaje građaninu kraljevstva“?

Pavao piše Kološanima: „Neka vam riječ bude ljubezna, solju začinjena, da znadete odgovoriti svakome kako treba!“ (4: 6). Naš govor treba biti pun milosti.

Nemoj se opijati

Sljedeće: nemoj se opijati – ne pivom, vinom ili drugim alkoholnim pićima. (Ovu uputu možemo primijeniti na droge, bilo legalne, ilegalne ili prepisane.) Ponovo čujemo riječ nemoj.

Alkohol zavodi (vidi Izreke 23: 31–33). Lako nas može namamiti da popijemo više, a da ne znamo kad prestati. Alkohol ima sposobnost umanjiti, čak i oštetiti razumnu prosudbu. Ograničenja su kompromitirana te su razoružane prirodne obrambene funkcije srca i mozga. To se može usporediti s uklanjanjem zaštite na računaru. Otvaramo se štetnom misaonom procesu kako opada diskretnost. U biti, alkohol uklanja sigurnosni sustav naših umova. Čak i ako možemo i znamo kad prestati, nesvjesno možemo potaknuti druge na opijanje. Dozvoli mi da podijelim jednu priču.

Vodeći je pastor pio u jednom restoranu u svome gradu. Jedan od njegovih članova, nedavni obraćenik, tek što se spasio, borio se s alkoholom. Nakon svog obraćenja, izbjegavao je alkohol te ga se moglo

opisati kao onoga „koji je tek izbjegao od onih što žive u zabludi“ (2. Petrova 2: 18).

Ubrzo nakon što je vidio svog pastora kako pije u restoranu, taj je poslovni čovjek pošao na trodnevnu pijanku. Tijekom tih triju dana donio je neke nerazborite poslovne odluke i, financijski, izgubio skoro sve. Čak je više poražavajuće da je izgubio svoj brak. Kad je kasnije upitan zašto je krenuo u opijanje, njegov odgovor je bio: „Vidio sam kako moj pastor pije, pa sam pomislio: *Ako on može piti, mogu i ja.*“

Naravno, u konačnici je taj čovjek odgovoran za svoje loše odluke, ali ne bi li takav ishod trebao potaknuti sve nas da razmislimo o svojem utjecaju na druge?

U posljednje vrijeme, sve više službenika sklono je piti u javnosti. Citiraju se stihovi kako bi se to opravdalo. Jedan je 1. Timoteju 3:2, gdje Pavao govori Timoteju da nadglednik „mora biti trijezan“. Grčka riječ koju Pavao koristi je *paroinou*. Definicija u *The Complete Word Study Dictionary* uključuje: „Koji se odnosi na vino, biti pripit. Riječ ne uključuje odgovorno i odmjereno korištenje alkohola, već upućuje na zlouporabu ili pretjerani unos. Ilustracija prikazuje osobu koja uvijek drži bocu (ili mješinu za vino) na stolu, što predstavlja ovisnost.“ Prijevod *The New Living Translation* toga stiha kaže da nadglednici „ne smiju biti pijanci“ (1. Timoteju 3:2).

U drugome pismu Pavao savjetuje Timoteja: „Ubuduće ne pij samo vode, već uzimaj pomalo vina, zbog želuca i svojih čestih slabosti!“ (1. Timoteju 5: 23). Timotej je obnašao ulogu glavnog pastora u Efezu. Razmišljanje brojnih službenika danas je: *Ako nadglednik nikada ne bi smio kušati vino, kao u nazirejskom zavjetu, Pavao ne bi rekao pastoru Timoteju da ga uzme čak ni zbog zdravstvenih blagodati.*

Najviše navođen dio Pisma u ovoj raspravi je kada je Isus pretvorio vodu u vino (vidi Ivan 2: 1–11). Razmišljanje je: *Isus ne bi pretvorio vodu u vinu na javnom događaju ako bi bilo krivo piti.*

Kada bi se te stihove uzelo u razmatranje, osoba bi mogla zaključiti da je pastor opravdan što je pio u javnosti. Ipak, živimo u društvu u kojem je alkoholizam širom rasprostranjen. U Sjedinjenim Državama, gotovo 88 000 ljudi godišnje umire od razloga uzrokovanih alkoholom,²⁰ a alkoholizam je treći razlog smrti koji se može spriječiti.²¹ Godine 2007. The Washington Post izvijestio je da jedan od triju Amerikanaca ima, ili je imao, problema s alkoholom.²² Nacionalni institut za zlouporabu alkohola i alkoholizam izvijestio je da je u 2012., 25 % ljudi u dobi od 18 ili starijoj izjavilo da je sudjelovalo u opijanju u posljednjih mjesec dana. To je zapanjujuće – jedno od četvero u samo jednom mjesecu! Mogao bih iznijeti više statistika, ali važno je zaključiti da Amerikanci imaju težnju prema zlouporabi alkohola.

Zlouporaba alkohola proširena je ne samo u Sjedinjenim Američkim Državama. Tijekom 2012., 6 % svjetskih smrti (3,3 milijuna) pripisano je uporabi alkohola. Globalno, zlouporaba alkohola peti je vodeći uzrok preuranjene smrti ili nesposobnosti. Među osobama u dobi od 15 do 49 godina to je prvi uzrok!²³

S obzirom na tu epidemiju, kao odgovorni vjernici moramo svoju logiku odvesti na višu razinu i razmotriti širu sliku Pavlove upute što se tiče jedenja mesa žrtvovanog idolima. Njegovim riječima: „Zato, ako će jelo navesti na grijeh moga brata, doista neću više nikad jesti mesa, da svoga brata ne navedem na grijeh.“ (1. Korinćanima 8: 13). Pavao je jasno naznačio da nije grijeh jesti meso žrtvano idolu. Ipak, ako to uzrokuje da slabiji brat bude uvrijeđen i da posrne, rekao je da ga više ne bi jeo.

Argument se može dati na podržavanje kršćanskog prava pijenja male količine alkohola, ali kao vjernici – osobito mi koji smo voditelji crkve – želimo li biti izloženi mogućnosti da budemo kamen spoticanja ili pomoći namamiti nazad u ovisnost one koju su jedva umakli grijehu alkoholizma, osobito kada živimo u društvu koje je prožeto takvom zlouporabom? Da je glavni pastor, koji je pio u restoranu, živio po toj mudrosti, možda bi poslovni čovjek mogao biti pošteđen svoga trodnevnog opijanja.

Moramo se ukloniti bilo kojem obliku opijanja. To nije ponašanje koje pristaje djetetu Božjem, i to nije banalna stvar. Izričito smo upozoreni: „Nemojte se varati! Ni bludnici, ... ni lopovi, ni lakomci, ni pijanice, ni klevetnici, ni razbojnici neće baštiniti kraljevstva Božjega.“ (1. Korinćanima 6: 9).

Trebamo razmotriti još jedan važan aspekt u našoj raspravi. Nalazimo se u duhovnoj utrci, i naš nam Trener govori: „Odbacite od sebe svako breme i grijeh koji lako zavodi...“ (Hebrejima 12: 1). Postoje grijesi koji nas lakše opsjedaju nego drugi, te se čini na temelju prethodno spomenute statistike da je alkohol visoko na listi. Stoga, zašto očijukati s nečim što je uništilo mnoge?

Kao zaključak, zapitajmo se, zašto nakon izvornog iskustva ispunjenja Duhom tražimo umjetne načine postizanja mira ili olakšavanja? Jesmo li ispunjeni Duhom samo izjavom, a ne iskustveno, pa zbog toga tražimo pomoć u sredstvima?

Nemoj se varati

Pogledali smo samo jedno poglavlje knjige Efežanima. Postoje brojne druge zapovijedi u Novome zavjetu. Ponovo, sjeti se, ovo nije lista koje se treba držati kako bi bio spašen; već, to je životni način pripisan onima koji će živjeti u očitovanoj Božjoj prisutnosti.

Poslušaj kako Pavao zaključuje svoju listu zabrana:

„Neka vas nitko ne vara ispraznim riječima, jer zbog ovih mana dolazi srdžba Božja na neposlušne ljude! Prema tome, nemojte imati s njima nikakva posla! ... Odlučujte se za ono što je Gospodinu milo! I ne budite sudionici u besplodnim djelima tame, već ih radije razotkrivajte! Uistinu je sramota i govoriti o onome što oni potajno čine. ... Prema tome, pomno pazite kako živite!“

(Efežanima 5: 6–7, 10–12, 15).

Nemoj biti prevaren onima koji opravdavaju ove grijehе. Posljedice su posve nepovoljne. Moramo oprezno, ne lakomislеno, odlučiti što Bogu ugađa u našem načinu života. Mnogi se od nas ponašaju kao da smo na igralištu, a zapravo smo na bojnome polju. Nalazimo se u ratu, nišan je na našim glavama, i neprijatelj neumorno radi kako bi nas oborio. Ali, ako ostanemo u svjetlu, on će izgubiti zbog milosti Božje na našim životima.

Ohrabrujem te: Bori se za više životne standarde. Ovisi o milosti kako bi živio pobožan, besprijekoran život usred izopačenog svijeta koji umire. Imaš sve što ti je potrebno jer ti je Bog besplatno dao svoju božansku narav. Nemoj potratiti ili uzalud primiti čudesnu milost Božju.

NAŠA MOTIVACIJA

„Zato ću vas uvijek podsjećati na ovo, premda sve i sami znate i premda ste učvršćeni u sadašnjoj istini. Smatram svojom dužnošću, dok sam god u ovom šatoru, da vas opomenama držim u budnosti, jer sam svjestan da ću ubrzo ostaviti svoj šator, kako mi i naš Gospodin Isus kaza. Ali ću se pobrinuti da se i poslije moje smrti u svakoj prilici možete sjećati ovoga.“

2. Petrova 1: 12-15

„... Smatramo zastranjivanje od prijateljstva s Bogom jedinim užasom, a postajanje Božjim prijateljem jedinom vrijednom i željenom stvari.“

- Gregory iz Nyssa

Poziv na sveti život nije prijedlog ili preporuka. To nije nešto čemu težimo, ali je realno neostvarivo. To je zapovijed, jedna koju smo dužni ispuniti.

Apostol je Pavao jasno dao do znanja da je ponavljanje kritičnih istina i zapovijedi našeg Gospodina Isusa Krista od velike važnosti. Koncept podsjetnika spomenut je triput u gore navedenim četirima stihovima. Ljudi Petrova vremena već su znali o tome što je pisano, no ipak je objavio, da čak i nakon njegovog odlaska u raj, njegovi čitatelji moraju neprestano proučavati te važne istine. Nije li dobra ideja za nas da posvetimo veću pažnju važnosti njegove poruke?

Na početku svojih dviju poslanica, Pavao piše: „Postanite i sami sveti u svemu življenju...” (1. Petrova 1: 15). Dvije vrste zapovijedi najčešće se spominju u Svetome pismu: *trebati* i *morati*. Mudri smo ako se pridržavamo onih što trebamo. Ludi smo ako se ne pridržavamo onih što moramo! Petrova je izjava bila moranje.

Apostol je očito govorio o našem načinu života. Ne bismo se trebali plašiti ili biti obeshrabreni zbog toga. Obećano nam je: „Njegove zapovijedi nisu teške...” (1. Ivanova 5: 3). To znači da su usvojive, a ne nerealne.

Petar nastavlja objašnjavati, u podsjetniku prve poslanice i još više u drugoj, što praktično znači živjeti svetim životom. Dao je izjave poput ove: „Ljubljeni, opominjem vas: budući da ste ‘tuđinci i stranci’, klonite se tjelesnih požuda, jer one vojuju protiv duše!” (1. Petrova 2: 11).

Bojno je polje naš um. Naše misli, emocije i volja trebaju biti provjeravani. Svaki grijeh započinje u ovome području. Bitka se uglavnom pojavi kada je najmanje očekujemo, i to najčešće kad smo bliže nevjernicima ili kad smo kompromitirajući kršćani. Petar izravno naznačuje tu stvarnost: „Vladajte se lijepo među poganima...” (1. Petrova 2: 12).

Apostol ističe naše sveto ponašanje vezano uz vlast, zaposlenje, brak i druge odnose. O svakome govori pojedinačno, ali naglašava kako će se najveća prilika u kojoj ćemo dati snažno svjedočanstvo pojaviti u odnosu s bezbožnim susjedima, suradnicima i kolegama studentima – osobito s onima s kojima smo se družili prije dolaska Kristu. On kaže:

„Zato se sad čude da se ne slijevate s njima u istu široku rijeku razuzdanosti, i vrijeđaju vas. Oni će o tome polagati račun onome koji je spreman da sudi žive i mrtve.“

(1. Petrova 4: 4–5).

Na početku svoje druge poslanice, Petar nas upućuje da „ozbiljnije nastojimo da u vlastitu korist učvrstimo svoj poziv i izbor! Radeći tako, sigurno nećemo nigda pasti“ (2. Petrova 1: 10). Stvari koje trebamo trenirati kako bismo dokazali vjerodostojnost uključuju moralnu izvrsnost, uzdržljivost, strpljenje, ustrajnost, pobožnost, dobrotu i ljubav. To su plodovi milosti koje razvijamo vjerom. Ako činimo te stvari „će nam se, naime, pružiti sve što je potrebno za ulazak u vječno kraljevstvo našega Gospodina, Spasitelja Isusa Krista“ (stih 11).

Petar nadalje upozorava na učitelje koji će se podići i „koji će kradom unijeti pogubna krivovjerja...“ (2. Petrova 2: 1). Privući će veliku publiku: „Mnogi će poći za njihovim razuzdanostima...“ (Stih 2). Biblija *The Message* kaže za te lažne vođe: „Postavili su se na put koji ih strmoglavljuje u uništenje, ali ne prije nego što okupe mnoštvo zbnjenih sljedbenika koji ne znaju razlikovati dobro od lošeg; ... Zbog njih će se zlo govoriti o putu istine.“ (Stihovi 1–2).

Ti će učitelji biti „među nama“ – na našim konferencijama, u crkvama i kućnim grupama. Upozoreni smo: „To su oni koji se na vašim agapama kao mrlje goste s vama bez stida, vodeći same sebe na pašu.“ (Judina 12; vidi također 2. Petrovu 2: 13). Bit će dovoljno istine pomiješane s njihovim učenjem te će se dogoditi dvije stvari.

Prvo, ljudi više neće znati razlikovati ispravno od krivog. Ponašanje koje nas odvlači od Božjeg srca bit će označeno kao prihvatljivo i, u nekim slučajevima, čak dobro. Pridržavanje i govorenje Božje Riječi bit će prikazano kao nametanje zakona i osude.

Uz to što će prouzrokovati nazadovanje „kršćanskog“ načina života, ono što se poučava pokušat će ušutkati razlikovanje. Ovi obmanjujući službenici i učitelji bit će daroviti, izvrsni govornici te će utjecati na mnoge i razoružati ih. S obzirom na to da puni savjet Božje Riječi više neće biti priznat kao najuzvišeniji standard, brzina kojom će vjernici biti zavedeni u neposlušnost rast će sve više.

Druga posljedica bit će da će evanđelje doći na loš glas. To se može dogoditi jedino ako ti učitelji koriste dovoljno jezika koji se usuglašava s istinom:

„Ostavili su pravi put i zastranili.“

(2. Petrova 2: 15).

Ti voditelji započeli su kao pobožni Kristovi sljedbenici, ali nisu ustrajali, što objašnjava zašto poznaju jezik kršćanstva, ali su kompromitirali njegovu vjerodostojnost.

Petar ističe da, ako ustrajemo u svetom življenju, nikada nećemo pasti – nikada nećemo potpasti pod utjecaj tih krivih učitelja. Naša je sigurnost u tome. Nadalje otvoreno piše o žrtvama koje će biti kušane krivotvorenim učenjima i načinima života tih utjecajnih ljudi:

„Ako se, naime, oni koji su pravom spoznajom Gospodina, Spasitelja Isusa Krista, izbjegli pokvarenosti svijeta, opet upletu u nju i ako ih ona nadvlada, tim njihovo posljednje stanje biva gore od prijašnjeg. Njima bi, uistinu, bolje bilo da uopće nisu priznali puta pravednosti, nego da, pošto su ga priznali, okrenu leđa *svetoj zapovijedi koja im je predana.*“

(2. Petrova 2: 20–21).

Ovo je zapanjujuća, gotovo uznemirujuća informacija koju sigurno vrijedi ponoviti. Veliki apostol govori o ljudima koji će zapravo izbjeći stisku grijeha primivši Isusa Krista u svoj život. No zbog nezdravog učenja, neispravnog vjerovanja i gubitka raspoznavanja, nazadovat će u prethodni bezbožni način života. On zapravo izjavljuje kako im je sada gore nego što im je bilo prije prihvaćanja Isusa te bi im bilo bolje da nisu poznavali put istine nego da su odbacili zapovijed svetog življenja. Kako otriježnjujuće!

Ponovo, vidimo da je to *zapovijed* da živimo sveto – i to takva koju moramo tako prihvatiti!

Dvije nepobjedive sile

Gospodinove zapovijedi nisu teške zato što nam nova narav, zajedno sa snagom milosti, omogućuje da ih držimo. No budimo realni. Možemo posjedovati te sposobnosti, ali što nas motivira da držimo zapovijed svetog življenja u jeku bitke? Odgovor su dvije nepobjedive sile.

Dozvolite mi da prikažem svoje objašnjenje prve sile pričom. Kad sam bio omladinski pastor tijekom 1980-ih, pripremao sam govor za našu tjednu službu. Osjetio sam da mi Gospodin želi govoriti, stoga sam se umirio i čuo u svom srcu: „Čitaj Ivana 14: 15.“

Nisam imao pojma što kaže Ivan 14: 15, te sam brzo okrenuo na tu stranicu i uočio kako u mojoj Bibliji tim stihovima započinje novi odlomak. Pročitao sam Isusove riječi: „Ako me ljubite, vršit ćete moje zapovijedi.“

Zatim sam čitao od petnaestog stiha sve do dvadeset četvrtoga. Svih deset stihova odnosili su se na petnaesti. Tema ovoga poglavlja držanje je Isusovih riječi. Ono što sam razumio iz tih stihova bilo je jednostavno: „Držeći moje zapovijedi, dokazuješ mi da me voliš.“ Nakon što sam pročitao posljednji stih, Gospodin mi je progovorio u srcu: „Nisi razumio. Pročitaj ponovo.“

Opet sam pročitao svih deset stihova. Poruka je, čini se, opet bila: „Držeći moje zapovijedi, dokazuješ mi da me voliš.“ Iznova sam čuo Božji glas: „Nisi razumio. Pročitaj ponovo.“

Sada je moja znatiželja bila stvarno pobuđena. Ponovo sam pročitao svih deset stihova samo kako bih čuo istu Gospodinovu poruku: „Pročitaj ponovo.“ Nakon što se to dogodilo sedam ili osam puta, nakupila mi se frustracija.

Odlučio sam usporiti i čitati tih deset stihova puževim koracima. Pročitao bih ako, zatim stao, rekao naglas, i razmislio o tome.

Potom bih krenuo na sljedeću riječ, ti, i ponovio isti proces. Nastavio sam tako sve do kraja, što je dugo potrajalo. Nakon otprilike 15 minuta, napokon sam završio tih deset stihova i odmah čuo Duha kako kaže: „Nisi razumio. Pročitaj ponovo.“

Ogorčeno sam zavapio: „Gospodine, oprosti mi moje neznanje! Mora da sam glup! Otvori moje oči onome što Ti govoriš!“

Potom sam pročitao 15. stih ponovo: „Ako me ljubite, **držite moje zapovijedi.*“ Primijetio sam zvjezdicu pored riječi *držite*. Posegnuo sam za referentnim bilješkama koje se nalaze na rubnici moje Biblije i pročitao da je precizniji prijevod „vršit ćete“.

Nakon što sam zamijenio riječ frazom, umjesto riječi *držite*, stih je sada glasio: „Ako me ljubite, vršit ćete moje zapovijedi.“ Kada sam to pročitao na taj način, objašnjenje se samo pojavilo. Sada sam razumio.

Zatim sam čuo Boga kako kaže: „Johne, nisam rekao da, ako držiš moje zapovijedi, dokazat ćeš da me voliš. Ja već znam voliš li me ili ne! Rekao sam da, ako se ludo zaljubiš u mene, bit ćeš motiviran držati moje zapovijedi!“ Moje je prvotno razumijevanje bilo legalističko. Ovaj novi uvid o ljubavnom odnosu bio je ključan za motivaciju.

Strastvena ljubav

Dozvoli mi da to predočim. Jesi li se ikad zaljubio? Kad sam bio zaručen za svoju ženu, Lisu, bio sam zaljubljen u nju preko ušiju. Ona mi je neprestano bila u mislima. Učinio bih što god kako bih proveo vrijeme s njom. Sjećam se jedne prigode kad smo bili zajedno nekoliko sati. Konačno sam rekao zbogom, ali Lisa me nedugo nakon toga nazvala i rekla: „Johne, ostavio si svoju jaknu kod mene.“ Bio sam ushićen što sam je ostavio jer mi je to dalo priliku da je opet vidim.

Odgovorio sam: „Pa, čini se da ću morati doći po nju!“ Oboje smo se nasmijali. To je dovelo do još nekoliko sati provedenih zajedno.

Ako bi Lisi nešto trebalo, unatoč nezgodnim okolnostima, donio bih joj to ako bi to bilo moguće. Ako bi me nazvala usred noći i rekla: „Dušo, želim sladoled u kornetu“, rekao bih: „Kojeg okusa? Stižem za pet minuta!“ Učinio bih bilo što kako bih ispunio bilo koju njezinu želju ili molbu koju bi mi uputila. U ovome je poanta: *njezina je želja bila moja ugodna zapovijed.*

Zbog moje intenzivne ljubavi prema Lisi, bila mi je radost učiniti što god bi željela. Ono što bi tražila, nikada nije stvaralo probleme. Nisam reagirao na njezine želje kako bih joj dokazao da je volim; činio sam to jer sam bio zaljubljen u nju!

To opisuje ono što je Isus rekao. Zbog intenzivne ljubavi prema Njemu, zadovoljstvo nam je ispunjavati Njegove želje. Njegova Riječ nije ograničena ili teret, već naša strast koja prožima!

Ubrzajmo nekoliko godina unaprijed u mojem braku. Postao sam vrlo zaokupljen poslom u službi, i bez mog saznanja, ljubav prema Lisi počela je iščezavati. Sada Lisina želja više nije bila moja zapovijed. Često je bila nezgodna, a ponekad i teret. Imao sam posve drukčiji stav prema služenju njoj. To nije bilo učinjeno iz ushićenja, kao za vrijeme naše veze. To više nije bilo: „Koji okus? Evo me odmah!“ Bilo je: „Stvarno? Dušo, zatrpan sam drugim stvarima!“ Nisam tražio prilike za provođenje vremena s njom. Provodio sam vrijeme s njom jer je to bila ispravna stvar za učiniti. Moja je nova strast bio moj posao.

Poslušaj što Isus kaže crkvi:

„Poznam tvoja djela, tvoj trud i tvoju postojanost. ... Ali imam protiv tebe to što si svoju prvu ljubav ostavio. Prema tome, sjeti se odakle si pao, obrati se i opet počni činiti prva djela!“
(Otkrivenje 2: 2, 4–5).

Pogledaj Isusovu izjavu: „Poznam tvoja djela... sjeti se odakle si pao, obrati se i opet čini prva djela.“ Ovdje se govori o različitim

djelima. Prva su djela bila motivirana strastvenom ljubavlju crkve za Isusa, ništa drukčija od mogega stava: „Kakav okus želiš? Dolazim za 5 minuta.“ Sada su djela crkve iz dužnosti, ništa drukčija od motiva: „Stvarno? Dušo, sada sam zauzet.“

U odnosu na Isusa, rekli bismo to ovako: Kad smo se prvi put zaljubili, bili smo uzbuđeni učiniti bilo što za Njega. Sad je strast iščeznula; poslušnost je postala dužnost.

Kako možemo popraviti taj nedostatak? Provodimo više vremena s Njim u Riječi, u molitvi i u obožavanju. Okrenimo svoje misli k Njemu, ne samo u crkvi ili tijekom jutarnje pobožnosti, već neprestanim priznavanjem Njegove prisutnosti tijekom našeg dana. Trebali bismo, također, pitati Duha Svetoga, našeg neprestanog Pratelja, da nam ispuni srca svježom ljubavlju prema Bogu svaki dan (vidi Rimljanima 5: 5).

Ne možeš voljeti Boga previše; to će samo dodati strast u tvoj život. Nikada ne zaboravi: „Ljubav nigda ne prestaje.“ (1. Korinćanima 13: 8).

Sveti strah

Druga motivirajuća sila jest pobožni strah. To je vrlina koju Pavao osobito navodi kako bi nas držao na svetom putu:

„Budući da imamo ova obećanja, očistimo se, ljubljeni, od svake tjelesne i duševne ljage, i privedimo k savršenstvu svoju svetost u strahu Božjemu!“

(2. Korinćanima 7: 1).

Svetost sazrijeva u strahu Božjemu. Tu jednu istinu moguće je pronaći u cijelom Novom zavjetu.

Pavao piše drugoj crkvi: „Sa strahom i drhtanjem nastojte da postignete svoje spasenje.“ (Filipljanima 2: 12). Potrebno je duboko strahopoštovanje, drhtanje i sveti strah kako bi se držale Božje zapovijedi.

Petar piše, vezano uz držanje zapovijedi svetog življenja: „Provodite sa strahom vrijeme svoga boravka u tuđini!“ (1. Petrova 1: 17).

Pisac Hebrejima potiče nas da tražimo svetost ovom izjavom: „Zato, primajući u posjed kraljevstvo koje se ne može uzdrmati, čuvajmo i dalje milost. Njom i dalje štujmo Boga kako mu je ugodno, u strahu i poštovanju.“ (Hebrejima 12: 28). Bojati se Boga prihvatljiv je način služenja Njemu.

Mnogi su zbunjeni oko straha Božjeg. Zar *strah* nije ono od čega smo oslobođeni? Kakvo je sada mjesto toj riječi u našem rječniku?

Bog je ljubav. On je naš Otac. Ipak, *strah* se mora spomenuti jer se o njemu često govori u Novome zavjetu.

Neki su to razvodnili, govoreći: „To samo znači obožavati Boga.“ Svjetski poznati učitelj jednoć mi je to rekao u zelenoj sobi prije nego sam izašao govoriti na nacionalnoj konferenciji u Južnoj Americi. Moje pitanje vezano uz njegovu definiciju bilo je: „Zašto Pavao četiri puta spominje strah i drhtanje u Novome zavjetu ako se radi samo o obožavanju?“ Drhtanje je malo više od obožavanja.

Strongova jednostavna definicija grčke riječi *tromos* (drhtanje) je „tresti se od straha“. Uzimajući to u obzir, rečeno nam je „da sa strahom i drhtanjem postignemo svoje spasenje“. U to su uključeni *duboko poštovanje* i čak zdrav užas – malo više od onoga što poimamo obožavanjem.

Što se tiče značenja straha, možda si čuo/la ovakav odgovor: „To je učenje Staroga zavjeta. Mi se ne moramo bojati Boga jer nam On nije dao duh straha, već ljubavi.“ Oni koji to govore zamijenili su duh straha sa strahom Božjim.

Kad je Mojsije doveo Izraela do Sinaja i Bog je otkrio svoju prisutnost, Izraelci su pobjegli i panično zavapili Mojsiju, moleći ga da Bog

ne otkriva svoju veličinu pred njima. Poslušajte Mojsijev odgovor Izraelu:

„Ne bojte se – reče Mojsije narodu. – Bog je došao da vas samo iskuša; da strah pred njim ostane s vama te da ne grijehite.“
(Izlazak 20: 20).

Čini se da si Mojsije proturječi: „Ne bojte se. Bog je došao da strah pred njim ostane s vama.“ Ali je jednostavno naznačio razliku između *bojati se Boga* i *straha Božjeg*. Postoji ogromna razlika. Zašto bi Bog htio da Ga se bojimo? Nemoguće je biti intiman s nekim koga se bojite, ipak Bog strastveno čezne biti intiman s nama.

Osoba koja se boji Boga nešto skriva, stoga se on ili ona boji Boga. Prva stvar koju su Adam i Eva učinili kad su sagriješili protiv Boga bila je da su se sakrili od Njegove prisutnosti (vidi Postanak 3: 8). S druge strane, osoba koja se boji Boga nema što skrivati; zapravo, on ili ona boji se biti daleko od Boga!

Stoga, prva definicija straha Božjeg jednostavno je biti *užasnut odvojenosti od Boga*. Bojati se Boga znači duboko Ga poštovati. Mi Ga nadasve poštujemo, častimo i cijenimo iznad svega ili bilo koga drugoga.

Sveti strah Bogu daje mjesto slave koju On zaslužuje; mi se tresemo i drhtimo pred Njim u dubokom strahopoštovanju. Čvrsto držimo Njegovo srce držeći do Njegovih želja iznad bilo čijih, čak i naših. Volimo što On voli, a mrzimo ono što On mrzi. Ono što je važno Njemu, postaje važno nama. Zato nam je rečeno: „Strah Božji mržnja je na zlo.“ (Izreke 8: 13).

Izlazak 20: 20 izjavljuje da nas Božji strah drži podalje od grijeha. Na isti način, rečeno nam je: „Strahom se Božjim uklanja zlo.“ (Izreke 16: 6). Pavao također piše da je to sila koja nas potiče da se maknemo od grijeha (vidi 2. Korinćanima 7: 1).

Ti su mi stihovi postali stvarni kad sam posjetio poznatog televizijskog evangelizatora u zatvoru. Bio je dobro poznati službenik na zemlji tijekom 1980-ih. Počinio je zločine protiv naše vlade uz to što je počinio preljub.

Čovjek je proveo skoro 5 godina u kaznionici, ali je tijekom prvog razdoblja kazne u svojoj ćeliji imao susret s Isusom koji mu je promijenio život. Jedna ga je moja knjiga duboko dirnula, te je zamolio da ga posjetim.

Nikada neću zaboraviti kako je taj čovjek uhodao u prostor iz kaznionice. Grlio me u suzama preko minute. Zatim me zgrabio za ramena i strastveno upitao: „Jesi li ti napisao knjigu ili pisac iz sjene?“ „Ne, gospodine, ja sam. Napisao sam svaku riječ.“

Rekao je uzbuđeno: „Imamo o toliko toga razgovarati, a samo 90 minuta kako bismo to učinili.“ Odmah je sjeo i podijelio svoju priču.

Jedna od prvih njegovih izjava bila je: „Johne, nije bila kazna Božja koja me stavila u zatvor. Bila je to Njegova milost, jer da sam nastavio živjeti kako sam živio, završio bih u paklu zauvijek.“ Njegova me izjava zapanjila. Bio sam zatečen njegovom iskrenošću i poniznošću.

Nakon dvadeset ili više minuta slušanja, postavio sam mu jedno otežavajuće pitanje. Znao sam da je duboko volio Isusa na početku svoje službe i da je bio u vatri za Boga. Htio sam znati kako je izgubio svoju strast.

Konačno, jednostavno sam pitao: „Kada ste prestali voljeti Isusa? U kojem trenutku?“ Tražio sam znakove gubitka naše ljubavi za Njega, osobito kao službenik.

„Nisam“, odgovorio je bez zadržke.

Bio sam zatečen i pomalo zaprepašten njegovim odgovorom. Kako je to mogao reći? Uzvratilo sam: „Kako to mislite? Počinili ste preljub. Počinili ste pronevjeru – poslali su Vas u zatvor. Kako možete reći da niste prestali voljeti Isusa?“

Opet, pogledao me izravno u oči i bez zadržke rekao: „Johne, cijelo sam vrijeme volio Isusa.“

Šutio sam, a moje je lice zasigurno pokazivalo mnogo zbunjenosti. Zatim je rekao: „Johne, volio sam Isusa, ali Ga se nisam bojao.“

Tišina je trajala nekoliko trenutaka. Pustio je da njegove riječi odzvanjaju. Bio sam pod dojmom emocija. Prekinuo je tišinu trijeznom izjavom: „Johne, postoje milijuni Amerikanaca poput mene. Oni vole Isusa, ali se ne boje Boga.“

Izmišljeni Isus

Taj je trenutak za mene bio od presudne važnosti jer je ovaj susret probudio u meni glad za više odgovora. Kako čovjek koji ljubi Boga može upasti u naviku grijeha i čak u užasan grijeh? Kako milijuni koji ljube Boga mogu živjeti nesvetim životima? Oni slave, aktivni su u lokalnoj crkvi, strastveni su oko Božjih stvari; a ipak su promiskuitetni, vezani pornografijom, neprestano lažu, pretjerano piju, razvode se bez ikakvog uporišta u Svetom pismu – a to je samo kratak popis. Oni vole Isusa, kao što je i ovaj čovjek, pa zašto ne drže Njegove riječi? Isus je rekao da, ako bismo Ga voljeli, imali bismo snagu poslušati Ga. Što nedostaje?

Može li odgovor ležati u tome da izjavljuju ljubav za nekoga koga ustvari ne poznaju? Je li moguće da su televizijski evangelizator, kao i mase kojima se obraćao, stvorili sliku Isusa koji, u stvarnosti, nije pravi Isus? Može li taj izmišljeni Isus biti onaj koji zapravo ugađa njihovoj tjelesnoj naravi u onome za čime žude?

Razmisli o ovome: postoje mnogi u našem narodu koji su zaneseni sportašima i holivudskim zvijezdama. Njihova su imena uobičajena u našim domovima, a mediji su ogolili njihove privatne živote kroz mnogobrojne televizijske intervju te novinske i časopisne članke. Slušam obožavatelje koji govore o njima kao da su bliski prijatelji. Vidio sam ljude koji se emocionalno povezuju s njihovim bračnim problemima i tuguju kao da su dijelom obitelji kada se dogode tragedije.

Ipak ako bi se ti obožavatelji sreli sa svojim „prijateljima“ zvijezdama na ulici, ne bi primili ni priznanje kimanja glavom. Kada bi bili dovoljno hrabri zaustaviti svog prijatelja, možda bi otkrili da je prava osoba posve drugačija od njihove slike o njemu ili njoj. Poanta je da je to izmišljeni odnos.

Izrael je to učinio nakon izlaska iz Egipta. Jednoć kad je Mojsije otišao na brdo, daleko od ljudi, na četrdeset dana i noći, Bog je utihnuo – ne za Mojsija, već za ljude. U tom razdoblju tišine, Aron i vođe koji su bili udaljeni od Božje prisutnosti počeli su stvarati „Boga“ koji bi slobodno ugađao njihovim žudnjama i tjelesnim željama.

Godinama sam propustio nešto značajno u toj priči zbog nečitanja Poslanice Hebrejima. Aron je nazvao tele koje je oblikovao *Yhwh* ili *Jehovah*, što je osobno ime Boga (vidi Izlazak 32: 5). Osim tog događaja, *Yhwh* se ne koristi za lažnog boga ili idola nigdje u Bibliji. Ime je toliko sveto da hebrejski pisci nisu htjeli napisati samoglasnike. (Pisalo bi se i izgovaralo *Yahweh*.)

Nije to radio samo Aron. Ljudi su priznali to tele govoreći: „Ovo je tvoj bog (elohim), Izraele, koji te izveo iz zemlje egipatske.“ (Izlazak 32: 4, 8). Ta se hebrejska riječ (elohim) koristi 32 puta samo u Postanku 1. Prvi stih Biblije kaže: „U početku stvori Bog (Elohim) nebo i zemlju.“

Za razliku od *Yahweh*, u skoro 90 posto slučajeva, ova se riječ koristi za Bog Svemogućí. U ostalih 10 posto slučajeva, koristi se za opisanje lažnog boga. S obzirom na to da je Aron identificirao tele kao *Yahweh*, slobodno možemo zaključiti da su na isti način govorili ljudi.

U ovome je poanta: Cijeli je narod priznao da ih je *Yahweh* spasio, oslobodio ih ropstva i providio za njih. Ipak, stvorili su izmišljenog *Yahwehu*, jednog posve drukčijeg od stvarnog na brdu s Mojsijem.

Rečeno nam je: „Strah je Gospodnji početak spoznaje...“ (Izreke 1: 7). Dobro je pitati se – koje spoznaje? To ne može biti spoznaja Pisma, jer

su farizeji i zakonoznanci bili stručnjaci u Pismima, ali su bili daleko od Božje prisutnosti jer Mu nisu ugodili. Stoga kakvu bismo spoznaju trebali posjedovati? Naš odgovor nalazi se u Izrekama 2: 5: „... strah Gospodnji i naći ćeš *Božje znanje*“.

Dozvolite mi da to kažem ovako. Kroz pravu vrstu straha upoznat ćete Boga na intiman način. Znat ćete pravoga Boga – pravoga Isusa, ne izmišljenog. Pavao prekorava Korinćane govoreći: „... ako primete drugoga Duha, a ne onoga kojega ste primili, *drugo Evanđelje*, a ne ono koje ste primili, vi to lijepo ‘strpljivo’ podnosite.“ (2. Korinćanima 11: 4).

Onaj poznati televizijski evangelizator, zajedno s mnoštvom drugih kojima se obraćao, ne voli pravog Isusa koji sjedi s desne Bogu. Umjesto toga, oni vole izmišljenog Isusa, koji ignorira i čak dopušta način života za kojim žude. Oni Ga ili nisu istinski poznavali ili su se udaljili od odnosa. U drugom slučaju, to se ne razlikuje od dvojice prijatelja koji su se razišli i otišli suprotnim putevima samo kako bi godinama kasnije otkrili kako su posve drukčiji nego što su bili prije. Voljeti izmišljenog Isusa ne daje nam moć da držimo riječi koje je rekao pravi Isus Krist. U biti, teško je istinski voljeti nekoga koga zapravo ne poznaješ.

Bez svetog straha Gospodnjeg, ne možemo istinski znati Boga. Mojsije Ga je intimno poznao. Božji glas i putevi bili su mu jasni. Izrael je poznao Boga samo na temelju Njegovih djela – načina na koji je odgovarao na njihove molitve. Za Izrael, Božji glas bio je grom. Mojsiju je bilo dopušteno biti blizu Njegove prisutnosti. Izraelu je bilo rečeno da se vrati u svoje šatore i igra crkve (vidi Ponovljeni zakon 5: 29–30).

Kako možemo primiti sveti strah?

Naše najvažnije pitanje onda postaje, kako možemo primiti sveti strah Božji? Jednostavno tražimo – ali to mora biti iskreno učinjeno.

Isus izjavljuje: „Dakle, ako vi, premda ste zli, možete davati svojoj djeci dobre darove, koliko će više Otac nebeski dati Duha Svetoga onima koji ga mole!“ (Luka 11: 13). Možda se pitaš, „Ne govori li Isus o Duhu Svetome, ne o strahu Gospodnjem?“ Čuj što Izaija izjavljuje o Isusu i Duhu Svetome:

„Isklijat će mladica iz panja Jišajeva, izdanak će izbit iz njegova korijena. Na njemu će duh Jahvin počivat, duh mudrosti i umnosti, duh savjeta i jakosti, duh znanja i straha Gospodnjeg. Prodahnut će ga strah Gospodnji...“

(Izaija 11: 1–3).

Posljednja karakteristika Duha Gospodnjeg ovdje navedena je „duh straha Gospodnjeg“. Osobno vjerujem da je to najvažniji aspekt koji trebamo tražiti. Postoje dva razloga zbog kojih vjerujem da je tomu tako. Prvo, rečeno nam je da je strah Gospodnji početak mudrosti, savjeta, razumijevanja i znanja (vidi Psalam 111: 10; Izreke 1: 7; Izreke 8 i 9). Drugo – i najuvjerljivije – strah Gospodnji Isusovo je zadovoljstvo. Ne bi li Njegovo zadovoljstvo trebalo biti naše zadovoljstvo? Zapravo, rečeno nam je da je Isus uslišan zbog svog pobožnog straha (vidi Hebrejima 5: 7). Jedno je *moliti se*, ali drugo je biti *uslišan*.

Oboje, strah Gospodnji i ljubav prema Bogu, nusproizvodi su ispunjenja Duhom Svetim jer Pavao piše: „Jer je ljubav Božja izlivena u našim srcima po Duhu Svetomu koji nam je dan.“ (Rimljanima 5: 5). Potičem te da iskreno tražiš da budeš ispunjen/a duhom svetoga straha i uzavrelom ljubavlju za Boga.

Priljave posude

Ovo nas dovodi do široko rasprostranjene postojeće krize. Imamo ozbiljno pomanjkanje u crkvi 21. stoljeća. To nije nedostatak posuda, već *čistih posuda*, u koje će Bog izliti svoga Duha. Vratimo se na posljednje riječi koje je Pavao napisao na zemlji. On hrabro izjavljuje:

„Ali čvrsto stoji temelj koji je Bog postavio, on nosi ovaj pečat: ‘Gospodin poznaje svoje’ i: ‘Neka se odijeli od zloće svaki koji zaziva ime Gospodnje!’“

(2. Timoteju 2: 19).

Pavao raspravlja o tome što nas čini, i kao crkvu i kao pojedince, neuzdrmanima. Postoje dvije izjave napisane na temelju koji on ističe. Biblija *The New King James* kaže da su riječi ‘zapečaćene’ na temelju; Biblija *The Message* kaže da su ‘uklesane’ u nj.

Prvo, Gospodin zna tko Mu pripada. To su utješne riječi. Jednom kad smo Mu se posve predali, On ne zaboravlja na nas. Mi postajemo zjenicom Njegova oka.

Drugi urez u temelju je: „Neka se odijeli od zloće svaki koji zaziva ime Gospodnje!“ Opet uočavamo riječ *morati*, ne *trebati*. To je vrlo snažan jezik kojim se komunicira važnost odjeljivanja od bezbožnog života. Zašto? Odgovor se nalazi u sljedećim dvama stihovima:

„A u velikoj kući ima ne samo zlatnih i srebrnih posuda nego i drvenih i zemljanih. Jedne su za plemenitu, a druge za neplemenitu upotrebu. Ako se, dakle, tko očisti od tih govora, bit će posuda za plemenitu upotrebu, posvećena, korisna domaćinu i prikladna za svako dobro djelo.“

(2. Timoteju 2: 20–21).

Grčka riječ za *posuđe* zapravo znači „posuda“ ili „spremnik“. Ako smo mi kao spremnici čisti, onda smo podobni za Gospodarevo djelo. Podobni smo biti ispunjeni Njegovom silnom prisutnošću.

Svako jutro jedem isti doručak, bez obzira na to gdje se nalazim u svijetu. Započinjem s toplom čašom limunske vode nakon čega slijedi šalica bijelog jasminovog čaja. Petnaest minuta kasnije uzimam zdjelu zobi, sjemenke *chije*, samljeveni lan i srce konoplje s bade-movim mlijekom i čistim javorovim sirupom. Za taj doručak trebam spremnike – šalicu za čaj, čašu i zdjelu. Ovo je činjenica: Nikad nisam

koristio prljavu šalicu, čašu ili zdjelu za doručak. Uvijek tražim čiste spremnike. Volim okus svog doručka, zato ne želim da je zaražen. Činjenica je da, ako postoji prljavština u spremniku – bilo na zdjeli, tanjuru, šalici ili čaši – prljavština će zagaditi bilo koji dobar sastojak koji se stavi u spremnik. Zašto bi Bog htio izliti svoga Duha u prljavi spremnik?

Prema Pavlovim riječima, naša je odgovornost očistiti se. On nije rekao: „Krv Isusa čisti nas od prošlog, sadašnjeg i budućeg grijeha, zato se ne brini za dosljedni grijeh u svojem životu jer si pokriven.“ Ne, on je izjavio: „Ako se, dakle, tko očisti od tih govora (od onoga što je nečasno i nečisto, tko se odvoji od zagađenog i pokvarenog utjecaja), bit će posuda za plemenitu upotrebu, posvećena, korisna domaćinu i prikladna za svako dobro djelo“ (stih 21).

Moramo se očistiti. Točka. Pavao nije objašnjavao našu poziciju u odnosu na Krista na temelju Njegovog djela. On je prozvao naše ponašanje. Poslušaj ponovo njegove riječi: „Oni koji prestanu činiti zlo i očiste se postat će posebni.“

Još jednom vidimo da se Božja prisutnost – Njegov Duh – neće izliti u prljave posude, već u čiste posude.

Posljedica

Obaviješteni smo da je bezakonje (neposlušnost Bogu) tajna i da je na djelu među ljudima. Ali dobra je vijest da postoji sila koja obuzdava:

„Bez sumnje, tajna bezakonja već očituje svoju silu; samo neka bude uklonjen onaj koji ga dosad zadržava...“

(2. Solunjanima 2: 7).

Naše pitanje treba biti: Tko je taj koji zauzdava bezakonje? Moguća su samo dva odgovora: Duh Sveti ili tijelo Kristovo. Prevoditelji su

očito vjerovali da je to Duh Sveti, zbog toga je On napisan velikim slovom. Hajdemo pretpostaviti da je to točno.

Nemam više od 50 godina dok ovo pišem, i u svom životnom vijeku, nikada nisam svjedočio tolikom porastu bezakonja u našem narodu. Nikada nisam vidio takvu odlučnost vlade, medija, društva da označe nezakonito ponašanje kao dobro. Božja prisutnost naglo iščezava na Zapadu u prvoj polovici 21. stoljeća.

Zašto je tomu tako? Ako objavljujemo evanđelje bez obnove, završimo s nedostatkom čistih spremnika, što uzrokuje nedostatak očitovane Božje prisutnosti na zemlji. Upamti, kada je Isus umro na križu, hramski se zastor poderao od vrha prema dnu. Božja se prisutnost odmah premjestila iz ljudskom rukom stvorenog spremnika i trebala se izliti na posude koje nisu bile napravljene rukom – u srca nanovo rođenih muškaraca i žena.

Duh se Božji nije premjestio iz hrama u zalazak sunca, stablo, predivan krajolik, pjesmu, video ili neki drugi medij. On se premjestio u posude od krvi i mesa. Ako su posude prljave, Božja prisutnost u društvu iščezava i, kao posljedica toga, bezakonje je sve manje obuzdano.

Možemo promijeniti taj ubrzani pad neglasanjem za dobre kandidate u uredu, protivljenjem svojoj vladi, otpuštanjem postojećeg medijskog osoblja, protestima ispred klinika za abortus ili brojnim drugim aktivnostima. Jedini ispravan način borbe protiv bezakonja jest davanje sebe Božjoj milosti koja nas osnažuje da živimo pobožan život. Na taj način dajemo snažniji glas i utjecaj Duhu Svetome u društvu.

Nedostatak propovijedanja o istinskoj svetosti skupo nas je koštao na osobnoj, korporativnoj i nacionalnoj razini. Možemo to promijeniti! Pastori, voditelji i svi Božji ljudi – stanimo čvrsto zajedno u objavljivanju punog Božjeg savjeta iz Svetoga pisma. Izgradimo snažan temelj i okvir u životima onih na koje utječemo. Hajdemo vidjeti u našem društvu bezakonje zauzdano obuzdavajućom snagom Duha Svetoga, što će rezultirati žetvom duša za Božje kraljevstvo.

NAŠA MJERILA

„Jer svakomu tko ima
dat će se još pa će obilovati,
a onomu tko nema
oduzet će se i ono što ima.“

- Matej 25: 29

„Ne radi se o mojoj sposobnosti, već o mojem odgovoru
na Božju sposobnost; to je ono što se računa.“

- Corrie Ten Boom

Vratimo se na našu ilustraciju izgradnje kuće. Prvo smo raspravili o gospodstvu kao našem temelju. Potom smo razmislili o okviru ili strukturi, što predstavlja posvećeni način života. Sad nastavimo s posljednjom razinom procesa izgradnje. Ova faza definira jedinstvenost onoga što radimo. Ona uključuje plodonosnost, snove, planove, strategije i životne odluke. Pavao piše:

„Njegovo smo, naime, stvor enje, stvoreni u Kristu Isusu radi djela ljubavi koja Bog unaprijed pripremi da u njima živimo.“
(Efežanima 2: 10).

Stvoreni smo u Kristu Isusu ne samo da budemo Božja djeca već i jednako produktivni građani kraljevstva.

Stvarni proces izgradnje kuće podrazumijeva postavljanje drvenarije, ormarića, parketa, pločica, mramornih dijelova, boje i eventualno osvjetljenja koje završava kuću. Ali ovi će aspekti izgledati dobro samo ako su prve dvije razine izgradnje čvrste.

Nerijetko se suočavamo s izborima u životu koji se čine dobrima; iako, vrlo često nisu ono najbolje Božje za nas. Često osjećamo da su naši izbori ograničeni. Abraham i Sara zaključili su da je jedini način na koji će imati sina da Abraham oženi Sarinu sluškinju, Hagaru. Iz te je odluke rođen Išmael. Ipak, Riječ Božja jasno govori: „Sin ropkinje nipošto neće biti baštinik sa sinom slobodne!“ (Galaćanima 4: 30). U ovoj je situaciji Bog iskupio Abrahamov i Sarin izbor; iako, to nije uvijek slučaj. Često će nam ti krivi izbori i putevi ukrasti puni potencijal.

Jedan od mnogih primjera u Starom zavjetu je Šaul, koji je pod pritiskom donio odluku da žrtvuje prije Samuelovog dolaska. U ovom slučaju, izbor nije bio otkupljen; Šaul je izgubio kraljevstvo (vidi 1. Samuelova 13).

Zamisli da se suočavaš s važnim odlukama na ovaj način. Ako stojiš na putu i vidiš put kojim se najviše putuje, naravno da ćeš biti skloniji tomu. Ipak, ako si s iskusnim vodičem, on može znati za neki drugi put koji je manje pregledan i koji će te brže odvesti tamo kamo ideš. Vodič će ti pomoći izabrati bolji izbor.

Rečeno nam je: „Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi.“ (Psalam 119: 105). Kad smo dobro ukorijenjeni u Božjoj Riječi, ona osvjetljava našu stazu, što je presudno kod donošenja mudrih životnih odluka.

U Abrahamovom i Sarinom slučaju, oboje su ograničili Boga, što se često događa kada odlučimo ići svojim putem. Stoga proučimo Božju Riječ kako bi nas vodila u donošenju izbora.

„Nije dostupno za vaš dom“

Tijekom naših prvih nekoliko godina braka, Lisa i ja živjeli smo u dvama gradovima, Dallasu i Orlando. Jedva smo si mogli priuštiti svoje prve dvije kuće. Prvotno smo nekoliko godina živjeli u stanovima jer nismo imali dovoljno novaca za kuću. Posjećivali bismo ogleadne primjere domova – ali samo kako bismo sanjali.

Jednom kad smo si mogli kupiti kuću, odlučujući faktor bila je cijena. Većinu si kuća nismo mogli priuštiti, jer je moja plaća bila jedva 18 000 \$ godišnje u Dallasu i 27 000 \$ godišnje u Orlando. Ostajanje u stanu nije bila opcija jer smo u tom trenu imali dvoje djece te smo htjeli dvorište u kojemu bi se mogli igrati. U oba smo grada kupovali tjednima, gledajući najpristupačnija susjedstva koja su bila na razumnoj udaljenosti od naše crkve i posla. U oba smo slučaja shvatili da bi najekonomičnija opcija bila izgradnja montažne kuće. Oba su graditelja imala otprilike pola tuceta tlocrta iz kojih se moglo birati te smo svaki put odabrali onaj najjeftiniji.

Zbog jedne smo kuće bili ushićeni, kad je došao dan da odaberemo završne radove u unutrašnjosti. Naš nas je prodajni agent uveo u glavnu izložbenu prostoriju gdje su bili izloženi brojni predivni materijali. Tamo je bilo svakovrsnih mramornih i sedrenih pločica, raznovrsnih drvenih podnica, prelijepih ormarića i niz bogato izvezenih tepiha. Vidjeli smo izuzetne letvice u obliku krune i jedinstvene kamene kamine.

Potom je prodajni agent pokazao na odjeljak izložbene prostorije gdje smo mi mogli odabrati svoje materijale. U tom području nije bio izbor mramora ili sedre; zapravo, nije bilo pločica nikakve vrste. Ormarići od javora, hrasta i bora također nisu postojali. Nije bilo letvica u obliku krune, kamenih kamina ili drvenih podnica koje bismo izabrali. Naš jedini izbor bili su tepisi slabe kvalitete, linoleum-podovi i jeftino kompresirani drveni ormarići.

Neprestano smo tražili bolje materijale, ali smo dosljedno čuli jedan ili dva odgovora: „To nije dostupno za vaš dom“ ili „To će vas

„dodatno koštati“. Kad smo pitali koliko bi nas to dodatno koštalo, izgovoren je velik iznos, koji si naravno nismo mogli izdvojiti. Lisa i ja napustili smo izložbenu sobu pokušavajući se međusobno ohrabriti, ali istina je bila da smo se osjećali poraženo.

Biti u mogućnosti učiniti

Živimo u svijetu koji odražava to iskustvo u graditeljevoj izložbenoj sobi. Ljudima se često kaže: „Ne možeš.“ „Nemoj se tomu nadati.“ „To je prenapuhana ideja.“ „Uklopi se i budi normalan.“ Ili: „To je izvan tvojega dometa.“ Lista ovih ograničavajućih komentara beskrajna je. Često je logika razumna ili dobrog savjeta, ali što je istina?

„Onomu koji, prema snazi što silu svoju očituje u nama, *može* učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti...“

(Efežanima 3: 20).

Pismo iskazuje posve drukčiju poruku nego što je bilo naše iskustvo u izložbenoj sobi. Bog nam ne daje ograničavajuća mjerila. Njegove su granice iznad svega što možemo vidjeti, sanjati, zamisliti, nadati se ili zatražiti.

Ključna je riječ u ovome stihu *može*. Dozvoli mi da to predočim jednim scenarijem. Multimilijarder pristupi trojim mladim poduzetnicima i da im ponudu: „Želim financirati vaš posao iz snova. Ne očekujem nikakvu isplatu; samo želim vidjeti vaš uspjeh. *Mogu* vam dati početni ulog koliko god vam treba kako biste započeli.“

Prva je mlada žena koja odlučuje izgraditi pekarnicu. Potreban joj je izlog, nekoliko pećnica, tave za pečenje, posuđe, blagajna, sastojci i još nekoliko drugih predmeta. Ona iznese svoj plan milijarderu i zatraži ga 100 000 \$. On bez zadržke prebaci novac na njezin račun.

Sljedeći je mladić. On odluči izgraditi neke kuće. Treba kupiti nekoliko zemljišta, sirove materijale, alate i kamionet te unajmiti mali

uredski prostor. Iznese svoj poslovni plan i zatraži 250 000 \$. Ponovo, milijarder odmah prebaci novac na njegov račun.

Treći poduzetnik mlada je dama koja želi izgraditi poslovni kompleks s trgovačkim centrom i zabavnim tematskim parkom. Ona pronalazi 1000 jutara zemlje za prodaju unutar gradskih zidina. To je najbolja nekretnina na tržištu već neko vrijeme jer rijetki su je mogli priuštiti. Ona daje ponudu koja je prihvaćena.

Dobiva tim arhitekata koji će izraditi njezin san. Ona opisuje dvije jedinstvene, susjedne, poslovne zgrade dvanaesterokatnice s dvorištem. U drugom dijelu planira predivan trgovački centar na otvorenom ispunjen visokokvalitetnim maloprodajnim trgovinama i kvalitetnim restoranima. Iznad maloprodajnih prodavaonica nalaze se luksuzni stanovi. Ona traži luksuzni hotel s pet zvjezdica da bude usred tog projekta. Posljednji dio zemlje čuva za svoj otmjeni zabavni tematski park. Ulice uokviruje bujnim stablima, uvodi biciklističke staze i sve zaokružuje predivnim parkom stabala i cvijeća usred trgovačkog centra.

Vizija joj je privući uspješne poslovne ljude, stanovnike i goste hotela u svoj park. Ponudit će visokokvalitetnu kupovinu, mirno okruženje, jedinstveno iskustvo u zabavnom tematskom parku i izvrsne restorane. Hotel će ponuditi izvrstan smještaj za goste vlasnika poduzeća. Želja joj je, također, da njezin kompleks bude odmaralište. Nada se privući ljude iz svih dijelova zemlje koji bi doletjeli i odmorili se, kupovali, uživali u zabavnom tematskom parku te izvrsnom hotelu.

Ona s arhitektima razradi plan u detalje sve dok nije besprijekoran, pravo umjetničko djelo. Potom pristupa milijarderu, pokaže mu svoj plan i zatraži 245 milijuna \$. Kao i s prethodnih dvoje poduzetnika, on odmah prebaci novac na njezin račun.

Poslije tri godine milijarder poziva troje mladih ljudi na zajednički sastanak. Htio bi čuti izvještaj napretka. Jedan za drugim izvještavaju.

Pekarnica zarađuje neto od nekoliko tisuća dolara mjesečno. Graditelj kuća izgradio je četiri kuće i zaradio neto od preko dvjesto tisuća dolara u razdoblju od tri godine.

Treća se mlada poduzetnica ustaje i daje izvještaj o svojem kompleksu. Trenutno ima 90 % popunjenosti u hotelu i 87 % popunjenosti u visokokvalitetnom uredskom prostoru. Apartmani su prodani. Trgovački je centar popunjen visokokvalitetnim trgovinama i restoranima. Njezina je neto zarada u milijunima dolara mjesečno. Ona izvještava da je grad odredio datum kojim će odati priznanje njezinom kompleksu građanskom nagradom jer je pridonijela zajednici na nekoliko načina: u umjetnosti, poslu, turističkoj potrošnji i ukupnim prihodima. Ona je, također, odvojila dio zarade kako bi otvorila i financirala pučke kuhinje u siromašnim dijelovima grada.

Ali ne staje tu. Izvještava da je veliki postotak višestrukih milijuna dolara od zarade prebačen u slične komplekse u trima drugim gradovima, koji će se otvarati u razmaku od šest mjeseci u sljedećih godinu i pol. Obučila je tri menadžerska tima koji će nadgledati te nove komplekse. Očekuje zaradu u sljedećih pet godina kako bi stvorila ulaganje kapitala za još pet kompleksa u drugim ključnim područjima.

Nakon što je poslušan njezin izvještaj, ostalih su dvoje poduzetnika ušutjeli i njihovo je držanje potonulo. Milijarder je, uočivši to, pitao zašto su tako potišteni.

Mlada dama koja je vlasnica pekarnice prva je progovorila. „Pa, gospodine, naravno da joj ide bolje nego nama, jer je ona tražila više novaca nego mi. Ona može više jer joj je više dano.“

Milijarder pogleda mladog graditelja kuća. „Slažeš li se s njom?“

Mladić kaže: „Iskreno, gospodine, slažem se. Ona je imala više na raspolaganju.“

Milijarder je imao uza se osobnog pomoćnika koji mu je donio zapisnik s njihovog prvog sastanka. Nekoliko minuta kasnije, on donosi transkript.

Dobrotvor kaže svome pomoćniku: „Molim te, pročitaj izjavu koju sam dao svakome od ovih poduzetnika prije tri godine.“

Pomoćnik čita: „Želim financirati vaše poslove iz snova. Mogu dati koliko god uloga trebate kako biste započeli.“

Milijarder gleda u dvoje čija su lica potonula i pita: „Zašto zavidite onomu što je ona primila? Zašto mislite da je ona u prednosti u odnosu na vas? Rekao sam vam da vam mogu dati kapitala koliko god vam je potrebno kako biste ostvarili svoju viziju. Nisam stavio ograničenje na ono što bih dao i zaista sam vam dao točno koliko ste tražili. Zašto niste sanjali i planirali više?“

Milijarder se okreće mladoj dami s pekarnicom i upita: „Zašto nisi planirala veću pekarnicu? Dao bih ti ulog. Zašto nisi tražila financije za učinkovitiji marketing? Ljudima se sviđaju tvoji proizvodi; uspjela bi. Iako, moje je najveće pitanje, zašto nisi planirala više pekarnica u gradu te eventualno planirala franšizu kroz naciju kako bi razvila biznis?“

Potom se okrene mladiću i pita slična pitanja. „Zašto nisi obučio nekoliko poslovođa i zaposlio nekoliko podugovarača da izgrade dvadeset kuća godišnje umjesto prosječno jedne kuće u godini? Mogao si stvoriti mnogo više poslova. Zašto nisi kupio više zemlje? Zašto nisi organizirao grananje ureda kroz državu kako bi ispunio nekoliko gradova prelijepim kućama? Financirao bih tvoju viziju jer bi pomagao obiteljima u gradu i eventualno u državi. Tvoj je domet bio ograničen jer je tvoj ulog bio ograničen, jer je tvoja vizija bila ograničena.“

Obilje

Kao kršćani često podsvjesno mislimo da ne trebamo imati previše. Ipak, je li takvo razmišljanje usklađeno s učenjem Riječi Božje? Isus izjavljuje:

„Jer svakomu tko ima dat će se još pa će *obilovati*, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima.“

(Matej 25: 29).

Bog nema problem s obiljem. Ono što On ima protiv obilja je da nas ono posjeduje. Koja je razlika? Osoba opsjednuta obiljem ona je koja traži blagoslov, posjed, financije, sposobnost ili moć samo kako bi udovoljila svojim žudnjama. Ili skuplja zalihe sredstava iz straha.

Mnogi koji su čuli učenje o prosperitetu u kasnom 20. st. žudjeli su na taj način. Njihova je pohlepa prouzročila da se mnogi vođe i vjernici odmaknu od govorenja Božje istine o obilju. Mnogi su počeli prezirati riječ *prosperitet*. Ali istina je, treba nam obilje kako bismo činili veće i učinkovitije radove izgradnje života za kraljevstvo. Može li to biti razlog zbog kojega je Bog izjavio: „Ljubljeni, želim ti u svemu dobar uspjeh i zdravlje, kao što je tvoja duša dobro“? (3. Ivanova 2).

U našem opisu, multimilijarder nije dao svakom poduzetniku 245 milijuna \$, kao što je dao posljednjoj mladoj dami. Dao je svakomu u skladu s njegovom vizijom. Ako proučiš usporedbu koja sadrži Isusovu izjavu o obilju, svaki sluga nije započeo s istim iznosom novaca. Svakomu je dan različit iznos: „Jednome dade pet talenata, drugome dva, trećemu jedan: svakomu prema njegovoj sposobnosti.“ (Matej 25: 15). Njihove su sposobnosti bile u skladu s onim što su mogli predvidjeti.

U mojem primjeru prva je djevojka mogla predvidjeti malu pekarnicu. Mladić je mogao predvidjeti samo nekoliko kuća godišnje. Sposobnosti treće mlade dame – onoga što je mogla predvidjeti – iziskivale su mnogo više.

Dobro koristiti opunomoćenje znači koristiti ga za izgradnju života, za izgradnju kraljevstva. Ako pažljivo pogledamo ovu usporedbu, otkrit ćemo zanimljivu činjenicu. Dvojica sluga bili su vjerni svojem gospodaru. Umnožili su ono što im je bilo dano. (U našoj priči o trima poduzetnicima, samo je jedna osoba umnožila.) Gospodar u Isusovoj usporedbi umnažanje je nazvao *dobrim* (vidi Matej 25: 21, 23).

Sluga koji je zadržao ono što mu je bilo povjereno bio je identificiran kao ljenčina. Gospodar je uzeo jednu vreću srebra i dao je čovjeku koji je posjedovao obilje. Gospodar je pretvorio čovjekovih deset vreća srebra u jedanaest. To je daleko od *socijalističkog* odgovora; ako ćemo biti posve iskreni, to je zapravo *kapitalističke prirode*.

Mislimo da će se dobri kršćanin pobrinuti za tuđe, tako rečeno. Drugim riječima, zadovoljan je posjedovanjem onoga s čime može preživjeti, a u stvarnosti to znači biti *lijen*. Božja je prva zapovijed čovječanstvu bila „plodite se i množite“. (Postanak 1: 22). Nije govorio samo o djeci. On je objavio: „Što god vam dam, očekujem da to umnožite i zauzvrat mi to izložite.“

Bog mi je povjerio sposobnost poučavanja. Njegovom milošću (moć koja je na djelu unutar našega tima, partnera, moje žene i mene), taj je dar umnožen i izložen pred Njim kroz učenja diljem svijeta, pisanjem knjiga, učitavanjem poruka na internetu, dijeljenjem materijala pastorima i vođama diljem svijeta, blogovima, obučavanjem drugih učitelja – i ovo nije potpuna lista. Dosad je učinio više od onoga što sam mogao sanjati kao mladić. Ipak, imam dva odgovora na sve to. Prvo, moja je briga ovo: Jesam li Ga ograničio na neki način? Drugo, moje je zadovoljstvo: Vau, vidi što je sve učinila Njegova sposobnost! Te me dvije misli istovremeno drže poniznim i strastvenim.

Naš spremnik

Postoji mnogo više toga što On može učiniti kroz nas pojedinačno. Bilo da smo toga svjesni ili ne, svi postavljamo ograničenja. Na temelju Poslanice Efežanima 3: 20, ta ograničenja određena su onim što možemo „moliti ili misliti“, kako bismo pomogli drugima. Božja je jasna poruka nama: „Moja milost u vama može ići iznad granica koje ste postavili.“ Isus to kaže ovako: „Sve je moguće onomu koji vjeruje!“ (Marko 9: 23).

Naša ograničenja – ono što možemo zadržati – odlučuju o tome koliko ćemo sudjelovati u neograničenim zalihama. U mojoj priči o

milijarderu i poduzetnicima, spremnik prve osobe bila je vizija kojoj je bilo potrebno 100 000 \$, drugome je trebalo 250 000 \$, a treći je zahtijevao 245 milijuna \$.

Iskreno govoreći, veličina našeg spremnika ograničava Boga. Može li biti da nas Bog pita: „Zašto razmišljaš samo o onome što ti treba da preživiš? Zašto misliš samo o sebi i svojoj obitelji? Zašto ne ponireš u potencijal koji sam položio u tebe? Preda mnom taj mentalitet nije dobar. To je lijenost.“

Zato Pavao žarko moli kako bismo znali i razumjeli:

„... koliko je u nama koji vjerujemo *izvanredno velika njegova snaga* koja odgovara *djelotvornosti silne moći njegove...*“
(Efežanima 1: 19).

Pažljivo pogledaj riječi koje sam istaknuo u ovom stihu. Zastani i zamisli se nad svakom. Izvanredna. Ne možete je izmjeriti. *Djelotvorna*. Nema joj ograničenja. *Silna moć*. Ne postoji sila veća od ove u svemiru.

Primijeti da je sva snaga *u* nama. To nije snaga koju povremeno dobivamo iz prostora trona. To je Njegova snaga koja je već u nama.

Ona je, također, za nas. Omogućuje nam umnažanje. Pomaže nam da budemo plodonosni. Pomaže nam biti učinkovitijima u pomaganju drugima. Pomoću nje sjajimo kao žarka svjetla.

Ta snaga nije ništa drugo nego milost Božja!

Vladaj u životu²⁴

Božja je milost neizmjerena. Ona je nezasluzeni dar spasenja, oprostjenja, nove prirode i osnaženja da živimo pobožan život. Ona nas

osposobljuje da se umnažamo, budemo plodonosni i vladamo u životu. Milost je zaista čudesna! Poslušajte pažljivo Pavlove riječi:

„... mnogo će sigurnije oni koji primaju izobilje milosti i dar pravедnosti vladati snagom života po jednome – Isusu Kristu.“
(Rimljanima 5: 17).

Opsežnost ove izjave čini se gotovo nemogućom jer su njezine posljedice nevjerojatne. Možda su je zbog toga mnogi zanemarili. Božjom milošću trebamo vladati u životu. Osnaženi smo nadići svaku prepreku koja bi nam se usprotivila u ovome svijetu. Život na ovoj zemlji ne treba uzeti najbolje od nas; mi trebamo vladati njime. Predodređeni smo ostaviti trag u našoj sferi utjecaja. To je naš mandat.

Kako to izgleda u praksi? Trebamo se othrvati dosadašnjem stanju kako bismo nadišli normu. Pozvani smo utjecati – biti glava, a ne rep, iznad, a ne ispod (vidi Ponovljeni zakon 28: 13). Ne samo da smo pozvani izdići se iznad neprijateljskih životnih okolnosti već smo pozvani zasjeniti one koji nemaju savez s Bogom. Trebamo biti vođe usred neprosvijećenog svijeta. Glava određuje smjer, kretanje, a rep slijedi. Trebali bismo biti vođe u svim područjima društva, ne sljedbenici. Je li to stvarnost? Ili smo podbacili u onome što Bog naziva dobrim?

Dopusti mi da to jasno napišem. Ako je tvoje područje struke medicina, Božjom milošću, imaš sposobnost otkriti nove i inovativne načine liječenja bolesti i zaraza. Tvoj je potencijal nemjerljiv i neograničen. Tvoji bi se kolege trebali diviti tvojim otkrićima, a tvoje djelo trebalo bi ih inspirirati. Tvoje inovacije i mudrost trebali bi ih potaknuti da se počesu po glavi i zapitaju: „Od koga dobiva ove ideje?“ Ne samo da možeš svijetliti, već ćeš umnožiti svoju učinkovitost u svojem području. Drugi će težiti nasljedovati tebe i tražiti izvor tvoje sposobnosti.

Ako si web-dizajner, tvoje bi stvaranje trebalo biti svježije i inovativno, toliko da te drugi oponašaju na poslu. Ti i ostali vjernici u tvom području trebali biste postaviti prevladavajući trend koje društvo

slijedi. Tražen si zbog svojega posla i poznat po svojoj inovativnosti. Toliko si ispred svih da se drugi u tvojem području češu po glavi i međusobno si govore: „Od koga dobiva ovu kreativnost?“ Umnažoš udjeljujući znanje drugima i razvijajući svoju industriju te dajući u kraljevstvo.

Ako si nastavnik u državnoj školi, pomoću osnažujuće milosti u tebi, razvij svjež, kreativne i inovativne načine komuniciranja znanja, razumijevanja i mudrosti svojim učenicima koje nitko drugi u tvojem sustavu obrazovanja nije razmotrio. Možeš postaviti ljestvicu više i inspirirati učenike na takav način da se drugi čude. Tvoji će kolege međusobno raspravljati: „Odakle dobiva ove ideje?“ Umnožit ćeš ostvarujući svoje sposobnosti u učenicima i razvijajući druge odgojno-obrazovne radnike.

Kao poslovni čovjek ili žena, možeš osmisliti inovativne proizvode i prodajne tehnike koje nadmašuju druge. Upustit ćeš se u sjajne marketinške strategije koje su ispred svoga vremena. Vješto uočavaš što je unosno, a što nije. Znaš kada što kupiti, a kada što prodati, kada ući u nešto, a kada izaći iz nečega. Drugi će se poslovni ljudi početi po glavi pokušavajući otkriti zašto si tako uspješan. Umnožit ćeš razvijajući druge poduzetnike i darežljivim davanjem za izgradnju kraljevstva.

Isti su principi primjenjivi na glazbenika, istražitelja, sportaša, znanstvenika, policajca, stjuarda, punovremenu mamu, ili ako ste u medijima, vojsci ili bilo kojem drugom području života. Svi ti primjeri, uzvišeni ili ne, oblikuju naš mandat.

Svatko je pozvan u drugo područje društva. Gdje god da se nalazimo, trebali bismo pokazati nadgledništvo i vodstvo. Naš bi posao trebao napredovati čak i kad se drugi muče. Naše zajednice trebaju biti sigurne, više zadovoljavajuće i naprednije. Naša mjesta zaposlenja trebaju brzo napredovati. Naša glazba treba biti svjež i originalna, oponašana od svjetovnih glazbenika. Isto treba vrijediti i za grafiku,

videe te arhitektonski dizajn. Naša kreativnost treba inspirirati i trebalo bi joj težiti na svim razinama.

Naše izvedbe, bilo u sportu, zabavi, umjetnosti, medijima ili bilo kojem drugom području, trebaju biti istaknute. Kada pravednici vladaju, naši gradovi, države i narodi napreduju. Škole se trebaju odlikovati izvrsnošću kada poučavamo i vodimo. Kad su vjernici uključeni, trebalo bi postojati obilje kreativnosti, inovativnosti, produktivnosti, spokoja, osjećajnosti i vjerodostojnosti. Mi, Isusovi učenici, trebali bismo biti svjetlo u mračnome svijetu. U biti, kroz Božju milost trebali bismo se *razlikovati* usred mračnog društva.

Iznad norme

Pročitaj svjedočanstvo o Danijelu:

„Daniel se toliko *isticaše* svojim izvanrednim duhom iznad pročelnika i satrapa te kralj mišljaše da ga postavi nad svim kraljevstvom.“

(Daniel 6: 4).

Ovo je zadivljujuće. Prvo, uoči da se Daniel *isticao*. Ne piše: „Bog je istaknuo Danijela.“ Svaki veliki biblijski prijevod kaže da se Daniel „istaknuo“. Biblija *The Message* tvrdi da je on „u potpunosti nadišao druge“ vođe.

Kako je to Daniel učinio? Imao je iznimne kvalitete jer je bio čovjek koji je bio povezan s Bogom. Ne bi trebalo biti drugačije s bilo kim u kome živi Duh Božji.

Biblija *The New American Standard* kaže: „Daniel se počeo isticati... jer je posjedovao *izniman* duh.“ Riječ *izniman* znači „ići iznad norme, othrvati se dosadašnjem stanju, nadići uobičajenu mjeru“. Ponekad možemo bolje razumjeti neku riječ ako proučimo što ona nije – njezine suprotnosti, koje su za *izniman*: *uobičajene, svakodnevne*

ili *normalne*. Dakle, živjeti normalan život bilo bi očitovanje suprotnog načina života od onoga koji posjeduje izniman duh.

Danijelov je duh bio izniman. Ako je naš duh izniman, naši umovi i tijela trebali bi slijediti isti obrazac. Ako nas naš duh vodi, kreativnost, genijalnost, mudrost, znanje i svi ostali aspekti života oblikovani su drukčije od toga kada bismo živjeli samo na temelju naše snage. Ako zaista razumijemo milost u nama i za nas, znamo da ne postoje ograničenja.

Ne zaboravimo riječi koje opisuju Božju snagu unutar nas: *nemjerljiva, neograničena* i koja *nadilazi sve*. Daniel je zakoračio u sve što mu je bilo dostupno u njegovom odnosu s Bogom. Znao je svoj savez sa Svemogućim – znao je da treba biti glava, a ne rep. A mi imamo moćniji savez s Bogom nego Daniel.

Proučimo detaljnije Danijelovu situaciju. On i trojica njegovih prijatelja bili su dovedeni u ropstvo iz malenog naroda Izraela te uvedeni u najmoćniji narod svijeta. Ako ste Amerikanac i mislite da je naš narod bio velik tijekom prošlog stoljeća, činjenica je da naša država nije ni približno moćna kao što je bio Babilon, relativno govoreći. Babilonci su vladali svijetom – cijelim! Bili su prvi u gospodarstvu, politici, vojsci, društvu, znanosti, obrazovanju i umjetnosti.

Babilonci su bili najsofisticiraniji narod na planetu u gotovo svim područjima. Ipak, u usporedbi s Danijelom i njegovim prijateljima, „u svemu mudrom i umnom o čemu ih ispitivaše kralj, nađe da su *deset puta vrsniji*“ nego ostali vođe kraljevstva. (Daniel 1: 20). Ostali prijevodi kažu da su bili *deset puta* bolji, *deset puta* mudriji i da su deset puta bolje razumjeli. Provodili su ideje kojih se mudri ljudi tog vodećeg naroda nisu nikad dosjetili i njihove su ideje bile djelotvorne. U biti, njihova kreativnost, inovativnost i uvid bili su deset puta moćniji nego onih vođa koji nisu posjedovali Božji Duh.

Veći od Danijela

Imajući to na umu, pročitaj Isusove riječi: „Nitko nije između rođenih od žene veći od Ivana...” (Luka 7: 28). To znači da je Ivan Krstitelj bio veći od Danijela. Nemoj ih pokušati usporediti na temelju onoga što su učinili. Ivan je bio u službi; Daniel je služio u građanskoj vladi. Ipak, Isus jasno otkriva da je Ivan bio veći. Ali nadalje govori:

„... ali najmanji u kraljevstvu Božjem veći je od njega.“
(Luka 7: 28).

Zašto je najmanji u kraljevstvu Božjem veći od Ivana? Isus još uvijek nije otišao na križ kako bi oslobodio čovječanstvo, zato Ivan nije imao nanovo rođeni duh. Nije se moglo reći za Ivana: „Kakav je Isus, takav je Ivan Krstitelj u svijetu.“ (Vidi 1. Ivanova 4: 17). Ipak, to se kaže za nas! Ivan nije uskrsnuo i postavljen do Isusa da sjedi na nebesima (vidi Efežanima 2: 6). Ipak, to je istina za nas! Zbog toga je najmanji u kraljevstvu sada veći od Ivana. *Razumijemo li to?*

Neki stručnjaci vjeruju da je bilo otprilike dvije milijarde kršćana na ovom planetu od vremena Isusova uskrsnuća sve do danas. Vjerojatnost je mala, ali ako bi ti bio najmanji od te dvije milijarde vjernika, i dalje si veći od Ivana Krstitelja – što znači da si *veći i od Danijela*.

Pitanje koje se sad pojavljuje je: Jesi li uopće svjestan tko si? I jesi li se istaknuo? Jesi li deset puta pametniji, bolji, mudriji, kreativniji i inovativniji od onih s kojima radiš koji nisu u odnosu saveza s Bogom kroz Isusa Krista? Ako nisi, zašto nisi? Može li tomu biti tako jer ne vjerujemo u veću mjeru Božje milosti?

Razmislimo o tome malo dublje. Isus je izjavio da smo „svjetlo svijeta“. (Matej 5: 14). To što smo uspoređeni sa svjetlom usred mraka nije nešto što se jednom spominje u Novome zavjetu (vidi Matej 5: 14–16; Ivan 8: 12; Djela 13: 47; Rimljanima 13: 12; Efežanima 5: 8, 14; Kološanima 1: 12; Filipljanima 2: 15; 1. Solunjanima 5: 5 i 1. Ivanova 1: 7; 2: 9–10). Stoga bi ta istina trebala biti prevladavajuća tema u našim životima u Kristu.

Što znači biti svjetlo svijeta? Mnogi misle da se to odnosi samo na naše ponašanje – da budemo umiljati, ljubazni i dragi – uz to što znamo citirati Ivan 3: 16. Što da se Daniel tako odnosio prema tom pojmu svjetla? Što da mu je cilj bio da se svakoga dana, ulazeći u državne uredе, odnosi prema ljudima na ljubazan način i govori svojim kolegama: „Hej, babilonski vođe, Psalam 23 kaže: ‘Jahve je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam...’“.

Što bi administratori i zastupnici rekli jedni drugima kada bi Daniel napustio ured kako bi se otišao moliti za vrijeme ručka? (On je to radio svaki dan.) Siguran sam da bi rekli nešto slično ovome: „Tako nam je drago što je fanatičar otišao iz ureda. Nadamo se da će se moliti cijelo poslijepodne. Tako je *čudan!*“

Zašto su izdali zakon po kojemu se Daniel nije mogao moliti (vidi Daniel 6: 6–8)? Može li tomu biti tako jer je bio deset puta pametniji, mudriji, inovativniji i kreativniji nego svi ostali? S obzirom na to da je bio promaknut iznad svih sve dok nije postao glavnim voditeljem svih voditelja, možda su bili malo ljubomorni.

Ti su voditelji bili zatečeni i vjerojatno su se međusobno savjetovali, govoreći: „Jednostavno ne razumijemo! Obučavani smo od najpametnijih, najdarovitijih i najmudrijih učitelja, znanstvenika i voditelja cijeloga svijeta. On dolazi iz te male nebitne zemlje, pa odakle dobiva sve te ideje? Kako to da je toliko bolji od nas? To mora da je zbog molitve koju provodi triput dnevno. Načinimo zakon kojim sprečavamo njegove molitve kako nas ne bi nastavio zasjenjivati.“ (Naravno, to je također poslužilo svrsi da ga uhite.)

Daniel je bio žarko svjetlo jer je bio izvanredna ličnost. Njegove iznimne kvalitete uzrokovale su da intenzivno sja u očima svojih suvremenika. To im se nije sviđalo jer su bili zavidni. Ipak, mogu samo zamisliti da su brojni drugi, uključujući kralja, vidjeli dokaz živoga Boga u Danijelovim sposobnostima, i to im je bilo privlačno te je uzrokovalo da su odali čast Danijelovom Bogu.

Nije Danijelovo znanje Svetoga pisma ili to što je bio ljubazan i molio triput dnevno uzrokovalo da su to drugi uočili. Bilo je to zbog činjenice da je bio bolji u svojem području i posjedovao Božji karakter. Njegov osobni temelj, struktura i završni materijali, sve je bilo izvanredno.

Dokaz u mojem životu

Osobno sam svjedočio snazi Božje milosti u svojem životu. Jedan od najgorih predmeta u školi bio mi je engleski jezik i kreativno pisanje. Borio sam se svaki put kada bi mi bio dodijeljen sastav od tri stranice. Bili su mi potrebni sati kako bih pisao, ali ne prije nego što bih ispisao pola bloka. Iskinuo bih i bacio stranicu za stranicom lošeg pisanja. Dobio bih 370 od 800 bodova na dijelu za engleski jezik na standardiziranom testu sposobnosti (SAT – Standardized Aptitude Test). Kako bih vam predočio koliko je to loše, na svim svojim putovanjima upoznao sam samo jednu osobu koja je imala manji broj bodova!

Kad mi je Bog pokazao u molitvi 1991. da On želi da napišem knjigu, mislio sam da me zamijenio s nekim drugim. Kao u slučaju Sare u Starome zavjetu, dobro sam se nasmijao. Kako sam mogao napisati poglavlje, a kamoli knjigu? Ono što prvotno nisam uzeo u obzir bila je nemjerljiva, neograničena milost Božja čija veličina nadilazi sve u meni.

Deset mjeseci nakon što sam primio uputu „napiši knjigu“ od Boga, pristupile su mi dvije žene iz različitih država u razmaku od dva tjedna i rekle mi ove riječi: „John, Bog želi da pišeš. Zapravo, ako ne budeš, On će dati poruku nekome drugome.“ Nakon toga potpisao sam ugovor s Bogom i priznao potpunu ovisnost o Njegovoj milosti. Ispričat ću ostatak priče u sljedećem poglavlju, ali ću samo izvijestiti da sada postoji napisanih 19 knjiga i milijun kopija podijeljenih diljem svijeta na preko 90 jezika.

Milost je omogućila ne samo da pišem već i da govorim. Prvi put kad me Lisa čula da propovijedam nakon što smo se vjenčali, zaspala

je u prvome redu. Toliko sam bio loš. Jedna od njezinih najboljih prijateljica sjedila je pored nje te je pala u tako dubok san da sam mogao vidjeti slinu kako joj curi iz širom otvorenih usta. To je bilo baš ohrabrujuće! Ljudi sada ne spavaju kada javno govorim. Prije sam to radio u svojoj snazi; ali sad sam naučio vjerovati za Njegovu milost, ovisiti o njoj i predati joj se.

Bio sam neuspjeh u ovim dvama područjima u svojoj sposobnosti. Ipak, u obama područjima Bog mi je dao naklonost da služim milijunima ljudi.

Istinski dobar život

Sažmimo naša mjerila za dobar život. Ako možeš vjerovati, ništa ti neće biti nemoguće. On može učiniti kroz tebe izvanredno, obilnije nego što možeš moliti ili misliti. Dostupna unutarinja snaga pomoću koje će On ostvariti tvoje životno djelo nemjerljiva je, neograničena je i nadilazi sve ostalo. Tvoj život ne treba izgledati kao Lisino i moje iskustvo u izložbenoj sobi dok smo odabirali završne predmete za naš novi dom. Ti nemaš ograničenja jer si onaj koji jesi i radiš ono što radiš zbog milosti Božje! Stoga dozvoli Duhu Svetome da proširi tvoju viziju. Sanjaj veliko, vjeruj i kreći se naprijed s odgovarajućim djelima.

Postoji čimbenik koji je ključan u ispunjavanju onoga o čemu se govorilo u ovome poglavlju. Bez razumijevanja ovog obilježja, postoji vjerojatnost da ćemo biti frustrirani i zavedeni u svojem pohodu da budemo učinkovitiji i da se umnožimo. U našem sljedećem poglavlju, raspraviti ćemo o osobini koja se zove *razboritost*.

RAZLIKOVANJE

„A jaka je hrana za odrasle,
za one koji navikom imaju uvježbana osjetila
za razlikovanje dobra i zla.“

- Hebrejima 5: 14

„Svetost nije luksuz pojedinaca:
to je jednostavna dužnost, za vas i za mene.“

- Majka Tereza

Odrasli su oni koji su zreli, ne fizički već duhovno. Fizički se rađamo kao djeca i odrastamo u odrasle. Na isti način, duhovno se rađamo kao djeca te se od nas očekuje da odrastemo u zrelost, čija je mjera Krist.

Postoji značajna razlika između toga dvoga. Fizička zrelost ovisi o vremenu. Jesi li čuo za dvogodišnjaka koji je visok 1,80 m? Potrebno je petnaest do dvadeset godina kako bi se dosegula ta visina. Ipak, duhovna zrelost ne ovisi o vremenu. Jesi li sreo vjernike koji su stari samo godinu dana u Kristu, ali su zreliji od onih koji su spašeni dvadeset godina?

Na temelju Poslanice Hebrejima 5: 14, pokazatelj je zrelosti kada naša unutarnja osjetila precizno razlikuju što je istinski dobro i zlo.

Važno je napomenuti da vaše srce ima pet osjetila, kao što ima i vaše tijelo. Ova je činjenica očitovana kroz Pismo. „*Kušajte* i *vidite* kako dobar je Jahve...” (Psalam 34: 9). Dva su osjetila pokrivena samo u ovome stihu.

Isus je objavio mnoštvu: „Tko ima uši, neka *čuje!*” (Matej 11: 15). Svi prisutni fizički su mogli čuti; On je govorio o njihovim unutarnjim ušima.

Pavao je citirao Božju izjavu Izraelu: „*Ne dotičite se ničega nečista, i ja ću vas primiti!*” (2. Korinćanima 6: 17). Isti je apostol napisao da Bog „*po nama širi na svakome mjestu miris svoje spoznaje!*” (2. Korinćanima 2: 14).

Svih pet osjetila pokriveno je samo u ovim četirima stihovima!

Razlikovanje

Kako možemo prestati miješati dobro i zlo, osobito u danima kada je obmana uhvatila zamah? Kako možemo izbjeći klopku u koju je upala Eva kada je povjerovala da je zlo dobro, ugodno i mudro? Odgovor je u *razlikovanju*. Dakle, kako to razvijamo? Kroz autentičan, pobožan strah.

Prorok je Malahija predvidio da će u posljednja vremena biti dvije skupine vjernika – oni koji se boje Boga i oni koji se ne boje. Usred teških vremena, oni kojima nedostaje pobožan strah žale se, uspoređuju i mrmrljaju. Ne sviđa im se što moraju služiti Bogu, a ipak trpjeti protivljenje, neprijateljstvo i teškoće, dok napreduju oni koji su zli i ne posjeduju odnos s Bogom.

Oni koji se boje Boga prolaze kroz iste teškoće, ali drugačije čine neke stvari. Govore o Božjoj dobroti. Bore se kroz neprijateljstva vjerujući onomu što On kaže o njihovim teškim okolnostima. Više ih brinu Božje želje, planovi i kraljevstvo nego njihova privremena neugodnost. Oni znaju i jesu utvrđeni u Njegovoj vjernosti. Njihov je stav:

„Jer smokvino drvo neće više cvasti, niti će na lozi biti ploda, maslina će uskratiti rod, polja neće donijeti hrane, ovaca će nestati iz tora, u oborima neće biti ni goveda. Ali ja ću se radovati u Jahvi i kliktat ću u Bogu, svojem Spasitelju. Jahve, moj Gospod, moja je snaga, on mi daje noge poput košutinih, i vodi me na visine.“

(Habakuk 3: 17–19).

Bog je izjavio kroz proroka Malahiju da će ih on učiniti svojim posebnim blagom. (Sjetite se Pavlovog opisa „plemenitih posuda“ u 2. Timoteju 2: 21.) Malahija je predvidio da će jedan od zadovoljavajućih prednosti onih koji se boje Boga biti da će znati „opet *razlikovati* pravednika od grešnika“ (Malahija 3: 18). Drugim riječima, ti vjernici neće zamijeniti ono što nije dobro za *dobro*.

U prethodnom smo poglavlju utvrdili mjerila Božje dobrote: obilje iznad onoga što možemo moliti i misliti. Za jednu osobu obilje može pridonijeti padu, dok je to za drugu osobu prilika. Ako je obilje vaš cilj, upast ćete zasigurno u istu klopku kao i Eva, Kain, Balaam, Korah, Šaul, Gehazi, Juda, Aleksandar, crkva u Laodiceji te brojni drugi. Ipak, ako je ugađanje Bogu vaš prvotni cilj, bit ćete sposobni razlikovati što je dobro i zlo – kapacitet da ispravno rukujete svojim obiljem.

Ključ se nalazi u razlikovanju, a naša sposobnost razlikovanja proporcionalna je našem strahu Božjem. Dozvolite mi da ponovim: što se više bojimo Boga, bit ćemo sposobniji mudrije razlikovati. Na početku svoje vladavine, Salomon je zavapio: „Podaj svome sluzi pronicavo srce da može... razlikovati dobro od zla“ (1. Kraljevima 3: 9).

Mudrost kojom je Salomon vladao bila je zadivljujuća. U godinama kada je slijedio Gospodina, napisao je: „... Ako prizoveš *razum* i zava-piš za *razborom*; ako ga potražiš kao srebro i tragaš za njim kao za skrivenim blagom – tada ćeš shvatiti strah Gospodnji i naći ćeš Božje znanje.“ (Izreke 2: 3–5).

Ipak, jednom kad je Salomon izgubio strah Božji, bio je zbunjen i nije mogao razlikovati dobro od zla. Za njega je sve postalo „taština“ i „zahvaćanje vjetra“. Cijela je knjiga Propovjednika slika zamračenog

uma i zbunjenog čovjeka koji je izgubio strah Božji i, posljedično, svoj razbor. Bio je u žalosnom stanju uma. Tijekom godina, moje je srce bilo slomljeno zbog brojnih voditelja i vjernika kod kojih sam svjedočio gubitku straha Gospodnjeg i potpadanju pod utjecaj zablude zbog gubitka razlikovanja.

Kao što je ranije navedeno, pobožan nas strah motivira da surađujemo s Božjom milošću kako bismo se očistili od nečistoće. Zanimljivo je da naše razlikovanje ovisi o življenju pobožnog života. Dakle, gledamo na svetost kao na strukturu koja podupire naše životne odluke, bilo da se radi o karijeri, odnosima, financijama, društvenim prilikama ili bilo kojem drugom području života.

Naša strast treba biti prije svega strah Božji. Ako nam je to primarni prioritet, onda nas obilje neće zavesti. Rečeno nam je: „Tko se uzda u bogatstvo, propada...” (Izreke 11: 28). No čitamo u istoj knjizi: „... Ja sam razbor... U mene je bogatstvo i slava” (Izreke 8: 14, 18). I opet: „Nagrada je poniznosti strah Gospodnji, bogatstvo, čast i život.” (Izreke 22: 4). Istinsko su bogatstvo izvori koji ti omogućuju ispunjenje onoga za što te Bog postavio na ovu zemlju da činiš, a to uvijek uključuje utjecanje na druge, što je izgradnja kraljevstva.

Pitanje koje si iskreno trebaš postaviti svako jutro je – jesam li danas motiviran/a strahom Gospodnjim ili stvaranjem obilja? Ako je tvoj cilj pobožan strah, on će te sačuvati od sudjelovanja u zlu kako bi dobio dobro.

Dopusti mi da pojasnim: izvori, bogatstvo i obilje su *dobri*. Ali ako su oni tvoj cilj, nedostajat će ti razlikovanje kojim ćeš prepoznati jesu li sredstva kojim ih želiš postići *zla*. Biblijska priča pomoći će razjasniti to.

Je li ovo vrijeme primanja?

U Izraelu je bilo uobičajeno prinijeti žrtvu ili dati poklon proroku. Kao mladić, budući kralj Šaul i njegov sluga tražili su izgubljene očeve

magarce. Nakon iscrpljujućeg lova, sluga je predložio da otputuju u obližnji grad kako bi vidjeli živi li tamo prorok imenom Samuel koji bi im pomogao pronaći magarce. Šaulov je trenutni odgovor bio: „Ako zaista pođemo onamo, što ćemo ponijeti čovjeku? Kruha je nestalo u našim torbama, nemamo dara da poneseo čovjeku Božjem. Što mu možemo dati?“ (1. Samuelova 9: 7). To je bio uobičajen pristup kada se išlo k proroku.

Pođimo u drugo vremensko razdoblje u Izraelu. Sirijski vojskovođa imenom Naaman došao je u kuću proroka Elizeja. Dobio je upute koje su mu, kada ih je konačno poslušao, donijele potpuno iscjeljenje od gube. Vratio se k Elizeju kako bi mu zahvalio i dao poklon. Prorok mu odgovori: „Tako mi živog Jahve, komu služim, ne primam.“ (2. Kraljevima 5: 16). Naaman je navaljivao da uzme poklon, ali je Elizej opet odbio.

Elizejev osobni pomoćnik, Gehazi, svjedočio je cjelokupnoj raspravi. Gledao je kako Naaman u šoku odlazi, a da nije dao uobičajeni poklon. Nakon što je Elizej otišao, Gehazi je otrčao za Naamanovom pratnjom. Naaman ga je ugledao i zaustavio svoju kočiju, pitajući Gehazija je li sve uredi.

Gehazi ga je uvjerio da je sve uredi, ali je potom slagao Naamanu, tvrdeći da je Elizej sad u prijekojoj potrebi. Njegove su riječi bile: „Upravo su stigla dva mladića iz Efrajimove gore, dvojica od proročkih sinova. Daj za njih, molim te, talenat srebra i dvoje haljine.“ (2. Kraljevima 5: 22).

Naaman je dao dvaput više od onoga što je bilo „potrebno“. Razdvojili su im se putovi te se Gehazi vratio i potajno spremio poklone među svojim stvarima.

Gehazi se vratio kod Elizeja i stao preda nj. Elizej ga je pitao gdje je bio. Lagao je govoreći da nije bio nigdje. Elizej je onda izjavio:

„Nije li Duh moj bio s tobom kad je netko sišao sa svojih kola te izišao preda te? Sad si primio srebro, pa možeš kupiti maslinike, vinograde, sitno i krupno blago, sluge i sluškinje. Ali će se guba Naamanova prilijepiti za te i za tvoje potomstvo zauvijek.“

(2. Kraljevima 5: 26–27).

Gehazijev nedostatak pobožnog straha (a time i razlikovanja) postavio ga je na mjesto zablude. Mislio je da je vrijeme da primi, a nije bilo. Vjerovao je da je poklon bio zaslužen, misleći da ga je on trebao primiti kad ga je njegov gazda odbio. Na kraju, kao Elizej, i on se žrtvovao i predao život za Božje djelo. Nije li Božja volja za njih bila da napreduju? I sad se pojavio ovaj bogati poganin koji je štovao lažne bogove. Nije li bogatstvo grešnika bilo sačuvano za pravednika? Zaključio je da je odbijena pravedna plaća za službu bila nerazborit potez s Elizejeve strane.

Gehazijevo racionaliziranje opravdalo je sredstvo kojim je zadobio ono što je mislio da je pravedno zaslužio. Nedostajalo mu je razlikovanje, uočavanje zla kao dobrog. I platio je užasnu cijenu za svoj neposluh.

Cilj opravdava sredstva

Postoji mnogo priča koje bih mogao podijeliti kako bih pokazao da je težnja za zemaljskim dobrima umjesto straha Gospodnjeg postavila zamku voditeljima i vjernicima. Svjedočio sam tomu da su mnogi skupo platili dugoročno. Naizgled je prilika za dobitkom izgledala primamljivom, osjećajnom i dobrom. Isprva se činilo da je njihov trud blagoslovljen, a uspjeh je bio baš iza ugla. Onda su se stvari promijenile nagore te su dugoročne posljedice skupo plaćene. Svjedočio sam razvodima braka, gubitku službi, propalim poslovima, financijskom gubitku, zdravstvenim komplikacijama, uništenim odnosima – sve praćeno gubitkom osobne vjerodostojnosti i povjerenja voljenih.

Poslovni ljudi podijelili su brojna neugodna iskustva u poslovanju s drugim kršćanima na tržištu rada. Iskusili su sebičnost, laganje, krađu,

zavist, krivotvorenje i pronevjeru financija. Zašto se to događa? Jednostavno objašnjenje: cilj koji se čini dobrim opravdava kompromitirajuća sredstva kojima se želi ostvariti. Misao je: *Božja je volja za mene da uspijem, imam izvore i uživam u utjecaju*. Ali ne koriste Božju Riječ kako bi detaljno analizirali putovanje. Često se kompromis čini jedinim putem do toga. *Naš će brod potonuti ako ne djelujemo. Propustit ćemo veliku priliku ili blagoslov*. Potreban je zreo karakter koji će čekati da Bog providi.

Đavao se predstavio Isusu kompromisom na početku Njegove službe. Kušao je Isusa nudeći Mu bezbolni prečac u primanju zemaljskih kraljevstava – ono što je Isus došao ostvariti – ako mu se samo pokloni. Isusovoj se ljudskoj strani to možda učinilo primamljivom ponudom. Ako bi prihvatio đavlov prijedlog, On bi mogao brzo lansirati svoju službu i izbjegao bi nevjerojatnu količinu teškoća i patnje. Sve što je trebao učiniti bilo je pokloniti se đavlu.

Koliko često đavao nudi ispunjenje onoga što je Bog stavio u naša srca, ali da bismo to dobili, moramo kompromitirati svoju vjerodostojnost, karakter i poslušnost? Obožavanje nije definirano baladom s tekstom za popravljanje. Obožavanje je iskazano kroz poslušnost. Možemo pjevati balade u crkvi dok je naš način života – koji mnogo jače iskazuje nego naše pjesme – zapravo štovanje tame.

Ranije sam podijelio da većina autora ističe prvotno značenje nepoznate riječi u njezinom prvom pojavljivanju u knjizi. Ako pogledaš prvo pojavljivanje riječi *obožavanje* u Bibliji, dobit ćeš istinsko razumijevanje njezinog značenja. Prvotno je uporabljena kad je Bog rekao Abrahamu da žrtvuje najvažniju osobu ili stvar u svojem životu, a On mu nije dao razlog za to.

Nakon što je Abraham putovao tri dana sa svojim sinom, Izakom, na vrh brda Morije, rekao je svojim slugama: „Vi ostanite ovdje uz magarca, a ja i dječak odosmo gore da se poklonimo, pa ćemo se vratiti k vama.“ (Postanak 22: 5). On nije pošao na vrh brda kako bi

pjevao baladičnu, melodičnu pjesmu Bogu. Abraham se penjao, u poslušnosti Bogu, kako bi usmrtio svoj najvrjedniji „imetak“. Njegovo je obožavanje bilo definirano poslušnošću.

Je li zbog toga Bog jednom rekao svojem narodu: „Uklonite od mene dreku svojih pjesama, neću da slušam zvuke vaših harfa. Pravda nek poteče kao voda, i pravica ko bujica silna.“? (Amos 5: 23–24). Volim izraz „pravda nek poteče kao voda“. To ja nazivam *postojanom poslušnošću*.

Načini života ljudi u Amosovo vrijeme nisu bili usklađeni s Božjom Riječi, ali su i dalje pisali, sakupljali i pjevali nove pjesme obožavanja. *Istinsko obožavanje otkriva koga slušamo, a ne kome pjevamo.*

Izabrati dobro umjesto Boga

Dopusti mi da podijelim kako sam jednom upao u primamljivu klopku koja je kompromitirala moju poslušnost. Naša je služba bila u povojima, manje od dvije godine. Sastojala se samo od mojega posjećivanja malih crkava koje su imale sto ili manje ljudi. Često nam je prijevozno sredstvo bila naša Honda Civic, s dvoje male djece na zadnjem sjedalu. Imali smo taman mjesta za prtljagu i dvije kutije kasete koje bismo razdijelili na našim sastancima.

Kao što sam ranije spomenuo, Bog je jednog jutra progovorio mojem srcu da pišem. Odgodio sam poslušati iz dvaju razloga. Prvo, kao što sam rekao ranije, kreativno mi je pisanje bio jedan od najgorih predmeta u srednjoj školi; i drugo, tko bi htio izdati knjigu nepoznatog autora? Napokon sam poslušao i počeo pisati.

Knjiga se pisala godinu dana te je uloženo mnogo sati i teškog rada. Pristupio sam dvjema izdavačkim kućama i predao im svoj rukopis, koji sam naslovio *Pobjeda u pustinji*. Jedna je rekla da je „previše propovjednička“. Druga izdavačka kuća uopće nije odgovorila. Bio sam obeshrabren. Lisa i ja pristali smo na našu jedinu opciju: samoizdavanje. Sakupili smo novac za tiskanje nekoliko tisuća primjeraka

i prodali ih u malim crkvama koje smo posjećivali. Ljudima, koji su pročitali knjigu, svidjela se, te sam napisao drugu sljedeće godine. Ponovo nam je jedina opcija bilo samoizdavanje.

Nekoliko mjeseci nakon izdavanja druge knjige, urednik nabave nacionalnog izdavača nazvao je naš ured. „Johne, netko nam je dao u ruke Vašu knjigu *Pobjeda u pustinji*. Naša izdavačka kuća vjeruje u Vašu poruku i želimo Vam pomoći predati je mnoštvu.“ Razgovarali smo nekoliko minuta. Opisao je mnoge načine na koje bi prodali knjigu te se hvalio njihovim marketingom i timom za javnu promidžbu. Činilo se predobrim da bi bilo istinito; napokon bi knjiga bila dostupna diljem svijeta.

Ipak, nakon što sam završio razgovor s urednikom, osjećao sam se nelagodno. Razgovor nije dobro odzvonio u mojem duhu. Molio sam se sljedećeg jutra i snažno osjetio da mi Bog govori: „Nemoj prihvatiti njihovu ponudu.“

Razgovarao sam s Lisom o tome. Nakon što smo raspravili, složila se sa mnom; iako se ponuda činila dobrom, ona je također osjetila oklijevanje.

Kasnije toga dana, Lisa je rekla: „Dušo, ne osjećam se dobro u vezi s tim kad se molim.“ Na ovoj sam točki zaključio da ne trebam prihvatiti.

Sljedećeg je dana urednik nabave ponovo nazvao. Iako sam sada znao Božju volju po pitanju toga, i dalje sam htio čuti što je urednik imao za reći. Premda to nisam prepoznao u to vrijeme, želja za odgađanjem ove rasprave upućivala je na problem. Zašto mi jednostavna poslušnost nije bila dovoljna? Zašto sam slušao daljnje razloge zašto bih trebao izdati kod njih? Je li moguće da je to u meni hranilo krive želje u mojem srcu? Je li moj ego bio milovan?

Urednik je strastveno dijelio uzbuđenje svoje tvrtke koja je htjela objaviti moju poruku. On je inzistirao da je moja poruka potrebna te

je to bila riječ od Boga za naš narod. Njihova je tvrtka radila sa svim visoko uspješnim distributerima te bi moja knjiga mogla biti u svakoj kršćanskoj knjižari i bilo kojoj svjetovnoj knjižari diljem svijeta. Naveo je primjere drugih nepoznatih autora diljem Amerike. Postali su poznati konferencijskim govornicima. Tvrdio je da je sve to bilo zbog utjecaja njegove tvrtke.

Taj me čovjek nastavio zvati svaki drugi dan tijekom sljedećih nekoliko tjedana jer ja nisam rekao ne. Što sam duže slušao, više mi se činilo razumnim izdati kod njih. Došlo je do točke gdje više nije bilo nikakvog opreza u mojem srcu. Unutarnje svjedočanstvo Duha Svetoga umuknulo je. Dopustio sam ljudskom laskanju i razumijevanju da utiša Božju uputu o tom pitanju. Jednostavno rečeno, moje je razlikovanje bilo utišano.

Izlazak 23: 8 kaže: „Mito zaslijepljuje i one koji najjasnije gledaju.“ Laskanje je oblik mita i to me zaslijepilo. Bira sam priliku i obilje umjesto straha Gospodnjeg.

Iako me supruga snažno upozorila protiv toga, potpisali smo ugovor, i odmah su izbili svakakvi problemi.

U to smo vrijeme Lisa i ja bili u braku 11 godina. Povremeno bi mi izgovorila komentare poput ovog: „Nikad se ne razboliš!“ To je bila istina; rijetko bih kad pokupio neku bakteriju, ako i bih, prebolio bih ju unutar 24 sata. Ali od dana kada smo potpisali ugovor, borio sam se s bolešću i nisam je mogao preboljeti.

Započelo je s gripom, kad sam povratio drugi put kao odrasla osoba. Nakon što sam prebolio gripu, pokupio sam neki virus. Lisa i ja otišli smo iz grada kako bismo proslavili godišnjicu, a ja sam se borio s visokom temperaturom cijelo vrijeme. Groznica se nastavila sljedećeg tjedna. Govorio sam u crkvi te bih odmah nakon svake službe otrčao nazad u svoju hotelsku sobu gdje bih se tresao ispod pokrivača.

Groznica se nastavila i trećeg tjedna i nismo mogli vjerovati. Nikada se nisam borio s bolešću kao sada. Snažni ju je antibiotik napokon uklonio, ali tjedan nakon što sam potrošio lijek, jako sam se prehladio. Bio sam jadan, natečenog grla, pod glavoboljom, zajedno sa svim ostalim simptomima. Bolest se samo nastavljala.

U manje od dva tjedna nakon što sam se oporavio od prehlade, ozlijedio sam koljeno. Ozljeda je bila tako teška da sam nosio steznik i šepao na štakama nekoliko tjedana. Kao da to nije bilo dovoljno, ubrzo nakon toga bio sam pogođen drugim virusom. Ciklus bolesti i ozljede trajao je preko tri mjeseca. Lisa je bila posve zdrava sve vrijeme.

Dok je sve to trajalo, imali smo ogromne borbe s izdavačem. Činilo se da se ni u čemu ne možemo složiti. Odnos je bio pod žestokim pritiskom i nije postojao nikakav pomak u projektu.

Kao da sve to nije bilo dovoljno, naišli smo na svakakve probleme koje se činilo nemoguće riješiti. Život je bio užasno težak ta tri mjeseca. Je li zbog toga David napisao: „Prije nego bjeħ ponižen, lutao sam, ali sada tvoju čuvam riječ“? (Psalam 119: 67).

Bog je bio iznimno milostiv u ovoj situaciji te mi je dopustio da vidim svoje bezumlje. Postavio sam uspjeh u službi iznad poslušnosti Njemu. Priznao sam svoju pogrešku Bogu i svojoj ženi. Oprošteno mi je i očišćen sam. Njegova je milost tako čudesna!

Iako, i dalje sam bio u klopci. Trebalo nam je čudo da nas izbavi iz ugovora s tim izdavačem. Lisa i ja zajedno smo sklopili ruke i zavapili Bogu da posreduje.

Unutar nekoliko tjedana, izdavač je nazvao i rekao da raskidaju ugovor. Laknulo mi je, ali je cijena bila plaćena: kušnja nas je koštala preko 4000 \$. Bio je to velik iznos novaca za mladu službu – zapravo, iznosilo je taman pola mjesečnih primanja.

Božja prilika

Nekoliko mjeseci kasnije prijatelj imenom Scott pozvao me na ručak. „Johne, želim da upoznaš jednog mog prijatelja.“ Pristao sam.

Scott me upoznao u restoranu s tim prijateljem, koji se također zove John. Ispostavilo se da je voditelj dobro poznate izdavačke kuće. Nakon uobičajenog razgovora upoznavanja, usred ručka, John me pitao o čemu trenutno govorim. Mislim da nisam pojeo ni jedan zalogaj nakon toga pitanja.

Počeo sam mu govoriti o temi uvrede. Govorio sam Scottu i Johnu strastveno skoro 15 minuta.

U jednom me trenutku John prekinuo izjavivši: „Želim da znaš kako ne možemo izdati tu poruku jer izdajemo ugrubo 24 knjige godišnje. Ti su naslovi dobro poznatih autora i pastora“.

„Ne tražim da izdaš moju poruku“, odgovorio sam. „Samo odgovaram na tvoje pitanje o tome o čemu govorim u zadnje vrijeme.“

„Naravno“, reče on. „Molim te, nastavi.“

Nastavio sam dijeliti sljedećih 5 ili 10 minuta o klopki uvrede.

Nakon što sam završio, John me pitao: „Možeš li mi dati svoj rukopis?“

Zatečen, nastavio sam: „Mislio sam da to ne možeš izdati?“

„Ova poruka mora biti izdana i želim je predati našem vlasniku.“

Izdavačka je kuća prihvatila tu poruku te je knjiga naslovljena Đavlov mamac. U to je vrijeme postala jednom od najprodavanijih knjiga. Dok ovo pišem, prodana je u preko milijun primjeraka i prevedena je na preko 60 jezika.

Nikada neću zaboraviti dan kada me nazvao drugi izdavač i rekao da svakako žele rukopis te bi mi odmah dali ugovor. Spustio sam slušalicu, otišao se pomoliti i jasno čuo kako Bog kaže mojem srcu: „Druga je izdavačka kuća bila tvoja ideja. Ova je izdavačka kuća moja ideja.“

Taj mi je primjer jasno pokazao razliku između dobrog i Boga. Kao što se često događa, prilika za dobro pojavila se prva. Nakon toga došla je Božja prilika. Isto se dogodilo Abrahamu i Sari: Išmael se pojavio prvi, nakon toga Izak.

Dokaz Božjeg straha

Što je dovelo do moje loše odluke vezano uz prvog izdavača? Iskreni je odgovor da je moj fokus bio na obilju – prenijeti poruku mnoštvu – umjesto na strahu Gospodnjem. To je otvorilo vrata logici i navodnom uspjehu kojim sam nadišao i ušutkao što je Bog jasno obznanio mojem srcu.

Poslušnost je vanjski dokaz istinskog straha Gospodnjeg. Kad se bojimo Boga, mi ćemo Ga...

- odmah poslušati
- poslušati čak i ako nema smisla
- poslušati čak i ako boli
- poslušati čak i ako ne vidimo korist
- poslušati do kraja.

Analiza Abrahamovog djelovanja otkriva da je ispunio svaki od tih uvjeta. Oživimo taj veliki test.

Jedne mu noći Bog da uputu da žrtvuje svojega sina, Izaka. Čuje li on dobro? Je li to loš san? *Nema šanse, pomisli. Kako je to moguće! Volim svojeg sina. Ne mogu ubiti Izaka. Obećano mi je da će kraljevi i narodi doći od njega. Kako se to obećanje može ispuniti ako ga ubijem?*

Abraham zavapi: „Što! Kako mi možeš reći da to učinim? Obećao si mi da će narodi doći od njega!“ Nema božanskog odgovora, samo tišina.

Abraham proživljava spektar emocija. Sigurno se nije mogao nas-pavati te noći. Koliko bi nas uzelo nekoliko tjedana, mjeseci ili čak godina kako bismo shvatili tu zapovijed i konačno se uvjerali da to nije bilo razumno?

Ali Abraham je drugačiji. Čitamo: „Ujutro Abraham podrani, osamari magarca...” (Postanak 22: 3). On *odmah* posluša.

Jesi li bio u društvu nekoga tko bezbrižno komentira: „Bog se sa mnom bori u vezi s ovim nekoliko mjeseci“, i samo se nasmiješi na to? Tragično je pomisliti, ali oni se hvale nedostatkom pobožnog straha.

Bog je uputio Abrahama da žrtvuje najveće obećanje svojega života – ono na što je čekao preko 25 godina – i ne daje mu objašnjenje za tu odluku. Abrahamu nema smisla odreći se Izaka, ali ipak posluša.

Pomisao da će žrtvovati svojega malog sina strašno boli. Unutar- nja bol nastavlja mučiti Abrahama sljedećih triju dana putovanja. Ispočetka je bilo lakše, nakon što je čuo Božji glas, ali kako je prolazio dan za danom božanske šutnje, bol se pojačala. Borba doseže vrhunac dok Abraham i njegov voljeni sin grade oltar. Ipak, Abraham je i dalje poslušan.

Svemogući ne kaže Abrahamu da, ako posluša, providjet će mu se druga žrtva mjesto njegova sina. Za razliku od tebe i mene, Abraham nema knjigu Postanka za pročitati, zato ne zna ishod. On ne vidi *korist* u toj zapovjedi, ali je ipak poslušan.

Kako je to danas drugačije. Toliki trebaju vidjeti korist u poslušnosti Bogu prije nego što zapravo poslušaju. Kao učitelji, tako često podu- piremo svoje poruke kako bismo pokazali korist u poslušnosti Bogu. Kao autori, ako ne uključimo osobnu prednost čitatelju u naslovu ili podnaslovu, knjiga neće biti prodana.

Napokon, Abraham ide dalje: penje se na brdo, gradi oltar, veže Izaka i spreman je probosti nožem sinovljevo srce. On je poslušan do kraja.

Dok je nož iznad Izaka, odjednom se pojavljuje anđeo i zavapi: „Ne spuštaj ruku na dječaka – reče – niti mu što čini! *Sad, evo, znam da se Boga bojiš...*” (Postanak 22: 12).

Kako anđeo zna da se Abraham boji Boga? Jer je odmah poslušao, kad nije imalo smisla, kad je boljelo, bez obećane koristi, te je otišao i dalje. On je čovjek velika blaga, od kojega je najdragocjenije vlasništvo njegov sin. Ali bogatstvo nije Abrahamov fokus. Njegov je prioritet poslušnost Bogu.

Božji strah oprema nas kako bismo se znali nositi s obiljem, izvorima i bogatstvom na zdrav način. Ovo Pismo misli kada tvrdi: „Gospodnji blagoslov obogaćuje, i ne prati ga nikakva muka.“ (Izreke 10: 22).

Bezuman pristup

Ako usporedimo Isusovog učenika Judu i Abrahama, vidjet ćemo ogromnu razliku. Juda je jednostavno ignorirao istinu ako nije išla u korist njegovom cilju. Pronevjerio je financije iz riznice službe, bio je obmanjivač, izdao je svojeg Vođu, nije brinuo za siromašne i bio je licemjer (vidi Matej 26: 25, 49 i Ivan 12: 6; 13: 2). Njegova je prosudba bila zastrta. Zato što mu je nedostajao pobožan strah, nije mogao razlikovati između ispravnog i krivog, dobrog i zla.

Određenog je dana bogata žena prolila cijelu bočicu skupocjenog parfema po Isusu. Juda je bio ogorčen i kritičan zbog njezinog „bezumnog“ ponašanja. „Zašto se ova pomast nije prodala za trista denara te to dalo siromasima?“ pitao je. (Ivan 12: 5). Njegov je komentar bio logičan i uvjerljiv, te je utjecao na druge učenike. I oni su se pridružili i osudili njezina djela.

Isus je ispravio Judin utjecaj izjavivši: „Pustite je! Zašto joj dosađujete?... Ona je izvršila *djelo ljubavi* na meni. ... kazat će se, njoj na uspomenu, i ovo što ona učini.“ (Marko 14: 6, 9). Isus je prepoznao njezino djelo kao *dobro* i *trajno*, Juda je osudio njezino ponašanje kao *loše* i *prolazno*. Njegovo je razlikovanje bilo iskrivljeno. Nije bio usklađen s Božjim srcem.

Pogledaj već sljedeći stih:

„Tada Juda Iskariotski, jedan od Dvanaestorice, ode glavarima svećeničkim da im ga izda.“

(Marko 14: 10).

To je bila kap koja je prelila čašu. Judi je dozlogrdilo; bilo mu je dosta Isusove strategije vodstva. Slijedio je Čovjeka iz Galileje, očekujući da će On uspostaviti Davidov tron. Prema proroku Izaiji, Mesija je trebao zauvijek vladati. Nakon tri godine, što je Isus još čekao? Ako bi Isus samo uspostavio kraljevstvo, onda bi Juda – kao jedan od Njegovih glavnih voditelja i Njegov blagajnik – mogao doći na poziciju časti, posjedujući bogatstvo i vlast.

Juda je pomislio: Ubrzat ću proces. Neću više čekati. Želim svoju poziciju moći, utjecaja i bogatstva. Dosta mi je da sam meta izrugivanja i progonjen od vođa. Ne želim da me se više smatra pratnjom luđaka. Ako Ga predam vođama, On će konačno pokazati svoju moć i uspostaviti svoje kraljevstvo, a ja ću dobiti svoje istaknuto mjesto.

Možda propituješ moju interpretaciju Judinih motiva; iako, mislim da zvuči razumno. Juda je neprestano gledao Isusovu moć iscjeljenja bolesnih, stišavanje oluje, podizanje iz mrtvih, proklinjanje smokvinog grma, otvaranje slijepih očiju i gluhih ušiju te brojna druga čudesa. Juda je često čuo kako Isus govori o kraljevstvu. Čuo je Petra i druge kako priznaju – čak uzvikuju – da je Isus Mesija. Isusova je veličina bila pred njim svakoga dana.

Iako, jednom kad je Isus osuđen na smrt, Juda je uvidio da je pogriješio u svojem razmišljanju, kajući se zbog svojih djela te se objesio. Njegov plan djelovanja nije postigao ono za čime je žudio.

Ova dva čovjeka, Abraham i Juda, jasno predstavljaju razliku između jednoga koji se boji Boga i drugoga koji se ne boji. Jedan je imao razlikovanje; drugi je živio u zabludi. Njihovi su pojedinačni

izbori zrcalili ono što je bilo u njihovim srcima. Ishodi te dvojice bili su neizmjereno drukčiji. Obojica su upamćena, ali zbog drukčijih razloga.

Svi ćemo biti upamćeni; u to nema sumnje, jer smo vječna bića. Pitanje koje si trebamo postaviti je: Kako želimo biti upamćeni? Tvoji će strah Božji odlučiti o odgovoru.

Čujmo svemu završnu riječ

Potrebno nam je čisto srce kako bismo prosuđivali razumno, ne zamračeno. Onda, kad budemo odlučili je li neki pothvat inspiriran ili se jednostavno čini prolaznim dobrom, nećemo biti zavedeni. Donosit ćemo mudre odluke u odnosu na svoje supružnike, ljude s kojima se družimo, najbliže prijatelje, karijere, prilike, ulaganja, način na koji odgajamo djecu, crkve u kojima služimo, obrazovanje koje prihvaćamo i cijeli niz odluka s kojima se suočavamo u svojim životima.

Kad je Salomon došao na kraj svojega života, nakon što je iskusio veliku slavu i još veće bezumlje, zavapio je: „Čujmo svemu završnu riječ: ‘Boj se Boga, izvršuj njegove zapovijedi, jer – to je sav čovjek.’ Jer sva će skrivena djela, bila dobra ili zla, Bog izvesti na sud.“ (Propovjednik 12: 13–14).

Salomon je postao luđakom, izgubio je svoje razlikovanje i više nije mogao razlikovati što je istinski dobro, a što nije. Bog nam daje uvid u njegovo ludilo kroz knjigu Propovjednika. Ali dobra je vijest da dobivamo uvid u Salomonov povratak razumnoj prosudbi. Uvidio je da u životu nema ničeg važnijeg od održavanja pobožnog straha. Njegovim riječima: „Čujmo svemu završnu riječ.“

Dakle, prijatelju/ice moj/a, ako želiš vidjeti stvari na Božji način, promotriti i znati mudrost u njezinom najvećem očitovanju, onda odabiri strah Gospodnji. Nikada nećeš požaliti zbog svoje odluke.

VELIKA SLIKA

„Kao što ti mene posla u svijet,
i ja njih poslah u svijet.“

- Ivan 17: 18

„Sudbonosni kraj čovjeka nije sreća,
niti zdravlje, već svetost.“

- Oswald Chambers

Odstupimo i pogledajmo cjelokupnu sliku. Bog te ljubi duboko i nježno. On samo želi najbolje za tebe. Sve što je od Boga dobro je, ali nije sve dobro od Boga. Dakle, postoji dobro koje nas može udaljiti od primanja onog *najboljeg*. Svi težimo najboljemu, ali put koji vodi tomu nije uvijek najočitiji; potrebno je raspoznavanje kako bismo ga uočili.

Na našem putu na zemlji, postoji netko drugi uz Boga s kim se trebamo obračunati – naš protivnik, đavao. On nas želi povrijediti, s prvotnom namjerom da slomi srce Onoga koji nas ljubi. Pismo kaže da se naš neprijatelj „pretvara u anđela svjetla“. Potom čitamo: „... njegove (se) sluge pretvaraju kao da su sluge pravednosti.“ (2. Korinćanima 11: 14–15).

Konačno, postoje mnogobrojni izbori i načini koji se čine dobrima, ali je njihov konačni ishod tuga, jad, gubitak i smrt (vidi Izreke 14: 12). Razmislite: naš neprijatelj, njegovi sluge i njegovi putevi – svi u konačnici žele našu propast – svi su prurušeni u *dobro*. Pismo ne kaže da *moгу biti* prurušeni, već da *jesu* prurušeni. Stoga to nemoj pro-mašiti: uglavnom, ono što je za tebe najopasnije neće se činiti kao nesumnjivo zlo. Zapravo, bit će prurušeno u dobro.

Tijekom ranih godina kršćanstva, naš je neprijatelj naumio uništiti crkvu. Vjernici su bili progonjeni, mučeni i ubijani. Ali što je više naš neprijatelj namjeravao uništiti Božji narod, crkva je postajala sve snažnijom. Jer đavao nije glup, već je zapravo vrlo pametan, te je zaključio da je način uništenja Božjeg naroda ponuditi im dobar život izvan Božje mudrosti. To je zapravo ista strategija koju je primijenio u edenskom vrtu.

Sad, nakon mnogo stoljeća suptilnog taktičnog upravljanja, možda bolje shvaćamo đavlovu učinkovitost, jer smo se našli na mjestu gdje smo prihvatili *varijacije* istine – one koje se čine dobrima i prikladnima – umjesto *prave* istine. Isključili smo dobrotu Isusovu i Njegovu ulogu kao Spasitelja (što su kategorijske istine), ali smo umanjili vrijednost, snagu i zahvat Njegova gospodstva i utjecaja u našim životima. Prihvatili smo Božju suverenost i svoju poziciju pravednosti pred Njim, ali smo previdjeli svoju odgovornost da vjerujemo i slušamo Njegove zapovijedi u težnji za svetošću. S obzirom na to, „dobre“ doktrine koje smo stvorili, čistoća našeg ponašanja i načina života postali su gotovo nebitnima.

U njihovom kršćanskom hodu, mnogi su vjernici ostali u području održavanja više nego umnožavanja – jedva preživljavajući umjesto iskustva obilja. U biti, oblikovali smo teologiju utemeljenu na našem razumijevanju i podržanu izdvojenim dijelom Pisma, umjesto da smo prihvatili puni savjet Božje Riječi kao konačni autoritet za ono što je nebo naumilo za nas.

Taj se trend može i mora slomiti. Vrijeme je da opet uronimo u Pismo i iskreno tražimo Duha Svetoga i Njegovo vodstvo kako bismo znali istinu. Ne smijemo više čitati unutar Pisma ono što već vjerujemo nego, umjesto toga, doći iskreno otvorena uma i srca te vjerovati onome što čitamo, tražeći Duha Božjeg da nam otkrije i ukloni sve unaprijed stvorene pretpostavke.

Crkvenom voditelju. Zaklinjem te da poučavaš cijeli Božji savjet. Pobrini se da je tvoj glavni motiv hraniti ovce istinom i iskreno posezati za izgubljenima cijelom biblijskom porukom spasenja umjesto gradnje velike sljedbe. Ako je tvoj prvotni cilj zadobiti one koji dolaze, da se vrate na službu sljedeći tjedan, traži Duha Svetoga da ti oprost i fokus usmjeri na osnovnu strategiju – vođenje Božjeg stada istinom. Ostani usmjeren, svjež i inovativan u metodama. ali bezvremenski u *poruci*.

Vjerniku. Gdje god leži tvoj utjecaj – bilo u učionici, laboratoriju, uredu, polju, kući ili tržištu rada – srcem ispunjenim ljubavlju, živi i govori istinu u svim ophođenjima s drugima. Neka budu zadivljeni i objave da gledajući tebe vide Isusa. Neka iskuse Njegovu prisutnost nad tvojim životom. Ako težiš za istinskom svetošću, odiseć ćeš Njegovim veličanstvom.

Ako ne živimo u skladu s Isusovim zapovijedima, propuštamo Njegovu prisutnost i On nije obznanjen svijetu kroz svoju crkvu. Jednostavno rečeno, mi patimo. Čak i više od toga, oni u našim zajednicama pate. Prvo, otkrivenje Isusa zadržano je, stoga je izgubljenima uskraćen kontakt s prisutnošću Jedinoga koji ih može ispuniti. Drugo, naši sudrugovi vjernici izloženi su zarazi zvanj kompromis, što ima potencijal da ih odvede od Božjeg srca i prisutnosti.

Isus je to rekao ovako: „Ja sebe samog posvećujem za njih...” (Ivan 17: 19). Za dobrobit onih u Njegovoj zajednici odvojio se kako bi poslušao Oca. Njegov je prvotni motiv za to otkriven u ostatku Njegove izjave: „... da i oni budu posvećeni istinom.”

Sve do Njegovog povratka, ti i ja jedini smo Isus kojeg će svijet vidjeti. Pokažimo im pravoga Isusa, ne izmišljenoga, slabog Isusa. Nemojmo se miriti s ičim manjim osim s najboljim. Prihvatimo istinu i promotrimo istinski dobar, plodan rezultat naše postojane, ljubazne poslušnosti.

Živite dugo, težite svetosti i uspijete u svojim pothvatima. Radeći tako, napraviti ćete razliku u životima drugih.

„Onomu koji vas može očuvati od pada
i postaviti neporočne
i razdragane pred njegovom slavom,
jedinome Bogu koji nas je spasio po Isusu Kristu,
našem Gospodinu,
slava, veličanstvenost,
vlast i moć,
kako prije svakog vremena,
tako i sada i u sve vijeke!
Amen.“

(Judina 24–25).

Dragi prijatelju,

Dobro ili Bog? više je od knjige. To je poruka koja može nadahnuti ljude da se priključe pokretu svetosti. Život u izobilju nalazi se pod gospodstvom Isusa Krista i svakodnevnom življenju po Njegovoj milosti. Želim te opremiti da nosiš to otkrivenje u svoj svijet utjecaja.

Možeš se uključiti u taj pokret povezujući svoje prijatelje, obitelj i zajednicu s onim što si naučio. Bio je potreban jedan čovjek, Pavao, koji je poučavao šaćicu ljudi u maloj školi kako bi s vremenom dosegnuo sve koji su boravili u Aziji u samo dvije godine! Postali su nositeljima Božje prisutnosti (vidi Djela 19: 1–10). Što bi Bog mogao učiniti kroz nas ako bismo se ujedinili zajedničkom strašću za Njega?

Prilike za dijeljenje ove poruke postoje unutar tvog svakodnevnog života. Možeš je iskoristiti za:

- malu grupu proučavanja
- opširno crkveno proučavanje
- uredski književni klub
- školski razred služenja
- i više!

Bilo da koristiš neke od ovih ideja ili vlastite, moj tim predan je dati ti potporu. Za tebe ćemo stvoriti rješenje po narudžbi s izvorima na popustu, besplatnim materijalima i više. Uz ovu knjigu, stvorili smo kurikularni serijal *Dobro ili Bog?* u šest dijelova s audio i video predavanjima – sve kako bismo te opremili za prenošenje ove poruke u srca i živote ljudi oko tebe.

Hvala ti što si se udružio/la s nama kako bismo posvuda podijelili Riječ Božju s ljudima!

Iskreno,
John Bevere.

**POBOŽNOSTI
I
PITANJA
ZA RASPRAVU**

1. TJEDAN

Pročitaj poglavlja 1–3

Materijali za ovaj tjedan odgovaraju video materijalima 1

PITANJA ZA RASPRAVU

1. Eva je odlučila pojesti plod sa zabranjenog drveta jer se činio dobrim, ugodnim i poželjnim. Objasni ove attribute. Što znači da se nešto čini dobrim? Čini se ugodnim? Čini se poželjnim? Na koji nas konkretan način svaka od tih triju stvari može odvući od poslušnosti Bogu?
2. Cijela priča iz Edena svodi se na jednu stvar koju je zabranio Božji autoritet. Što nam to govori o povjerenju i ljudskoj prirodi? Kako se možemo suprotstaviti tendenciji da težimo za onim što je Bog zabranio?
3. Knjige, podcasti, blogovi i drugi alati koji nas uče o Bogu vrijedni su izvori. Ali mijenja li tvoju perspektivu razumijevanje razlike između otkrivenog i komuniciranog znanja? Ako da, kako?
4. Iz priče o bogatom mladom vođi učimo da postoji razlika između znanja da je Bog povezan s dobrim i priznavanja da je On izvor dobra. Kako možemo biti sigurni da je Bog izvor našeg koncepta dobrog?
5. Što ti vjeruješ o točnosti i autoritetu Biblije? Ponovo pročitaj 2. poslanicu Timoteju 3: 16. Postoje li praznine između onoga što poučava ovaj stih i onog što vjeruješ? Raspravljaj o tome u svjetlu onog što si naučio/la ovaj tjedan.

POBOŽNOST

„Gospodin je dobar svima.“
- Psalm 145:9

Priča o Sotoninoj taktici da prevari Evu u Edenu otrježnjuje. Kad je Eva bila prevarena tako da povjeruje da joj je Bog uskratio nešto dobro, ona nije u tom trenutku prebolijevala razočaranje. Nije tugovala zbog gubitka niti se oporavljala od zlostavljanja. Živjela je u savršenom okruženju gdje je uživala potpunu providnost i svakodnevno provođenje vremena s Bogom.

Prihvatanje Boga kao izvora dobrog počinje s posjedovanjem nepokolebljivog uvjerenja da je Bog sam po sebi dobar. To je bilo moguće dovesti u pitanje u Edenu. Danas se suočavamo s mnogo više faktora koji mogu dovesti u pitanje našu vjeru u Božju dobrotu.

Za razliku od Eve, ti si sigurno doživio/la razočaranje, gubitak, zlostavljanje, zbunjenost, nedostatak ili bol. Utjecaj tih stvari može ostati prikriven dokle god nema konflikta između onog što mi želimo i onog što nam Bog kaže da učinimo. Ali kad nastupi kušnja, bilo koji neriješen uzrok sumnje počinje šaputati u našem umu. Pitamo se uskraćuje li nam Bog nešto i počinjemo sumnjati da nema nikakve koristi u tome da činimo stvari na Njegov način. No zapamti Izreke 14: 12 : „Neki se put učini čovjeku prav, ali njegov je kraj smrt.“ Ništa izvan Božje volje za nas ne vodi u dugotrajan život, radost, ispunjenje ili blagoslov – bez obzira na to kako se dobro to činilo.

Tijekom sljedećeg tjedna, ohrabrujem te da iskreno procijeniš svoju vjeru u Božju dobrotu. Pitaj Duha Svetog držiš li čvrsto ikakvu uspomenu ili stav uma koji može prouzročiti da ne vjeruješ ili da budeš neposlušan Bogu. Zatim pronađi i objavi stihove koji otkrivaju Božju istinu za tvoju specifičnu situaciju. Ponizno pozovi Duha Božjeg da obnovi tvoj um svojom Riječi. Njegova će te istina uvesti u slobodu!

Razmišljaj

„Hvalite Jahvu, jer je dobar, jer je do vijeka ljubav Njegova!“
(Psalam 107: 1).

Primijeni

Kad su Jošua i izraelski narod ušli u Obećanu zemlju, morali su prijeći rijeku Jordan. Bilo je vrijeme žetve i nabujala je rijeka poplavila svoje nasipe. Ali Bog je intervenirao i presjekao tok rijeke kako bi čitav Izrael mogao prijeći preko suhog tla. Nakon toga, Bog je rekao Jošui da kaže ljudima da naprave spomenik od kamenja kako bi se uvijek sjećali što je On učinio za njih.

Često je lakše zapamtiti stvari koje pođu po krivu nego se sjetiti dobrih stvari koje je Bog učinio. Stoga ovaj tjedan počni zapisivati sjećanja na Božju dobrotu u svojem životu. Kupi dnevnik, pokreni bilješke na svojem mobitelu, pravi glasovne zapise ili pronađi drugi način da zabilježiš trenutke (velike ili male) kad vidiš Božju dobrotu. Te će uspomene postati svjedočanstva koja ohrabruju tvoje srce i raspiruju tvoju vjeru kada poteškoća ili sumnja pokušaju razoružati tvoje uvjerenje da je Bog dobar.

2. TJEDAN

Pročitaj poglavlja 4–5

Materijali za ovaj tjedan odgovaraju video materijalima 2

PITANJA ZA RASPRAVU

1. Razmotri razliku između Isusove pozicije kao Gospodina i Njegovog djela kao Spasitelja. Kako se to slaže s onim što si dosad slušao i vjerovao? Treba li se išta promijeniti u tvom razmišljanju i ponašanju kako bi se uskladilo s biblijskim naučavanjem o gospodstvu?
2. Kad bismo se danas selili u novu državu, naš bi ulazak bio uvjetovan dogovorom da poštujemo njezine zakone i standarde. Jesi li na ovaj način gledao na svoj odnos s Bogom? Zašto ili zašto ne?
3. Zamisli da razgovaraš s nekim tko želi postati kršćanin. Na temelju onoga što smo naučili ovaj tjedan, što bi rekao toj osobi?
4. Pročitaj Marka 8: 34–35. Kao što smo otkrili, željeti se odreći sebe nije isto što i zapravo odreći se sebe. Objasni što može uzrokovati da se osoba zadrži na razini želje umjesto da učini ono što Isus kaže.
5. Vratimo se na Mateja 7: 21. Isus identificira četiri dobre osobine koje će posjedovati i neki ljudi koji Ga istinski ne slijede: vjera u Njegov nauk, emocionalna uključenost, uključenost u širenje evanđelja i sudjelovanje u službi. Znamo da nas Bog ne poziva da djelujemo iz osude ili straha. Što bi onda bio pravi odgovor na to otkrivenje?

POBOŽNOST

„A mi smo građani Neba, odakle i Spasitelja postojano očekujemo, Gospodina Isusa Krista.“
- Filipljanima 3: 20

Iz perspektive Novog zavjeta, izjava „Isus je Gospodin“ zapravo je sažetak kršćanstva. Prema Rimljanima 10: 9, prepoznavanje Isusovog gospodstva mjesto je gdje kršćanski život počinje. Ali za mnoge od nas, „Isus je Gospodin“ nema neko značenje. To može biti fraza koju kažemo, pjevamo ili molimo; ali obično smo nepovezani s činjenicom da zvati Isusa Gospodinom znači smatrati Ga najvišim autoritetom u našim životima.

Prije nego što smo ušli u život vjere, bili smo građani svijeta. Nismo imali razloga znati ili tražiti Božju volju za nas. Ali više nismo građani svijeta. Mi smo građani Božjeg kraljevstva – kraljevstva nebeskog. Sve u našim životima treba zadovoljiti standarde tog kraljevstva i zrcaliti prirodu njegovog Kralja: Gospodina Isusa Krista.

Kakva je Njegova priroda? Da bi otkrio, proučavaj priču o Isusu u getsemanskom vrtu, u Marku 14: 32–42. Ta priča prethodi Isusovoj izdaji nakon čega će On biti predan Rimljanima da Ga razapnu. Obrati posebnu pažnju na kraj 36. stiha, gdje Isus kaže svojem Ocu: „Ali neka bude tvoja volja, a ne moja.“

Odlazak na križ veliko je djelo podložnosti, ali istina je da nema malih stvari u poslušnosti. Kada Isusa smatramo Gospodinom, mi se pokoravamo Njegovoj volji čak i kad se kompromis čini neznatnim i kad je poslušnost nezgodna ili nepopularna. Mi kažemo „Želim Tvoju volju“ u svemu.

Jesi li prihvatio Isusa pod ovim uvjetima? Ili još uvijek postoji nešto u tvom životu – možda grijeh po navici ili sebična ambicija – koju

redovito stavljaš ispred onoga što ti Bog govori da učiniš? Ne moraš osjećati osudu ili sramotu. Ali sad je trenutak da potražiš novi način življenja. Dođi Bogu u molitvi i zamoli Duha Svetoga da ti pomogne da istinski učiniš Isusa svojim Gospodinom. Dok provodiš vrijeme u Njegovoj prisutnosti i Riječi, On će te naučiti kako da živiš kao građanin Neba.

Razmišljaj

„Prinesite sebe svim srcem i u potpunosti... U Božji način činjenja stvari.“ (Rimljanima 6: 13, prijevod *The Message*).

Primijeni

Kasnije u ovom proučavanju govorit ćemo o načinu na koji nas Bog osnažuje da živimo u poslušnosti bez upadanja u legalizam ili sram. Ali ovaj tjedan potičem te da se uistinu zapitaš: Jesam li se u potpunosti podložio/la gospodstvu Isusa Krista?

Svi mi imamo područja koja su previđena. Zato predlažem da učiniš ovo: Nađi nekoga koga voliš i kome vjeruješ – supružnika, bliskog prijatelja ili voditelja koji vjeruje u tebe i želi najbolje za tebe. Podijeli s tom osobom što si naučio/la ovaj tjedan o principu gospodstva i pitaj je za njezinu perspektivu. Vidi li ona ijedno zapostavljeno područje kompromisa u tvojem životu?

Ako imaju nešto za reći, slušaj otvorenih ušiju i otvorena srca. Zatim s tim dođi Bogu u molitvi. Zamoli Ga da otkrije istinu u onome što je rečeno. Poniznost je moćno oružje protiv zablude; ova jednostavna vježba može dovesti do veličanstvene transformacije!

3. TJEDAN

Pročitaj poglavlja 6–7

Materijali za ovaj tjedan odgovaraju video materijalima 3

PITANJA ZA RASPRAVU

1. Svaki dobar cilj postaje opasan kada zamjenjuje našu želju da znamo i častimo Boga. Razmatraj sljedeće ciljeve. Na koji su način oni dobri? Kako mogu učiniti da skrenemo s pravog puta ako ih učinimo primarnima?
  - Financijska sigurnost
  - Popularnost
  - Utjecaj
  - Darežljivost
  - Humanitarna postignuća
  - Učinkovita služba.
2. Zamisli da si bio s Mojsijem kad je Bog ponudio poslati Izraela u Obećanu zemlju bez svoje prisutnosti. U tom trenutku, o čemu bi razmišljao što bi ti pomoglo da doneseš odluku kakvu je donio Mojsije?
3. Koji su znakovi da se nečiji odnos s Bogom sveo više na to što On može dati umjesto na to tko On jest? Ako je tvoj odnos s Bogom počeo pokazivati znakove toga, kako to možeš ispraviti?
4. Podijeli svoju perspektivu o tome što znači biti učinkovit u ispružanju prema svijetu, a da ne postaneš prijatelj svijeta.
5. Legalizam nije ništa drugo nego drugi oblik svjetovnosti. Što misliš, kako možemo svoje prijateljstvo s Bogom čuvati od upadanja u religiozni stav uma?

POBOŽNOST

„... Punina je radosti pred licem Tvojim...“
- Psalm 16: 11

Jedan od najvećih testova vjere nešto je što se čini prilično bezazleno: prečac.

Mojsije se suočio s prečacem tijekom boravka u pustinji. Puto-
vao je od Egipta do gore Sinaja s mrmljajućim i buntovnim ljudima i
mogućnost ulaska u Obećanu zemlju sigurno je bila privlačna. Ali bi li
Mojsije pristao na obećanje po cijenu Božje prisutnosti?

Tisućama godina poslije, Isus se također susreo s prečacem u pusti-
nji. Kad je trebao započeti svoju javnu službu, Sotona Mu je dao pri-
liku da zaobiđe teškoće pred sobom i odmah krene na preuzimanje
autoriteta nad narodima. Sve što je Isus trebao učiniti bilo je pokloniti
mu se. Bi li Isus pristao na kompromis kako bi s lakoćom dobio ono
što će Bog dati kroz patnju?

Činjenica da je Sotona pokušao primijeniti tu taktiku na Sinu Bo-
žjem mnogo govori o tome kako ona može biti učinkovita. Vratit
ćemo se na tu priču opet kasnije u našem proučavanju; sada je važna
stvar da Isus nije jedini koji se uspješno odupro Sotoninoj strategiji.
Mojsije je vagao opcije ostajanja u pustinji s Bogom ili ulaska u zemlju
bez Njega, i odabrao je pustinju. Zašto? Znao je što bi propustio.

Želim da svim svojim srcem možeš odgovoriti da na pitanje: „Je
li Božja prisutnost tvoj glavni cilj?“ Ali kako bi tvoj odgovor bio više
od intelektualne vježbe, prvo moraš moći odgovoriti na ovo pitanje:
Znaš li što znači biti u Božjoj prisutnosti?

Prijatelju, želim da se zaljubiš u Božju prisutnost poput Mojsija.
Želim da posjeduješ takvu žudnju za intimnosti s Njim da se nijedan

prečac ne čini vrijednim. Takva strast proizlazi samo iz iskustva Božje prisutnosti iz prve ruke.

Jakov nam kaže: „Približite se Bogu i on će se približiti vama.“ (Stih 4: 8). Približiti se znači odvojiti vrijeme za molitvu, slavljenje i čitanje Božje Riječi, ne kao zadatci koje trebamo odraditi već kao način traženja odnosa s Osobom. Sadašnje traženje Boga omogućit će ti da doneseš ispravnu odluku na bilo kojem raskrižju koje je pred tobom.

Razmišljaj

„Tražit ćete me i naći me jer ćete me tražiti svim srcem svojim.“
(Jeremija 29: 13).

Primijeni

U svakom odnosu dvije strane imaju što ponuditi jedna drugoj – stvari poput ohrabrenja, savjeta i praktične potpore. Ali zdravi odnosi ne svode se na to što dobivamo od ljudi; radi se o ljudima. Ponekad na to zaboravimo u svojem odnosu s Bogom. Zato što je Bog izvor svega što trebamo, možemo se fokusirati na traženje stvari od Njega, a da zaboravimo na upoznavanje Njega.

Bog želi da Mu iznesemo svoje potrebe! Ali ako si ozbiljan/na u vezi s tim da učiniš Njegovu prisutnost svojim glavnim ciljem, pokušaj ovaj tjedan usredotočiti svoje vrijeme na Njega. Meditiraj nad Njegovim karakterom. Nauči što Njemu donosi radost. Odaberi priču iz Pisma i razmišljaj kako ona otkriva tko je On. Molim se da tijekom tog vremena otkriješ stvari zbog kojih ćeš se još dublje zaljubiti u svojeg Stvoritelja.

4. TJEDAN

Pročitaj poglavlja 8–9

Materijali za ovaj tjedan odgovaraju video materijalima 4

PITANJA ZA RASPRAVU

1. Ne bi bilo neuobičajeno da netko misli da je njegov um usmjeren na poznavanje Boga samo kako bi otkrio da njegovu pažnju ima nešto drugo. Kako osoba može početi razabirati na što je uistinu usmjeren njezin um?
2. U mnogim modernim kulturama ljudi se upuštaju u ekstremno ponašanje kako bi izgledali kao, ponašali se kao ili se približili slavnim osobama ili poznatim ljudima koje nikada neće poznavati. Kao suprotnost, Bog je obećao da će Ga pronaći oni koji Ga traže. Što misliš, zašto ljudi često odbijaju promjene u životnom stilu koje bi im pomogle da upoznaju Boga, kad su spremni napraviti drastične promjene kako bi upoznali drugo ljudsko biće?
3. Možeš li se sjetiti načina na koje možeš osigurati da tražiš Božju prisutnost, a ne samo dobru atmosferu? Predloži ideje za individualno i grupno okruženje.
4. Važno je govoriti o svetosti u kontekstu odnosa jer svetost zapravo znači znati Boga. Kao vježba u ovom principu, pokušaj gledati na poznatih Deset zapovijedi koje se nalaze u Izlasku 20: 1–17 s gledišta odnosa. Što nam svaka od tih zapovijedi govori o Bogu?
5. Evo nemogućeg izazova: pokušaj razmišljati o svetosti iz Božje perspektive. (Nemoguće, ali daj najbolje od sebe!) Znajući to što znaš o tome tko je Bog i što On želi od nas, zašto bi bilo važno da Njegovi ljudi budu sveti u poziciji i ponašanju?

POBOŽNOST

„... Ali sada imate za rod posvećenje...“
- Rimljanima 6: 22

Čekao sam s ovim dijelom našeg proučavanja, da istražimo temu svetosti, jer želim biti siguran da razumiješ da se ne radi o kontroli, krivnji ili držanju ljudski stvorenih standarda. Radi se o odnosu.

Pretpostavimo da imaš člana obitelji kojeg veoma voliš, ali on je stalno bez poštovanja, destruktivan i nepouzdan. Iako voliš tu osobu, pretpostavljam da će ti biti teško uživati u njezinom društvu. Ako se osoba ne želi promijeniti, morat ćeš postaviti neke zdrave granice u tom odnosu. To će vjerojatno uključivati odluku da ne budeš svako-dnevno pored te osobe.

Kao što smo raspravljali prošli tjedan, Bog je Osoba za čijom prisutnošću mi težimo. Ali Bog je također potpuno svet. Može biti teško ili nezdravo za nas da budemo u blizini lošeg ponašanja, ali zapravo je nemoguće da netko prebiva u Božjoj prisutnosti, a da ne bude svet. Zato je svet život velika stvar!

Pročitaj Hebrejima 12: 14 ponovo: „Težite... za posvećenjem bez kojega nitko neće vidjeti Gospodina.“ Riječ koja je prevedena kao težite znači „činiti nešto s velikim trudom i s konačnom svrhom i ciljem“.²⁵ Primijeti dva elementa težnje: veliki trud i konačni cilj. Naš je cilj, kako smo već ustanovili, biti u Božjoj prisutnosti. Usmjerimo sada svoju pažnju na trud u težnji za svetim životom.

Svetost nema nikakve veze s legalizmom i beživotnim religioznim pravilima. Težnja za svetošću će, stoga, od svakog od nas zahtijevati da budemo ove dvije stvari:

1. Učenik/ca Božje Riječi. Postoji mnogo stvari koje ljudski razum ili društvo nazivaju dobrim što Bog ne zove dobrim. Isto tako, neka ograničenja koja zvuče duhovno ne mogu se naći u Bibliji i nametne ih kultura ili tradicija. Pismo je naš standard. Moramo uroniti u njega kako bismo razumjeli Božju definiciju svetog života.

2. Osjetljiv/a na Duha Svetoga. Bog te nikada neće usmjeriti da učiniš išta suprotno Njegovoj Riječi. Ali On te poznaje bolje od ikog drugog. On zna područja u kojima si posebno ranjiv/a na kušnju, pa ti može dati specifične upute o stvarima koje On želi ili ne želi da učiniš.

Upute koje dobiješ iz tih dvaju izvora držat će te na pravom putu!

Razmišljaj

„... Zato odbacimo od sebe svako breme i grijeh koji lako zavodi i ustrajno trčimo na utakmici koja nam je određena!“ (Hebrejima 12: 1).

Primijeni

Pavao je rekao korintskoj crkvi: „Nasljedujte mene kao što i ja nasljedujem Krista!“ (1. Korinćanima 11: 1). Postoji li netko u tvom životu tko očito poznaje Božju Riječ i sluša Njegovog Duha? Pozovi ga da sjedne s tobom na razgovor ovaj tjedan. Pitaj o njegovom odnosu s Bogom i kako je sazrio u razumijevanju Biblije i prepoznavanju Božjeg glasa. Njegovi su uvidi sigurno prikupljeni tijekom godina, stoga slušaj pažljivo!

5. TJEDAN

Pročitaj poglavlja 10–12

Materijali za ovaj tjedan odgovaraju video materijalima 5

PITANJA ZA RASPRAVU

1. Prema Bibliji, središnja je karakteristika Boga i Njegove crkve svetost. Što bi dosada rekao da je određujuća karakteristika Boga? Crkve? Je li ono što si naučio/la ovaj tjedan poljuljalo neku tvoju pretpostavku ili nadahnulo neke nove uvide?
2. Djelomična verzija poruke o milosti umanjuje milost na nešto što samo pokriva naše pogreške. Prema Novom zavjetu, milost oprašta naše grijehе i osnažuje nas da hodamo u svetosti. Nekima prva poruka zvuči jednostavnijom. Objasni zašto je novozavjetna poruka milosti bolja vijest?
3. Pročitaj Izreke 27: 6. Raspravljaj o ovom stihu u kontekstu ideje da je bolje za nas da ne propovijedamo i ne poučavamo ništa što zvuči negativno.
4. Samo zato što je poruka korisna, ne znači da je poželjna. Zapravo, susreti s istinom često prvo uzrokuju bol ili nelagodu, ali donose dugotrajnu slobodu i transformaciju. Navedi primjer iskustva koje je korisno, ali nije poželjno. Što tvoja ilustracija rasvjetljava o načinu na koji bismo se trebali povezati s Božjom Riječju?
5. Kad ljudi govore o mijenjanju svijeta, oni obično misle na stvari poput zakona ili društvenih pokreta. Što čini osobnu svetost moćnom silom koja nadahnjuje promjenu u društvu?

POBOŽNOST

„... Ti se jačaj milošću koju ti Bog daje u Kristu Isusu.“
- 2. Timoteju 2: 1

Postoji jasna razlika između dviju prevladavajućih poruka koje danas čujemo o milosti. Može biti sažeta u jednostavno pitanje: Želiš li se osjećati dobro ili želiš biti dobar? (I pod biti dobar mislim biti Božji.)

Ne radi se o tome da prihvaćanje novozavjetne poruke milosti znači biti jadan. Naprotiv, Isus je opisao svoju misiju među čovječanstvom ovako: „Došao sam da im dam život u izobilju.“ (Ivan 10: 10). Trajna radost uvijek će se moći naći u Kristu. Ovdje se radi o poravnavanju naših prioriteta s nebeskim. Bog nikad neće uzdići našu udobnost iznad našeg dobra. Ali hoćemo li mi?

Zapravo, mi možemo odlučiti u koju poruku o milosti želimo vjerovati. Možemo čitati Pismo i držati se samo onih stvari koje se slažu s našim razmišljanjem. Možemo se okrenuti od teških poruka i slušati samo ljude koji nam govore samo ono što želimo čuti. Poput čovjeka s dva liječnika, možemo odabrati živjeti po dijagnozi koju smatramo ugodnijom.

Ako odaberemo taj put, osjećat ćemo se dobro! Ali pogledajmo Isusove poznate riječi: „Što ti koristi da dobiješ cijeli svijet, a izgubiš svoju dušu?“ (Marko 8: 36). Da se vratimo na naše pitanje: Želiš li se osjećati dobro ili želiš biti dobar?

Nadam se da počinješ uviđati da je poruka o milosti zapanjujuće predivna vijest. Kad vjerujemo da milost samo pokriva naše pogreške, zapeli smo u posrtanju kroz život, osakaćeni grijehom iz navike te preplavljeni strahom i lažima. Ali kada primimo osnažujuću milost, možemo živjeti kao što je Isus živio: slobodni, odvažni, suosjećajni,

snažni i blagoslovljeni. Božja milost nije teret koji nas vuče dolje. Kao što apostol Ivan kaže:

„Jer u ovome stoji ljubav prema Bogu: da vršimo njegove zapovijedi. A njegove zapovijedi nisu teške, jer sve što je od Boga rođeno pobjeđuje svijet. A ovo je sredstvo pobjede koje pobjeđuje svijet: naša vjera.“ (1. Ivanova 5: 3–4).

Ako je Bog stvarno dobar i ako On stvarno želi najbolje za nas, ne moramo se pitati – ono što On zapovijeda najbolji je put za nas! I zahvaljujući snazi Njegove milosti koja djeluje u nama otkrivamo da Njegove zapovijedi nisu teške. To je sjajno!

Razmišljaj

„Moja milost ti je dovoljna jer se moja snaga savršeno očituje u slabosti.“ (2. Korinćanima 12: 9).

Primijeni

Jesi li spreman/a odbaciti ono što se čini lakšim ili ugodnijim kako bi uživao/la u životu na Božji način? Ako jesi, izrazi to Bogu u molitvi:

Oče, hvala Ti za Tvoju osnažujuću milost. Želim je primiti ne samo kao oproštenje za svoje grijehе već i kao Tvoju snagu koja omogućuje da činim stvari koje nikad ne bih mogao/la u svojoj snazi. Vjerujem da si dobar. Zato znam da, što god zapovijedaš, u mojem je najboljem interesu. Želim Ti donijeti slavu, Bože! Promijeni me da budem sve više i više poput Tebe. U Isusovo ime, amen.

6. TJEDAN

Pročitaj poglavlja 13–16

Materijali za ovaj tjedan odgovaraju video materijalima 6

PITANJA ZA RASPRAVU

1. Što uzrokuje da ljudi od Boga očekuju manje u odnosu na to što je kadar učiniti? Ako si se susreo s nekim od tih faktora, kako si ih nadvladao?
2. Razmatraj ilustraciju o milijunašu i tri poduzetnika. Što misliš, što je uzrok tomu da je vizija treće poduzetnice bila toliko veća od vizija ostalih dvoje poduzetnika? Zamisli njezin stav o prošlosti i budućnosti. Predoči si način na koji se pripremala za sastanak s investitorom. Što je ona mogla učiniti, što ti isto možeš učiniti kako bi podigao/la svoja očekivanja od Božjeg plana za tvoj život?
3. Na temelju onog što si naučio/la iz ovog proučavanja, objasni kako će netko sa zemaljskom mudrošću drukčije pristupiti razboritosti od zrelog djeteta Božjeg. Koji jedinstveni alati i okviri pomažu kršćaninu da dobro razlikuje stvari?
4. Kako strah Božji mijenja način na koji doživljavamo teškoće? Što ljudi koji se boje Gospodina čine i kažu kad se susretnu s pritiskom? U kakvo se ponašanje upuštaju?
5. Kako dolazimo kraju ovog proučavanja, identificiraj ono što ćeš primijeniti individualno i u grupi. Koje ćeš radnje, principe i vrijednosti odsada implementirati u svoju svakodnevnicu? Kako će to izgledati? Učini svoje korake akcije praktičnima i konkretnima kako bi mogao/la ići naprijed u snazi!

POBOŽNOST

„Nagrada za poniznosti i strah Gospodnji jesu bogatstvo, čast i zadovoljavajuć život.“
 - Izreke 22: 4, prijevod *The Message*

Tijekom ovog proučavanja razmatrali smo neke teške teme: gospodstvo, svetost i pravu prirodu milosti. Odgovorio/la si na izazovna pitanja o vlastitoj perspektivi i životu koji živiš. Sada želim da usmjeriš svoju pažnju na život koji možeš živjeti.

Pogledaj Efežanima 3: 20 iz Biblije *The Message*:

„Bog može učiniti više – toliko više od onog što ti možeš zamisliti ili tražiti u svojim najluđim snovima! On to ne čini prisiljavajući nas već radeći u nama, Njegov Duh duboko i nježno u nama.“

Bog ne štedi u činjenju nas svojim. Kupio nas je po najvišoj mogućoj cijeni kad je platio našu otkupninu životom svojega Sina. Nema razloga da mislimo da će On sada odjednom postati škrt.

Bog nam je dao sve što trebamo da uživamo u Njegovom najboljem: istinu Njegove Riječi, vodstvo Njegovog Duha i snagu Njegove milosti. Ali kako stih iz Poslanice Efežanima kaže, Bog nas ne prisiljava da surađujemo u Njegovoj svrsi. On nas poziva da koristimo vjeru, razboritost i poniznost da bismo otkrili život iznad naših najluđih snova.

Što te onda sputava? Što ograničava tvoju maštu? Što te potiče da tražiš malene količine kad su ti na raspolaganju neograničeni izvori?

Vrijeme je da počneš sanjati s Bogom. U kojem području očekuješ premalo i vjeruješ preslabo? Koja se obećanja bojiš zgrabiti? Zašto? Dopusti da te Božja dobrota nadahne. Počni tražiti stvari za koje jedva vjeruješ da mogu postati moguće. On je obećao da će ih ispuniti i bolje od toga!

Razmišljaj

„Nitko nikad nije vidio ni čuo, ni ljudsko srce nikad nije pomislilo – na ono što je Bog pripremio onima koji Ga ljube.“ (1. Korinćanima 2: 9, prijevod The Message).

Primijeni

Govorili smo o snovima i ograničenjima; sada razmišljajmo specifično. Posveti neko vrijeme ovaj tjedan dubokom sanjanju. Za početak, uzmi papir ili digitalni ekvivalent i ispiši glavna područja svojeg života. Na tvojoj će listi vjerojatno biti:

- odnos s Bogom
- drugi odnosi
- brak i obitelj (trenutni ili budućí)
- financije
- karijera
- lokalna crkva i služba
- specifični darovi ili strasti.

Ispod svakog naslova napiši svoja očekivanja za to područje. To bi trebao biti zapis o tome kako razmišljaš o svojem životu u privatnosti srca i uma. Što uistinu očekuješ od svojeg odnosa s Bogom? Koja je najbolja budućnost koju vidiš za svoje financije? Svoju obitelj?

Sada u molitvi prođi kroz listu. Zamoli Duha Svetoga da ti otkrije svoju perspektivu i obećanja. Gdje strah ograničava tvoj pogled? Kako su prošle tegobe i razočaranja ograničili tvoju maštu? Za što imaš mišljenje da to Bogu nije važno i što On kaže o tome? Zapamti, tvoja vizija određuje tvoj kapacitet. Bog je maknuo granice s tvog života. Vrijeme je da ti učiniš isto!

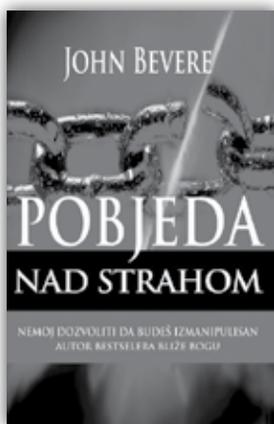
BILJEŠKE

1. Lawrence O. Richards, *New International Encyclopedia of Bible Words* (Nova internacionalna enciklopedija biblijskih riječi), Grand Rapids, MI: Zondervan, 1991.; 315–316.
2. Peter Stoner, *Science Speaks: Scientific Proof of the Accuracy of Prophecy and the Bible* (Znanost govori: Znanstveni dokaz točnosti proročanstva i Biblije), Chicago: Moody Press; online edition, 2005., Foreword, <http://sciencespeaks.dstoner.net>.
3. Isto, 3. poglavlje.
4. Isto.
5. Isto.
6. Isto.
7. Spiros Zodhiates, *The Complete Word Study Dictionary: New Testament* (Rječnik kompletno proučavanih riječi: Novi zavjet), Chattanooga, TN: AMG Publishers, 1992., s. v. „polus“.
8. Timothy Keller, *The Timothy Keller Sermon Archive* (Arhiva propovijedi Timothyja Kellera), New York City: Redeemer Presbyterian Church, 2013., dostupno preko Logos Bible Softwarea.
9. *The Complete Word Study Dictionary: New Testament*, s. v. „kosmos“.
10. Daily Mail Reporter, „Living together before marriage no longer increases chances of divorce“ (Zajednički život prije braka više ne povećava šanse za razvod), Daily Mail.com, 22. ožujka 2012., posjećeno 26. veljače 2015., <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2118719/Living-marriage-longer-increases-chances-divorce.html>.

11. Jason Koebler, „More people than ever living together before marriage“ (Više ljudi nego ikad prije živi zajedno prije braka), US News & World Report, 4. travnja 2013., posjećeno 26. veljače 2015., <http://www.usnews.com/news/articles/2013/04/04/more-people-than-ever-living-together-before-marriage>.
12. Lawrence O. Richards, New International Encyclopedia of Bible Words (Nova internacionalna enciklopedija biblijskih riječi), Grand Rapids, MI: Zondervan, 1991.), 639.
13. Charles Spurgeon, „Holiness Demanded“ (Zahtjev za svetošću), propovijed, Metropolitan Tabernacle, London; objavljeno 22. rujna 1904., dostupno preko Logos Bible Softwarea.
14. Istraživanje koje je proveo Messenger International. Vidi: John Bevere, Ustrajni: Snaga koja vam je potrebna kako nikada ne biste odustali (Colorado Springs, CO: Water Brook Press, 2011.), 26–27.
15. „Statistika o internetskoj pornografiji“, Daily Infographic, posjećeno 24. siječnja 2014., <http://dailyinfographic.com/the-stats-on-internet-pornography-infographic>.
16. „Koliko je žena ovisno o pornografiji? 10 podataka koji bi vas mogli šokirati“, Covenant Eyes, posjećeno 27. ožujka 2014., <http://www.covenanteyes.com/2013/08/30/women-addicted-to-porn-stats>.
17. Prethodna tri paragrafa preuzeta su iz: Priča o braku, John i Lisa Bevere (Palmer Lake, CO: Messenger International, 2014.), 181–182.
18. Covenant Eyes, Pornography Statistics: Izdanje 2014., 20.
19. Jason Rovou, „‘Porn & Pancakes’ fights X-rated addictions“ (Porn & Pancakes bori se protiv pornografskih ovisnosti), CNN, 6. travnja 2007., posjećeno 9. veljače 2015., <http://edition.cnn.com/2007/US/04/04/porn.addiction/index.html>.
20. „Činjenice i statistike o alkoholu“, Nacionalni institut za zlouporabu alkohola i alkoholizam, posjećeno 9. veljače 2015., <http://www.niaaa.nih.gov/alcohol-health/overview-alcohol-consumption/alcohol-facts-and-statistics>.

21. Steven Reinberg, „Trećina Amerikanaca u nekom trenutku ima problem s alkoholom“, *The Washington Post*, 2. srpnja 2007., posjećeno 9. veljače 2015., <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2007/07/02/AR2007070201237.html>.
22. „Činjenice i statistike o alkoholu“.
23. Isto.
24. Verzija materijala o milosti koja slijedi bila je navedena u mojoj knjizi *Ustrajni: Snaga koja vam je potrebna kako nikada ne biste odustali* (WaterBrook Press, 2011). Taj se dio temelji na poruci koju često dijelim u svojoj službi propovijedanja i ovdje sam parafrazirao bit čitave poruke.
25. Johaness P. Louw i Eugene Albert Nida, *Greek-English Lexicon of the New Testament: Based on Semantic Domains* (Grčko-engleski leksikon Novog zavjeta: Temeljen na semantičkim domenama), New York: United Bible Societies, 1996., 662.

POBJEDA NAD STRAHOM

KAKO POBIJEDITI STRAH I OSLOBODITI BOŽJE DAROVE U SEBI

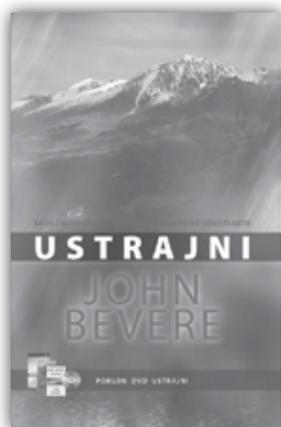
- JE LI TI TEŠKO REĆI NE?
- PLAŠIŠ LI SE KONFRONTACIJE?
- PRAVIŠ LI KOMPROMISE DA BI IZBJEGAO SUKOB?
- JESU LI TVOJE ODLUKE BAZIRANE NA TOME DA UDOVOLJIŠ DRUGIMA?
- KONTROLIRAJU LI DRUGI LJUDI TVOJ ŽIVOT?

Ako je tvoj odgovor DA na bilo koje od ovih pitanja, onda je knjiga *Pobjeda nad strahom* za tebe. Ona razotkriva strah, slama njegovu stegu i uči te kako osloboditi Božji dar i uspostaviti Njegovu dominaciju u tvom životu. Vrijeme je da se oslobodiš od zamke straha i nadvladaš njegove posljedice: depresiju, beznađe i konfuziju.

Ne dozvoli da te strah sputava!

USTRAJNI

SNAGA KOJA VAM JE POTREBNA KAKO NIKADA NE BISTE ODUSTALI

Je li Bog odgovoran za vaše nevolje? Je li On autor naših kušnji i testova? U ovome ćete se životu sigurno susresti s nevoljama, ali Pismo nudi dobru vijest: „Vladat ćete životom u Kristu“ (Rimljanima 5: 17). Ova knjiga pomoći će vam da razotkrijete životno mijenjajuće istine o kušnjama, odupiranju i ispunjenju Božje sudbine za vaš život.

Kao dijete Božje, vi imate što je potrebno da okrenete nevolju u snagu kako biste dobro završili! Vaša je sudbina snaga u ovome životu! U knjizi Ustrajni razotkrit ćete pobjednikov pogled na nevolje i naučiti kako nadvladati svaku kušnju i test s kojim se susretnete.

- Čvrsto uhvatite obećanja i snagu koja vam je dana u Kristu
- Identificirajte izvor svoje nevolje
- Uđite pobjedonosno u duhovnu vladavinu

E-knjiga Ustrajni, audio i video poučavanja
dostupni su na mnogim jezicima na:

CloudLibrary.org

DJEVOJKE S MAČEVIMA

KAKO NOSITI SVOJ KRIŽ KAO JUNAKINJA

Diljem svijeta, žene su predmet predrasuda, trgovine seksualnim robljem, zlostavljanja i spolnog genocida. Duhovni neprijatelj želi razoružati žene na svakoj razini. Lisa Bevere objašnjava kako je Riječ Božja mač koji bi trebalo proučavati i njime ujedno rukovati. Ako je ikad postojalo vrijeme u kojem je potrebno da žene budu naoružane, onda je to sada.

Dok na stvaralački način predočava sliku mačeva, Božje Riječi i Križa, knjiga „Djevojke s mačevima“ poučit će vas:

- kako govoriti jezik neba na zemlji
- što znači posredovati
- što znači nositi svoj križ
- što znači biti pronicljiv
- kako razoružati neprijatelja
- zašto su žene neprijatelju na nišanu – i zašto je Bogu potrebno da one budu junakinje.

DUH SVETI - upoznavanje-

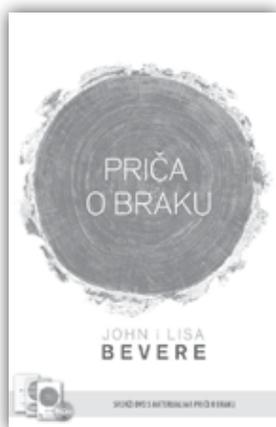

Tri su godine učenici bili s Isusom, hodali s Njim i slušali sve što je imao za reći. Pa ipak, Isus je svojim najbližim prijateljima rekao da je potrebno da On ode kako bi Duh Sveti mogao doći – i da će to za njih biti bolje (Ivan 16: 7, 13 - 14). Ako je to vrijedilo za učenike koji su svaki dan provodili s Isusom, koliko onda više mi danas u svojim životima trebamo da Duh Sveti bude djelatno uključen? Duha Svetog često prikazuju kao nešto „čudno“. No Biblija je jasna u pogledu toga da Duh nije nešto. On je netko – Osoba koja je obećala da nas nikada neće ostaviti. U ovoj vas interaktivnoj knjizi John Bevere poziva da osobno otkrijete osobu koju u crkvi najviše zanemaruju i krivo razumiju: Duha Svetoga.

Interaktivna knjiga uključuje:

- dnevne pobožnosti
- pitanja za raspravu u skupini
- posebno poglavlje s odgovorima na neka od najtežih pitanja o Duhu Svetom.

PRIČA O BRAKU

Jednom davno...

Brak je trebao trajati zauvijek. Brak je bio savez koji je spleo jednog muškarca s jednom ženom. To je tkanje oboje činilo jačim, plemenitijim i zvonkijim izražajima onoga što su stvoreni biti. Zajedno su bili bolji nego kada su bili odvojeni.

Obred vjenčanja bio je tek početak – predvorje njihovog sretnog življenja do kraja života. Svaki odabir i postupak osmišljeno je izgrađivao život koji je predstavljala njihova zajednica. Muž i žena hodali su ususret nepoznatom s isprepletenim rukama, srcima i glasovima, kako bi izrazili ljubav svojega Stvoritelja.

Kako smo izgubili dodir s tom dubokom ljubavnom pričom? U Priči o braku John i Lisa Bevere pozivaju vas da ponovno otkrijete Božji izvorni naum. Bez obzira na to jeste li u braku, zaručeni ili sami, vaša je priča dio Njegove.

Interaktivna knjiga uključuje:

- dnevne pobožnosti
- pitanja za grupnu raspravu
- alate za nacrt vašeg braka iz snova
- korake za uspješno pisanje vaše priče.

DOBRO ILI BOG ?

Knjiga koju sada držiš dio je poučavanja Dobro ili Bog? Johna Beve-rea. Čitajući tu knjigu i koristeći dodatne materijale koji su dostupni na priloženom CD ROM-u i kao download na CloudLibrary.org moći ćeš proučavati svaki dio te dinamične i transformirajuće serije poučavanja. Ako se pravilno proučava, utjecat će i unaprijediti tvoj kršćanski hod omogućujući ti da činiš više za Boga.

Cjelokupni materijali učenja *Dobro ili Bog?* Sadrži sljedeće komponente:

- *knjiga Dobro ili Bog?*
Ona je jedini tiskani dio ovih materijala. Knjiga se također nalazi na DVD-u u PDF formatu.
- *Dobro ili Bog? DVD ROM*
Priloženi DVD sadrži cjelokupni materijal u digitalnom obliku. Ovaj se DVD ne može reproducirati na vašem DVD uređaju. Međutim, sve se datoteke mogu učitati na vašem tabletu/padu, računalu ili pametnom telefonu.
- *Dobro ili Bog? audio knjiga*
Svih 16 poglavlja može se slušati na tvom jeziku u MP3 formatu.
- *Dobro ili Bog? video serije poučavanja*
Svih 6 poglavlja videoučenja u MP4 formatu.
- *Dobro ili Bog? audio serije poučavanja*
Svih 6 audio serija poučavanja u MP3 formatu.
- *dodatni materijali*
CD ROM također sadrži dodatne knjige i materijale koji uključuju knjige Ustrajni, Duh Sveti i Priča o braku Johna i Lise Bevere.

SVI SU OVI MATERIJALI POKLON TEBI!

Budi slobodan umnažati ovaj CD ROM, umnažati materijale, slati ih prijateljima elektroničkom poštom, kopirati i lijepiti tekst u dokumente u Wordu, slati učenja svojoj crkvi i učitavati ih na internet da ih drugi koriste. Dijeli te materijale gdje god postoji glad za dobrim učenjem Božje Riječi i za osnaženim kršćanskim životom.

Detaljnije informacije o materijalima kurikuluma Dobro ili Bog?:

- Datoteke na ovom DVD ROM-u ne mogu se reproducirati na uobičajenom DVD uređaju. Kako su u pitanju 'višemedijske' videodatoteke, audiodatoteke i tekstualne datoteke, mogu se puštati i gledati samo na računalu ili digitalnom uređaju.
- MP4 videodatoteke možeš učitati i puštati sa svojeg tableta ili računala.
- MP3 audiodatoteke možeš prebaciti na svoj audio medijski uređaj, pametni telefon ili računalo.
- PDF digitalne datoteke možeš prebaciti na svoj tablet ili računalo. Lako ih se čita, ispisuje ili umnaža.

Datoteke s dodatnim učenjima dostupne su na mnogim jezicima na CloudLibrary.org.

Želite više? Skenirajte ovdje:

Za više materijala Johna i Lise Bevere koji se mogu učitati idite na ***CloudLibrary.org***.

DOBRO ILI BOG?

DVD S MATERIJALIMA

Preuzmite dodatne materijale s interneta:
www.CloudLibrary.org

MESSENGER
INTERNATIONAL
MessengerInternational.org

Sadržaj DVD-a možete preostati
samo na računalo.

JOHN BEVERE

Ovaj DVD s materijalima osobni je dar Johna Beverea namijenjen tebi. On ti omogućava pristup brojnim snažnim materijalima koji će ti pomoći u daljnjem proučavanju ovog dinamičnog učenja i u dijeljenju materijala s drugima. Ohrabrujemo te da dijeliš ili umnožavaš bio koji dio ovog kurikuluma! Dokumente možeš slati drugima elektroničkom poštom, dijeliti ih studentima, stavljati ih na internet i tiskati ih ili umnožavati. DVD je i napravljen sa svrhom da nadahnjuje i ohrabruje sve vjernike kršćane po cijelom svijetu.

Ta i ostala učenja Johna i Lise Bevere na hrvatskom jeziku dostupna su za preuzimanje na:

www.CloudLibrary.org

Dodatni materijali na drugim jezicima dostupni su za čitanje i preuzimanje na Youtube.com i Youku.com, kao i ostalim mrežnim stranicama koje postavljaju medijske zapise.

AKO JE DOBRO, TO MORA BITI BOG. ZAR NE?

U današnje vrijeme termini *dobro* i *Bog* čine se kao sinonimi. Vjerujemo da ono što je općenito prihvaćeno kao dobro mora biti u skladu s Božjom voljom. Darežljivost, poniznost i pravednost su dobre. Sebičnost, arogancija i nasilje su zli. Razlika je prilično očita.

Ali je li to sve? Ako je dobro tako očito, zašto Biblija poučava da moramo imati uvježbana osjetila za razlikovanje dobra i zla?

Dobro ili Bog? nije samo još jedna poruka samopomoći. Ova će knjiga učiniti mnogo više od toga da traži promjenu tvojeg ponašanja. Osnažit će te da se povežeš s Bogom na razini koja će promijeniti svaki aspekt tvojeg života.

SADRŽI DVD S MATERIJALIMA *DOBRO ILI BOG?*

JOHN BEVERE i njegova supruga Lisa Bevere osnivači su službe Messenger International. Propovjednik i autor najprodavanijih knjiga, John donosi poruke beskompromisne istine s odvažnošću i strašću. Njegova je želja da podupre lokalnu crkvu i pronađe voditelje neovisno o lokaciji, jeziku ili financijskoj situaciji. Dosada su njegovi materijali prevedeni na više od 90 jezika i milijuni kopija poslani su u ruke pastorima i voditeljima diljem svijeta. Kad je kod kuće, John pokušava nagovoriti Lisu da počne igrati golf te provodi vrijeme sa svoja četiri sina, snahom i unučadi.

Ove i druge materijale možeš preuzeti na:
www.CloudLibrary.org

OVA KNJIGA DAR JE AUTORA I NIJE NA PRODAJU.

SYLOAM
www.press.syloam-international.org
www.media.syloam-international.org

MESSENGER
INTERNATIONAL
MessengerInternational.org

ŽELITE LI VIŠE?
SKENIRAJTE OVDJE.